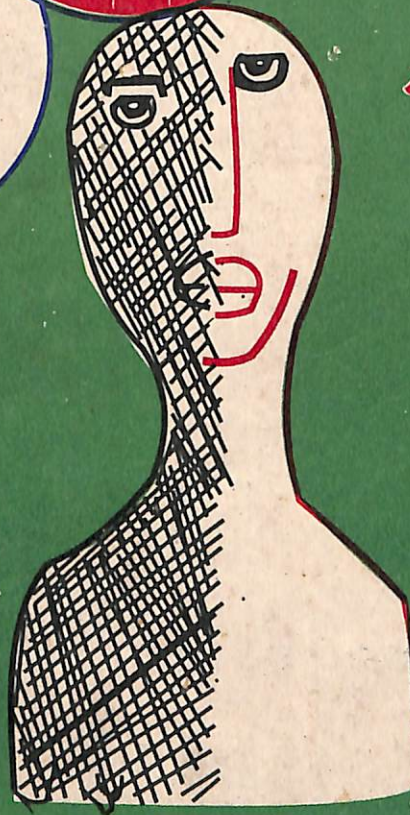
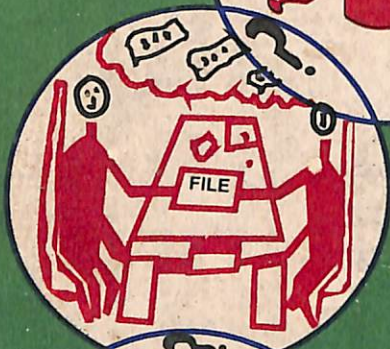
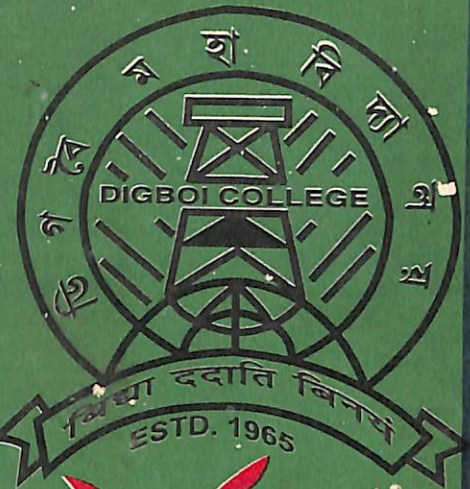

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

১৯৯৬-৯৭ বর্ষ

সম্পাদক : শ্রীপ্রীতম খাওন্দ

বিংশতম সংখ্যা

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

১৯৯৬-৯৭ বৰ্ষ

সম্পাদক

শ্ৰীপ্ৰীতম কুমাৰ খাওন্দ

কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন

- ১। মুখপত্ৰখনিলে শুভেচ্ছাবাদী প্ৰেৰণ কৰি আমাক উৎসাহিত কৰা — শ্ৰীযুত মুৰগু মাধৱ শৰ্মা, শ্ৰীযুত কিণোৰ মোহন পাঠক আৰু শ্ৰীযুত যতীন মহন্তদেৱলৈ।
- ২। মুখপত্ৰখনিৰ সাক্ষাৎকাৰ পিতামত আমাৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দি আমাক উৎসাহিত কৰা — শ্ৰীযুত ইমৰান শাহ আৰু শ্ৰীযুত পূণ্য শইকীয়াদেৱলৈ।
- ৩। চাৰ্টৰ্‌ৰ সমূহ বিষয়ববীয়ালৈ।
- ৪। এই সংখ্যাৰ সমূহ লেখক-লেখিকালৈ।
- ৫। ছপাশালৰ স্বত্বাধিকাৰী আৰু সমূহ কৰ্মচাৰী বন্দলৈ।

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ নেপথ্যত :

প্ৰকাশক : ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় স্বাক্ষৰ-সঙ্ঘ

বেটুপাত : শ্ৰীশ্ৰীতম কুমাৰ খাওন

মুদ্ৰক : প্ৰিণ্ট এণ্ড বুক চেণ্টাৰ, তিনিচুকীয়া

ফোন : ২২২২৯/৩৩৩৫০০

সম্পাদনা সমিতি :

উপদেষ্টা
শ্ৰীৰফিক হাছেইন

তত্ত্বাবধায়ক
অধ্যাপক শ্ৰীমোহিনী কুমাৰ বৰদলৈ

সম্পাদক
শ্ৰীশ্ৰীতম কুমাৰ খাওন

সম্পাদনা সহযোগী :

অধ্যাপক শ্ৰীপূৰ্ণনন্দ শইকীয়া

অধ্যাপক ড॰ সুদীপ কান্তি কৰ

অধ্যাপিকা শ্ৰীমতী বঞ্জুমণি দত্ত

শ্ৰীকৃষ্ণ মাহাত্ম

শ্ৰীসুনীল বৰগোহাঁই

শ্ৰীমানস প্ৰতীম শইকীয়া

শ্ৰীজয়নন্দ চৌধুৰী

শ্ৰীসঞ্জীৱ শৰ্মা

শ্ৰীমতী বঞ্জু দাস

ভাৰতৰ স্বাধীনতাৰ ৫০ তম বাৰ্ষিকী

উপলক্ষে আমাৰ শুভেচ্ছা
জ্ঞাপন কৰিলো

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা
১৯৯৬-৯৭ চন

উছৰ্গা

অধ্যাপক তৰুণ চন্দ্ৰ হাজৰিকা, এম, এ; এম, ফিল

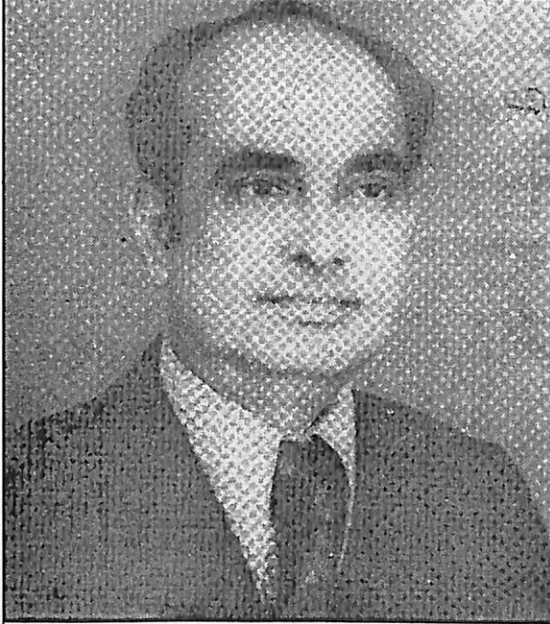
“মৃত্যু নিষ্ঠুৰ হ'লেও ই এক শাস্তৰ সত্য”

১৯৪৫ চনৰ ১ নভেম্বৰত জন্মগ্ৰহণ কৰি অধ্যাপক তৰুণ চন্দ্ৰ হাজৰিকাদেৱে কলিয়াবৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিক স্কুলৰ পৰা স্কুলীয়া শিক্ষা সাং কৰি নগাওঁ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা স্নাতক আৰু গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা স্নাতকোত্তৰ পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ কামপুৰ মহাবিদ্যালয়ত কিছুদিন অধ্যাপনা কৰি ১৯৭৪ চনৰ ২ চেপ্তেম্বৰ তাৰিখে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত যোগ দিয়েহি। এই বিদ্যালয়ত প্ৰায় ২৪ বছৰ কাল সুখ্যাতিৰে অধ্যাপনা কৰি থকা অৱস্থাতে নিষ্ঠুৰ নিয়তিয়ে তেখেতক আমাৰ মাজৰ পৰা চিৰদিনৰ কাৰণে লৈ যায়।

আমি, ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তেখেতৰ অকাল মৃত্যুত শ্ৰিয়মান হৈছো আৰু তেখেতৰ আত্মাৰ মুক্তিৰ কামনা কৰাৰ লগতে এই বছৰৰ 'ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী'খন তেখেতৰ নামত উছৰ্গা কৰিছো।

পৰম শ্ৰদ্ধাৰে
সম্পাদক, প্ৰীতম খাওন্দ
ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থাৰ হৈ—

শ্রদ্ধাৰে সূৰঁৰিছো

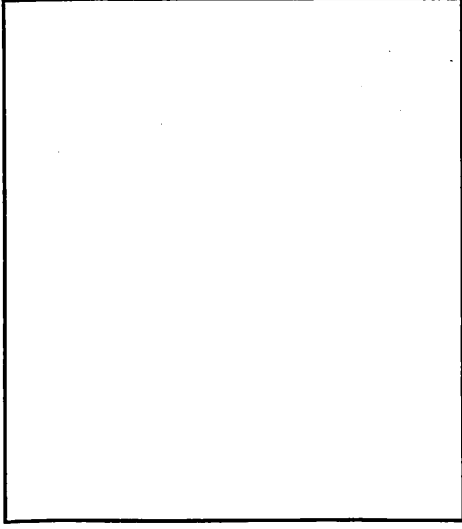
তৰুণচন্দ্ৰ গোস্বামী, এম, এচ, চি, আই, এফ, এচ
প্ৰতিষ্ঠাপক সভাপতি

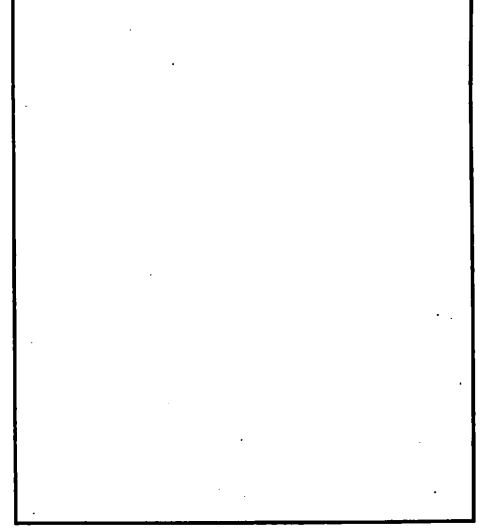
কৃষ্ণপ্ৰসাদ বৰুৱা
প্ৰতিষ্ঠাপক সম্পাদক

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয়ৰ জন্মলগ্নত
জড়িত হৈ থকা দুয়োজন
ব্যক্তিনৈকে আমাৰ
অশ্ৰুভৰা অঞ্জলি
যাচিছো।

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা
১৯৯৬-৯৭ চন

শ্ৰীজয় কান্ত দত্ত

শ্ৰীজয় কান্ত ৰায়

ওপৰত নাম উল্লেখ কৰা
দুয়োজন চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰীকো
আমি শ্ৰদ্ধাৰে সূৰীৰিছো
আৰু
আত্মাৰ মুক্তিৰ কাৰণে
ভগৱানৰ ওচৰত
প্ৰাৰ্থনা জনাইছো।

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা
১৯৯৬-৯৭ চন

MUKUNDA MADHAYA SHARMA;
M.A., PH.D., D. LITT. (CAL), KAVYATIRTHA
Vice-Chancellor

DIBRUGARH UNIVERSITY
DIBRUGARH - 786004
ASSAM : INDIA

PH : { 70239 (O)
70203 (R)

৬/১/১৭

শ্রী - শ্রী সীতল শৰ্মা

স্বামীস্বামী ডি.সি.এ.সি. কলেজ (সি.সি.এ.সি.) কলেজ, ডিব্ৰুগড়-৭৮৬১৭১
ডিব্ৰুগড় কলেজ (সি.সি.এ.সি.) কলেজ, ডি.সি.এ.সি. - ৭৮৬১৭১

শ্রীশ্রীশ্রীশ্রীশ্রীশ্রী

১৯৯৯-৯৯ ৯৯৯ ডি.সি.এ.সি. কলেজ (সি.সি.এ.সি.) কলেজ
২০০০-০০ ০০০ ডি.সি.এ.সি. কলেজ (সি.সি.এ.সি.) কলেজ
৩০০০-০০ ০০০ ডি.সি.এ.সি. কলেজ (সি.সি.এ.সি.) কলেজ
৪০০০-০০ ০০০ ডি.সি.এ.সি. কলেজ (সি.সি.এ.সি.) কলেজ
৫০০০-০০ ০০০ ডি.সি.এ.সি. কলেজ (সি.সি.এ.সি.) কলেজ
৬০০০-০০ ০০০ ডি.সি.এ.সি. কলেজ (সি.সি.এ.সি.) কলেজ
৭০০০-০০ ০০০ ডি.সি.এ.সি. কলেজ (সি.সি.এ.সি.) কলেজ
৮০০০-০০ ০০০ ডি.সি.এ.সি. কলেজ (সি.সি.এ.সি.) কলেজ
৯০০০-০০ ০০০ ডি.সি.এ.সি. কলেজ (সি.সি.এ.সি.) কলেজ
০০০০-০০ ০০০ ডি.সি.এ.সি. কলেজ (সি.সি.এ.সি.) কলেজ

শ্রীশ্রীশ্রীশ্রীশ্রীশ্রী

Prof. K.M. Pathak, M. Sc. (Cal.) D. Phil (Gau.)
Ph.D.(Durham) CPhysFInstP(London)
Vice -Chancellor

Tezpur -784 001, Sonitpur, Assam
Tel. : 03712-30408 (O), 21685 (R)
Fax. : 03712-21539
E-mail : kmp@tezpuru.ren.nic.in

-: शुभेच्छा :-

डिगबै विश्वविद्यालय- छुत्र- सन्ध्या
२०२७-२९ वर्ष- उपानयन- एमनि
अनुनाचनी- प्रकाश- प्रभासत
अडिनम- कुनालो- । अरु- गोमाकुषा,
अन्तः- अनुनाचनी-अन- किछु
प्रबन्ध- वरुधाम- उच्छिन्ना- सन्ध्या
उप- अनुनाक-पत- वरु- सन्ध्या- दिना-
रु- सन्ध्या- सन्ध्या- सन्ध्या- सन्ध्या-
सन्ध्या- २९ ।

शुभेच्छा

दिनांक
२०२७

अभिनेता-
उपानयन-
तेजपुर- विश्वविद्यालय

J. MAHANTA

DY. GENERAL MANAGER (MKTG)

इंडियन ऑयल कॉर्पोरेशन लिमिटेड

(असम ऑयल डिविजन)

डिगबोई ७८६१७१, असम

Indian Oil Corporation Limited

(ASSAM OIL DIVISION)

DIGBOI-786171, ASSAM

PH : 037539-2706 (O) 037539-2714 (R)

TELEX : 0288-212 FAX : 0375392470

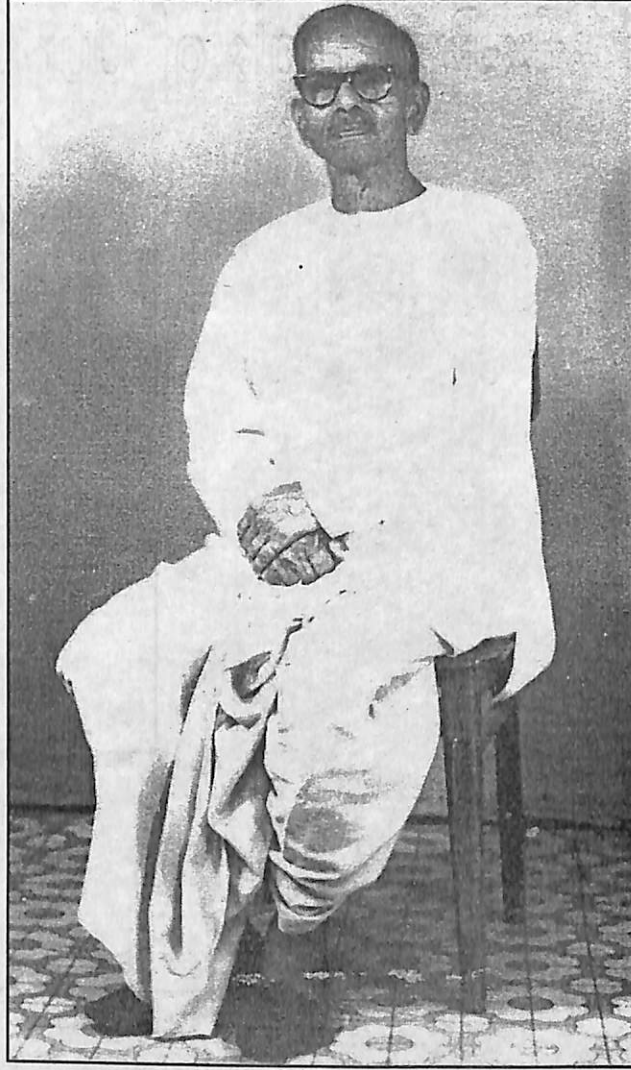
I am glad to learn that Digboi College Students Union is publishing Digboi College Magazine for the year 1996-97. Shri Pritam Khaund, Editor of the Magazine has informed me that they are putting their best effort to ensure a high standard. I understand that materials for publication have been received from a number of reputed literary personnel.

I am sure that Digboi College students will be greatly benefited by the magazine and I wish the Editor and his team all success in publishing the magazine.

J. Mahanta

(J. MAHANTA)

Shri Pritam Khaund
Editor
Magazine Committee
Digboi College Students Union
P.O. Digboi - 786 171.

শ্ৰীদ্বিজেশ চন্দ্ৰ দেৱ শৰ্মা ছাৰ

শ্ৰদ্ধাস্পদ ছাৰ,

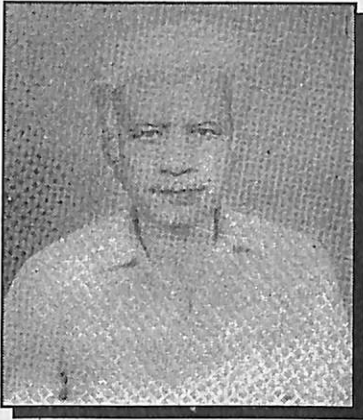
ডিগবৈৰ শিক্ষাজগতলৈ আপোনাৰ উল্লেখনীয় অৱদানৰ কাৰণে আমি সকলোৱে আপোনাৰ ওচৰত
চিৰকৃতজ্ঞ হৈ থাকিম।

আপোনাৰ সু-স্বাস্থ্য কামনা কৰি—

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা

১৯৯৬-৯৭ বৰ্ষ

Respected Ex-Principals of Our College

Sri Narendra Nath Choudhury, M.Sc.
Founder Principal

Sri Swarnalata Gogoi, M.A.

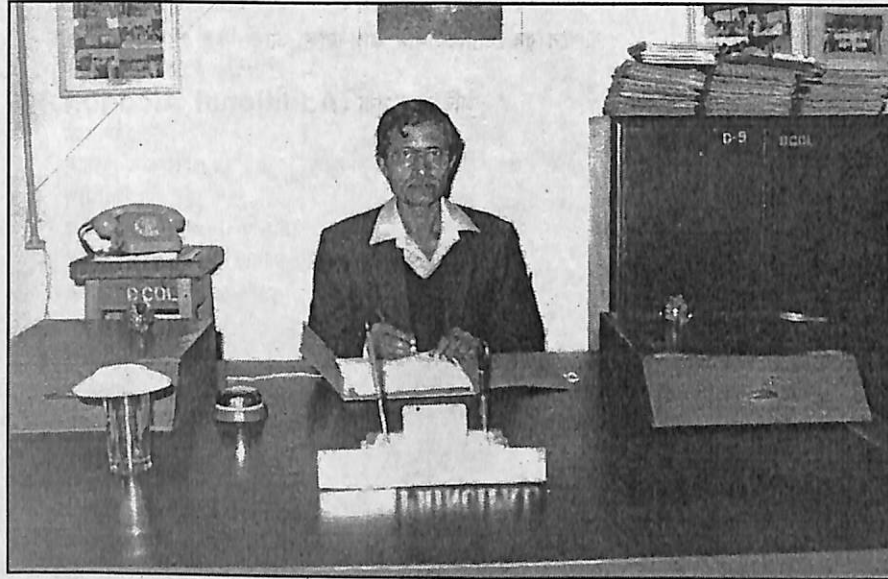
Sri Rafique Hussain, M.Sc.
Principal in-charge

Dr. P.K. Bhuyan, M.A. (Double)
Ph. D., L.L.B.

Sri Akela Khannam, M.A.
Principal in-charge

কৰ্মৰত ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ
শ্ৰীযুত মনেশ্বৰ বৰ্মণ, এম,এ ; পি,জি,ডি,টি,ই

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

বার্ষিক প্রকাশ □ বিংশতম সংখ্যা
১৯৯৬-৯৭ বর্ষ

সূচীপত্র

সম্পাদকীয়	
সঙ্গীত আৰু নৃত্য—ঈশ্বৰ উপাসনাৰ শ্ৰেষ্ঠ উপায়	
—বঞ্জুমণি দত্ত	১
বৰ্তমান শিক্ষানীতি আৰু চূড়ান্ত পৰীক্ষা সমূহত ইয়াৰ প্ৰভাৱ	
—শ্ৰীজয়ন্ত গগৈ	৪
মানুহৰ শৰীৰত কেতবোৰ মৌলৰ প্ৰভাৱ :	
—গোলাপ কলিতা	৫
অসমীয়া সংস্কৃতিৰ বৰ্তমান সংকট আৰু সমাধান	
—শ্ৰীপবিত্ৰ বৰগোহাঁই	৯
দুপাহি ফুল, দুটি কবিতা : গোলাপ আৰু গিৰিমল্লিকা	
—পূৰ্ণানন্দ শইকীয়া	১৩
কপকোঁৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা আৰু কিছু প্ৰাসংগিক কথা	
—শ্ৰীঅমিয় কুমাৰ সোণোৱাল	১৭
অতিৰিক্ত সুৰা (Additional Alcohol)	
—দুগ্ৰজ বৰা	১৯
সাক্ষাৎকাৰ শিতান	
মুখামুখি	২০
অৱস্থিতিবাদ আৰু এলিয়ট :	
এলিয়টৰ কবি মানসত অৱস্থিতিবাদী ধ্যান ধাৰণা	
অধ্যাপক ৩ তৰুণ চন্দ্ৰ হাজৰিকা	২৩
॥ গল্প ॥	
অপমৃত্যু	
—শ্ৰীমদন সোণোৱাল	২৪
পৰাজয়	
—শ্ৰীজয়শ্ৰী ভৰদ্বাজ	২৬
“প্ৰতীক্ষাৰ অন্তত”	
—শ্ৰীমতী উষা কেওট	২৯
সঞ্জু ইন লভ	
—শ্ৰীপ্ৰীতম কুমাৰ খাওন্দ	৩১
॥ কবিতা ॥	
শবতৰ ক্ষণিক স্মৃতি	
—শ্ৰীনিয়ত মৰাণ	৩৫
আশা	
—শ্ৰীমানস প্ৰতিম শইকীয়া	৩৫
বহাগী	
—শ্ৰীহেমন্ত পাঠক	৩৫
মৃত্যু তৃষ্ণা	
—শ্ৰীজুৰেল গগৈ	৩৬
শিল্পী	
—ববীন দাস	৩৬
বিজ্ঞান	
—সঞ্জীৱ শৰ্মা	৩৬
হে নবীন যুৱক	
—অভিজিৎ দাস	৩৬
॥ কৌতুক পৃষ্ঠা ॥	
—মানস শইকীয়া	৩৭
—প্ৰীতম	৩৭

সাহিত্য কেতিয়াও বিলাসৰ বস্তু নাছিল, আজিও নহয়। এই কথাৰ সত্যতাৰ নিমিত্তেই সকলো স্থান আৰু কালতে সুৰুঙা পালেই সাহিত্যৰ পূজা চলে। বিদ্যালয় বা মহাবিদ্যালয়ৰ পৰ্যায়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত সাহিত্যৰ এই শাস্তত ধাৰণাতো ভালদৰে প্ৰতিস্থিত কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা কিমান, সেই কথা নিশ্চয় ন'কলেও হ'ব। কিন্তু যি ছাত্ৰসমাজক লৈ আমাৰ নানা জল্পনা-কল্পনা, সেই সমাজখন জানো সাহিত্যৰ প্ৰতি আগ্ৰহী? বাৰে বাৰে জাননী দি থকা স্বত্বেও এই মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখনৰ বাবে ছাত্ৰ সমাজৰ পৰা ভবামতে লিখনি নোপোৱাৰ কথাই সূচায় যে এই সমাজখনে এতিয়া আৰু সাহিত্যক লৈ অধিক সময় ব্যয় কৰিব নোখোজে। কিন্তু প্ৰশ্ন হয় আজিৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ব্যস্ততানো ক'ত?

ইয়াৰ সঠিক উত্তৰ সহজতে পোৱাটো অৱশ্যে কঠিন। প্ৰথম কথা হ'ল সাহিত্যৰ প্ৰতি লাহে লাহে ছাত্ৰসকলৰ কমি অহা আগ্ৰহে এইটো নুবুজায় যে তেওঁলোকে সাহিত্যলৈ পিঠি দি পাঠ্যপুথি অধ্যয়নত প্ৰণ মনোযোগ দিছে। যোৱা হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উত্তীৰ্ণৰ যি নিম্নমুখী হাৰ দেখা গ'ল, সেই কথাই প্ৰমাণ কৰে অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰটো আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে নিপুণতা দেখুৱাব পৰা নাই। সৰ্বভাৰতীয় পৰীক্ষাবোৰতো আমাৰ অৱস্থা দেখিলে দুখ লাগে।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ এই অৱস্থাৰ বাবে দায়ী সাম্প্ৰতিক পৰিস্থিতি বুলি একেবাৰে কোৱা দেখা যায়। কিন্তু এই কথা আমি কিমান দিনলৈ কৈ থাকিম। আজি বহু বছৰ আমি কৈয়েই আহিছো যে সাম্প্ৰতিক সামাজিক পৰিবেশ একেবাৰে বেয়া, সেই বাবেহে অসমৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে যিকোনো ক্ষেত্ৰতে দক্ষতা প্ৰদৰ্শনত ব্যৰ্থ হৈছে। প্ৰকৃততে আমি যদি ভাবি চাওঁ তেন্তে নিজে নিজেই মনত প্ৰশ্নৰ উদয় হ'ব যে আমাৰ দেশৰ পৰিবেশনো কেতিয়া অনুকূল আছিল?

নিশ্চয় জয়মতীক শাস্তি দিয়া বুৰঞ্জীৰ সেই দিনটোৰ পৰাহে অসম অস্থিৰ আছিল; মানব সেই ভয়ঙ্কৰ নিষ্ঠুৰ আক্ৰমণৰ দিনটোৰ পৰাহে হয়তো আমি অস্থিৰ হৈ আছো আৰু আজিও আমি সেই অস্থিৰ পৰিবেশৰ মাজতে আছো।

সাম্ৰাজ্যবাদী বৃটিছৰ পৰা নিজৰ মাতৃভূমি উদ্ধাৰ কৰাৰ প্ৰচেষ্টা ৰূপে চিপাহী বিদ্ৰোহৰ সেই দিনটোৰ পৰাহে হয়তো মোগল, পাঠান, মাৰাঠা, অসমীয়া আদি মহা পৰাক্ৰমী জাতিবোৰ একত্ৰিত হৈ ভাৰত নামৰ এখন স্বাধীন ৰাষ্ট্ৰ গঠনৰ সপোন দেখিছিল। সেই সপোন বাস্তৱত ৰূপায়িত হ'ল বহু ত্যাগৰ বিনিময়ত আজি ভাৰতৰ স্বাধীনতাৰো অৰ্ধশতক হ'ল। ৰাষ্ট্ৰী় স্বাধীনতাৰ স্বৰ্ণ জয়ন্তী উদ্‌যাপন কৰিছে। কিন্তু স্বাধীনতাৰ প্ৰকৃত সোৱাদকণ আমি পাইছোনে? আজি আমি কৰিছো কি? আমাৰ হাততে বা আছে কি?

প্ৰকৃততে মানব আক্ৰমণৰ সময়ৰ অস্থিৰতা আমাৰ আজিও আছে। স্বাধীনতাৰ পিছতো আমি আন্দোলন কৰিবলগীয়া হয় নিজ মাতৃভাষা নিজ ৰাজ্যত প্ৰয়োগৰ বাবে। অসমৰ অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ বাবে আমি ছবছৰে আন্দোলন কৰিলো বিদেশী বহিস্কাৰৰ নামত। ছয়শ শ্বহীদৰ কেঁচা তেজ গছকি চৰকাৰ গঠন কৰা প্ৰাক্তন ছাত্ৰ নেতা সকলেও আজি পাহৰি গ'ল সেই ছয়শ শ্বহীদৰ কেঁচা তেজৰ কথা। ইয়াৰ উপৰিও অসম আজি উত্তপ্ত কোনো বিপ্লৱী সংগঠনৰ বাবে; বড়ো ভাইসকলৰ বাবে। ভয় হয় কেতিয়াবা আমি চোভিয়েট ৰাচিয়াৰ দৰে থান-বান হৈ যাম নেকি? যিদৰে বৃহত্তৰ উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চল সাত

ভাগত বিভক্ত, সেই দৰেই।

আজি আমি বিংশ শতিকাৰ অন্তিম দশকত ভৰি দিছোঁ আৰু মাথোন দুটি বছৰৰ পিছতে আমি নতুন শতিকা দেখা মানুহ হ'ম। আজি বিশ্বৰ প্ৰায়বোৰ জাতিয়ে সাজু হৈছে নতুন শতিকাক আদৰিবলৈ নতুন আশাৰে, নতুন উদ্যমেৰে। কিন্তু আমি?

স্বাধীনতাৰ অৰ্ধশতকৰ অন্ততো, একবিংশ শতিকালৈ আৰু মাত্ৰ কেইটামান দিন থকা সময়তো আজি আমাৰ অধিকাংশ মানুহেই অশিক্ষিত। অৰ্ধশতাংশ মানুহৰ জীৱন ধাৰণৰ নিম্নতম সুবিধাকণো অতি দুখ লগা। নদীৰ সৰ্ব্ববৃহৎ দ্বীপ মাজুলীত বানপানীয়ে আজিও কন্দুৱাই মানুহক। চৰকাৰী বেচৰকাৰী দুয়ো পক্ষই নিষ্ঠুৰ ভাৱে হত্যা কৰে জীৱ শ্ৰেষ্ঠ মানৱক। ৰাজপথৰ তেজৰ মাজত পৰি ৰয় দেশৰ ভৱিষ্যৎ।

তেওঁ আমি পালো কি? আমি পাইছো পৰুৱাৰ দৰে জনগণ; নামী-অনামী অসংখ্য ৰাজনৈতিক দল; নিজৰ স্বার্থ আগত ৰখা কিছুমান নেতা; সুবিধাবাদীৰ মুখাপিকা কিছুমান ছাত্ৰনেতা; উশৃংখল এচাম যুৱক-যুৱতী; সীমাহীন দুৰ্নীতি; অসংখ্য নিবনুৱা; তথাকথিত এচাম বুদ্ধিজীৱি, কেউফালে দৰিদ্ৰতাৰ জোৱাৰ।

কিন্তু ইয়াৰ মাজতেই আমি আগবাঢ়িব লাগিব লক্ষ্যত উপনীত হ'বলৈ; জীৱনৰ সফলতাৰ চূড়ান্ত শিখৰত আৰোহণ কৰিবলৈ। দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধত বোম্বাৰে বিধ্বস্ত জাপানে যেনেদৰে একান্ত প্ৰচেষ্টাৰে নিজকে পুনৰ সজাই আজি বিশ্বৰ এখন আগশাৰী ৰাষ্ট্ৰ ৰূপে গঢ়ি তুলিলে, আমিও তেনেদৰে আগবাঢ়িব লাগিব। তেতিয়াহে হ'ব জাতিৰ সুৰক্ষা; আমাৰ সুৰক্ষা। নহ'লে যে আমি নিজে নিজৰ মাজতে হেৰাই যাম এদিন।

প্ৰাসংগিকতা :

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মানীয় শিক্ষাগুৰু সকললৈ শ্ৰদ্ধা আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীবৃন্দলৈ মোৰ আন্তৰিক শলাগ জনাইছো। মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখনৰ গুৰুদায়িত্ব ভাৰ গ্ৰহণ কৰিবলৈ সুবিধা দিয়াৰ বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ হৈ থাকিম।

আমাৰ কাৰ্যকালৰ প্ৰথম অৱস্থাতে আমাৰ ওপৰত ভাৰ আহি পৰিছিল দেৱাল আলোচনী 'আলাপ' প্ৰকাশ কৰাটো। হাতত মাথো সাত দিন, ইমান কমদিনৰ ভিতৰত এখন প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা প্ৰকাশ কৰি উলিওৱাত আমাৰ বৰ অসুবিধা হৈছিল। কিন্তু সেই সময়ত মোৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক শ্ৰীযুত মোহিনী কুমাৰ বৰদলৈছাৰৰ দিহা পৰামৰ্শ আৰু বন্ধু-বান্ধৱীসকলৰ সহায় সহযোগত আমি 'আলাপ' মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ'ৰ প্ৰথম দিনা প্ৰকাশ কৰি উলিয়াও। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ৰাজনীতি বিভাগৰ মূৰব্বী অধ্যাপক শ্ৰীযুত মদন মোহন চৌধুৰীদেৱে এটি তত্ত্বগুৰু ভাষণ দি 'আলাপ' উন্মোচন কৰে।

তাৰপিচত আহিল, মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনী প্ৰকাশ কৰাটো। মোৰ সপোন আছিল এখন আটক ধুনীয়া আলোচনী প্ৰকাশ কৰা। কিন্তু সীমিত পুঁজি, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লিখনিৰ মানদণ্ড আদিকে ধৰি আমি অনেক সমস্যাৰ সন্মুখীন হৈছিলো। ইয়াৰ মাজেৰেই আমি আগবাঢ়িছিলো মহাবিদ্যালয়খনৰ এখনী সৰ্বাঙ্গসুন্দৰ আলোচনী প্ৰকাশ কৰাৰ পথত। এই সংখ্যাত সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লেখনি প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰাত ক্ষমা বিচাৰিছো।

আলোচনীখনৰ বিভিন্ন কামত দিহা পৰামৰ্শৰে অনুপ্ৰেৰণা যোগোৱা ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক শ্ৰীযুত মোহিনী কুমাৰ বৰদলৈছাৰ, ছাত্ৰ একতা সভাৰ সভাপতি শ্ৰীযুত ৰফিক হুছেইনছাৰ আৰু আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বৰ্তমানৰ অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত মনেশ্বৰ বৰ্মণছাৰৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ। ইয়াৰোপৰি লিখনিসমূহ চাই দিয়াৰ বাবে অধ্যাপক শ্ৰীযুত পূৰ্ণানন্দ শইকীয়া, অধ্যাপক শ্ৰীযুত এচ, কে, কৰ, অধ্যাপিকা শ্ৰীযুতা ৰঞ্জুমণি দত্ত আৰু অধ্যাপিকা শ্ৰীযুতা দীপা শৰ্মা বাইদেউক আমাৰ কৃতজ্ঞতা জনালো। জুন-জুলাই মাহৰ প্ৰচণ্ড ৰ'দৰ তাপত যেতিয়া আলোচনীখনৰ বিভিন্ন কামত ইঠাইৰ পৰা সিঠাইলৈ দৌৰিব লগা হয়, লগত আছিল সহযোদ্ধা ৰূপে শ্ৰীকৃষ্ণ মাহাত্ম, মানস শইকীয়া, সঞ্জীৱ শৰ্মা, ৰাজিৱ দাস। লগতে আলোচনীখনৰ বিভিন্ন সময়ত আমাক সহায় সহযোগ কৰা, উৎসাহ জনাই আলোচনীখন প্ৰকাশৰ পথত আগবঢ়াই নিয়াত সহায় কৰা মহাবিদ্যালয়ৰ অনেক অন্তৰঙ্গ বন্ধু-বান্ধৱীৰ সহায় আমি কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰো। আপোনাৰ সহায়, উপদেশ আৰু উৎসাহ অবিহনে আলোচনীখন এনেদৰে আজি আপোনালোকৰ হাতত গৌৰৱেৰে তুলি দিব নোৱাৰিলো হেতেন।

এখন আলোচনী সম্পাদনা কৰাটো কিমান কঠিন সেয়া ব্যৱহাৰিক দিশতহে অনুভৱ কৰিছো। সম্পাদক হিচাবে কি কৰিলো সেয়া বিচাৰৰ দায়িত্ব আপোনালোকৰ। আলোচনীখন সময়মতে ছপাশালৰ পৰা উলিয়াই দিয়াত 'প্ৰিন্ট এণ্ড বুক চেণ্টাৰ'ৰ স্বত্বাধিকাৰী শ্ৰীযুত যজ্ঞেশ্বৰ গগৈদেৱলৈ আৰু ছপাশালৰ সমূহ কৰ্মকৰ্ত্তালৈ আমাৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনাইছো।

নাজানো আলোচনীখন কিমান সুন্দৰকৈ প্ৰকাশ কৰিব পাৰিছো। কিন্তু আলোচনীখনক সৰ্বাঙ্গসুন্দৰ কৰাৰ বাবে আমি চেষ্টাৰ ক্ৰটি কৰা নাই। অজানিতে বৈ যোৱা ভুলবোৰৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি আলোচনীখন আপোনালোকলৈ আগবঢ়ালো।

শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ উত্তৰোত্তৰ উন্নতিৰ কামনাৰে—

জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়

জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

ধন্যবাদেৰে—

শ্ৰীপ্ৰীতম কুমাৰ খাওন্দ

সম্পাদক

ডিগবৈ কলেজ-কোৰাচ

বচনা — ড० কান্তেশ্বৰ ডেকা
বিমল গগৈ
সুৰ — ড० কান্তেশ্বৰ ডেকা
বৰুণ দেৱ

এয়া অসম দেশৰে প্ৰান্ত,
য'ত পনীয়া সোণেৰে প্ৰাণৰস্ত
আছে এক কামনা অনন্ত,
মানৱ হৃদয় প্ৰাণৰস্ত ॥
এখন ছবি এয়া বহুতো ৰঙৰ,
বহুত জনৰ আৰু বহুতো প্ৰাণৰ ;
তথাপিও এই ছবি প্ৰাণেৰে জীৱন্ত,
মানৱ হৃদয় প্ৰাণৰস্ত ॥

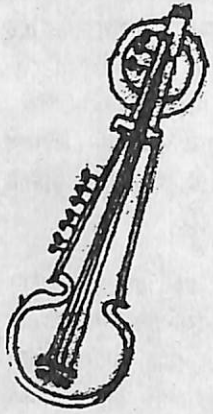
সূৰ্যমুখী আমাৰ এ মন
উদ্ধমুখী আমাৰ এ মন,
আমি যাওঁ,—শান্তিৰ পোহৰ বিচাৰি যাওঁ,
আমি যাওঁ,—শান্তিৰ জোনাক বিচাৰি যাওঁ ॥

মহা প্ৰলয়ৰ মহাভাৰতৰ
ইতিহাসত আমি পাওঁ
মহান মহান কত শ্ৰেষ্ঠ তুলিকা
মানৱক আমি বিলাওঁ

ডিগবৈ কলেজৰ কৃতিত্বৰে
দেশ-মাতৃৰ মুখ-উজলাওঁ
আমি যাওঁ—জ্ঞানৰ পোহৰ বিচাৰি যাওঁ,
আমি যাওঁ—শান্তিৰ জোনাক বিচাৰি যাওঁ ॥

সঙ্গীত আৰু নৃত্য—

ঈশ্বৰ উপাসনাৰ শ্ৰেষ্ঠ উপায়।

—ৰঞ্জুমাণি দত্ত, এম.এ
প্রবক্তা, ইংৰাজী বিভাগ

মানৱ মনৰ অযথা উদ্বিগ্ন শাম কটাই জীৱনলৈ এটি নিৰবিচ্ছিন্ন আনন্দৰ সোঁত বোৱাই আনি এখন সুস্থ সমাজ গঢ়ি তোলাত সঙ্গীত কলাৰ আৱশ্যকতাৰ কথা প্ৰাচীন সমাজে ভালদৰে হৃদয়ঙ্গম কৰিব পাৰিছিল। সঙ্গীতে কেৱল যে শ্ৰবনেन्द्रিয়কে তৃপ্তি দান কৰে, এনে নহয়—সকলো চিন্তা-ভাৱনা দূৰ কৰি মানৱ মনক সতেজ কৰি তোলে। এই গুণৰ কথা। উপলব্ধি কৰিয়েই আমাৰ প্ৰাচীন শাস্ত্ৰজ্ঞ সকলে ‘নহি বিদ্যা সঙ্গীতাৎ পৰা’—বুলি সঙ্গীতক কলা তথা বিদ্যাৰ আগশাৰীত স্থান দিছিল।

“গীতং বাদ্যং তথা নৃত্যং ত্ৰয়ং সঙ্গীতমুচ্যতে”—অৰ্থাৎ গীত, বাদ্য আৰু নৃত্য এই তিনিওবিধ কলাকে একেলগে সঙ্গীত বোলা হয়। গীত শব্দৰ লগত ‘সম’ উপসৰ্গ লগ হৈ (সম+গীত) সঙ্গীত শব্দৰ উৎপত্তি হৈছে।

মানুহে হেনো গীত গাব, বাদ্য বজাব আৰু নাচিবলৈ শিকিছিল কথা কবলৈ শিকাৰ

বহুত আগতে। প্ৰাক্‌ঐতিহাসিক যুগৰ অন্ধকাৰময় ইতিহাসৰ পম খেদি আদিম মানৱ জাতিৰ এই সঙ্গীতৰ ধাৰা কেনে আছিল সেই বিষয়ে সঠিক ভাৱে জনাতো হয়তো এতিয়া আমাৰ পক্ষে সহজ নহয়। কিন্তু এই কথা নিঃসন্দেহে কব পাৰি যে সৃষ্টিৰ পাতনিতে মানৱ জাতিয়ে অন্তৰৰ আবেগ অনুভূতি, হৰ্ষ-বিষাদ আদি প্ৰকাশৰ এটি মাধ্যম হিচাবে গীত-বাদ্য আৰু নৃত্যক ব্যৱহাৰ কৰি আহিছে। এই নৃত্যগীতে বা একে আধাৰতে ক’বলৈ গ’লে সঙ্গীতে আমাৰ সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক জীৱনৰ এটা বুজন অংশ অধিকাৰ কৰি আহে বুলি ক’লেও অত্যুক্তি কৰা নহয়। আমাৰ দেশত কেচুৰা টোপনি যায় গীত শুনি শুনি, বুঢ়াসকলে কীৰ্ত্তন-ভাগৱত পাঠ কৰে সুৰ ধৰি, কৃষক মজদুৰসকলে দিনটোৰ হাড় ভঙা খাটনি লাঘৰ কৰিব বিচাৰে সুৰ আৰু ছন্দৰ মাজেৰে।

চিন্তাশক্তি আৰু সৃষ্টি অনুভূতি সমূহৰ বিকাশ সাধনৰ ক্ষেত্ৰত সঙ্গীতৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ অৱদানৰ কথা বৰ্ত্তমান যুগৰ চিন্তাবিদ সকলেও

একে বাক্যে স্বীকাৰ কৰিছে। পৃথিবীৰ সকলো জাতিৰ মাজতেই গীত, বাদ্য আৰু নৃত্যক সামাজিক সকলো উৎসৱ অনুষ্ঠানৰ এটি অপৰিহাৰ্য্য অঙ্গ হিচাবে ব্যৱহৃত হৈ অহা আমি দেখিবলৈ পাওঁ। সঙ্গীত অবিহনে মানৱ সমাজ অসম্পূৰ্ণ। এটা জাতিৰ সাংস্কৃতিক বিকাশ আৰু কচিবোধৰ চৰম নিদৰ্শন হিচাবে সঙ্গীত কলাকে গ্ৰহণ কৰা হয়।

ভাৰতীয় চিন্তাধাৰাৰ এটি উল্লেখ যোগ্য বিশেষত্ব হ’ল—সকলো বিদ্যা, শাস্ত্ৰ আৰু কলাৰ অন্তিম লক্ষ্য হ’ল আত্মানুভূতি। সাধনা আৰু মানসিক বিকাশৰ ফলত আহে আত্মানুভূতি আৰু এই আত্মানুভূতিৰ ফলত সাধকে পৰমাত্মাৰ সান্নিধ্য লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। ভাৰতীয় চিন্তাধাৰা অনুসৰি য’তে সঙ্গীত তাতেই ভগৱান বিদ্যমান। গ্ৰীক দাৰ্শনিক এৰিষ্টটোলৰ মতে সঙ্গীত মানৱৰ আধ্যাত্মিক উন্নতিৰ প্ৰধান মাধ্যম। আন এগৰাকী দাৰ্শনিক বিথিউচৰ মতে সঙ্গীতে দেহ আৰু মনৰ সঙ্গতি আনি আত্মাৰ সতে পৰমাত্মাৰ মিলনৰ পথ

সুগম কবি তোলে।

বিভিন্ন বাদ্য যন্ত্ৰৰ সহায়ত সঙ্গীত উৎপন্ন কৰা হয়। প্ৰাচীন যুগৰ স্থাপত্য শিল্প, চিত্ৰকলা আৰু ভাস্কৰ্য্য আদিত খোদিত আৰু চিত্ৰিত কৰা নানা দেৱ-দেৱীৰ মূৰ্ত্তি আমি দেখিবলৈ পাওঁ ; আৰু দেখা পাওঁ তেওঁলোকে হাতত একোখনকৈ বাদ্যযন্ত্ৰ লৈ থকা। যেনে বাপ্ৰেদবী সৰস্বতীৰ হাতত বীণা, শিৱৰ

হাতত ডম্বক, বিষ্ণুৰ হাতত হংস, কৃষ্ণৰ হাতত বাহী আৰু নাৰদৰ হাতত বীণা। এই চিত্ৰ বিলাকে প্ৰাচীন কালত সঙ্গীত আৰু বাদ্যৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকাৰ কথা সূচায়।

সঙ্গীতৰ মাজত নৃত্য আটাইতকৈ আকৰ্ষণীয় কলা। বহুতৰ মতে সৃষ্টিকৰ্ত্তা ব্ৰহ্মাই এই সঙ্গীত-নৃত্যৰ স্ৰষ্টা। ভৰতমুণিয়ে ব্ৰহ্মাৰ পৰা এই বিদ্যা আহৰণ কৰি মহাদেৱৰ আগত নৃত্য প্ৰদৰ্শন কৰিলে। মহাদেৱ সন্তোষিত হৈ নিজৰ কিছু কলা-কৌশল যোগ দি এই নতুন সৃষ্টি আৰু সুন্দৰ কৰি তুলিলে। এইদৰে শিৱৰ নটৰাজ ভঙ্গিমা ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ নৃত্য-কলাৰ প্ৰতীক হিচাবে যাউতিযুগীয়া হৈ ৰ'ল।

“আঙ্গিকম্, ভুবনম্, যস্য ৰাটিকম্
সৰ্বৰ ৰাং মায়াম্
আহাৰ্য্যাম্ চন্দ্ৰ তাৰাদি ভ্ৰম নমঃ স্বস্তিক শিৱম্”।

মই সেইজন শিৱক আৰাধনা কৰো—যিজনৰ শৰীৰ এই গোটেই বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ড, যাৰ কথা হ'ল শব্দ, জোন আৰু তৰা যাৰ ভূষণ। নৃত্যকলাৰ চাৰিটা দিশ প্ৰকাশ কৰা প্ৰতীক হ'ল শিৱ আৰু এই শিৱই হৈছে সমগ্ৰ পৃথিৱীখনক আকোৱালি

লোৱা সত্য আৰু সুন্দৰ। অভিনয়, আঙ্গিকা (শৰীৰ সঞ্চালনেৰে প্ৰকাশ) ৰাটিকা (কথাৰে প্ৰকাশ), আহাৰ্য্য (অলঙ্কাৰৰ যোগেদি প্ৰকাশ) আৰু স্বস্তিকা (আত্মশুদ্ধি)। শিৱ হৈছে নৃত্যৰ এই চাৰিদিশৰ সমাহাৰ। সেইবাবে শিৱক প্ৰকৃত সুন্দৰ সত্য বুলি অভিহিত কৰা হৈছে। গোটেই বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ড হ'ল এক আৰু বিভিন্ন বস্তুবোৰ হ'ল এক ব্ৰহ্মাণ্ডৰ ভাগ — অৰ্থাৎ চন্দ্ৰ, তৰা আদি বিভিন্ন নক্ষত্ৰাদি এজন ভগবানৰে বেলেগ বেলেগ অঙ্গ। এই সূত্ৰই হিন্দুধৰ্ম্মৰ এজন মাত্ৰ ভগবানৰ স্থিতিৰ কথা সূচায়। সেয়ে শিৱই হৈছে সেই একমাত্ৰ ভগবান আৰু নটৰাজৰ প্ৰতীকেই হ'ল নৃত্য। সেইবাবে নৃত্য আৰু সঙ্গীত ভগবান উপাসনাৰ শ্ৰেষ্ঠ আহিলা ৰূপে পৰিগণিত হৈছে।

সঙ্গীতে মানুহৰ মনত তিনি প্ৰকাৰে প্ৰতিক্ৰিয়া কৰে। (১)

মনলৈ আনন্দ আনি
মনটো সজীৱ কৰে

(২) বেলেগ এটা
কামত মনোনিবেশ

কৰিবলৈ অনুপ্ৰেৰণা
যোগায়। (৩) নিৰক্ষৰক

শিক্ষা দি জ্ঞানীজনক
আৰু জ্ঞান আৰু আনন্দৰ

মাজলৈ লৈ যায়। সাময়িক
ভাবে আনন্দ দিয়াৰ

উপৰিও শাস্ত্ৰীয় সঙ্গীত

আৰু নৃত্যই মানুহৰ মন বিভিন্ন উপাদানেৰে পৰিতৃপ্ত কৰি তোলে আৰু ভগবানৰ উপাসনাত আত্মনিয়োগ কৰিবলৈ আগবঢ়াই দিয়ে। সেইকাৰণে ভাৰতীয় শাস্ত্ৰীয় সঙ্গীতক মাৰ্গীয় সঙ্গীত বুলি কোৱা হয়।

চকুৰ আগত দেখা এটা বস্তুৰে মানুহৰ মনত স্থায়ী ভাবে ৰেখাপাত কৰে। নৃত্য হৈছে আমাৰ শৰীৰ, মন আৰু আত্মাৰ যোগেদি কৰ্ম চিন্তা আৰু আশাৰ প্ৰতিফলন। নৃত্য হৈছে এটি গতিশীল কলা—এটি গতিশীল ভাস্কৰ্য্য কবিতা।

বৰ্তমান যুগত ভাৰতীয় শাস্ত্ৰীয় নৃত্যই যথেষ্ট জনপ্ৰিয়তা অৰ্জন কৰাৰ আঁৰত লুকাই আছে ভালে কেইগৰাকী গতিশীল ভাৰতীয় নাৰীৰ সাধনা আৰু স্বাৰ্থত্যাগ। এই শাস্ত্ৰীয় নৃত্যৰ বুৰঞ্জী বৰ ৰোমাঞ্চকৰ। অতীজতে যদিও ইয়াৰ উৎপত্তিস্থল ধৰ্ম্ম আৰু মন্দিৰৰ দেবদাসী সকলে এই নৃত্যকলা পৰিবেশন কৰিছিল, কিন্তু বহুতো সামাজিক আৰু অৰ্থনৈতিক কাৰণত এই নৃত্য ব্যৱসায়িক অৰ্থত ব্যৱহাৰ হ'বলৈ ধৰিলে। নৃত্য হৈ পৰিল অৱসৰ বিনোদনৰ কলা, বজা-মহাৰজাৰ আমোদ কক্ষৰ কলা ইত্যাদি। এইদৰে এই শাস্ত্ৰীয় নৃত্যই এক অচিন কালিমা সাবটি ল'ব লগা হ'ল।

ইংৰাজসকলে এই শাস্ত্ৰীয় নৃত্যক কোনো পৃষ্ঠপোষকতা নকৰিলে। কিন্তু সময় বাগৰি যোৱাৰ লগে লগে আত্ম পৰিচয়ৰ বাবে সকলোৰে জাতীয় চেতনা জাগি উঠিল। যদিও ১৯শ শতিকাৰ শিক্ষাৰ পাঠ্যক্ৰমত কলা এটা বিষয় ৰূপে স্বীকৃতি দিয়া হোৱা নাছিল, তথাপি কলা-সংস্কৃতিৰ সাধক সকলে ঘৰতেই ইয়াক অনুশীলন কৰি আছিল।

কেইবাটাও কাৰণত এই নৃত্যকলা পুনৰ সঞ্জীৱিত হৈ উঠিল। বিখ্যাত নৃত্যশিল্পী আনা পাতলোভাৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱান্বিত হৈ উদয় শঙ্কৰ, কল্লিগীদেৱী অৰুণদেলৰ দৰে শিল্পীসকল আগবাঢ়ি আহিল আৰু ভাৰতীয় শাস্ত্ৰীয় নৃত্যক আকোৱালি ললে।

লাহে লাহে নৃত্যৰ প্ৰতি মানুহৰ ভুল ধাৰণা আঁতৰি গ'ল। বহুতো নতুন নতুন স্কুল স্থাপন হ'ল আৰু বিশেষকৈ বহুতো উচ্চ বংশৰ মহিলাসকলে এই নৃত্যৰ পৃথিৱীত অবতৰণ কৰি ইয়াক যথেষ্ট সন্মানিত আসনলৈ উন্নীত কৰিলে। আনকি বিদেশৰ পৰাও বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী নৃত্য শিকিবলৈ ভাৰতলৈ আহিল। এই ক্ষেত্ৰত ৰামগোপাল, মৃগালিনী চাৰাভাইৰ নাম উল্লেখ কৰিব পাৰি। পুৰণা শিক্ষাগুৰু সকলক বিচাৰি নতুন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আগ্ৰহেৰে বাট চাই থাকে, বাট চাই থাকে নৃত্যশিক্ষা গ্ৰহণ কৰিবলৈ। ভাৰতৰ ভিন্ ভিন্ ঠাইত নৃত্যশিক্ষাৰ

স্কুল স্থাপন হ'ল। ইতিমধ্যে ভাৰতবৰ্ষৰ স্বাধীনতা লাভৰ পিচত শাস্ত্ৰীয় গীত আৰু নৃত্য আমাৰ জাতীয় জীৱনৰ অবিচ্ছেদ্য অঙ্গ হৈ পৰিল।

কলা-সংস্কৃতি উন্নয়নৰ বহুতো আঁচনিৰে ভাৰত চৰকাৰ আগবাঢ়ি আহিল আৰু সঙ্গীত নাটক একাদেমী স্থাপিত হ'ল। এই অনুষ্ঠানবোৰে

উঠি অহা তীক্ষ্ণবুদ্ধি সম্পন্ন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক জলপানি দি কলা-সংস্কৃতিৰ প্ৰসাৰতাৰ বাবে উৎসাহ জনালে। গুৰু আৰু সংস্কৃতি সাধক সকলক জাতীয় সন্মানেৰে বিভূষিত কৰিলে। সৰ্বভাৰতীয় কলা-সংস্কৃতিৰ অধিবেশন অনুষ্ঠিত হোৱাত দেশৰ চুকে কোণে বিভিন্ন জন

বিভিন্ন ভাবে অনুপ্রাণিত হ'ল।

আজি ভাৰতবৰ্ষত অসংখ্য শিল্পী আৰু সংস্কৃতিৰ পূজাৰীৰ দ্বাৰা প্ৰধানকৈ সাতবিধ ভাৰতীয় শাস্ত্ৰীয় নৃত্য অনুশীলন কৰা হয়। যেনে—ভাৰত নাট্যম, কথাকলি, মণিপুৰী, কথক, ওডিচী, কুচিপুড়ি আৰু মোহিনী আটম।

জনপ্ৰিয়তাৰ ফালৰ পৰা চালে ভাৰতনাট্যমেই শাস্ত্ৰীয় নৃত্যৰ ভিতৰত প্ৰথম স্থান অধিকাৰ কৰিছে। ভাৰতনাট্যম ভৰতমুনিৰ নাট্যশাস্ত্ৰ নাদেকেশ্বৰৰ অভিনয় দৰ্পনৰ ওপৰত যুগতোৱা এক শাস্ত্ৰীয় নৃত্য।

ভা মানে — ভাব
ৰা মানে — ৰাগ
তা মানে — তাল

অৰ্থাৎ ভাব, ৰাগ আৰু তালৰ সংমিশ্ৰণত যি নৃত্য সৃষ্টি হয় সেয়েই ভাৰতনাট্যম — য'ত ভাষা বাধা হব নোৱাৰে।

মহাপুৰুষ শঙ্কৰদেৱ আৰু মাধৱদেৱ স্থাপিত অসমৰ বৈষ্ণৱ সত্ৰ বিলাকত উৎপত্তি

হোৱা সত্ৰীয়া নৃত্যই বৰ্তমানে ভাৰতীয় শাস্ত্ৰীয় নৃত্যৰ শিখৰত উপনীত হ'বলৈ সক্ষম হৈছে। অসমৰ কেইবাগৰাকী যশস্বী নৃত্যশিল্পীৰ আশাশুধীয়া চেষ্টাৰ ফলত এই অসাধাৰণ পৰিকল্পনা সফল হোৱাৰ পথত। আশা কৰা যায় এই সত্ৰীয়ানৃত্যই অতি সোনকালে ওডিচী বা কুচিপুড়ি নৃত্যৰ দৰে জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰিব।

ভাৰতীয় শাস্ত্ৰীয় নৃত্য বৰ্তমান এটি অতি আমোদজনক বিন্দুত অৱতীৰ্ণ হৈছে। এই সমাজখনত কলা-সংস্কৃতি যেনে—সাহিত্য, ভাস্কৰ্য্য, চিত্ৰকলা, নাটকৰ দৰে নৃত্যকলাকো আমি একবিংশ শতাব্দীত এক নতুন ৰূপত পাবলৈ বিচাৰো য'ত বিষয়বস্তু হ'ব নিত্য নতুন কিন্তু পৰিবেশনৰ ৰীতি হ'ব মার্জিত আৰু পাৰম্পৰিক।

Courtesy :

1. Sri V.P. Dhananjayan
2. Dr. Sunil Kutheri

○○○

বৰ্তমান শিক্ষানীতি আৰু চূড়ান্ত পৰীক্ষা সমূহত ইয়াৰ প্ৰভাৱ

—শ্ৰীজয়ন্ত গগৈ
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ
বিজ্ঞান শাখা

হয়। “ নিচিনো তোমাক ক’ত আছা প্ৰভু”.....বে আমাৰ শিক্ষা জীৱন আৰম্ভ হয়। এতিয়ালৈকে কোনো মানুহে নেদেখা জনৰ; ক’ত থাকে কোনেও নজনা জনৰ অস্পষ্ট ধাৰণাৰে আমাৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে শিক্ষাজীৱন আৰম্ভ কৰে।

প্ৰাথমিক পৰ্যায়ৰ পৰা বিশ্ববিদ্যালয়লৈ বিভিন্ন পৰ্যায়ৰ চূড়ান্ত পৰীক্ষা সমূহ হয়। যোৱা দহবছৰৰ ফলাফল বিশ্লেষণ কৰিলে আমি দেখিবলৈ পাওঁ সাফল্যৰ হাৰ শতকৰা ৫০ ভাগতকৈ কম। বিশেষকৈ মাধ্যমিক আৰু উচ্চ মাধ্যমিকৰ ক্ষেত্ৰত এই হাৰ শতকৰা ২৪ ভাগৰো কম। স্নাতক পৰ্যায়ৰ কথাটো ক’বই নেলাগে। ফলত স্বাভাৱিক ভাবেই এক ভয়াবহ আৰ্থ সামাজিক সমস্যাৰ আমি সন্মুখীন হৈছোঁ। শিক্ষাৰ নামেৰে এক বিপুল পৰিমাণৰ জাতীয় সম্পদৰ অপচয় চলিছে। এই অৱস্থাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত আজি প্ৰচলিত শিক্ষানীতি ভুল বুলি চৌদিশৰ পৰা আৱাজ উঠিছে।

সমাজ তথা জাতিৰ আশা আকাংক্ষাক বাস্তৱিত কৰাৰ বাবে শিক্ষাক মাধ্যম হিচাপে লৈ নীতি প্ৰণয়ন কৰা হয়। উৎপাদনমুখী সৃজনী মানৱ সম্পদ সৃষ্টি কৰাই শিক্ষানীতি প্ৰণয়নৰ মুখ্য উদ্দেশ্য। সমাজৰ বাঞ্ছনীয় পৰিৱৰ্তন, সংবিধানৰ দায়বদ্ধতা আৰু ব্যক্তিত্বৰ বিকাশ সাধনৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিলে শিক্ষানীতি মূলত প্ৰণয়ন কৰা হয়। পাঠ্যক্ৰম, শিক্ষা প্ৰদান আৰু মূল্যায়নৰ যোগেদি শিক্ষানীতিৰ প্ৰয়োগ আৰু বিস্তাৰ কৰা হয়। যিকোনো নীতিৰেই সফলতা বা বিফলতা বিচাৰ কৰা হয়। ইয়াৰ প্ৰয়োগৰ দ্বাৰা লক্ষ ফলৰ ভিত্তিত বৰ্তমান পৰীক্ষাসমূহৰ ফলাফল বিশ্লেষণ কৰিলে দেখা যায় বিভিন্ন পৰ্যায়ৰ শিক্ষাৰ্থী সকলৰ অসফলতাৰ গড় প্ৰায় ৬০%। ইয়াৰ দ্বাৰাই প্ৰমাণিত হয় আমাৰ ভুল শিক্ষা নীতিৰ কথা। সম্পূৰ্ণ অবৈজ্ঞানিক, এলাস্কু কলীয়া আমাৰ শিক্ষাব্যৱস্থা তথা শিক্ষানীতি। ই বাস্তৱ প্ৰয়োগমুখীতো নহয়ই

অথচ পৰীক্ষামুখীও নহয়। আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে $(a+b)^3 = a^3+b^3+3a^2b+3ab^2$ বুলি মুখস্থহে কৰে। পৰীক্ষাত কেনেকৈ $(a+b)^3 = ?$ কিমান পাহৰিলে উলিয়াই লব নোৱাৰে।

স্বাধীনোত্তৰ ভাৰতবৰ্ষত শিক্ষাব্যৱস্থাত এক বিৰাট মৌলিক পৰিৱৰ্তন আহি আছে। এই পৰিৱৰ্তন সংখ্যাগত আৰু গুণগত দুই দিশৰ পৰাই হৈছে। আগতে শিক্ষা সমাজৰ উচ্চ খাপৰ ‘কেপিটেলিষ্ট’ সকলৰ মাজতেই সীমাবদ্ধ আছিল। স্বাধীনোত্তৰ ভাৰতবৰ্ষত আবদ্ধ শিক্ষাৰ পৰা সৰ্বসাধাৰণ শিক্ষালৈ উপান্তৰিত হৈছে। ইয়াৰ উপৰি খুব দ্ৰুত শিল্পায়ণৰ যোগেদি দ্ৰুতগতিত দূৰীকৰণ, সামাজিক ন্যায়বিচাৰ লাভ, ধৰ্মীয় আৰু সামাজিক কু-প্ৰথা বড় আদি বিষয়ৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছে। কিন্তু এনে পৰিৱৰ্তনৰ বাবে যি পৰকাথামো থকা প্ৰয়োজন তাৰ ব্যৱস্থা নকৰাকৈ শিক্ষানীতি প্ৰণয়ন আৰু প্ৰয়োগ চলি আছে। তাৰেই পৰিণাম হিচাপে বিভিন্ন দিশত দেখা গৈছে বিভিন্ন ভয়াবহ সমস্যা। নিবনুৱা সমস্যাই আজি অসমত আকাশ চুইছে।

১৯৪৮ চনৰ পৰা আজিলৈ কোনো নিৰ্দিষ্ট ফলপ্ৰসূ শিক্ষানীতি প্ৰণয়ন হোৱা নাই। পুৰণা বটলত নতুন মদ সুমোৱাই দি মাজে মাজে শিক্ষাব্যৱস্থাৰ পৰিৱৰ্তন আনিবলৈ যদিও চেষ্টা কৰা হৈছে কিন্তু তেনে ব্যৱস্থা লোৱাত সমস্যা ক্ৰমাৎ আৰু বৃদ্ধিহে হৈছে। আৰ কে কমিচন, মডুলিয়ৰ কমিচন, কুঠাৰী কমিচন আৰু সৰ্বশেষত নেচনেল পলিচি অব এডুকেচন ১৯৮৬, জাতীয় শিক্ষানীতি পৰিশোধন আৰু পৰিৱৰ্তন কৰি নতুনকৈ প্ৰণয়ন কৰিছে। কিন্তু ইমানবোৰ কমিচন হোৱাৰ পিছতো আমি এটা আত্মনিৰ্ভৰশীল, প্ৰয়োগমুখী তথা বাস্তৱমুখী শিক্ষানীতি নাপালোঁ। সমগ্ৰ শিক্ষাৰ্থী সকলক বাৰে বাৰে গিনিপিগ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিলে আজিও এটা বলিষ্ঠ ফলদায়ক শিক্ষানীতি গ্ৰহণ কৰিব পৰা নাই।

স্বাধীনোত্তৰ ভাৰতবৰ্ষত প্ৰকৃততে কোনো নিৰ্দিষ্ট শিক্ষানীতিয়েই প্ৰনয়ন কৰা হোৱা নাই। তথাকথিত চলি থকা শিক্ষানীতিৰ আপাত গ্ৰাহ আৰু অন্তৰ্নিহিত উদ্দেশ্য এক নহয়। শাসক আৰু শোষিত এই দুই শ্ৰেণীয়ে সমাজক বিভাজিত কৰাই, বিভিন্ন সময়ত প্ৰণয়ন কৰা শিক্ষানীতিৰ আচল উদ্দেশ্য। গতিকে ইয়াক শিক্ষানীতি নকৈ শিক্ষা অনীতি কোৱাই উপযুক্ত হব।

আমাৰ বৰ্তমান শিক্ষাব্যৱস্থাত পাঠদান আৰু মূল্যায়নৰ মাজত এক ব্যাপক ক্ৰটি চলি আছে। প্ৰায় দুবছৰৰ আগত প্ৰদান কৰা পাঠদানৰ চৰম মূল্যায়ন দুবছৰৰ পাছত কৰা হয়। বেছিভাগ ক্ষেত্ৰত এই মূল্যায়ন কৰা হয় মুখস্থ বিদ্যা (memory work) ৰ ওপৰত। পৃথিৱীৰ কোনো উন্নত ৰাষ্ট্ৰত এনে মূল্যায়ন ব্যৱস্থা নাই। তেনেবিলাক ৰাষ্ট্ৰত পাঠ সমাপনৰ লগে লগে অধিক বিষয়ৰ মূল্যায়ন কৰা হৈ থাকে।

বৰ্তমান শিক্ষাব্যৱস্থাত শিক্ষা লাভ কৰাৰ পাছতো স্বনিৰ্ভৰশীল হৈ উঠাৰ কোনো নিশ্চয়তা নাই। শিক্ষাৰ লগত ব্যৱহাৰ উপযোগী কৰ্ম কুশলতাৰ গৰিষ্ঠ সম্বন্ধ নথকাৰ বাবে উচ্চস্তৰৰ শিক্ষা লাভ কৰাৰ পিছতো সৃষ্টিশীল মানৱ সম্পদত পৰিণত নহয়। ইয়াৰ ফলত দেখা যায় অগণিত শিক্ষিত নিবনুৱাই শিক্ষাৰ সম্বন্ধে বীত : শ্ৰদ্ধাই পৰিছে। এই ব্যাপক বীত : শ্ৰদ্ধতাই শিক্ষাৰ্থী সকলৰ মাজত শিক্ষালাভৰ প্ৰতি এক অনীহা বা negative out look ৰ সৃষ্টি কৰিছে।

সেয়েহে আজি সমগ্ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু বৃদ্ধিজীৱিয়ে আঠ কাটি জীয়াই থাকিবলৈ শিকোৱা এই ভুলশিক্ষানীতিৰ উৎখাতৰ বাবে সংগবদ্ধ হওঁক। এদিন এই ভুল শিক্ষানীতি সমূল্যে ধ্বংস হব, আৰু প্ৰতিষ্ঠা হব এক চিৰ উজ্বল সুদৃঢ় শিক্ষানীতি।

(বিঃ দ্ৰঃ সহায় লৈ)

○○

মানুহৰ শৰীৰত কেতবোৰ মৌলৰ প্ৰভাৱ :

—গোলাপ কলিতা,
এম, এছ, চি ; এম ফিল

বিজ্ঞানীসকলে শেহতীয়াকৈ পৃথিবীৰ বয়স আনুমানিক ৪৭০০ নিযুত বৰ্ষ বুলি নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিছে আৰু জীৱৰ সৃষ্টি আজিৰ পৰা ৩৫০০ নিযুত বৰ্ষৰ আগত বুলি ঠাৱৰ কৰা হৈছে। কিন্তু মানুহৰ সৃষ্টি কেৱল ২ নিযুত বৰ্ষহে বুলি সিদ্ধান্ত কৰিছে। জীৱ সৃষ্টি হোৱাৰ প্ৰায় ৫০০ নিযুত বছৰৰ আগৰ পৰাই বাসায়নিক ক্ৰমবিকাশ ঘটে আৰু জীৱৰ কেতবোৰ দৰকাৰী অনুৰ সংশ্লেষণ হ'বলৈ আৰম্ভ কৰে। প্ৰাৰম্ভিক অৱস্থাত প্ৰোটিনত থকা এমিন' এছিদ আৰু নিউক্লিক এছিদৰ সংশ্লেষণ হোৱাৰ লগতে জৈৱ আৰু অজৈৱ পলিফচফেট বোৰৰো সংশ্লেষণ হ'বলৈ ধৰে যিবোৰে মূলতে শক্তি সংৰক্ষণ কৰি ৰখাৰ ফলত পুনৰ ক্ৰমবিকাশৰ সহায়ক হয়। এইদৰে ক্ৰমে বহুযোগীকৰণ আৰু সংগঠন হৈ হৈ এটা সময়ত প্ৰথম এককোষী জীৱৰ সৃষ্টি হয়। এনে এককোষ সৃষ্টি হ'বৰ বাবে প্ৰায় এশবিধ প্ৰোটিন অণু সংশ্লেষিত হ'ব লগা হয় আৰু লগতে বায়ুহীন পৰিবেশত শক্তি উৎপন্ন হয়। প্ৰথমতে এই কোষবোৰ যদিও অখাতু মৌলৰ দ্বাৰাই গঠিত হৈছিল ক্ৰমে ক্ৰমে বহুতো খাতৰ মৌলৰ আয়নৰো প্ৰবেশ ঘটে। এইবোৰৰ কিছুমানে কোষটোক সংগঠিত ৰূপত ৰাখিবৰ বাবে যেনে আসৃতি চাপৰ সৃষ্টি কৰি আৰু আন কিছুমানে অনুৰ্ঘটকৰূপে কাম কৰিবলৈ ধৰে। কোষটোত সংঘটিত হোৱা প্ৰায়বোৰ বিক্ৰিয়াতে মূলতে মেগনেছিয়াম খাতুৰ আয়নেই অনুৰ্ঘটকৰ কাম

কৰিছিল যিটোৰ সমৰ্থিত সূত্ৰ হ'ল যে সাগৰৰ পানী আৰু গেদেৰিত এই খাতুটোক পোৱা যায়। ইয়াৰ আন এটা বিক্ৰিয়া হ'ল মেগনেছিয়াম খাতু থকা ক্লৰফিলে আলোক খণ্ড গ্ৰহণ কৰি কাৰ্বন ডাইঅক্সাইদ গেছক বন্ধন কৰি অক্সিজেন নিৰ্গত কৰে যিটো জীৱপ্ৰক্ৰিয়াৰ এক মূল বিক্ৰিয়াত পৰিণত হয়।

পিছত দেখা গৈছে যে জীৱবোৰৰ ক্ষেত্ৰত দুটা বাসায়নিক বিক্ৰিয়াই প্ৰাধান্য লাভ কৰিছে— প্ৰথমটো হ'ল সৌৰ আলোক শক্তি বাসায়নিক শক্তিলৈ ৰূপান্তৰ হওঁতে কাৰ্বন ডাই অক্সাইদ আৰু পানীৰ বিজাৰণ হৈ জৈৱিক যৌগ আৰু অক্সিজেন সৃষ্টি হয় আৰু দ্বিতীয়টো হৈছে ইয়াৰ বিপৰীত বিক্ৰিয়াটো অৰ্থাৎ জৈৱিক যৌগৰ জাৰণ হৈ কাৰ্বন ডাইঅক্সাইদ, পানী আৰু শক্তিৰ উৎপন্ন হোৱাটো। অতি আশ্চৰ্য্যৰ বিষয় যে এই দুয়োটা বিক্ৰিয়াতে খাতৰ মৌলৰ বিস্তৰ প্ৰভাৱ। মুঠতে মানৱদেহত থকা মুঠ এনজাইমৰ এক-তৃতীয়াংশতেই খাতৰ আয়নৰ প্ৰভাৱ সুনিৰ্দ্ধিষ্ট। খাতৰ আয়ন সমূহে মানৱ দেহত অণুৰ গঠনৰ পৰিবৰ্তন, ইলেক্ট্ৰন স্থানান্তৰকৰণত, বহিঃভাগত থকা অণুক বন্ধন কৰাত বিশেষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে।

এতিয়ালৈকে আৱিষ্কৃত ১০৯ টা মৌলৰ প্ৰায় ৩০ টাই মানৱদেহত প্ৰয়োজনীয়। ইয়াৰে কিছুমান অধিকমাত্ৰাত, কিছুমান নগন্য মাত্ৰাত আৰু কিছুমান অতি নগন্য মাত্ৰাত পোৱা যায়। তাৰে যিবোৰ মৌল মানৱদেহৰ

বিভিন্ন প্ৰক্ৰিয়াত গুৰুত্ব পূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰি আহিছে আৰু বিজ্ঞানীসকলে গবেষণাৰ দ্বাৰা তথ্যভিত্তিক প্ৰমাণ পাইছে তেনে কেতবোৰ মৌলৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়েহে এই প্ৰবন্ধত আলোচনা কৰাৰ প্ৰয়াস কৰা হৈছে।

পটাছিয়াম :— মানৱদেহৰ কোষৰ বক্তবস আৰু বহিঃকোষীয় তৰলৰ পৰা স্পষ্ট হৈ থকা অন্তঃ কোষীয় ৰসৰ মূল, খাতৰ আয়ন হৈছে পটাছিয়াম, কোষৰ ভিতৰত ইয়াৰ কাম হ'ল অম্ল-ক্ষাৰৰ ভাৰসাম্যতা ৰক্ষা কৰা, আসৃতি চাপ নিয়ন্ত্ৰণ আৰু পানী আটককৰণ। ই প্ৰোটিন সংশ্লেষণ আদি বিপাকীয় কাৰ্য্যত সহায় কৰে। বহিঃকোষীয় তৰলত থাকিলে পেশীবোৰৰ কাৰ্য্যক্ষমতা বঢ়ায়।

চডিয়াম :— চডিয়াম খাতুৰ আয়ন কোষবোৰৰ বহিঃভাগৰ তৰলত থাকে আৰু ক্লৰাইদ বা বাইকাৰ্বনেট হিচাপে পোৱা যায়। ইও অম্ল-ক্ষাৰৰ ভাৰসাম্যতা ৰক্ষা কৰে, আসৃতি চাপ নিয়ন্ত্ৰণ কৰে আৰু দেহক অত্যধিক তৰল ক্ষয়ৰ পৰা ৰক্ষা কৰে। চডিয়াম আয়ন আৰু পটাছিয়াম আয়নৰ ভাৰসাম্যতা নিয়ন্ত্ৰিত হয় কোষত বিপাকীয় বিক্ৰিয়াত সৃষ্টিহোৱা এডেনচিন ট্ৰাইফচফেটৰ দ্বাৰা। এজন মানুহক অতি কমেও প্ৰতিদিনে একগ্ৰাম চডিয়াম আৱশ্যক অৱশ্যে গৰমদিনত ঘাম বাহিৰ হোৱা বাবে কিছু বেছি প্ৰয়োজন হয়। চডিয়াম আয়ন পৰ্যাপ্ত পৰিমাণৰ নহলে পেশীবোৰ দুৰ্বল হয়, ওকালি আহে আৰু লগতে জ্বৰ হ'ব পাৰে। চডিয়াম সাধাৰণতে নিমখ বা আন আহাৰ যেনে

ফেটাজাতীয়, মাহজাতীয়, শাক পাচলি আদিৰ পৰা আহৰণ কৰা হয়। এই ধাতুৰ আয়নে পেশীবোৰৰ উৰ্ভেজিত সংৰক্ষণ কৰে আৰু কোষবোৰৰ ভিতৰৰ যৌগবোৰৰ আদান-প্ৰদানত সহায় কৰে। ইয়াৰ ঘাট পৰিমাণ থাকিলে মূৰ কামোৰণি, বমিভাৰ, ডায়েৰিয়া বা শিৰামূৰি হোৱা দেখা যায়।

কেলচিয়াম :— মানৱ-দেহত কেলচিয়াম ধাতুৱেই সৰ্বাধিক থাকে। গড় হিচাপে প্ৰায় ডেৰ কিলোগ্ৰাম পোৱা যায় আৰু ইয়াৰে ৯৯% ভাগ জঁকাটোত কেলচিয়াম ফচফেটৰূপত থাকে। বাকী ১% জৈৱিক তৰলত আয়ন অৱস্থাত মিহলি হৈ থাকে। এই আয়নবোৰে বক্ত তঞ্চন অৰ্থাৎ তেজ গোট মৰোৱাত, হৃৎপিণ্ডক সাধাৰণ ভাবে সক্ৰিয় কৰি বখাত, পেশী আৰু স্নায়ুবোৰ কন্ঠ কৰি বখাত আৰু কোষবেৰবোৰৰ সহজ ভেদ্যতা (Permeability) সহায় কৰে। বক্তৰসৰ প্ৰতি ১০০ মিঃ লিঃ পৰিমাণত ১০ গ্ৰাম আয়ন পোৱা যায়। যদিহে দেহৰ পৰা ওলাইযোৱা কেলচিয়াম বাহিৰৰ কোনো উৎসৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰাত ব্যৰ্থ হয় তেতিয়া দেহৰ ভিতৰৰ হাড়ৰ পৰাই খৰছ কৰিব লগাত পৰে। এই প্ৰক্ৰিয়াটো একেবাহে বহুদিন চলিলে হাড়বোৰ ঠুনঠুনীয়া হয় আৰু শৰীৰ অৱশ হোৱা দেখা যায়।

প্ৰাপ্তবয়স্ক এজন মানুহক প্ৰতিদিনে একগ্ৰাম কেলচিয়াম, অন্তঃস্ৰাৱ আৰু প্ৰসূতিমাতৃক অলপ বেছিকৈ প্ৰয়োজন হয়। সৰু ল'ৰাছোৱালীক অধিক কেলচিয়ামৰ প্ৰয়োজন কাৰণ জন্মতে খুব কম কেলচিয়াম প্ৰাপ্ত হয়। বৃদ্ধলোকৰ ক্ষেত্ৰত কেলচিয়াম শোহন ক্ষমতা খুব কম।

মানৱদেহত আৱশ্যকীয় পৰিমাণৰ কেলচিয়াম নাপালে বা ঘাট পৰিমাণ থাকিলে হাড়ৰ বিকাশত বাধাপ্ৰাপ্ত হয়, দাঁতৰ ব্যাধি, দেহ মুজ্বৰামৰা, শিশুৰ হাড় কোমল হৈ বেঁকা হোৱা ব্যাধি আৰু প্ৰাপ্তবয়স্কৰ হাড়ত বিন্ধা ওলোৱা আদি হ'ব পাৰে।

মেগনেচিয়াম :— মেগনেচিয়াম ধাতুৰ কেটায়ন সাধাৰণতে মানৱদেহৰ কোমল কলা

বোৰত সৰ্বাধিক পোৱা যায়। ই এনজাইমত থকা ফচফেট অংশক স্থানান্তৰ কৰাত সৰ্বমুখক ৰূপে (activator) কাম কৰে। তাৰোপৰি ক্লৰফিলত থকা মেগনেচিয়ামে সূৰ্যৰ বশ্মিৰ সহায়ত কাৰ্বন ডাইঅক্সাইড আৰু জলীয় বাষ্পৰ মিশ্ৰণত সালোক সংশ্লেষণ পদ্ধতিৰে শৰ্কৰা (carbohydrate) আৰু অক্সিজেন গেটলৈ ৰূপান্তৰ কৰে যিটো বিক্ৰিয়া সমগ্ৰ উদ্ভিদ তথা জীৱজগতৰ বাবে প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষভাৱে দৰকাৰী। খাদ্যত গড়ভাবে ২ ব পৰা ৪০০ মিঃ গ্ৰাঃ পৰিমাণৰ থাকিব পাৰে কিন্তু সৰহভাগেই দেহে গ্ৰহণ নকৰাকৈ মলৰূপে ত্যাগ কৰে। মেগনেচিয়াম কেটায়ন ঘাট হ'লে জুপুকা লগা, শৰীৰ অৱশ হোৱা বা দীৰ্ঘ দিনীয়া গ্ৰহণীৰোগত ভূগিব পাৰে।

লো :— মানৱদেহত খুব কম পৰিমাণে আৱশ্যক হোৱা ধাতুবোৰৰ ভিতৰত লোৰ পৰিমাণেই সৰ্বাধিক। গড়হিচাপে মানৱদেহত ৪.২ ব পৰা ৬.১ গ্ৰাম পৰ্য্যন্ত থাকে। অৱশ্যে ই বেলেগ বেলেগ ৰূপত কাম কৰে।

লো যুক্ত কেইটামান হিম-প্ৰটিন আছে যিবোৰে ইলেক্ট্ৰন বহন কৰে। প্ৰথমবিধ হৈছে চাইট'ক্ৰম। এইবোৰে সালোক সংশ্লেষণত ইলেক্ট্ৰন পৰিবহন কৰে। এই প্ৰটিনবোৰত পৰফাইবিন চক্ৰৰ ঠিক মাজতে লো অৱস্থিত। এইবোৰ বায়বীয় পৰিবেশত থকা জীৱবোৰতহে পোৱা যায়। ইহঁতে ক্ল'ৰ'প্ৰাণ্টিত থাকি সালোক সংশ্লেষণ আৰু মাইটকন্ড্ৰিয়াত থাকি শ্বাস-প্ৰশ্বাসৰ বিপৰীত প্ৰক্ৰিয়াত কাম কৰে। দ্বিতীয়বিধ ইলেক্ট্ৰন বহন কৰা প্ৰটিন হ'ল লো আৰু গন্ধকযুক্ত প্ৰটিন সমূহ। ক্ৰিডক্সিন (Rubredoxin) আৰু ফেৰেডক্সিন (Ferredoxin) এনে দুবিধ প্ৰটিন। পিছৰ বিধে সালোকসংশ্লেষণত ইলেক্ট্ৰন গ্ৰহণ কৰে।

মানৱদেহত লো সংগ্ৰহ কৰি বখা দুটা যৌগ হ'ল ফেৰিটিন (Ferritin) আৰু হিম'চাইদেৰিন (Hemosiderin)। অতিৰিক্ত লোৰ পৰিমাণ কোষবেৰত অ-বিষাক্তৰূপত সঞ্চয় কৰি ৰাখে আৰু পিছত যেতিয়াই কোষৰ

বাহিৰ বা ভিতৰত লোৰ প্ৰয়োজন হয় তেতিয়াই মুক্ত কৰি দিয়ে। সাধাৰণতে যকৃৎ, প্লীহা বা হাড়ৰ মজ্জাৰ কোষবোৰত অধিক মাত্ৰাত পোৱা যায়।

আকৌ ট্ৰান্সফাৰিন (Transferrin) নামৰ আন এবিধ যৌগই পাকস্থলীৰ পৰা খাদ্যৰ লগত শোষণ কৰা লো ভাগ কঢ়িয়াই আনি দেহৰ আন লো বিপাক হোৱা প্ৰক্ৰিয়াবোৰত এৰি দিয়ে অৰ্থাৎ পাকস্থলীৰ পৰা তেজলৈ স্থানান্তৰ কৰে। ই ফেৰিটিনলৈ লো পৰিবহন কৰি আনি সংগ্ৰহ হোৱাত সহায় কৰে।

মানৱদেহত লো যুক্ত অতি আৱশ্যকীয়, দুবিধ যৌগ হ'ল হিম'গ্লবিন আৰু মায়'গ্লবিন। হিম'গ্লবিনত লো বন্ধন হৈ থাকে, ই তেজৰ লগত আহি পেশীবোৰত থকা মায়'গ্লবিনলৈ অক্সিজেন যোগান ধৰে। মায়'গ্লবিনে প্ৰথমতে এই অক্সিজেনৰ পৰিমাণ সঞ্চয় কৰি ৰাখে আৰু পিছত উশাহ-নিশাহ লোৱাত সহায় কৰে। গতিকে হিম'গ্লবিন আৰু মায়'গ্লবিনত লো নথকা হ'লে জীৱ জীয়াই থকা অসম্ভৱ হ'ল হেঁতেন।

যিহেতু মানৱদেহত প্ৰাকৃতিক ভাবেই যথেষ্ট পৰিমাণৰ লো সংৰক্ষিত হৈ থাকে সেইবাবে বিশেষ পৰিস্থিতিৰ উদ্ভৱ নহলে খাদ্যৰ লগত লো গ্ৰহণ নকৰিলেও চলে। প্ৰতিদিনে ১২ মিঃ গ্ৰাঃ তকৈ অধিক প্ৰয়োজন নহয়।

মানৱদেহত লোৰে সাধাৰণতে শ্বাস-প্ৰশ্বাসত সহায় কৰে। লোৰ পৰিমাণ দৰকাৰতকৈ কম হ'লে বক্তহীনতা হ'ব পাৰে আৰু হাড়ৰ মজ্জাত আৱশ্যকতকৈ কম সংখ্যক কোষৰ উৎপন্ন হয়। খুব বেছি বক্ত ক্ষৰণে যেনে তিবোতাৰ ঋতুস্বাৰ বা গৰ্ভপাতৰ বাবে লোৰ ভাৰসাম্যতা হেৰালে বক্তহীনতা ৰোগ হয়। আনহাতে যিহেতু লো পৰিত্যাগ কৰা বিশেষ প্ৰক্ৰিয়া নাই সেইবাবে লো জমা হৈ হোৱা ৰোগ যেনে চাইদেৰিটিচ, নেক্ৰটিচ (ডাঙা হাড়ৰ পৰা হোৱা ঘাঁ) পৰিলক্ষিত হয়।

দস্তা :— প্ৰাপ্ত বয়স্ক মানৱদেহত ২ব পৰা ৩ গ্ৰাম পৰ্য্যন্ত দস্তাধাতু থাকে। এই ধাতু

বৰণহীন হোৱাৰ বাবে জীৱদেহত ইয়াক চিনাক্ত কৰিবলৈ বহুতো সময়ৰ প্ৰয়োজন হৈছিল। এতিয়ালৈকে চিনাক্ত হোৱা প্ৰায় ৮০ বিধ দস্তাযুক্ত এনজাইমৰ ভিতৰত কাৰ্বনিক এনহাইড্ৰেজ (carbonic anhydrase) আৰু কাৰ্বক্সি-পেপ্টিডেজ (carboxy peptidase) আটাইতকৈ দৰকাৰী। এই এনজাইম বোৰে কাৰ্বন-ডাইঅক্সাইডক বাই-কাৰ্বনেট আয়নলৈ আৰু পেপ্টিড হিচাৰু বোৰৰ জলবিপ্লৱণ হোৱাত সহায় কৰে। সাধাৰণতে অগ্নাশয়ত (Pancreas) পোৱা যায়। দস্তা ধাতুৰ আয়নৰ অবিহনে এই এনজাইমবোৰৰ কোনো সক্ৰিয়তা নাই। মাংস, কণী, সাগৰীয় খাদ্য, গাখীৰ আৰু শস্যবোৰৰ পৰা দস্তা আহৰণ কৰে। প্ৰতিদিনে ১৫ মিঃ গ্ৰাঃ অৱশ্যে গৰ্ভধাৰণৰ সময়ত অতিৰিক্ত ১৫ মিঃ গ্ৰাঃ আৰু মাতৃ দুগ্ধৰ সময়ত আৰু অতিৰিক্ত ১০ মিঃ গ্ৰাঃ দস্তা আৱশ্যক হয়। ই সাধাৰণতে বৃদ্ধি, প্ৰজনন, কলাবোৰৰ মেৰামতিৰ বাবে অতীব প্ৰয়োজন। ৰক্তৰসত ভিটামিন 'এ' ৰ সাধাৰণ মাত্ৰা পাবলৈ ইনচুলিন অগুত সংলগ্ন হৈ তাৰ কাৰ্য্য সিদ্ধি কৰিবলৈ দস্তা আৱশ্যক হয়।

জন্মসূত্ৰে দস্তা ঘাটী হ'লে গাৰ ছাল এৰে, শুহাছাব আৰু মুখৰ চাৰিওফালে ঘাঁ লাগে, বেছিকৈ গ্ৰহণী ৰোগ হয়। RNA, DNA, আৰু আন বহুতো প্ৰ'টিন সংশ্লেষণত লগা এনজাইমবোৰ দস্তাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল।

কবাল্ট :- কবাল্ট ধাতু ভিটামিন বি - ১২ ত সংলগ্ন হৈ থাকে আৰু এই ভিটামিন বিধ মানৱ-দেহত প্ৰয়োজন হোৱা আন বহুতো এনজাইমৰ লগত জড়িত। প্ৰাপ্ত বয়স্ক এজন মানুহৰ যকৃৎ বৃদ্ধ আৰু হাড়ত ২—৫ মিঃ গ্ৰাঃ ভিটামিন বি - ১২ থাকে। তেজৰ কোষ গঠনৰ বাবে এই ভিটামিন বিধ প্ৰয়োজন।

মেঙ্গানিজ :- মানৱদেহৰ হাড়ৰ গাঠনি সবল কৰিবলৈ, প্ৰজনন শক্তি বৃদ্ধিৰ বাবে আৰু স্নায়বিক প্ৰক্ৰিয়াসমূহ সুচাৰুৰূপে চলিত কৰিবলৈ এই ধাতুবিধ প্ৰয়োজন হয়। বাদাম, শস্য, শাক-পাচলি, ফলমূল আৰু মাংস, ঝৰচীয়া চৰাই যেনে হাঁহ - পাৰ, সাগৰীয় খাদ্য,

আৰু মাছৰ পৰা এই বিধ ধাতু পাব পাৰি। প্ৰতিদিনে ২.৫ ব পৰা ৭ মিঃ গ্ৰাঃ পৰ্য্যন্ত আৱশ্যক।

ক্ৰমিয়াম :- গ্লুকোজ সহিষ্ণুতা কাৰক হিচাপে এই ধাতুবিধ ব্যৱহৃত হয়। বহুমূত্ৰৰোগৰ এবিধ ঔষধ ইনচুলিনৰ লগত ইয়াৰ সম্বন্ধ থকা বাবে শৰ্কৰা বিপাক পদ্ধতি আৰু বহুমূত্ৰৰোগত আৱশ্যক হয়।

এই ধাতু বা আয়নবোৰৰ উপৰিও মানৱদেহত অতি প্ৰয়োজনীয় কেইবিধমান অধাতু বা আয়ন হ'ল ক্লৰাইড, আয়ডাইড, ফ্লুৰাইড, গন্ধক আৰু ফছফৰাছ।

ক্লৰাইড :- এইবিধ আয়ন সাধাৰণতে বহিঃকোষীয় তৰলৰ লগত মিশ্ৰিত হৈ থাকে। প্ৰতিদিনে ক্লৰাইড নিঃসৃত হৈ থকা বাবে গড় হিচাপে ৭ গ্ৰাম ক্লৰাইড গ্ৰহণ কৰিব লগা হয়। খাদ্যত সাধাৰণতে নিমখ হিচাপেই ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ই মানৱদেহৰ পানীৰ সাম্যতা, আসূতি চাপ নিয়ন্ত্ৰণ, অম্ল -খাৰৰ সাম্যতা ৰক্ষা কৰিবলৈ, তেজত ইয়াৰ স্থানান্তৰকৰণৰ দ্বাৰা পিত্তৰসত হাইড্ৰক্লৰিক এচিড উৎপাদনৰ বাবে অতি জৰুৰী। গ্ৰহণী বা ঘামৰ লগত ই নিঃসৃত হোৱাৰ বাবে ৰক্তৰসত ক্লৰাইড কমি বাহিকাৰ্বনেটৰ পৰিমাণ বাঢ়ি গৈ স্কাৰৰ শক্তি বাঢ়ি যাব পাৰে।

আয়ডাইড :- আয়ডাইড মানৱদেহত থায়ৰ' গ্লভিন সংশ্লেষণত আৰু থায়ৰয়ড হ'ৰমন সঞ্চাৰত আৱশ্যক হয়। প্ৰতিদিনে প্ৰায় এক মিলিগ্ৰামৰ প্ৰয়োজন। আয়ডিনযুক্ত থায়ৰয়ড হ'ৰমন জৈৱিক সংশ্লেষণত ব্যৱহাৰ হয়, ইয়াৰ ঘাটী থাকিলে ডিঙিত গৰল বেমাৰ দেখা দিয়ে। আয়ডাইডো খাদ্যৰ পৰাই সংগ্ৰহ কৰিব লগা হয়। সেয়েহে আজিকালি আয়ডিন যুক্ত নিমখ খাদ্যত ব্যৱহাৰ কৰাত গুৰুত্ব দিয়া হৈছে।

ফ্লুৰাইড :- বিশেষকৈ কেঁচুৰা আৰু কিশোৰ পৰ্য্যন্ত দাঁতৰ সুগঠন আৰু বিকাশৰ বাবে ফ্লুৰাইড অতি প্ৰয়োজন। খাদ্যত প্ৰয়োজনীয় ফ্লুৰাইড থাকিলে অস্থিছিন্ন (osteoporosis) হোৱাটো কমায়। ফ্লুৰাইড বিশেষকৈ খোৱাপানীৰ যোগেদি গ্ৰহণ কৰিব

লাগে। পানীত ১—২ পি. পি. এম (ppm) তকৈ কম পৰিমাণৰ ফ্লুৰাইড থাকিলে দস্তাক্ষয়ৰোগ হয় আৰু অধিক মাত্ৰাত থাকিলে (১০—৪৫ পি.পি. এম পৰ্য্যন্ত) দাঁতৰ ৰঙ মদকৰা হয় যিটো সাধাৰণতে USA বা UK ত পৰিলক্ষিত হয়।

গন্ধক :- মানৱদেহত গন্ধকৰ উৎস হৈছে এমিন' এছিদবোৰ আৰু আন কেতবোৰ জৈৱিক যৌগ। চডিয়াম ছালফেট বা পটাছিয়াম ছালফেট আদি অজৈৱ যৌগ ৰূপেও থাকে। এনজাইমবোৰৰ অনুঘটন কাৰ্য্য, বিপাকীয় প্ৰক্ৰিয়া আৰু বিষ নিৰাময়কৰণ প্ৰক্ৰিয়াত প্ৰয়োজন হোৱা যৌগবোৰৰ প্ৰাৰম্ভিক পদাৰ্থ হিচাপে গন্ধক অতি দৰকাৰী।

ফছফৰাছ :- ইয়াৰ প্ৰায়বোৰ খাদ্য সামগ্ৰীতে পোৱা যায় আৰু দেহত প্ৰতিদিনে ১.৫ গ্ৰাম প্ৰয়োজন হয়। শৰীৰৰ মুঠ অংশৰ ৮০% ভাগেই কেলচিয়ামৰ লগত সংযুক্ত হৈ হাড় বা দাঁতত থাকে। শক্তি উৎপাদন জাতীয় বিক্ৰিয়াৰ বাবেও ফছফৰাছ দৰকাৰী। প্ৰয়োজনীয় ফছফৰাছ নাথাকিলে দাত, হাঁড়ৰ গঠনত ব্যাঘাট জন্মায় আৰু দেহৰ উপযুক্ত পৰিবৰ্দ্ধনত বাধক হৈ পৰে।

এইবোৰ উপৰিও আৰু বহুতো নতুন নতুন মৌলৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্বন্ধে গৱেষণা চলি আছে। বিপৰীতক্ৰমে কিছুমান মৌল মানৱদেহৰ প্ৰতি অতি বিষাক্ত বা মৃত্যুকাৰক হিচাপেও চিহ্নিত হৈছে। ইয়াৰে অতি ভয়াবহ কেইটামান মৌলৰ সম্বন্ধেহে কিছু আভাস দিয়া হ'ল।

সীহ :- আৰ্জিত সীহৰ ৭০—৯০% ভাগ হাড়ত জমা হয় আৰু বাকীখিনি যকৃৎ তথা বৃক্কত জমা হৈ তাৰ পৰা তেজত মিহলি হয়গৈ। সীহৰ আটাইতকৈ অপকাৰীতা হৈছে যে ই হিম'গ্লভিন সংশ্লেষণত ব্যাঘাট জন্মায় আৰু এই প্ৰক্ৰিয়াত জড়িত আন এনজাইম বোৰৰো বাধকৰূপে কাম কৰে। মুঠতে ই অক্সিজেন আহৰণ কৰাত আৰু শক্তি উৎপাদনৰ মূল উৎস গ্লুকোজ ব্যৱহাৰত বাধা আৰোপ কৰে। তেজত ০.৩ পি.পি.এম পৰিমাণৰ সীহ থাকিলেই এনে

হয়। ০.৮ পি.পি.এমৰ অধিক হ'লে বক্তহীনতা হ'ব আৰু বৃদ্ধ, মগজুৰ অনিষ্ট কৰে। সীহ বিষাক্ত কৰণৰ কিছুমান লক্ষণ হ'ল বক্তহীনতা, কোষ্ঠকাঠিন্যতা, ৰুচহীনতা, ধাতবীয় স্বাদ লগা, তল পেটত বিষ অনুভৱ কৰা, অলসতা, মূৰ কামোৰণি, নিদ্ৰাহীনতা, তিবোতাৰ গৰ্ভপাত, দৃষ্টি শক্তি হ্রাস, গাঁঠিৰ বিষ ইত্যাদি।

আৰ্চেনিক :- ই সাধাৰণতে কীটনাশক, ভেঁকুৰনাশক বা অলাগতিয়াল উদ্ভিদ নাশক বোবত থাকে। মানুহৰ প্ৰতি কিলোগ্ৰাম দেহৰ ভৰত ১২৫ মিঃ গ্ৰাঃ আৰ্চেনিক থাকিলে প্ৰাণনাশ পৰ্য্যন্ত হ'ব। অলপ বিষকৰণ হ'লে গেষ্ট্ৰ'এনটাৰিটিছ, দেহৰ ওজন হ্রাস বা চুলি সৰিব পাৰে। ইয়াৰ মূল জীৱৰাসায়নিক ক্ৰিয়া হ'ল প্ৰোটিন গোট মৰায় আৰু উপপাচক ৰসবোৰৰ লগত জটিল যৌগ প্ৰস্তুত কৰি সাধাৰণ প্ৰক্ৰিয়াত বাধা জন্মায়।

কেডমিয়াম :- প্ৰতি গ্ৰাম ধপাতত এক মাইক্ৰগাম কেডমিয়াম থাকে আৰু সাধাৰণতে যকৃৎ আৰু বৃক্কত জমা হয়। ৩৫০ মিঃ গ্ৰাঃ ৰ অধিক কেডমিয়াম থাকিলে

প্ৰাণনাশক হ'ব। কেলচিয়ামযুক্ত খাদ্য কমকৈ খালে ই বেছিকৈ সঞ্চয় হ'ব পাৰে আৰু সেয়েহে গৰ্ভৱতী মহিলা আৰু বৃদ্ধসকলৰ ক্ষেত্ৰত সাৱধানতা ল'ব লগা হয়। জাপানত ৬০০ মাইক্ৰগ্ৰামতকৈ অধিক কেডমিয়াম সঞ্চিত হৈ "ইটাই - ইটাই" ৰোগ হৈ বহুতো মানুহৰ হাড়বোৰ ঠুনঠুনীয়া হৈছিল। ইয়াৰ অধিক মাত্ৰাই যকৃতৰ বিজুঁতি, বক্তহীনতা আৰু হাড়ৰ মজ্জাৰ ৰোগ সৃষ্টি কৰে। তাৰোপৰি বহুতো এনজাইমৰ পৰা দস্তা অপসাৰণ কৰি বিপাকীয় প্ৰক্ৰিয়াত বিজুঁতি ঘটায়।

পাৰা :- পাৰাই হৈছে আটাইতকৈ বেছি বিষাক্ত গধুৰ ধাতু। বাষ্পীয় অৱস্থাত ইয়াৰ বিষাক্তকৰণ অধিক হয়। তেজৰ সোঁতত মস্তিষ্কত সোমাই স্নায়ুবোৰক অঁকা মিলা কৰে। ই মিথাইল যুক্ত আয়ন অৰ্থাৎ পাৰাৰ মিথাইল আয়নৰূপত অতি মাৰাত্মক। এই আয়নবোৰ চৰ্বী আৰু লিপিডবোৰত দ্ৰৱণীয় হোৱা বাবে স্থায়ীভাৱে বিষাক্ত হয়। কোষবোৰত পাৰা পুঞ্জীভূত হ'লে শৰ্কৰা পৰিবহনত বাধা আৰোপ কৰে, কেৱল পটাছিয়ামক হে পাৰ হ'বলৈ

দিয়ে। মস্তিষ্কৰ কোষত সোমালে স্নায়ুবোৰ নষ্ট কৰে যাৰ ফলত মগজুৰ বিকৃতি, আঁৱৰিয়া ৰোগ, হ'ব পাৰে। তেজত ০.৫ পি.পি.এম মিথাইল যুক্ত পাৰাৰ আয়ন থাকিলেই এনেবোৰ বিষাক্ত ক্ৰিয়াই দেখা দিয়ে। জাপানত ১৯৫৩ - ৬০ চনত খিনামাটা উপসাগৰৰ মাছ ভক্ষন কৰি (যিবোৰত মিথাইল যুক্ত পাৰাৰ আয়ন পোৱা গৈছে) ১১১ জনৰ প্ৰাণহানি হৈছিল। ১৯৭২ চনত ইৰাকৰ এখন গাঁৱতো ৪৫০ জনে শেষ নিশ্বাস পেলাইছিল পাৰাযুক্ত কীটানুনাশক মিহলি হৈ থকা ঘেঁহু ভক্ষণ কৰাৰ ফলত। তাৰোপৰি এই বিষাক্ত আয়নৰ প্ৰভাৱত ক্ৰ'মজম পৃথককৰণ হ'ব পাৰে বা কোষ বিভাজনত বাধাৰ সৃষ্টি হয়। এই পাৰাযুক্ত মিথাইল আয়নৰ বিষক্ৰিয়া মানৱদেহত থকা ভিটামিন বি - ১২ ৰ দ্বাৰা অধিক বঢ়ায় বুলি প্ৰমাণিত হৈছে।

(সহায় লৈ লেখা)

০০

শ্ৰমিক-কৃষকৰ হাত বোকা মাটিৰে অপৰিষ্কাৰ হৈ থাকিলেও, ভৰি ধুলি বালিৰে মলিয়ণ হ'লেও, তেওঁলোকৰহে সন্মাতোকৈ পৰিচ্ছন্ন মানুহ।

—মাও, জে. ডং

অসমীয়া সংস্কৃতিৰ বৰ্ত্তমান সংকট আৰু সমাধান

—শ্ৰীপবিত্ৰ বৰগোহাঁই
স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক (ক'লা)

সু

দ্রুতম প্ৰাণীৰ পৰা আৰম্ভ কৰি জীৱশ্ৰেষ্ঠ মানুহলৈকে সকলোৰে আত্মসত্বই এই পৃথিৱী। মানুহ আৰু জীৱৰ জন্মৰ ইতিহাস বিচাৰি যাবলৈ হ'লে লগতে বিচাৰি যাব লাগিব পৃথিৱীৰ জন্ম লগ। কিয়নো সৃষ্টিৰ আৰম্ভণিতে জন্ম হৈছিল জীৱ অৰ্থাৎ মানুহৰ। কিন্তু তেতিয়া মানুহ আৰু ইতৰ জন্তুৰ মাজত কোনো পাৰ্থক্য নাছিল। অন্যান্য জীৱৰ দৰে মানুহেও পৃথিৱীৰ বুকুত নিজক জীয়াই ৰাখিবলৈ আহাৰ বিচাৰিছিল, আত্মৰক্ষা কৰিবলৈ পলাইছিল বা সন্মুখ সমৰত প্ৰবৃত্ত হৈছিল ; আৰু প্ৰকৃতিৰ সহজাত প্ৰেৰণামতে বংশবৃদ্ধি কৰিছিল—সেইখন পৃথিৱী আছিল এখন সবল পৃথিৱী।

কিন্তু সমস্যাবহুল পৃথিৱীৰ জটিলতাৰ মাজলৈ সোমাই আহাৰ লগে লগে মানুহৰ স্বৰূপ সম্বন্ধে মানুহ আত্মচেতন হৈ উঠিল। তেতিয়া মানৱৰ বিবেকৰ ৰুদ্ধ দুৱাৰত খুন্দিয়াবলৈ ধৰিলে আত্মচেতনাই—এই আত্মচেতনাই জন্ম দিলে মানৱ প্ৰেমৰ। যি মানৱ প্ৰেমৰ অন্তৰালত নিহিত হৈ আছে মানৱ আত্মাৰ দুখ-সুখ ভাৱ-অনুভূতি, আশা-অকাঙ্ক্ষা, সৌন্দৰ্য-বেচিত্ৰ ইত্যাদি। মানৱ আত্মাৰ অন্তৰালত নিহিত হৈ থকা এই মানৱ প্ৰেম-ৰূপী অনুভূতিয়েই সৃষ্টি কৰিলে সংহতিৰ।

এইদৰে সময়ৰ গতি আৰু জীৱনৰ পৰিৱৰ্ত্তনে মানৱ জাতিৰ মনোজগতত যি চিন্তাৰ বিকল্প খটালে সি়েই সৃষ্টি কৰিলে সভ্যতাৰ। সভ্যতাৰ বুকুতেই জন্ম হ'ল সংস্কৃতিৰ। সংস্কৃতি হ'ল মানৱ জাতিৰ চিন্তা, কল্পনা আৰু কামৰ শ্ৰেষ্ঠ অংশখিনি। ইয়াৰ প্ৰভাৱ জাতিৰ মনত থাকি যায়। সেই প্ৰভাৱে জাতিৰ জাতীয় আদৰ্শ গঢ় দিয়ে ; কামত অনুপ্ৰেৰণা যোগায়। এই দৃষ্টিকোণৰ পৰা আচলতে সংস্কৃতি হ'ল জীৱন যাত্ৰাৰ আদৰ্শ আৰু পথ। এই আদৰ্শ সমাজৰ। সমাজৰ প্ৰত্যেক কৰ্ম প্ৰচেষ্টাৰ লগত ওতঃ প্ৰোতভাবে জড়িত হৈ আছে। গতিকে যিখন সমাজত আমি ডাঙৰ-দীঘল হৈছো, জীয়াই আছো, সেই সমাজৰ সংস্কৃতিয়েই আমাৰো সংস্কৃতি, সেই সংস্কৃতিৰ প্ৰভাৱ আমাৰ কথাত আচৰণত আৰু কামত প্ৰতিফলিত হয়।

অসমীয়া সংস্কৃতি অসমীয়া জাতিৰ জীৱনৰ গতি বুলি ক'লে ভুল নহয়। ত্ৰয়োদশ শতিকাত ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত চুকাফাই ৰাজ্য স্থাপন কৰাৰ পাছত ভৌগোলিক হিচাপে অসম স্থাপিত হয়। তেতিয়াৰ পৰা অসমীয়া সংস্কৃতিৰ জন্ম হয় বুলি কব পাৰি। অসমীয়া সংস্কৃতিৰ আত্মা দিয়াৰ কেইবাহাজাৰো বছৰৰ আগৰ পৰাই অসমীয়া সংস্কৃতিৰ ঘাই শিপা ডাল গজিছিল। কালক্ৰমত এই ঘাইশিপা কেইডাল

বৰগছত পৰিণত হৈ ডাল-পাত, ফুল-ফলেৰে ভৰপূৰ হৈ পৰে। মহাভাৰতীয় সংস্কৃতি যেনেকৈ দ্ৰাৱিড় আৰু দক্ষিণ ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ সংমিশ্ৰণ, অসমীয়া সংস্কৃতিত তেনেকৈ দক্ষিণ আৰু মঙ্গোলীয় সংস্কৃতিৰ মধুৰ সমন্বয়ত জন্ম। বিভিন্ন যুগত অসমলৈ বিভিন্ন জাতিৰ মানুহে নিজৰ নিজৰ সংস্কৃতি লৈ আহিছিল আৰু নিজৰ নিজৰ সংস্কৃতিৰ বৰঙণি দি লুইতপৰীয়া সংস্কৃতিৰ নতুন ৰূপটি বাবেবৰণীয়া ৰূপ দিয়াত সহায় কৰিছিল। এইদৰে অসমীয়া সংস্কৃতি বিভিন্ন জাতিৰ উপাদানত সমৃদ্ধ হৈ উঠা সংমিশ্ৰিত সংস্কৃতি।

অসমীয়া সংস্কৃতিৰ কেইবাটাও স্তৰ আৰু সূতি আছে। বিভিন্ন স্তৰত এই সূতিবোৰৰ মিল নহয়। অসমৰ সংস্কৃতিৰ বুৰঞ্জী পৰ্য্যবেক্ষণ কৰিলেও সেয়ে প্ৰাগঐতিহাসিক, পৌৰাণিক, মধ্য আৰু বৰ্ত্তমান এই কেইটা স্তৰত ভাগ কৰিব পৰা কথা চকুত পৰে। আনপিনে জাতিগত দৃষ্টিৰ কৰা আট্টিক, মঙ্গোলীয়, আৰ্য্য, দ্ৰাৱিড় আদি জাতিৰ সুকীয়া সুকীয়া বৰঙণি আছে। অতি প্ৰাচীন কালৰে পৰা খৃষ্টপূৰ্ব্ব ১ম-২য় শতাব্দী মানলৈকে প্ৰাগঐতিহাসিক যুগ বুলি কব পাৰি। অসমৰ প্ৰাগঐতিহাসিক যুগৰ কথা এতিয়াও অন্ধকাৰাচ্ছন্ন হৈ আছে বুলি কলেও বঢ়াই কোৱা নহয়।

খৃষ্টপূৰ্ব ১ম-২য় শতাব্দীৰ দ্বাৰা খৃষ্টীয়

ত্ৰয়োদশ শতাব্দীলৈকে এই কালছোৱাক পৌৰাণিক যুগ বুলিব পাৰি। খৃষ্টীয় ত্ৰয়োদশ শতিকাৰ পৰা খৃষ্টীয় উনবিংশ শতাব্দীৰ আৰম্ভণিৰ বৃটিছ শাসনৰ আগলৈকে এই কালছোৱাক মধ্য যুগ বুলিব পাৰি। বিভিন্ন মানৱগোষ্ঠীৰে পৰিপূৰ্ণ প্ৰাচীন কামৰূপ তথা প্ৰাচীন যুগত এখনি সম্পূৰ্ণ অসমীয়া সমাজ গঢ়লৈ উঠা নাছিল। এই যুগৰ ঐতিহাসিক সমলো অতি সীমিত, সেয়েহে এই যুগৰো এটি স্পষ্ট চিত্ৰ দাঙি ধৰা সম্ভৱ নহয়। কিন্তু মধ্য যুগৰ অৰ্থাৎ ত্ৰয়োদশ শতাব্দীৰ পৰা উনবিংশ শতাব্দীৰ এই কালছোৱাৰ আগভাগতে, অসম বিভিন্ন লোক গোষ্ঠীৰে এখনি অতুলনীয়, বৈচিত্ৰ্যপূৰ্ণ আৰু শক্তিশালী অসমীয়া সমাজ গঢ় লৈ উঠা দেখা যায়। এই যুগৰ বিভিন্ন সমলে অসমীয়া সমাজৰ বিভিন্ন দিশৰ চিত্ৰও আমাৰ আগত সমুজ্বল ভাবে দাঙি ধৰিছে। কিন্তু আহোম বজা লক্ষ্মী সিংহৰ দিনৰ পৰা (১৭৬৯-৮০) হোৱা মোৱামৰীয়া বিদ্ৰোহে অসমৰ সামাজিক তথা জাতীয় জীৱনক দুৰ্বল কৰি পেলালে। ইয়াৰ পিছত চন্দ্ৰকান্ত সিংহৰ দিনত (১৮১০-১৬) হোৱা মানৰ আক্ৰমণৰ ফলত ৰাজনৈতিক পতনেই নহয় অসমৰ সাংস্কৃতিক জীৱনৰো পতন ঘটিল। মানৰ আক্ৰমণৰ ফলত ১৮২৬ চনত ইয়াণ্ডাবু সন্ধি অনুসৰি অসমৰ শাসনভাৰ বৃটিছৰ হাতলৈ যোৱাৰ লগে লগে অসমত নতুন শাসনতন্ত্ৰৰ তথা ৰাজনৈতিক যুগ এটাৰো সূচনা হ'ল আৰু পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিৰ এটা নতুন সোঁত আহি অসমীয়া সংস্কৃতিকো এটা নতুন যুগত প্ৰবেশ কৰালে। এই যুগক বৰ্তমান যুগ বুলি ক'ব পাৰি।

অসমৰ সংস্কৃতিক বহুতো ক্ষেত্ৰত মিশ্ৰিত বুলি কোৱাতকৈ মিলিত বা যৌগিক বুলি কোৱাহে সমীচীন। জাতিগত সংমিশ্ৰণ আৰু একেলগে বাস কৰাৰ ফলত সৃষ্টি হোৱা সহিষ্ণুতা আৰু গুণগ্ৰাহিতাই সংস্কৃতিক নতুন ৰূপ দিয়াত সহায় কৰে। নৃতাত্ত্বিক সূত্ৰ খটুৱাই আজি আৰু অসমৰ মানুহৰ জাতি নিৰ্ণয় কৰা সম্ভৱ নহয়। ভৌগোলিক, পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু জাতিগত সংমিশ্ৰণতেই এনে হৈছে। সেইদৰে

সাংস্কৃতিক সম্পদৰ বাহ্যিক ৰূপ নতুবা ব্যৱহাৰ প্ৰণালী চায়েই তাৰ মূল নিৰ্ণয় কৰাটো আজি সহজ সাধ্য নহয়। অসমৰ অধিকাংশ মানুহেই অনাৰ্যমূলীয়া। কিন্তু ইয়াৰ ভাষা অসমীয়া মূলতে আৰ্যমূলীয়া। এইদৰেই আৰ্য-অনাৰ্যৰ জাতিগত মিলন আৰু সংস্কৃতিক ভেটি সুদৃঢ় হব ঐকিকভাৱেহে।

অসমীয়া সংস্কৃতিত জনজাতীয় বৰঙণি বুলি কলে আমি জাতি-উপজাতি, পৰ্বত-ভৈয়াম মিলি সেউজবুলীয়া এইখন সোণৰ অসমকে বুজো। এইখন অসমৰে অধিবাসী পৰ্বত-ভৈয়াম মিলি সম্প্ৰীতিৰ এনাজৰীৰে বান্ধখাই থকা বৃহৎ অসমীয়া জাতি। প্ৰকৃতিৰ দৰে নিৰ্মল, নিষ্পাপ এই পৰ্বতীয়া ভাইহঁত আৰু এওঁলোকৰ লগত আমাৰ সম্বন্ধ অতি নিবিড়। যেনেকৈ দুজন মানুহ একেলগে থাকিলে দুয়োটিৰে মাজত আদান-প্ৰদান আৰু অনুশীলন তথা ইটোৰ প্ৰভাৱ সিটোত পৰে। সেইদৰে এই জনজাতীয় ভাইহঁতৰ সংস্কৃতিৰ প্ৰভাৱো অসমীয়া সংস্কৃতিত পৰিছে। জনজাতীয় লোকসকলৰ প্ৰভাৱ আমাৰ মাজত আজিও অস্পষ্ট ইয়াৰ কিছুমান নমুনা দিয়া হৈছে—

(১) সাজপাৰ : সাধাৰণতে জন-জাতীয় সাজ-পাৰৰ প্ৰভাৱ অসমীয়া নাৰী সমাজত দেখা যায়। জনজাতীয় নাৰীসকলে 'তিনিখন' কাপোৰ ব্যৱহাৰ কৰে। এখন ককালৰ পৰা তলৰ অংশত, এখন বুকুত আৰু আনখনে 'দেহৰ ওপৰ অংশ' আবুৰি ৰাখে। এই তিনিখন কাপোৰৰ ব্যৱহাৰ আমাৰ নাৰীসমাজৰ বিবাহিতসকলৰ মাজত গাত দেখা যায় (বিহা, মেখেলা, আৰু চাদৰ)।

(২) অলঙ্কাৰ : অসমীয়া নাৰীসকলে ব্যৱহাৰ কৰা অলঙ্কাৰ প্ৰভাৱে জনজাতিসকলৰ পৰাই অহা বুলি ভাবিবৰ থল আছে। জনজাতীয়লোক সকলে অতীতত নিজৰ দেহৰ সৌন্দৰ্য বৃদ্ধি কৰিবৰ বাবে গছৰ ফুল আদি ব্যৱহাৰ কৰি ডিঙি, হাত কাণ আদিত পিন্ধিছিল আৰু তাৰ পৰিৱৰ্ত্তে অসমীয়া নাৰীসকলে বৰ্তমান সোন-ৰূপৰ অলঙ্কাৰ ব্যৱহাৰ কৰে।

(৩) ফুলবাচা : সৌন্দৰ্য প্ৰেমী জনজাতীয়সকলে বিভিন্ন গছ, ফুল, পাত আদিৰ বসেৰে কাপোৰত বিভিন্ন ছবি আঁকিছিল। বৰ্তমান এই ফুলৰ ছবিবোৰক অসমীয়া নাৰীয়ে গামোচা আদিত সূতাৰে তোলে।

(৪) ধৰ্মৰ প্ৰভাৱ : জনজাতিসকলৰ মাজত প্ৰচলিত ধৰ্মৰ প্ৰভাৱ অসমীয়া সমাজত প্ৰচলিত। তেওঁলোকে গছপূজা, শিলপূজা আদি কৰিছিল। বৰ্তমান আমাৰ 'শালেগ্ৰাম', শিৱলিংগ, আইত গছ, বেল গছ আদি পূজা কৰে।

(৫) অন্যান্য সামাজিক আচাৰ ব্যৱহাৰ : এইবোৰৰ উপৰিও সমাজৰ নানান কামত এওঁলোকৰ প্ৰভাৱ পৰিলক্ষিত হয়। অসমীয়া বিয়া বিলাকলৈ লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় দবাৰ লগত এজন দৰা ধৰা লোক যায় আৰু তেওঁকো দবাৰ দৰেই সজোৱা হয়। এটা ছাতিৰে দবাজনক ঢাকি বধা হয়। কন্যা ঘৰে পদূলিত নানা চাকি আদি জ্বলাই চাউল চতিয়াই দবাৰ আদৰি নিয়া হয়।

এই প্ৰত্যেকটো কাৰ্যৰ মাজত জনজাতীয় বিশ্বাস সোমাই আছে। শঙ্কৰী সংস্কৃতিৰ বৰঙণিও আমাৰ ভিতৰত সোমাই আছে। মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে যি এক শৰণীয়া বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কৰি সমগ্ৰ অসমীয়াক একতাৰ ডোলেৰে বান্ধি গ'ল সেইজন মহাপুৰুষৰ অসমীয়া সংস্কৃতিলৈ আগবঢ়োৱা অৱদান জনজাতীয় বৰঙণিতকৈ কোনো গুণে কম নহয়।

অসমীয়া সমাজ আৰু সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰত শঙ্কৰদেৱৰ নৱবৈষ্ণৱ আন্দোলনৰ সাংগঠনিক আৰু সংস্কৃতিক দিশটোৰ যথেষ্ট তাৎপৰ্য পূৰ্ণ অৰিহণা আছে। এই দিশটোৱে অসমীয়া সমাজৰ বান্ধোন আজি পৰ্যন্ত দৃঢ় কৰি ৰখাত সহায় কৰি আছে। ডাঃ বাণীকান্ত কাকতিৰ ভাষাত—“বিৰাট পুৰুষৰ আদৰ্শ উদ্ধাৰ কৰি নিষ্কাম ভাবে তাৰ উপাসনা কৰি, কেনেকৈ সকলো কামনাৰ নিবৃত্তি সাধন কৰি মুকুতি পথত আঙুৱাৰ পাৰি, তাৰ সন্ধান অসমীয়া সমাজক মহা পুৰুষে দান কৰে। সেইবাটৰ বাবে

কৰ্মৰ বিভীষিকা আৰু সামাজিক শ্ৰেণীভেদৰ ব্যৱধানৰ কুঁৱলী আঁতৰাই সকলোকে ভয় নোহোৱাকৈ খোজকাঢ়িবৰ জন্মগত অধিকাৰ মহাপুৰুষে দান কৰে।”

শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ নামধৰ্মৰ উপদেশাৱলীক স্থায়ী ভেটিৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত কৰিবৰ কাৰণে এক ধৰ্ম সাহিত্যৰ সৃষ্টি কৰিলে। তেওঁৰ বৰগীত অসমীয়াৰ শিবৰ ভূষণ স্বৰূপ। শ্ৰীশঙ্কৰদেৱৰ নাট্য-সাহিত্যই ভাৰতীয় সাহিত্য আৰু কলাৰ ক্ষেত্ৰত এক বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ অৱদান দি গ’ল। অক্ষীয়া নাট আৰু ভাওনা অসমীয়া সংস্কৃতিত মহাপুৰুষৰ এক অভিনৱ অৱদান। ডা० বিবিধি কুমাৰ বৰুৱাই মন্তব্য কৰিছে—“ভাওনা গুৰু গোসাঁইৰ ধৰ্ম, উপদেশৰ বেদী সাহিত্য চৰ্চাৰ চ’ৰা নৃত্য-গীত বাদ্যৰ অনুশীল ক্ষেত্ৰ। পূৰ্বণৰ ওপৰতে নতুনৰ পাতনি অসমীয়া জাতীয় জীৱনৰ বহুখিনি আনন্দ উৎসৱ, চিন্তাধাৰা ভাওনা অনুষ্ঠানৰ সংস্কাৰ উন্নতি আৰু উপলব্ধিৰ ওপৰতে অসমীয়া সাংস্কৃতিক জীৱনৰ ভৱিষ্যৎ নিৰ্ভৰ কৰিছে।” “নামঘৰ” শঙ্কৰদেৱৰ আন এটা বিশিষ্ট অৱদান। এই নামঘৰবোৰেই ধৰ্ম প্ৰচাৰ, লোকবৰ্জ্জন আৰু লোক সংগ্ৰহৰ যি বিশিষ্ট ভূমিকা আছে সেই প্ৰসংগত ডা० কাকতিদেৱে কৈছে—“প্ৰতিটো নামঘৰে গাৱলীয়া অঞ্চলত একোখন সাংসদ বিচাৰালয়, বিদ্যালয় আৰু গীৰ্জাৰ দৰে কাৰ্য পৰিচালনা কৰে।” অসমৰ গ্ৰাম্য জীৱনৰ সাংস্কৃতিক ৰুচিবোধৰ পৰিপূষ্টি সাধনত নামঘৰৰ পৰিকল্পনা বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ। এই নামঘৰে যিদৰে জাতীয় ঐক্য সাধন কৰিছে সেই দৰে ই জনসাধাৰণৰ কলা সুলভ জীৱন চেতনাৰ সঞ্চাৰ কৰি জাতীয় জীৱনত সঞ্জীৱনী সুখা ঢালিছে। নামঘৰে সৃষ্টিৰ প্ৰগতিমূলক সামাজিক জীৱনৰ স্বাক্ষৰ বহন কৰিছে। এই নামঘৰেই অসমৰ প্ৰাচীন কলা কৃষ্টি ৰক্ষা কৰি আহিছে। শেষত প্ৰতিমাৰ খনিকৰ চন্দ্ৰ কুমাৰ আগৰৱালাৰ ভাষাৰে ক’ব পাৰি—“সাহিত্যৰ গুৰু শঙ্কৰ, সাহিত্য বাজ্যৰ ৰজা শঙ্কৰ, সমাজ গঢ়োতা শঙ্কৰ, সমাজৰ নেতা শঙ্কৰ।” মুঠৰ ওপৰত অসমৰ কলা সংস্কৃতিৰ গুৰু শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱে সমাজ, ধৰ্ম, সাহিত্য, সঙ্গীত আদি

বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত বহুমূলীয়া অৱদান দি জাতীয় জীৱনক উন্নতি কৰি গ’ল।

নানা জাতি, উপজাতি, পৰ্বত-ভৈয়াম মিলি গঢ়ি উঠা মহান অসমীয়া সংস্কৃতিৰ আকাশ আজি আউসীৰ যোৰ অন্ধকাৰে সংকটৰ সৃষ্টি কৰিছে। আজি অসমীয়া সংস্কৃতি এনে এটা অৱস্থাত উপনীত হৈছে যে এনেদৰে থাকিলে বিশ্বৰ বুকুৰ পৰা চিৰদিনৰ কাৰণেই হয়তো হেৰাই যাব। ইয়াৰ মূল কাৰণ হ’ল—এচাম শিক্ষিত অসমীয়া ব্যক্তিয়ে সভ্যতাৰ জখলাত এদোপ দোদোপকৈ আঙুৱাই নিজৰ জ্ঞানৰ পৰিধি বহলাৱৰ চেপ্টা কৰি নিজৰ উপকাৰৰ লগতে নিজৰ দেশলৈয়ো অন্য দেশৰ সংস্কৃতিৰ ধাৰা কঢ়িয়াই অনাৰ চেপ্টা কৰা দেখা যায়। এইয়া শুভ লক্ষণ। চিন্তা যেতিয়া আনৰ দেশৰ পৰা ফুৰি চাকি স্বদেশ অভিমুখে ঘূৰি আহে তেতিয়া নিজকে পাহৰি গৈ আন দেশৰ আচাৰ নীতি, প্ৰচাৰ কৰিব খোজে নিজৰ আচাৰ-নীতি সভ্যতা সংস্কৃতিক হানাত আদিম বুলি ঘোষণা কৰে তেতিয়া তাৰ পৰিণতি আত্মঘাতী হয়।

অল্পবিদ্যা অসমীয়া জাতিৰ সংস্কৃতি ধ্বংসৰ আন এটা কাৰণ। স্কুলত ইংৰাজী শব্দকেইটামান শিকিলে কথাই কথাই ইংৰাজী কৰিলে আৰম্ভ কৰে। ভগৱানক ভগৱান বুলি কৰিলে বেয়া পায়। ভগৱান "God" লৈ উন্নীত হয়। পঢ়িব পাৰক বা নোৱাৰকে ইংৰাজী আলোচনী এখন লোৱাৰ পক্ষপাতিও হোৱা দেখা যায়। অসমীয়া আলোচনী কোনে কিনি? সেইবোৰত কিটো আছে? এইয়া তেওঁলোকৰ প্ৰশ্ন। বজাৰৰ পৰা হাতত মোনাটো আনিবলৈ লাজ পায়। কাৰণ আনে হাঁহিব, গাৱলীয়া ভূত বুলি ক’ব। এনেবোৰ অপমানৰ ভাৰ তেওঁলোকে ল’ব নোৱাৰে যিহেতু তেওঁলোক পঢ়াশুনা লোক।

সাজ-পাৰ, কাম-কাজ আৰু নাৰী শক্তিৰে অসমীয়া সংস্কৃতিক লুপ্ত কৰিব খোজা অন্য এটা কাৰণ বুলিব পাৰি। আজি পৃথিৱীৰ সকলো কাৰ্যতে নাৰীশক্তিৰ আগস্থান। আজি অসমীয়া নাৰীয়েও নাটক কৰিব জানে গাড়ী চলাব পাৰে, বক্তৃতা দিব পাৰে। কিন্তু ঘৰৰ

যাৰতীয় কামখিনি কৰিব নোৱাৰে ; খৰিব জুইৰে ভাত বান্ধিব নাজানে ছাইৰে বাচন-বৰ্তন ধুব নোৱাৰে। কিয়নো তেওঁলোকৰ ষ্টেনদাৰ্ড (Standard) আছে, সন্মান আছে। আত্মবোধ আছে। ছোৱালী হ’ল বুলিয়েই তিবোতা হল বুলিয়েই গেৰাবী খাটিব নোৱাৰে। ছাইৰে বাচন বৰ্তন ধুই হাত নষ্ট কৰিব নোৱাৰে।

সাজ-পাৰলৈ লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায়—অসমীয়া মেখেলা চাদৰ বহু কম সংখ্যক ছোৱালীয়েহে পিন্ধে। মেখেলা চাদৰৰ ঠাইত স্থান পালে মেস্ৰি, চুইডাৰ আদিয়ে। কিন্তু অসমীয়াৰ বাহিৰে আন কোনো দেশৰ জনসাধাৰণে নিজক পাহৰা নাই।

নীতি-নিয়মৰ ক্ষেত্ৰলৈ লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে অতীতৰে পৰা আজুককই ককাই মানি অহা নীতি-নিয়ম আজি আমি মানিব নোখোজো। ‘গৰু বিহু’ৰ দিনাখন মাহ-হালধিৰে গা ধুব লাগে। গাত খজুৱতি বা আন চৰ্মবোগ নহয়। কিন্তু আমি মাহ, হালধি নঘহৌ, কাৰণ গাত ৰং ধৰিব। এইদৰে অন্যান্য বহু বিষয় আমি সংস্কাৰ কৰিব খোজো। কিন্তু আগৰ নীতি-নিয়মৰ মাজত নিহিত থকা কাৰণবোৰ বিশ্লেষণ কৰি নাচাওঁ। চাবৰ হয়তো আমাৰ সময়ো নাই বুলি ভাবো।

নৃত্য-গীতলৈ লক্ষ্য কৰিলে দেখিবলৈ পোৱা যায় অসমীয়াৰ অতি মৰমৰ অতি চেনেহৰ বিহুগীত গাব নোৱাৰো ইয়াত সোৱাদ নাই। হিন্দী গীত, ইংৰাজী গীত জমি থাকে ; কিন্তু বিহু নাচ নাচিব নাজানো সত্ৰীয়া, ছালি ভাবত নৃত্যম আমি নাচিব নাজানো। বেকডেমহে দিব জানো। এই সকলোবোৰ হোৱাৰ মূলতে হ’ল ক্ষীণ অণুকৰণশীলতা।

আমাৰ সাংস্কৃতিক জগতখন আজি আউসীৰ তমসাহ্ন আন্ধাৰে আৱৰি ধৰিছে। পূৰ্বৰ সূৰ্যৰ উজ্জল জেউতি ডাৱৰে আৱৰি ধৰাৰ দৰে সংস্কৃতিৰ আকাশো আজি মেঘাছন্ন। ইয়াক মুক্ত কৰিব পাৰিব লাগিব। অসমীয়া জাতিৰ যি মহান সাংস্কৃতিক ঐতিহ্য আছে সেইখিনি পোহৰলৈ উলিয়াই আনিব লাগিব। সংস্কৃতিৰ নামত গঢ়ি উঠা বিভিন্ন চৰকাৰী-

বেচৰকাৰী অনুষ্ঠানবোৰে ভালদৰে বিশ্লেষণ কৰি চাব লাগিব। সেয়েহে অসম সাহিত্য সভাই অসমৰ সাংস্কৃতিক দিশটোৰ ওপৰত বিশেষভাৱে গুৰুত্ব দিছে। কাৰণ পৰ্বত ভৈয়াম জুৰি বিভিন্ন জাতি, উপজাতিৰ আবাসভূমি এইখন অসমৰ সম্প্ৰীতিৰ মাজেদি এক আৰু সংহতি স্থাপন কৰিবলৈ হ'লে সাংস্কৃতিক বিনিময় হ'ল উপযুক্ত মাধ্যম।

সেয়ে ইয়াক এই সংকটৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰিবলৈ হ'লে সংস্কাৰ কৰিব লাগিব। তাৰ বাবে শিক্ষা পদ্ধতিকো সংশোধন কৰিব লাগিব। শিক্ষানুষ্ঠানত শিক্ষাৰ্থীক এনে শিক্ষা

প্ৰদান কৰিব লাগিব, যি শিক্ষাই আত্মবোধ সজাগ কৰি তোলে। নিজৰ আত্মবোধক আগস্থান দিব লাগিব। জাতীয় সত্ত্বক স্বীকাৰ কৰিব লাগিব। ব্যক্তিগত মূল্যসম্পৰ্কে সচেতন কৰি শিক্ষাই নিজৰ জগতৰ বিৰাটত্বৰ বিষয়ে জনাব লাগিব। আনহাতে আন্তৰ্জাতিক ভাৱধাৰা গঢ়ি তুলিব লাগিব আমি সকলোৱে মিলিজুলি। সু-শিক্ষা প্ৰচাৰৰ দ্বাৰা অসমীয়াৰ মাজত এনে এখন জগতৰ কল্পনা কৰাব লাগিব — য'ত বিভিন্ন জাতিয়ে জাতীয় আৰু সাংস্কৃতিক বৈশিষ্ট্য বজাই ৰাখিও একোটা পৰিয়ালৰ প্ৰতি কৰ্তব্য পালন কৰিও স্থানীয়

সমাজ বা জাতীয় সমাজত অংশগ্ৰহণ কৰিব পাৰে। এইদৰে পৃথিবীখনক এখন সমাজ বা এটা পৰিয়াল ৰূপে চিনাকি দিব পৰাকৈ আমি সকলো মিলি গঢ়িব লাগিব। আমি সকলোৱে এনেদৰে ভাবিব লাগিব তেতিয়াহে আমি আমাৰ সংস্কৃতি জীয়াই ৰাখি জগতত জ্বলিকাই ৰাখিবলৈ সমৰ্থ হ'ম। আহক আমি সকলোটি এক হৈ আমাৰ জাতীয় সংস্কৃতি গঢ়ি তোলোঁক। তেতিয়াহে আজিৰ জগতত আমি অসমীয়া জাতিৰূপে জীয়াই থাকিবলৈ সক্ষম হ'ম।

○○○

জীৱনৰ প্ৰতিটো মুহূৰ্ত্তৰে একোটা মহৎ উদ্দেশ্য আছে। সেই চৰম উদ্দেশ্য সাধনাৰ কাৰণে কৰা কঠোৰ প্ৰচেষ্টাতেই জীৱনৰ অৰ্থ লুকাই আছে।

—মেক্সিম গৰ্কী

দুপাহি ফুল, দুটি কবিতা : গোলাপ আৰু গিৰিমল্লিকা

—পূৰ্ণানন্দ শইকীয়া

এম,এ ; এম, ফিল

বঘুনাথ চৌধাৰী অসমীয়া সাহিত্যত

প্ৰস্তাৱনাৰ প্ৰকৃতি প্ৰীতিঃ
কাবণৰ অন্বেষণ।

বিহুগী কবি
ৰূপে পৰিচিত
আৰু সমাদৃত।

কিন্তু ব্যাপক অৰ্থত তেওঁ প্ৰকৃতি কবি
হিচাপেহে একক আৰু অনন্য। বমন্যাসিক যুগৰ
এগৰাকী বিশিষ্ট কবি চৌধাৰীৰ কবিতাৰ
বমন্যাসিক আবেদক যেনেদৰে স্বতঃস্ফূৰ্ত ;
ভাৰতীয় সাহিত্যৰ লগত থকা তেওঁৰ গভীৰ
পৰিচয় আৰু সম্পৰ্কৰ প্ৰতিফলনো তেনেদৰে
অৱধাৰিত। সেয়েহে তেওঁৰ কবি সত্ত্বাত
কালিদাসৰ পৰা পোৱা উত্তৰাধিকাৰ আৰু
Wordsworthৰ লগত থকা সমধৰ্মীতাৰ
সময় সত্ত্বৰপৰ হৈছে।

চৌধাৰীৰ সুগভীৰ প্ৰকৃতি-প্ৰীতিৰ
অন্তৰালত কেতবোৰ কাৰণ নিহিত আছে।
সিবলাকৰ অনুধাৰনে তেওঁৰ কাব্যকৃতিৰ
উপভোগ আৰু উপলব্ধি সৰস কবি তোলে।
পাশ্চাত্য বমন্যাসিক সাহিত্যৰ ব্যাপক অধ্যয়নৰ
জোখৰে শিক্ষাগত অৰ্থতা তেওঁৰ নাছিল ;
তথাপি যুগ প্ৰবাহৰ স্বতঃস্ফূৰ্ত প্ৰবাহক
অস্বীকাৰো কৰিব নোৱাৰিছিল। 'কচ' আৰু
Wordsworthৰ দৰে তেৱেঁ প্ৰকৃতিৰ বুকুত
শান্তি, সান্ধনা, সৌন্দৰ্য আৰু আনন্দৰ অন্বেষণ
কৰিছিল। তেওঁৰ ব্যক্তিগত জীৱন শৈশৱৰে
পৰা সংঘাতপূৰ্ণ। মাথোন ন মাহ বয়সতে
দুৰ্ঘটনাক্ৰমে এখনভৰি চিৰ কালৰ বাবে পংখ
হৈছিল। চাৰি বছৰ বয়সত তেওঁ হৈছিল
মাতৃহাৰা তাৰ এবছৰৰ পাচতে ককায়েক আৰু
বায়েকৰ বিয়োগ ঘটিছিল। সমনীয়াৰ লগত
খেলিবলৈ অসমৰ্থ বঘুনাথে লাখুটিত ভৰ দি

ধীৰে ধীৰে প্ৰকৃতিৰ সৌন্দৰ্য চাই ফুৰিছিল।
মাতৃস্নেহৰ পৰা বঞ্চিত কবিয়ে প্ৰকৃতিক মাতৃ
আৰু ধাত্ৰী ৰূপতো গ্ৰহণ কৰিছিল। তদুপৰি
চিবকুমাৰ কবি গৰাকীয়ে প্ৰকৃতিক প্ৰিয়া
ৰূপতো প্ৰাণে প্ৰাণে ভাল পোৱাৰ কথা ব্যক্ত
কৰিছে (নেৰ বুকুত)।

তথাপি স্বীকাৰ্য যে চৌধাৰীৰ প্ৰকৃতি-
প্ৰীতি বহুলাংশে কাৰণ বিহীন—অহৈতুকী।
'ফুল' নামৰ কথা কবিতাত তেওঁ কৈছে
"তোমাক ভালপাওঁ, প্ৰাণ ভৰি ভাল পাওঁ, কিয়
ভালপাওঁ কব নোৱাৰোঁ। তোমাক ভাল
পোৱাটো অহৈতুকী।" 'তন্ময়তা'ত সেয়েহে
কৈছে "নাজানো জীৱনৰ এই সহজাত
মমতামিহি কোন সতে ত্যাগ কৰোঁ।"

কবি চৌধাৰীৰ দৃষ্টিত ফুল সৌন্দৰ্য,
কোমলতা আৰু প্ৰফুল্লিত মানসিকতাৰ প্ৰতীক।

ফুলৰ প্ৰতি দৃষ্টি ভংগী,
পুষ্প-প্ৰেমৰ পৰিসৰ

প্ৰতিপাহ ফুলেই
যেন এগৰাকী
কোমলাংগী নাৰী
অথবা সৰগৰ পাপলপ্টা কোনোবা অঙ্গৰা।
চৌধাৰী কবিতাৰ ফুল আৰু চৰাই পৰস্পৰ
সহচৰ অথবা পৰিপূৰক। সিহঁত প্ৰেম বিবহৰ
বাৰ্জবাহী আৰু ইতিহাস অথবা পুৰাণ প্ৰসিদ্ধ
বহু বিচিত্ৰ ঘটনাৰ মুলাধাৰ। বন বিহংগৰ লগত
কোনোবা প্ৰেম পুৰীলৈ উৰি যাব খোজা কবিয়ে
ফুলক নিজ অন্তৰত থিতাপি লবলৈ সাদৰ
আহ্বান জনাইছে। ফুলক আশ্ৰয় কৰি কবিয়ে
ভাৰতীয় সৃষ্টি তত্ত্বলৈ উভতি গৈছে—য'ত সৃষ্টি
কৰ্ত্তাৰো সৃষ্টিৰ উৎস ফুল। বহাগীৰ বিয়া,
মাধুৰী, আৱাহন আদি কবিতাত বিবিধ ফুলৰ
বৰ্ণনা আৰু উল্লিখনে কবিৰ পুষ্প-প্ৰীতিৰ
ব্যাপকতা সদৰী কৰিছে। কেতেকী আৰু

দহিকতাৰ আগমনত প্ৰকৃতি বুকুত বিবিধ ফুলৰ
উলহ মালহ—যেন প্ৰিয় জনক আদৰি অনাৰ
বিপুল আয়োজন। চৌধাৰীৰ কবি হৃদয়ত পুষ্প
মধ্যে বাজ-বাজেশ্বৰী চম্পাব যি আসন বিলৰ
মাজত অযত্ন পালিতা ভেঁটকলি অথবা
চন্দ্ৰমল্লিকাৰো একেই আসন। তেওঁৰ কবিতাৰ
সমূহ ফুলৰ ভিতৰত গোলাপ আৰু
গিৰিমল্লিকাৰ শিল্প সৌন্দৰ্য অধিক।

কলিকতালৈ যাওঁতে ফুলনিও ফুলি
থকা ডাঙৰ জাতৰ গোলাপ এবিধ দেখি কবি

কামৰূপৰ পৰা কলিকতালৈ :
কলমৰ পৰা কবিতালৈ

ম হ
হৈছিল।
এই বিধ
গোলাপৰ

নাম চাৰ ৱাল্টাৰ স্কট ৰ'জ। ইয়াৰ সৰ্ট পাবস্যাৰ
পৰা নি ৱাল্টাৰ স্কট চাহাবে ইংলণ্ডত কইছিল
আৰু মেকলে চাহাবে ইংলণ্ডৰ পৰা আনি
কলিকতাৰ ডেলহাউচি স্কোৱাৰত কইছিল। কবি
চৌধাৰীয়ে তাৰে এটা কলম পাঁচ টকাত কিনি
আনি নিজৰ বাগিচাত কইছিল। তাত মাত্ৰ সাত
পাহ ফুল চাৰিমাহ মানলৈ একেবাহে ফুলি
আছিল। নিজৰ বাগিচাত আপুৰুগীয়া ফুলপাহ
ফুলিৰ ধৰোঁতে কবিৰ মনত যি আনন্দৰ
হিল্লোল উঠিছিল দিয়ে গোলাপ কবিতাৰ মূল
প্ৰেৰণা।

প্ৰকৃতিক এক অনুভূতিশীল সত্ত্বাৰূপত
কল্পনা কৰাটো

বৰ্ণনা আৰু সমালোচনা :
ইতিহাস আৰু কল্পনা

ম হ ক বি
কালিদাস আৰু
Words
worthৰ উমেহতীয়া ধৰ্ম। শকুন্তলাৰ প্ৰতি
আশ্ৰমৰ মৃগ শিশু আৰু লতা লতিকাৰ আচৰণ

একান্তই মানবীয় আৰু হৃদয়স্পৰ্শী। Words worthৰ কবিতাত ফুলেও বতাহক উপভোগ কৰে উশাহ-নিশাহত (Lines written in early Spring)। চৌধাৰীৰ প্ৰকৃতি প্ৰাণময়ী, অনুভবী, বন্ধুত্ব আৰু আত্মীয়তাৰ মৰমেৰে সঞ্জীৱিত। প্ৰকৃতিৰ ৰূপ-বস গন্ধগীতিয়ে যিকোনো মানুহক আকৰ্ষণ কৰা স্বাভাৱিক। কিন্তু সিবিলাকৰ সৈতে অন্তৰঙ্গ সম্পৰ্ক স্থাপনৰ দৃষ্টান্ত কবিতাত বিৰল। চৌধাৰীৰ ক্ষেত্ৰত সেই আত্মীয়তাৰ পৰবৰ্ত্তী স্তৰত একাত্মভাৱলৈ উত্তৰণ ঘটিছে। শ্যামলী পাতৰ ওৰণী গুচাই ভূৱন ভুলোৱা হাঁহি বিলোৱা গোলাপ এপাহ সামান্য ফুল নহয়—এগৰাকী ৰূপহী ৰমণী, সেই কল্পিত ৰমণীৰ প্ৰতি কবিৰ ‘বাঞ্ছ’ সন্ধান তাৎপৰ্য্যপূৰ্ণ। ‘দহিকতৰা’তো শুনিবলৈ পাওঁ একে প্ৰতিধ্বনি (অ’মৰমী বন্ধু মোৰ অ’ দহিকতৰা)।

মৰুময় আবৰব কোনোবা মৰুদ্যান গোলাপৰ জন্মস্থান। তাৰ পৰাই আৰম্ভ সৌৰভ আৰু সৌন্দৰ্য্যৰ অভিযান। আবৰব বহুবা প্ৰদেশৰ বাণী, ৰোডচ চাই প্ৰাচ দীপৰ গগনচুম্বী কলোচাচ সকলোৱে গোলাপৰ ৰূপ-মাধুৰী পান কৰিলে। বেবিলনৰ শূন্যোদ্যানক ফুলৰ বাণী গোলাপে নন্দন কাননলৈ উন্নীত কৰিলে। গ্ৰীক ভাষাত ‘ৰোডন’ মানে গোলাপ। ইয়াৰ পৰাই ‘ৰোডচ’ নামটোৰ উৎপত্তি হৈছে। প্ৰৱল প্ৰতাপী মোগল সম্ৰাটৰ লগত গোলাপো আছিল হিন্দুস্তান জয় কৰিবলৈ—পিচে শক্তিৰে নহয় ৰূপ-বস-গন্ধ আৰু পৰশ প্ৰেমেৰে।” বাবৰে আত্মৰ কাষৰ তেওঁৰ উদ্যানত পোন প্ৰথমে মাস্ক আৰু ডামাস্ক গোলাপ আনি কইছিল (১৫২৬)। বাবৰে তেওঁৰ কেইবা গৰাকী কন্যাক গোলাপ নাম দিছিল। তেওঁলোকৰ মাজত শ্ৰেষ্ঠ সুন্দৰী আৰু বিখ্যাত হৈছে গুলবদন অৰ্থাৎ গোলাপ। তেওঁ উচ্চ শিক্ষিতা আছিল আৰু আকৰব নামাৰ এগৰাকী ৰচয়িতা আছিল। গুলবদনৰ জেষ্ঠা ভগ্নীৰ নাম আছিল গুলবং (গোলাপ বং), দ্বিতীয় গৰাকীৰ নাম গুলচিটা—গোলাপৰ দৰে গাল। বাবৰৰ এগৰাকী পত্নীৰ নাম আছিল গুলকখ—গোলাপৰ

দৰে মুখ।’; বাদছাহৰ হেৰেম শূৰনি কবি প্ৰেমৰ বিমল ধাৰা বোৱাব পৰা এই ফুল পাহি বেগম নুবজাহানৰ অতি প্ৰিয় আছিল। তেওঁৱেই গোলাপৰ পৰা আতৰ আৰু গোলাপজল উলিয়াইছিল। কবিৰ মতে গোলাপে সম্ৰাট ছাহজাহানৰ অন্তৰত মমতাজৰ প্ৰতি প্ৰবল অনুৰাগ সৃষ্টি কৰিছিল আৰু তাৰ চিন স্বৰূপে ভুবনবিজয়ী তাজমহল নিৰ্মিত হ’ল। বোমান সম্ৰাট নিৰো, বাণী ক্ৰিয়পেট্টা, প্ৰথম নোপোলিয়নৰ পত্নী-জোচেফিন আধুনিক ভাৰতৰ প্ৰতিনিধি স্বৰূপ পণ্ডিত নেহৰুৰ গোলাপ-প্ৰীতি উল্লেখযোগ্য। ৰঙা গোলাপ প্ৰেম আৰু কামনাৰ, বগা গোলাপৰ পৰিত্ৰতা আৰু নিৰ্দোষিতা আৰু হালধীয়া গোলাপৰ আনন্দ আৰু বন্ধুত্বৰ প্ৰতীক। প্ৰেম আৰু বিবহ একেটা মুদ্ৰাৰ ইপিঠি সিপিঠি। চৌধাৰীৰ কাব্য-দৰ্শনত বিবহৰ গুৰুত্ব অধিক। তেওঁৰ মতে—প্ৰাণৰ ঐকান্তিক আবাধনাই বিবহ, জীৱনৰ অপূৰ্ণতাই বিবহ, দুৰ্লভ প্ৰেমৰ সাধনাই বিবহ। বিবহ দুৰ্লভ দেখিয়েই শ্ৰেষ্ঠ।’২ গোলাপৰ পাহিত প্ৰেমৰ আনন্দ আৰু বিবহৰ কাৰুণ্য বিজড়িত হৈ আছে। ইয়াৰ পৰশত আকাশৰ বিবহী জোন, বিবিখৰ বুলবুল, পাপিয়া আকুল। অতীতৰ কবিয়ে গোলাপৰ আধাৰত ৰচনা কৰিলে অসংখ্য কাব্য গাথা। ওমৰ, হাফেজ, চাদী আদিৰ লিখনিয়ে গোলাপক অমৰ কবি ৰাখিছে। চাদীৰ বিখ্যাত কাব্যগ্ৰন্থখনৰ নাম ‘গুলিস্তান’ অৰ্থাৎ গোলাপৰ বাগিচা। উৰ্দু কবিতাত থকা গোল আৰু বুলবুলৰ প্ৰেম-কাহিনী কৰণ মধুৰ। ” প্ৰাচীন পাৰস্যত গোলাপ ধৰ্মৰ প্ৰতীক আছিল আৰু বুলবুল অৰ্থাৎ নাইটিংগেলৰ লগত ইয়াৰ কাহিনী জড়িত হৈ আছে। এটা আখ্যান মতে প্ৰতিবাৰ এটা গোলাপ ছিঙোতে চবাইবোৰে প্ৰতিবাদত কান্দি উঠিছিল।’৩ গোলাপক ‘ফুলৰ বাণী’ আখ্যা দিয়ে গ্ৰীক মহিলা কবি চেফৌৰে। গোলাপৰ কাহিনীৰে গ্ৰীক উপকথা সমৃদ্ধ। ইংলণ্ডৰ গোলাপ যুদ্ধই (১৪৫৫—১৪৮৫) পৃথিৱীৰ ইতিহাসত আলোড়ন সৃষ্টি কৰিছিল। চেম্পপীয়েৰৰ লেখনিতো গোলাপৰ সঘন উল্লেখ পোৱা যায়।

কনফুচিয়াচে (৫৫১—৪৭৯ খৃঃ পূঃ) তেওঁৰ সমসাময়িক চীনদেশৰ সম্ৰাটৰ পৃথিৱীৰালত গোলাপ-বিষয়ক ৬০০ (ছয়শ) খন কিতাপ থকাৰ কথা উল্লেখ কৰি গৈছে। প্ৰাচীন সংস্কৃত পুথিত তৰণী পুষ্প, সেমন্তিকা, অতিমঞ্জুলা আদি নামেৰে খ্যাত গোলাপ ফুলৰ চৰকে আয়ুৰ্বেদত স্থান দি গৈছে। অসমীয়া সাহিত্যত চৌধাৰীৰ উপৰিও দেবানন্দ ভঁৰালী আৰু বড়কান্ত বৰকাকতীয়ে গোলাপৰ বিষয়ে একেটাকৈ কবিতা ৰচিছে। দুয়োটাৰ তুলনাত চৌধাৰীৰ গোলাপ দীৰ্ঘতৰ আৰু শ্ৰেষ্ঠতৰ।

কবিতাটোৰ শেষ স্তৱকত কবিয়ে দৰদী ফুল পাহক নিজৰ

মানসকুঞ্জত ফুলৰ হাঁহি
পুলক ভৰা মিলন বাঁহী

মানস-কুঞ্জত
ফুলিবলৈ আহান
জনাইছে। প্ৰকৃতি-

জগতৰ সুখানন্দক নিজৰ কবি লোৱাৰ এক মানসিকতা তেওঁৰ ভালেমান কবিতাত পৰিলক্ষিত হয়। গোলাপ, গিৰিমল্লিকা, ফুল, হেঁপাহ, মাধৱী আদি ইয়াৰ উদাহৰণ। ইয়াৰ এক প্ৰধান কাৰণ তেওঁৰ বাস্তৱ জীৱনৰ ব্যক্তিগত নিঃসংগত।

‘গিৰিমল্লিকা’ দহিকতৰা পৃথিৱীৰ দ্বিতীয়
ক বি ত া ।

মণিকৰ্ণেশ্বৰত বালিভাত,
গিৰিমল্লিকা আছিল তাত

গিৰিমল্লিকা
ফুলো কবিয়ে
দেখিছিল উত্তৰ

গুৱাহাটীৰ মৰ্নিকৰ্ণেশ্বৰ পৰ্বতৰ ওচৰত—এদিন বালিভাত খাবলৈ গৈ প্ৰাকৃতিক দৃশ্য চাই ঘূৰি ফুৰোঁতে। তেওঁ গিৰিমল্লিকাৰ কথা আগতে শুনিছিল কিন্তু তেতিয়ালৈকে দেখা নাছিল। এতিয়া দেখি তেওঁ পুৰণি বন্ধু হঠাতে লগ পোৱাৰ দৰে হ’ল। ফুলবোৰ দেখাৰ লগে লগে অতীত ভাৰতৰ বহু কথা তেওঁৰ স্মৃতিৰ দাপোনলৈ আহিল। ইফালে গিৰিমল্লিকা ফুলপাহো অলপ আদ্ভুত ধৰণৰ। ইয়াক পোনতে দেখিলে মূৰত ওৰণি লৈ থকা এগৰাকী সদ্য-বিবাহিতা গাভৰুৰ দৰে লাগে। ফুল জোপাও লতা-গছ জোপোহা নহয়। ফুলিলে ই উগ্ৰগন্ধী হয় আৰু ভোম্বোবাই গুণ-গুণনিৰে চৌদিশ

মুখবিত কবি বাখে। টিপটি, মৌপিয়া, কঠালগুটীয়া আদি সকল চৰাই কিছুমানে ইয়াৰ মৌ চুই খায়। এনে প্ৰাকৃতিক দৃশ্যৰ মধুৰ স্মৃতি মনৰ সঁফুৰাত ভৰাই লৈ আহি গিবিমল্লিকাক কবিয়ে তাৰ দুই তিনি মাহৰ পিচতহে কবিতাৰ ৰূপ দিয়ে।” একেদৰে বশিষ্ঠাশ্ৰমত খাবলৈ যোৱা বনভোজৰ স্মৃতিৰে বশিষ্ঠাশ্ৰম কবিতা ৰচনা কৰে।

গোলাপৰ দৰে গিবিমল্লিকাতো কবিয়ে এক লাৱণ্যময়ী নাবীমূৰ্তি আৰোপ

গিবিমল্লিকা যেন ৰমণী,
পাহিত পুৰণি প্ৰেম কাহিনী।

কবিছে। সেই
শুভ্ৰকেশী
ৰমণী

সান্নিধ্যত মৰ্ণিকৰ্ণেশ্বৰৰ পাদদেশ লৌহিত্যত্ৰীৰৰ শ্যামল বননি সুৰভিত সুশুভিত। জন্মসূত্ৰে গিবিমল্লিকা স্বৰ্গীয় সৌন্দৰ্যৰ অধিকাৰিণী যি হেতু এই ফুল নন্দন-নন্দিতা দেৱ পাৰিজাতৰ অংশ বিশেষ। বিজন প্ৰান্তত গিবিমল্লিকাৰ অৱস্থানে প্ৰেম আৰু সৌন্দৰ্যৰ মোহনীয় পৰিবেশ ৰচনা কৰিছে। বনস্পতিয়ে নৱ-পল্লবেৰে মল্লিকাক হৃদয়ৰ গুপ্ত সম্ভাষণ জনাইছে, লতিকাৰ কুণ্ডলপল্লৱত প্ৰেমৰ তবংগ উথলি উঠিছে। সমগ্ৰ প্ৰকৃতি জগততে নতুন প্ৰাণৰ সঞ্চাৰ হ'ল—তুং তৰু লতিকাৰো ডাঙল চমক। ফুলপাহক কবিয়ে 'প্ৰিয়া' বুলি সম্বোধন জনাইছে—ইয়াৰ আঁৰত আছে গিবিমল্লিকাই কবিৰ অন্তৰত সৃষ্টি কৰা প্ৰেমৰ পুলক আৰু চিৰাচৰিত কবি প্ৰসিদ্ধিৰ প্ৰভাৱ। সংস্কৃত সাহিত্যত প্ৰচলিত বিশ্বাস মতে—সুন্দৰীৰ হাতৰ স্পৰ্শত—প্ৰিয়ংগু, মধুৰ মদিৰাৰ পৰশত বকুল, পদাঘাতত অশৌক, চকুৰ চাৱনিত তিলফুল, আলিঙ্গনত কুকৰুক, পৰিহাসত মদাৰ, মৃদু হাঁহিত চম্পা, মুখৰ বতাহত আমফুল, গীতত নাহৰ আৰু নাচোনত কৰ্ণিকাৰ ফুল ফুলি উঠে। ইংৰাজ কবি টেনিচনৰ বিশ্বাস যে তেওঁৰ প্ৰিয়তমাৰ পাদস্পৰ্শত পথাৰ খনত 'ডেইজী' ফুলবোৰ ফুলি উঠিল—

For her feet have touched the meadows.
And left the daisies gay.

একেদৰে গিবিমল্লিকাৰ পৰশত প্ৰকৃতি

জগতত বিবিধ ফুল উজুলি উঠিছে। সকলো ব্যস্ত হৈ পৰিছে প্ৰেম নিবেদন অথবা সৌন্দৰ্য বৰ্দ্ধনত। দ্ৰৌণীদলৰ প্ৰীতিভবা লাজঞ্জলি, দেৱতকৰ মুকুল পৰাগ আৰু বক্তচন্দনৰ সুৰভি কুংকমে গিবিমল্লিকাৰ দেহমন জ্বৰ পেলাইছে। বিবুধ বনিত্ৰী সকলে সূৰ্যাস্তৰ হেঙুলী বহন সিঁচি গিবিমল্লিকাৰ শৰীৰ বঞ্জিত কৰিছে। পুৰ্ণিমা নিশাত জোনাকৰ সুধা-ধবলিত নীলিম আকাশৰ স্নিগ্ধতা, আৰু কেতেকীৰ মধুৰ সংগীতত গিবিমল্লিকা পল্লবিত, পুলকিত। গিবিমল্লিকা যেন ভাগৱত বৰ্ণিত 'শবদুঃফল্গমল্লিকাৰ অন্য ৰূপ।

ইয়াৰ পিচতে গিবিমল্লিকাক কেন্দ্ৰ কৰি কবিৰ মন ভাবতীয়া পৌৰাণিক আখ্যানৰ ওচৰ চাপিছে। কবিৰ কল্পনাত গিবিমল্লিকা স্বৰ্গৰ দেৱতাৰ প্ৰতি লক্ষ্য কোনোবা অম্পবা। ফুলৰূপী সেই অম্পবাই হয়তো কোনোবা এদিন মোহিনী ৰূপেৰে ধ্যানস্থ শিৱৰ প্ৰতি কামশৰ নিৰ্ফেপ কৰিবলৈ উদ্যত হৈছিল। ইয়াৰ পৰিণতি স্বৰূপে কোপিত শিৱৰ দ্বাৰা অভিশপ্ত হৈ শৈল-শিখৰত নিৰ্বাসন ভুগিছে। এই প্ৰসংগই 'কুমাৰ সম্ভৱৰ' মদন ভঙ্গ আৰু 'সমুদ্ৰ মন্থন' তথা হৰমোহনৰ মোহিনী ৰূপৰ সৈতে ফুলপাহক জড়িত কবি শৃংগাৰ ৰসৰ উন্মেষ ঘটাইছে। আশ্ৰমৰ ঋষি তনয়ক প্ৰেমঘটা ফুল-কুঁৱৰীৰ ৰূপতো কবিয়ে গিবিমল্লিকাক প্ৰত্যক্ষ কৰিছে। মালিনী নদীৰ উল্লিখনে কালিদাসৰ 'শকুন্তলা' আৰু কথমুনিৰ আশ্ৰমলৈ মনত পেলায়। তদুপৰি স্তোকনদ্বা লতিকাৰ 'মেঘদূত'ৰ যজ্ঞপত্নী অথবা 'কুমাৰ সম্ভৱ'ৰ পাৰ্বতীৰ লাৱণ্য বহন কৰিছে।

অৱশেষত কবিয়ে তেওঁৰ চিৰবাঞ্ছিত, চিৰকল্পিত প্ৰেম-নিধি গিবিমল্লিকাক হৃদি

আকুল প্ৰাণৰ নিবেদন
বিজন কুঞ্জত আলিঙ্গন

ফুলনিত ফুলিবলৈ
আহান জনাইছে।

মল্লিকাৰ অকৃত্ৰিম প্ৰণয়ত স্নেহ আলিঙ্গনে কবিৰ ব্যথাভবা আকুল প্ৰাণত প্ৰেমৰ পৰশ বোলাৰ আৰু নিশ্চয় ফুলনি জ্যোতিময় হব—এইয়ে কবিৰ আকাঙ্ক্ষা আৰু অভিলাষ।

চৌধাৰী কবিতাৰ বোমাটিক

Wordsworth ও একেই আছিল,
মল্লিকাৰ দৰে ডেফ'ডিল

মূল্যায়ণত Wordsworthৰ লগত থকা তেওঁৰ সাদৃশ্য সমূহ প্ৰাসংগিক হৈ পৰে। দুয়োজনে কবিৰ কবিতাৰ প্ৰধান অৱলম্বন প্ৰকৃতি আৰু সাৰবস্তু দৰ্শন। দুয়োজনৰ কবিতাত ফুল আৰু চৰাইৰ প্ৰাধান্য অধিক। দুয়োজন নিৰ্জনতাত পঁজা সাজি কবিতাৰ সাধনা কৰিছিল। প্ৰকৃতিৰ বৃক্ষতাৰ প্ৰতি আপেক্ষিকভাৱে উভয়ে উদাসীন। তেওঁলোকৰ কবিতাত পোৱা যায় বাহ্যিক দৃশ্যৰ পৰা আভ্যন্তৰীণ সৌন্দৰ্যলৈ অভিব্যক্তি। কবি দুগৰাকীৰ ফুল-বিষয়ক কবিতাসমূহত এনে ভাৱৰ প্ৰতিফলন স্পষ্ট। ডেইজি, ছিলেনদাইন, ডায়লেট, ডেফ'ডিল আদি Wordsworthৰ কবিতাৰ উল্লেখযোগ্য ফুল। ছিলেনদাইন হৈছে প্ৰতিকূলতাৰ বিৰুদ্ধে সংগ্ৰাম কৰি জীয়াই থকা সাধাৰণ অথচ সাহসী এপাহ ফুল চৌধাৰীৰ ভেঁটকলিৰ দৰে অযত্নপলিতা। গিবিমল্লিকা ডায়লেট অথবা ডেফ'ডিলৰ দৰে মানৱ সংসৰ্গৰ পৰা আঁতৰত ফুলা এবিধ ফুল। ডায়লেট হৈছে 'শেলুৱা শিলত গজা ফুলবনবীয়া আধা-আধি চকুৰ আঁৰত। ডেফ'ডিল ফুলিছে নিৰ্জন হৃদয়ৰ পাৰৰ গছৰ তলত। একেদৰে গিবিমল্লিকা ফুলিছে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰৰ বিজন প্ৰান্তত। Wordsworth এ Daffodils ক নিৰ্জনতা প্ৰদত্ত সুখানন্দ (Bliss of Solitude) ৰূপে গ্ৰহণ কৰিছে আৰু সিয়েই তেওঁৰ অন্তঃচক্ষুত উদ্ভাসি উঠাৰ কথাও ব্যক্ত কৰিছে। Wordsworth এ প্ৰকৃতি বুকুত এটি পলকতে দহহেজাৰ ফুল দেখিবলৈ পাইছে, তানহাতে চৌধাৰীৰ হিয়া ফুলনিত লাখে লাখে ফুল ফুলি উঠিছে (বিভূতি) সিবিলাকৰ ভিতৰত মন্দিৰৰ উপেক্ষিত বৰাৰ ফুলো অন্তৰ্ভুক্ত—সিয়ে তেওঁক প্ৰেমপৰিমল যাচি দিছে।

'To me the meanest flower that blows can give
Thoughts that do often lie too deep for tears.

বৰ্ভহৰৰ্থৰ এই উক্তি চৌধাৰীৰো হব
পাৰিলেহেঁতেন।" নিবলাত সৌৱৰা হিয়াৰ

আবেগ'—বুলি Words worth এ দিয়া কবিতাৰ সংজ্ঞা চৌধাৰীৰ গিৰিমল্লিকাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য। কবিয়ে ফুল পাহক দেখাব অনেক দিনৰ পিচতহে স্মৃতি আৰু অনুভূতিৰ অৱলম্বনত কবিতাটো বচনা কৰিছে।

কবিতাত বিষয়বস্তু অনুসৰি শব্দশৈলীৰ ভিন্নতা চৌধাৰী কবিতাৰ বিশেষত্ব। সেয়েহে

কাব্যিক সৌন্দৰ্য্যৰ বেঙনি মন্তব্য আৰু সামৰণি

তেওঁ শিশু কবিতা 'ঈশ্বৰ'ৰ ভাষা কোমল,

আৰু ঘৰুৱা, 'খেৰেকপতীয়াৰ ভাষা গ্ৰামীণ আৰু সবল, 'মাধুলী' গিৰিমল্লিকা' অথবা 'বাজ-

বাজেশ্বৰী চম্পাৰ' ভাষা সংস্কৃতীয়া। গোলাপ আৰু কাববালাৰ ভাষা আৰবী মিশ্ৰিত। বুলবুল, কলোচ, বেবিলন, মচঙল, বাদছাহ, হেবেম, গুলজাৰ, দিলদৰীয়া আদি শব্দৰ প্ৰয়োগ গোলাপৰ ইতিহাসৰ লগত জড়িত ইছলামী সভ্যতা সংস্কৃতিৰ আভাস দি বসগ্ৰাহী পৰিবেশ বচনা কৰিছে। কমলীয় ভাবৰ ঐশ্বৰ্য্য, শব্দৰ মধুৰ বাংকাৰ আৰু ছন্দৰ লালিত্য সকলো দিশৰ পৰা গোলাপ এটি অনবদ্য কবিতা। গিৰিমল্লিকাত নিৰীক্ষণ শক্তিৰ তীব্ৰতা, সৌন্দৰ্য্য-বোধৰ উচ্চতা আৰু কল্পনাৰ প্ৰাৱল্য উপভোগ্য। সংস্কৃত শব্দ সম্ভাৰৰ সুযম প্ৰয়োগ

আৰু ছন্দৰ মন্দাক্ৰান্তা গতিয়ে বোম্বাষ্টিক অনুভূতিৰ মাজতো ক্লাছিকেল গাষ্টীৰ্য অটুত ৰাখিছে। ৫০ কাকতিৰ মতে চৌধাৰীৰ ফুল বিষয়ক কবিতা সমূহ উদ্ভিদ জগতৰ মনোবম সাধু কথাৰ নিচিনা।

অসমীয়া কাব্য সাহিত্যত গোলাপ আৰু গিৰিমল্লিকা কালৰ বুকুত মৰহি নোযোৱা দুপাহি স্বৰ্ণপুষ্প। বিশ্ব-সাহিত্যৰ ফুলবিষয়ক যিকোনো উৎকৃষ্ট কবিতাৰ লগত ইহঁতৰ আসন একে পৰ্যায়ৰ।

পাদটীকা

- ১। প্ৰীতি কাকতি : 'গোলাপ যুগে যুগে' সূত্ৰধৰ (১৬-৩১ জানুৱাৰী ১৯৯৪ সম্পা.-মেদিনী চৌধুৰী) পৃ. ৩৫
- ২। সভাপতিৰ অভিভাষণ (অসম সাহিত্য সভা, তেজপুৰ অধিবেশন ১৯৩৬) ৰঘুনাথ চৌধাৰী বচনাৱলী (সম্পা. অতুলচন্দ্ৰ বৰুৱা) ১৯৮০ পৃ. ৪৮৯
- ৩। প্ৰতি কাকতি : পূৰ্বোল্লিখিত প্ৰবন্ধ
- ৪। অতুলচন্দ্ৰ বৰুৱা : 'চৌধাৰী—কবিতাৰ অন্তৰালত', চৌধাৰীৰ সাহিত্য প্ৰতিভা (সম্পা.-হেমন্ত কুমাৰ শৰ্মা) সবিভা সভা ১৯৬৪ পৃ. ৬৮
- ৫। উত্তৰ মেঘৰ ২২ নং শ্লোকত যক্ষপত্নীৰ ৰূপবৰ্ণিত হৈছে—

তৰীশ্যামা শিখবিদশনা পৰু বিশ্বাধৰোষ্ঠী

মধ্যে ক্ষামা চকিত হৰিণী প্ৰেক্ষণা নিম্ননাভিঃ।

শ্ৰোণীভাৰা দলমগমনা স্তোকনশ্ৰা স্তনাভ্যাং

যাতত্ৰ স্যাদুৱতি বিষায় সৃষ্টিবাদ্যেৰ ধাতুঃ।।

'কুমাৰসম্ভৱ'ৰ ৩য় মৰ্গৰ ৫৪ নং শ্লোকত আছে—

আবৰ্জিতা কিঞ্চিদবি স্তনাভ্যাংৰামো বামনা তৰুণাৰ্কাৰাগম।।

পৰ্য্যাপ্ত পুষ্পস্তৱকারণশ্ৰা সঞ্চাৰিণী পল্লবিণী লতের।।

- ৬। মহেশ্বৰ নেওগ : 'অসমীয়া সাহিত্যত কবিৰ স্থান' পূৰ্বোল্লিখিত গ্ৰন্থ, পৃ. ২২৯
- ৭। ড. 'দহিকতৰাৰ পাতনি', বাণীকান্ত ৰচনাৱলী (সম্পা. মহেশ্বৰ নেওগ) ১৯৯১ পৃ. ২৭৯

ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা

আৰু

কিছু প্ৰাসংগিক কথা

—শ্ৰীঅমিয় কুমাৰ সোণোৱাল

স্নাতক ১ম বৰ্ষ (কলা)

ভাৰতীয় অৱদমনৰ ফলত বিপৰ্য্যস্ত অসমবাসীৰ ভৱিষ্যত সম্পৰ্কে বৰ্তমান বৌদ্ধিক চিন্তাজগতৰ সংকটকালত ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ আদৰ্শক মূল্যাক্ষণ কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা ক্ৰমে অধিক হৈ আহিছে। মানৱ সভ্যতাৰ প্ৰগতিশীলতাৰ বাবে যি মানৱ সম্পৰ্কিত বিষয় বস্তুৰ সৃষ্টি হয় সেয়াই প্ৰকৃত শিল্পী। আমাৰ দৃষ্টিত যি শিক্ষাই মানুহৰ সেই সময়ৰ সুখ দুখৰ ছবি সেই সময়ৰ অৰ্থনীতি সাংস্কৃতিক সমাজনীতি ৰাজনীতিক প্ৰগতিশীল তুলিকাৰে মানুহৰ মাজলৈ বিলাই দিব নোৱাৰে সেই শিল্পৰ অধিকাৰী শিল্পী হব নোৱাৰে। আমি যদি অসমৰ ক্ষেত্ৰত শিল্পী চিনাক্তকৰণ সূত্ৰ প্ৰয়োগ কৰো তেন্তে বচা বচা কেইজনমানৰ মাজত জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাক পাম। যাক আমি অসমীয়া সমাজ গঢ়োতা দ্বিতীয় শংকৰ দেৱ আখ্যা দিব পাৰো।

জ্যোতিপ্ৰসাদে মনে প্ৰাণে উপলব্ধি কৰিছিল যে অসমীয়া জাতিৰ বিকশিত সত্ত্বাক সুস্থভাবে বিশ্ববদৰবাবত থিয় কৰাৰ পাৰিব কেৱল সুস্থ সংস্কৃতিয়েহে। এই ক্ষেত্ৰত তেখেত আছিল অধিক বিচক্ষণ। এইজনা শিল্পীয়ে অসমৰ হালোৱা সজোৱা, শ্ৰমিক, কৃষকৰ

ভোকৰ পেট-পোৰণি ভালকৈয়ে উপলব্ধি কৰিছিল। জ্যোতিপ্ৰসাদে শিল্পৰ উপাদানসমূহ অসমৰ কৃষ্টিৰ প্ৰাণকথনৰ পৰা, বিভিন্ন ধৰণৰ মানুহৰ পৰা, অসমীয়া সমাজখনৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰিছিল। এইবোৰ জ্যোতিপ্ৰসাদে জনতাৰ মাজত বিলাই দিছিল গীতেৰে, কবিতাৰ ছন্দেৰে আৰু নাটকেৰে। সমাজ আৰু সংস্কৃতিৰ মাজত এটা নিবিড় সম্বন্ধ আছে। সমাজ নহলে যিদৰে সংস্কৃতি হব নোৱাৰে সেইদৰে সংস্কৃতিৰ অবিহনে সমাজ গতিৰুদ্ধ। বৰ্তমান অসমৰ এই সমাজখনৰ অবক্ষয় হৈছে। সমাজখনৰ অবক্ষয় হোৱাৰ ফলত আমাৰ সংস্কৃতি কোঙা হৈ পৰিছে। এচাম স্বাৰ্থলোভীয়ে সংস্কৃতি বক্ষণৰ নামত অপসংস্কৃতিৰ প্ৰচাৰ চলাইছে।

অপসংস্কৃতিৰ এনে প্ৰয়োগে অসমৰ সমাজ জীৱন চমুৱাই অনা এনে দুৰ্যোগৰ সময়ত আমাৰ প্ৰয়োজন হয় এজন প্ৰকৃত গণশিল্পী। জ্যোতিপ্ৰসাদে যি ত্যাগেৰে অসমৰ হালোৱা সজোৱা সকলৰ বাবে প্ৰয়োগ কৰিলে তাৰ বস্তুগত বিশ্লেষণ অসমৰ প্ৰগতিশীল চিন্তাই নিশ্চয় মূল্যায়ন কৰিব লাগিব। অসমৰ জ্যোতি দিবসত আজি প্ৰতিজন সচেতন অসমীয়াই তেখেতৰ আদৰ্শক বাস্তৱত ৰূপ দিয়াৰ সংকল্পবদ্ধ হব লাগিব। মুক্তি সংগ্ৰামৰ

নিস্বাৰ্থ সেৱক জ্যোতিপ্ৰসাদে তেওঁৰ বিপ্লৱী সত্ত্বাক হৃদয়ত থাপি জনগনৰ শাৰীত থিয় দি বল। আনহাতে জ্যোতিয়ে স্বাৰ্থ আৰু ক্ষমতাৰ সৈতে আপোচ নকৰিলে। জনতাৰ বাবে পোহৰ বিচাৰি অভিযান আৰম্ভ কৰিলে। পাহাৰে ভৈয়ামে নদীয়ে সাগৰে সি মুক্তি সংগ্ৰামৰ সেৱা কৰিছিল। জ্যোতিপ্ৰসাদ সকলোৰে আদৰ্শীয় আৰু সকলোৰে প্ৰিয় আছিল। নিজকে অসমীয়া হিচাপে চিনাকি দিছিল।

ময়ে অসমীয়া প্ৰাগজ্যোতিষপুৰ

ময়ে অসমীয়া শোণিতপুৰ

নবীন সুখৰ

কুমাৰ ভাস্কৰ মই।

ময়ে খাছীয়া

ময়ে জয়ন্তীয়া

ডফলা আৰুৰ আঁকা।

মুক্তি বিপ্লৱৰ সাংস্কৃতিক গননেতা, গনসংস্কৃতিৰ ৰূপান্তৰৰ পূজাৰী, জনতাৰ সুন্দৰতম সমাজৰ স্ৰষ্টা বুলি আস্থা প্ৰকাশ কৰোতা, গননাট্য সংঘৰ প্ৰতিষ্ঠাতা জ্যোতিপ্ৰসাদ এইবাবেই অসাধাৰণ, অবিদ্বাদী, আলোক সন্ধানী।

শিল্পী মই তিনিও কালৰ
অতীতৰ বৰ্তমানৰ আৰু

অনাগত ভবিষ্যতৰ

শিল্প বা সংস্কৃতি কেৱল গাই বাই, নাচি
বা কেৱল খাই বৈ জীয়াই থাকিবৰ বাবে
নহয়—ই মানুহৰ দেহ মনৰ নিমগ্ন কৰা হৃদয়
সন্ধানী মানুহৰ অন্তৰ জয় কৰিব পৰা সচেতন
সুজন। সেয়েহে শিল্পী জনাই হিয়াৰ গভীৰৰ পৰা
গাইছে

আমাৰ চকুলোবে পানী দি জীয়ালো

মানিকী মধুবী ধান

তোমালৈ আনিছো জগতৰে শইচ

এবাঅ, নিমাতী মান।

এটা কথা বৰ তাৎপৰ্যপূৰ্ণ যে জাতীয়
জাগৰণৰ অগ্নিবৰ্ষা সংগ্ৰামৰ সন্ধিক্ষণত
জ্যোতিপ্ৰসাদৰ ভূমিকা আছিল সবাতকৈ
আগত। তেখেতৰ যি আত্মত্যাগেৰে ভাৰতবৰ্ষৰ
স্বাধীনতা আনিলে ঢেকীয়াজুলীৰ থানা
ভাৰতৰ ত্ৰিৰংগ পতাকা উৰুৱাব সময়ত
জ্যোতিপ্ৰসাদে ভালকৈ উপলব্ধি কৰিছিল যে

গাঁৱলীয়া হোজা মানুহৰ তেজেৰে আছিল
আমাৰ স্বাধীনতা। আজি আমি স্বাধীনতা
উপভোগ কৰিছো কিন্তু এই কথাও উপলব্ধি
কৰিছো যে আমাৰ সমাজখন কলুষিত ; আমি
দুৰ্নীতিত পোত খাই আছো, আমাৰ নৈতিক
অধঃ পতন, আমাৰ আদৰ্শ হ'ল ভ্ৰষ্টাচাৰ। এই
স্বাধীনতাৰ আগতে দেশৰ সমস্ত জনগনক
উৎসাহিত কৰিবৰ বাবে জ্যোতিয়ে চিঞৰি
চিঞৰি গাইছিল।

লুইতৰ পাৰে আমি ডেকা লবা
মৰিবলে ভয় নাই।

অসমৰ সাম্প্ৰতিক পৰিস্থিতি মামবে
ধৰা। সকলোতে দুৰ্নীতি, ভ্ৰষ্টাচাৰ, হত্যা, ধৰ'ণ।
গতিকে তেনে এক ভয়াবহ পৰিস্থিতিত আজি
জ্যোতিৰ আদৰ্শ প্ৰয়োজন। জ্যোতিৰ আদৰ্শক
শিৰোগত কৰি সমাজ আৰু জাতিৰ প্ৰতি
দায়বদ্ধতা আজি পালন কৰিবৰ হল। জ্যোতি
প্ৰসাদৰ মতে “ৰূপান্তৰেহে মাথোঁ জগত ধুনীয়া
কৰে সেয়ে মোৰ গায়ত্ৰী মন্ত্ৰ”। সেই ৰূপান্তৰ
আনিবলৈ যাওঁতে বহুতো প্ৰলয় আহিব পাৰে

শ্ৰীকৃষ্ণৰ তাত্ত্বিক শৈল্পিক বিশ্লেষণত ইয়াৰ
অভিব্যক্তি স্পষ্ট হৈ পৰিছে। “জীৱনক
কালজয়ী ৰূপ দিবলৈ যাওঁতে দুষ্কৃতিৰ সৈতে
যুদ্ধ আছেই” কিন্তু মানুহৰ পূৰ্ণ জীৱন শিল্পী
ৰূপতহে ওলাব। শিল্পী জনতাৰ মাজতে নিজৰ
প্ৰতিবিন্দ অনুভৱ কৰা জ্যোতিপ্ৰসাদে কৈছিল
“যিখিনি সাংস্কৃতিক বস্তুক আমি নতুন দিনৰ
জীৱন্ত আহিলি ৰূপে নাপাওঁ সি যিমানেই
আমাৰ মৰমৰ হওক লাগে তাক এৰিব লাগিব।
আমাৰ অতি মৰমৰ মানুহৰ জীৱ নাইকিয়া হলে
যেনেকৈ মায়া ত্যাগ কৰি শটো পুতি খওঁ বা
পুৰি পেলাও সেইদৰেই পুৰণি সংস্কৃতিৰ প্ৰাণ
নথকা বস্তুখিনিকো আমি তাৰ মায়া এৰি যাদু
ঘৰত থব লাগিব।”

অসমৰ চিন্তাবিদ আৰু সচেতন ব্যক্তি
সকলেও তেনে আদৰ্শৰ ভিত্তিত নতুন প্ৰজন্মৰ
কথা চিন্তা নকৰিলে কালৰ কুটিল গৰাহত পৰি
নিজকে হেৰুৱাব লাগিব। আনহাতে তাকে
নকৰি যদি মাহ-চাউল খাই থাকো অসমীয়া
জাতি শেষ হবলৈ বেছি পৰ বাট চাব নালাগিব।

০০

কেৱল পাৰ্লিয়ামেণ্ট অহিন পাছ কৰিয়েই এটা জাতিক উন্নত কৰিব নোৱাৰে এটা জাতি উন্নত আৰু মহান হ'ব পাৰে,
যদিহে সেই জাতিৰ মানুহবোৰ উন্নত আৰু মহান হয়।

—স্বামী বিবেকানন্দ

অতিৰিক্ত সুৰা

(Additional Alchohol)

—দুগ্ৰন্থ বৰা

B. Sc. 2nd Year.

ব'ল বতৰটো আজি সেমেকা গাটো অলপ গৰম কৰি লওঁ। কলেজীয়া ছাত্ৰ জীৱনত এনেদৰেই আৰম্ভ হৈছে কিছু সংখ্যক যুৱকৰ সুৰাপানৰ প্ৰাৰম্ভিক অৱস্থাটো। পাছলৈ লগ-সংগ আদিৰ দ্বাৰা ই এটা নিত্য কৰ্ম হৈ পৰিছে। কিন্তু সুৰাপায়ী সকলে এইটো মনত ৰখা উচিত যে Alcohol য়ে যি কোনো সময়তে তেওঁৰ দেহত যিকোনো উপসৰ্গৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে।

আমাৰ শৰীৰত Alcohol সকলো সময়তে উপস্থিত থাকে। আমি খোৱা আহাৰৰ কাৰ্বহাইড্ৰেট, ষ্টাৰ্ছ আৰু গ্লুকজ ৰাসায়নিক প্ৰক্ৰিয়াৰদ্বাৰা সুৰাৰ উৎপন্ন হয় আৰু তেজত প্ৰবেশ কৰে। সেয়ে সকলো সময়তে অলপ এলক'হ'ল তেজৰ দ্বাৰা আমাৰ শৰীৰত চলাচল কৰি থাকে। কিন্তু যদি আমি অতিৰিক্ত সুৰা শৰীৰত প্ৰবেশ কৰাওঁ তেন্তে কি হয়?

সুৰাৰ পোনপটীয়া প্ৰভাৱ স্নায়ুতন্ত্ৰত পৰে। পৰিপাক যন্ত্ৰত সুৰা পৰাৰ মাৰ্বেই ই শুহি লয় আৰু তেজৰ লগত মিহলি হৈ পৰে। ই Garstic আৰু Salivary Gland উত্তেজিত কৰে আৰু ফলত তাৰপৰা ৰস ক্ষৰণ হয়। এই বাবেই বহু ইউৰোপীয়ানে সুৰা ভোকৰ ওষধ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰে। শৰীৰে গৰম সুৰা বৰ সহজে গ্ৰহণ কৰে শৰ্কৰা আৰু কাৰ্বন ডাই অক্সাইডৰ শোষণো কৰে বৰ সোনকালে। সেয়ে ই অতি সোনকালে উত্তেজক ঘটনাৰ সৃষ্টি কৰে। খালী পেটত খালে 2-3 মিনিটৰ ভিতৰতে তেজত ই মিহলি হয়। প্ৰতি 100 মিঃলিঃ তেজত যেতিয়া সুৰাৰ পৰিমাণ 50 মিঃ গ্ৰাঃ কৈ অধিক হয় তেতিয়াই ইয়াৰ কুফ্ৰিয়া বোৰ আৰম্ভ হয়। তেজত 50-100 মিলি গ্ৰামৰ সময়ত মানুহজনে বকিব ধৰে। 100 কৈ বেছি হলে চকুৰে ধোৱা কোৱা দেখে আৰু তাতকৈ অধিক হলে ধলং পলং হৈ পৰে কথা কব নোৱাৰা অৱস্থা হয়। সদায় Alcohol ব্যৱহাৰ কৰাৰ ফলত পাকস্থলীৰ পৰা ক্ষৰণ হোৱা ৰস বোৰৰ

ওপৰোৰ নষ্ট হৈ পৰে ফলত পাকস্থলীৰ স্বাভাৱিক ক্ৰিয়াবোৰ নষ্ট হয়, 20% গাঢ় Alcohol একেবাহে ব্যৱহাৰ কৰিলে এচিড নিষ্কাশণ কৰি যায়। ইয়াৰ ফলত পাকস্থলীত গেষ্ট্ৰিক হব পাৰে। সুৰাই Acetate নামৰ এবিধ অলাগতিয়াল যৌগ নিষ্কাশণ কৰে। তাৰ পৰিমাণ 7.1 কেলৰি। সেই পৰিমাণৰ উপাদান আমি খোৱা খাদ্যৰ পৰা পাই থাকোঁ। কিন্তু একেবাহে সুৰা পান কৰি থাকিলে অপৰিপূৰ্ত সুৰাই এই কেলৰি যোগান ধৰাৰ ফলত সুৰম আহাৰৰ প্ৰয়োজনীয় উপাদান বাচনি হয়। যেনে Zinc, Magnesium, Vitamin B.Complex আদি।

“সুৰা” হ'ল আমাৰ শৰীৰৰ বাবে অত্যন্ত বিষাক্ত পদাৰ্থ কাৰণ :— এজন ব্যক্তিয়ে সুৰা পান কৰি আহিলে আমি তেওঁৰ মুখৰ গোন্ধৰ পৰা গম পাওঁ যে তেওঁ মদ পান কৰি আহিছে। গোন্ধ পোৱাৰ কাৰণ হ'ল সুৰা তেজত মিহলি হৈ তেজৰ লগত হাৰ্ডফাওঁলৈ যায়। কিন্তু হাওফাওঁৰে এই বিষাক্ত পদাৰ্থটো সহ্য নকৰে, আৰু ইয়াক শৰীৰৰ পৰা বাহিৰ কৰি দিব বিচাৰে সেয়ে ই নিশাহত বাহিৰ হৈ আহে।

সুৰাৰ প্ৰকাৰ আৰু শতাংশ :— সাধাৰণতে ব্যৱহাৰ কৰা সুৰা হ'ল ethyl alcohol. ভাৰতত ব্যৱহাৰ কৰা সুৰাৰ ভিতৰত প্ৰধানবোৰ হ'ল (1) Whisky, (2) Brandy, (3) Gin (4) Wine, (5) Ram, (6) Shapain, (8) Brandy. দেশী বা ঘৰুৱাৰ ভিতৰত (1) Rice Bear, (2) Mohol বে আইনী বাবে (1) Haria আৰু (2) Sulai আদি।

1. Whisky ত — 50% Alcohol থাকে।
2. Brandy ত — 60% — 70%
3. Gin ত — 40%
4. Wine ত — (14 — 20)%
5. Shapainত — (10 — 13)%

6. Ram ত — (51 — 59)%
7. Bear ত — (3 — 8)%
8. Rice Bear ত — (10 — 12)%
9. Mohol —
10. Haria ত — (10 — 14)%
- 11 Sulai ত — (20 — 30)%

গৰ্ভৱতী মহিলাৰ বাবে সুৰা অত্যন্ত বিষাক্ত :

- (1) সন্তানৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ প্ৰভাৱ বেয়া হব পাৰে।
- (2) সোনকালে গৰ্ভপাত হব পাৰে।
- (3) সন্তানৰ ওজন কমিব পাৰে
- (4) সন্তানৰ শাৰীৰিক গঠনৰ বিকৃতি হব পাৰে।

সুৰাৰ অন্যান্য কুফ্ৰিয়াবোৰ হ'ল : অগ্নাশয়ৰ ৰোগ Pancreatiti, পাকস্থলী মুখৰ Cancer ৰোগ আদি, কিছুমানৰ ভুল ধাৰণা কিছু আছে যেনে সুৰাই যৌন স্পৃহা বঢ়ায় কিন্তু ক্ষন্তেকৰ বাবে বঢ়ালেও পাছলৈ ই বিপদ জনক হয় — যেনে testosterone নামৰ হৰমনৰ অভাৱত পুংশক্তিহীনতা, মহিলাৰ ঋতুশ্ৰাৱ অনিয়মীয়া কৰে।

সুৰাই আমাৰ মগজুত কেনে ক্ৰিয়া কৰে?

ইয়াৰ প্ৰথম কাম হ'ল উত্তেজিত কৰা ফলত কথা কোৱা বেছি হয়। Blood Pressure বাঢ়ি যায়। ই মগজুৰ জটিল ক্ৰিয়াবোৰৰ হানি কৰে। চিন্তা শক্তি কমাই দিয়ে। পাছলৈ মগজুৰে নিজে ভাবিব নোৱাৰা অৱস্থা প্ৰাপ্ত হয়।

হঠাৎ সুৰা এৰি দিলে কি হয় :—

- (a) বুকুৰ ধপ-ধপনি বাঢ়ি যায়।
- (b) হাত ভৰি কঁপিবলৈ ধৰে।
- (c) অচেতন হৈ পৰিব পাৰে। কাৰণ সুৰাই মানুহজনক উত্তেজিত কৰি আছিল।
- (d) হজম শক্তি নাইকীয়া হব পাৰে। ভ্ৰম বকিবলৈ ধৰে।

গতিকে দেখা গ'ল অতিৰিক্ত সুৰাৰ কোনো ধৰণৰ ভাল ক্ৰিয়া আমাৰ শৰীৰত নাই। ই আমাৰ যথেষ্ট হানি কাৰক। ইয়াক আমি ব্যৱহাৰ কৰা অনুচিত। বিশেষকৈ ছাত্ৰ অৱস্থাত যি সকল ব্যক্তি আসক্ত হ'ল তেওঁলোকক ডাক্তৰৰ পৰামৰ্শ মতে উপযুক্ত চিকিৎসা লৈ সুস্থ কৰিব লাগে। চৰকাৰেও এই বিষয়ত আগভাগ লোৱা উচিত। দেখা যায় দুখীয়া শ্ৰমিক সকলৰ মাজত সুৰা এটা নিত্যকৰ্ম হৈ পৰিছে তাকো সজীয়া বে-আইনী সুৰা। ফলত ঘৰুৱা তথা সামাজিক অশান্তিয়ে দেখা দিয়ে।

(প্ৰান্তিক, Medical guidebook
আদিৰ সহায়ত যুগতোৱা।)

○○

মুখামুখি

সাক্ষাৎ গ্ৰহণ — শ্ৰীতম খাওন্দ

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয়ৰ মুখপত্ৰখনৰ বাবে সাক্ষাৎকাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ উদ্দেশ্যেৰে অসমৰ দুগৰাকী অগ্ৰণী ব্যক্তিলৈ কেইটিমান প্ৰশ্ন প্ৰেৰণ কৰা হৈছিল। বৰ্তমানৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা, সাহিত্য, অসমৰ বৰ্তমানৰ জলন্ত সমস্যা তথা ব্যক্তিগত জীৱন সংক্ৰান্তীয় প্ৰশ্নকেইটাৰ সহাৰি জনাই তেখেতসকলে আমালৈ সহায়তাৰে যি উত্তৰসমূহ পঠালে তাক কৃতজ্ঞতা সহকাৰে মাননীয় পাঠক সমাজলৈ আগবঢ়ালো। আশা ৰাখিছো প্ৰশ্নকেইটাৰ উত্তৰে পাঠক সমাজক চিন্তাৰ খোৰাক দিয়াৰ লগতে নিজস্ব কৰ্ম আৰু জীৱন বোধৰ সৈতে একান্ত হোৱাৰ সুৰুঙা পাব। আমাৰ প্ৰশ্ন সমূহ আছিল—

- (১) প্ৰকৃত শিক্ষা বুলিলে আপুনি কি বুজায়?
- (২) বৰ্তমান ছাত্ৰ সমাজত অসমীয়া সাহিত্যৰ প্ৰতি এক অনীহাই দেখা দিয়া যেন বোধহয়। এই ক্ষেত্ৰত আপোনাৰ মতামত কি?
- (৩) সাম্প্ৰতিক ৰাজনীতি প্ৰভাৱিত ছাত্ৰসমাজত মুক্তভাৱে বৌদ্ধিক বিকাশ সম্ভৱ নে?
- (৪) বৰ্তমান জনসংখ্যা বিস্ফেৰণ, দূনীতি, নিবনুৱা সমস্যা আদিয়ে ছাত্ৰসমাজক ভৱিষ্যৎ সম্পৰ্কে নিৰাশাবাদী কৰি তুলিছে। ইয়াক নিৰ্মূলৰ উপায় কি বুলি আপুনি ভাবে?
- (৫) আপোনাৰ শিক্ষাজীৱনৰ এটা মধুৰতম ঘটনাৰ কথা ক'বনেকি?
- (৬) আপোনাৰ দিনৰ আৰু আজিৰ দিনৰ কলেজীয়া জীৱনৰ কি পাৰ্থক্য দেখে?

ইমবান স্বাহ, বিশিষ্ট লিখক

(১) মন, মগজু আৰু অন্তৰ-বৃত্তি সমূহৰ সমুচিত বিকাশ ঘটুৱাই মানুহক প্ৰকৃত অৰ্থত 'মানুহ' কৰি তোলা বস্তুটোৱেই শিক্ষা। জন্মৰ পৰা মৃত্যুলৈ চলি থকা ই এটা প্ৰক্ৰিয়া।

(২) প্ৰশ্নটোত 'যেন বোধ হয়' কথাৰ কোৱা হৈছে। এই বিষয়ত মই একো ক'ব নোৱাৰিম। মোৰ নিজা পাঠকৰ সংখ্যা কমা বুলি মই নাজানো। প্ৰশ্ন মতে যদি অনীহাই দেখা দিছে সেয়া অসমীয়া সাহিত্যৰ প্ৰতি মাত্ৰ হ'ব নোৱাৰে; হ'লে সাহিত্যৰ প্ৰতিয়েই হ'ব।

(৩) বৌদ্ধিক বিকাশ এটা জটিল সন্দৰ্ভ। বাধ্যগ্ৰস্ত বৌদ্ধিক বিকাশৰ কাৰণ শিক্ষা ব্যৱস্থা শিক্ষা বিভাগকে ধৰি সামাজিক পৰিবেশলৈ নানান স্তৰত সন্ধান কৰিব লগা হয়। ৰাজনীতিৰ প্ৰভাৱ এটা কাৰণ হ'ব পাৰে। একমাত্ৰ কাৰণ হ'ব নোৱাৰে। শিক্ষক সকলো এটা ডাঙৰ কাৰণ।

(৪) ভবিষ্যৎ গঢ়িম বুলি কাম কৰি যোৱা মানুহ নিৰাশাবাদী হ'ব নোৱাৰে। লক্ষ্য আৰু সাধনা বস্তু দুটা ঘৰতে শিকাবলৈ আৰম্ভ কৰিব লাগে। অভিভাৱকৰ সচেতনতা জৰুৰী।

(৫) অনেক। কোনো এটাক 'মধুৰতম' ক'বৰ মন নেযায়, অলপতে মই এটা বিশেষ স্বীকৃতি পালো। একো ডাঙৰ কথা নহয়। তথাপি। বহুত দূৰত বাস কৰা অশীতিপৰ স্কুলৰ 'চাৰ' এজনে মোক মাতি পথালে। গ'লো। চাৰে গালে-মুখে হাত ফুৰাই কপালত এটা চুমা খালে। মই ক্লাচ এইটৰ এটা হাফপেট পিন্ধা ল'ৰাত পৰিণত হ'লো। মধুৰ নিশ্চয়।

(৬) আমাৰ দিনত ৯০% ছাত্ৰই কলেজত পঢ়িবলৈ গৈছিল, আজিকালি কিমান

শতাংশই পঢ়িবলৈ যায়, নোজানো। লাইব্ৰেৰীত কিতাপ থাকে, পঢ়িব নোথাকে। বেলেগ সিমানেই।

পূণ্য শইকীয়া, বিশিষ্ট লিখক

(১) 'প্ৰকৃত শিক্ষা'ৰ সংজ্ঞা এটা অৱশ্যে মই দিব নোৱাৰিম। কিন্তু এইটো ঠিক যে আমাৰ বিদ্যায়তনিক শিক্ষা কোনো পধ্যেই প্ৰকৃত শিক্ষা নহয়। এতিয়াৰ একো একোজন উচ্চশিক্ষিত মানুহৰ জ্ঞানৰ দৌৰ দেখিলে এনে লাগে তেওঁ হয় স্কুল কলেজৰ পৰা একোকেই নিশিকিলে কিম্বা যি শিকিলে সকলো ভুল। আন কথা বাক বাদেই দিলো—নিজৰ মাতৃ ভাষাটোও শুদ্ধকৈ ক'ব আৰু লিখিব নোৱাৰা উচ্চ শিক্ষিত মানুহেই অসমখন ভৰি আছে। ভাষাটোকে কব নজনা মানুহৰ পৰা অন্য কি আশা কৰিব পাৰি কোবাটোন। প্ৰকৃত শিক্ষা কেতিয়াও পৰীক্ষাৰ নম্বৰ তালিকাখনত নাথাকে। জীৱনৰ সৈতে দৃঢ়তাৰে মুখামুখি হব পৰা জনেই মোৰ মতে প্ৰকৃত শিক্ষিত।

(২) মই তোমাৰ সৈতে একমত। কিন্তু এটা কথা। অসমীয়া সাহিত্যৰ প্ৰতি অনীহা কথাষাৰৰ যোগেদি যদি তুমি ছাত্ৰ সমাজৰ অসমীয়া সাহিত্যৰ বাদে অন্য ভাষাৰ প্ৰতি প্ৰবল ধাউতি আছে বুলি বুজাইছা তেন্তে মই একমত নহয়। যিকোনো সাহিত্যৰ প্ৰতিয়েই তেওঁলোক আগ্ৰহীন। মই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজতেই থাকোঁ। তেওঁলোকৰ মানসিক দেৱলীয়া অৱস্থাটো দেখিলে চকুপানী ওলাব খোজে। পৰ্বত প্ৰমাণ অজ্ঞাত আৰু আদিম জড়তাই তেওঁলোকক এনেদৰে গ্ৰাস কৰি ৰাখিছে যে তাৰ পৰা পৰিত্ৰাণৰ কোনো উপায়েই নাইকীয়া হৈছে। লগতে অৱশ্যে অসমীয়া সাহিত্যৰ দৰিদ্ৰদশাৰ কথাও ক'ব লাগিব। অসমীয়া সাহিত্যই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক

জ্ঞানান্বেষণৰ পথৰ সন্ধান দিব পৰা নাই। অসমীয়া সাহিত্য যেন নিস্তৰঙ্গ এটা জলাশয়ত পৰিণত হৈছে। কল্লোলমুখৰ এটা যুগত বাসকৰা ছাত্ৰ সমাজ এই ধৰণৰ জলাশয়ৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত হব কেনেকৈ?

(৩) তোমাৰ প্ৰশ্নটোৱে যথার্থতে মোক ভবাই তুলিছে। অন্ততঃ অসমত ছাত্ৰ সমাজক ৰাজনীতি মুক্ত কৰাৰ আৰু কোনো উপায় নাই। প্ৰতিটো ছাত্ৰ সহাই নিজকে অৰাজনৈতিক বুলি দাবী কৰে। এইটো দাবী কৰিব লাগে কাৰণেই কৰে। আচলতে এই দাবীৰ কোনো মূল্য নাই। ছাত্ৰসমাজ এইদৰে ৰাজনীতিৰ দ্বাৰা আকৰ্ষিত প্ৰভাৱিত হোৱাৰ ফলত ভাল হৈছে নে বেয়া হৈছে আমি প্ৰত্যেকেই নিজ চকুৰে দেখি আছোঁ। ব্যাখ্যাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই। কিন্তু 'ৰাজনীতিৰ' শব্দটোৰ এটা সম্প্ৰসাৰিত অৰ্থ আছে। সমাজত নিজৰ স্থিতি সম্পৰ্কে অৱগত হোৱা, নিজৰ অধিকাৰ সাব্যস্ত কৰা, শ্ৰেণী সংগ্ৰামৰ মূল তত্ত্বটো বুজি পোৱা আদি কথাবোৰ আমি ৰাজনীতি বুলি বৰ্জন কৰিব নোৱাৰো। সাম্প্ৰতিক দলীয় ৰাজনীতিৰ যিটো কদাকাৰ ৰূপ, সীমাহীন ভ্ৰষ্টাচাৰ কবলিত আমাৰ ৰাজনীতিৰ নৰককণ্ডুৰ পৰা ছাত্ৰ সমাজ শত যোজন দূৰত থকা উচিত, তেতিয়াহে তেওঁলোকে ৰাজনৈতিক বহুৰা বোৰৰ মুখাবোৰ খুলি দি আচল ৰূপটো জনসমাজত তুলি ধৰিব পাৰিব। হেনৰি জৰ্জে কোৱাৰ দৰে —'আমি ৰাজনৈতিক নেতাৰ ওপৰত 'ৰাজনীতি' আৰু কলেজৰ অধ্যাপকৰ ওপৰত ৰাজনৈতিক অৰ্থনীতিটো নিৰাপদে এৰি দিব নোৱাৰোঁ'। ছাত্ৰসমাজে অতন্ত্ৰ প্ৰহৰীৰ দৰে সজাগ দৃষ্টি ৰাখিবৰ বাবে যিবিধি ৰাজনীতি কৰিব লাগে সেইখিনি কবক। তাৰ বেছি নহয়। প্ৰশ্ন উঠিছে 'বৌদ্ধিক বিকাশ'ৰ বিষয়ে। বৌদ্ধিক বিকাশ এই ধাম খুমীয়াৰ

মাজতে ঘটিবই লাগিব। তাৰ বাবে নিবিড় নিজন শাস্ত পৰিবেশ বিচাৰি ফুৰিলে 'ফাল চাৰ্চোতে বতৰ যোৱা' নিচিনা অৱস্থা হ'বগৈ। পাহৰি যাব নালাগে যে মানুহে বণাঙ্গতো কবিতা লিখে, শ্মশানতো প্ৰাৰ্থনা কৰে, নবকতো ফুলনি পাতে।

- (৪) তুমি উল্লেখ কৰা সমস্যা কেইটাৰ সমূলক্ষে নিৰ্মূলৰ উপায় ওলাব বুলি মই নেভাবোঁ। জন সংখ্যা সমস্যাতো বিজ্ঞানসন্মত পৰিকল্পিত আঁচনিৰ যোগেদি নিয়ন্ত্ৰণলৈ আনিব পৰা যাব পাৰে। জনসংখ্যা নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত চীনদেশে লাভ কৰা অভাৱনীয় সাফল্যৰ কথা মনত ৰাখিহে এই আশাৰ বাণী শুনাইছোঁ। কিন্তু ভাৰতবৰ্ষ এনে এখন দেশ য'ত সকলো পৰিকল্পনাই ব্যৰ্থ হ'বলৈ বাধ্য হয়। যাৰ বাবে পৰিকল্পনাটো কৰা হয় সেই সকলে গমেই নাপায়। জন সংখ্যা নিয়ন্ত্ৰণৰ প্ৰাথমিক চৰ্তটোৰেই হ'ল নিৰক্ষৰতা দূৰীকৰণ। বেমাৰৰ চিনাক্তকৰণ নকৰাকৈ ঔষধ পথ্য খুৱালে হিতে বিপৰীতহে হয়।

দূনীতি? এই ভয়ংকৰ দৈত্যটোক কেনেকৈ নিপাত কৰিব পৰা যায়? ই বস্ত্ৰ বীজৰ দৰে। এটা মৰিলে দহটাৰ জন্ম হয়। এতিয়া 'দূনীতি' নামৰ শব্দটোৱে আচল অভিধেয় অৰ্থটো বহন কৰিবলৈও অপাৰগ হৈছে। এটা সময়ত মাত্ৰ দহটা টকা যোছ খায়ো চাকৰি হেৰুৱাইছিল। প্ৰধানমন্ত্ৰী নেহৰুৱে দহটকা যোছখোৱা মানুহকো লাইট পোষ্টত ফাঁচী দিব বুলি হুকুমাৰ দিছিল। এতিয়া পাঁচশ কোটি ন-শকোটিয়া কেলেংকাৰী কাহিনীয়ে 'দূনীতি'ক যি এটা মান্যতা (?) দিলে তাৰপাছত এইটো বিষয় লৈ আলোচনাৰ অৱকাশ থাকিল ক'ত? যিবোৰ মানুহ জেলত নাথাকি বিধানসভা লোকসভাত দপদপাই ফুৰে সেইবোৰ মানুহৰ চৰিত্ৰ

আলোচনা যোগ্য নে?

আৰু নিবনুৱা সমস্যা? নিবনুৱা সমস্যাৰ যে কেতিয়াও সমাধান নহয় সেই বিষয়ে নিৰ্বিয়ে ডৰিষ্যৎ বাণী কৰিব পাৰি। ই সাগৰৰ লানি নিচিগা টোৰ দৰে মাত্ৰ আহি আছে। সমুদ্ৰ তীবত থিয় হৈ অসহায় দৃষ্টিৰে সেই টো চাব পাৰি হিচাপ কৰিব নোৱাৰি। কিমান বেদনাদায়ক অভিজ্ঞতা!

সঁচা কথা, জনসংখ্যা বিশ্লেষণ, দূনীতি আৰু নিবনুৱা সমস্যাৰ ত্ৰ্যহস্পৰ্শত পৰি ছাত্ৰ সমাজ হতাশাগ্ৰস্ত হৈ পৰিছে। কালিলৈ কি হ'ব তাকে ভাবি তেওঁলোক আতংকগ্ৰস্ত হৈছে। এই হতাশা আৰু আতংকই তেওঁলোকৰ বহুতকৈ পথভ্ৰষ্টও কৰিছে। কিন্তু পথ ভ্ৰষ্ট হৈ অব্যক্তি কাম কিছুমান কৰি ফুৰিলেই সমস্যাৰ সমাধান নহয়। শিক্ষিত মানুহে এনেবোৰ সময়তে শিক্ষাৰ আচল প্ৰয়োগ ঘটায়। নিজৰ সমস্যা আন কোনোবাই সমাধান কৰি দিবলৈ বাট চাই থকাৰ নিচিনা যন্ত্ৰণাদায়ক কথা অন্য কি হ'ব পাৰে?

- (৫) মধুৰ ঘটনা অজস্ৰ আছে। এটা কওঁ বাৰ্ক শুনা। মোৰ ডিগ্ৰীত অসমীয়াত অনাৰ্চ আছিল (আজিকালি মেজৰ বুলি কয়।) আমাক ভাষাতত্ত্ব পঢ়াইছিল সদ্য বিবাহিতা আৰু লাজকুৰীয়া বাইদেউ এগৰাকীয়ে। ক্লাছটো সেই কাৰণে আমাৰ কাৰণে বৰ আকৰ্ষণীয় আছিল, ভাষাতত্ত্বত 'স্পূনাৰিজম' নামৰ এটা বৰ আমোদ জনক কথা আছে। শব্দ একেটাত বৰ্ণবোৰ য'ত বাহিৰ লাগে ত'ত নবহি অগাপিছাকৈ বহি অৰ্থৰ অনৰ্থ ঘটায়। যেনে:— এক কাপ চাহ নহৈ এক চাপ কাহ হয়, লতা মংগেছকাৰটো মতালংগেছকাৰ হয় ইত্যাদি। স্পূনাৰ নামৰ বৰ বসিক চাহাব এজনৰ নামেৰে এই বৰ্ণ বিপৰ্যয় সূত্ৰটোক স্পূনাৰিজম বুলি কোৱা হয়। বাইদেৱে পঢ়ুওৱাৰ পাছত বিষয়টোত আমি ইমান বস পালো

যে লগৰ লৰাবোৰৰ লগত স্পূনাৰিজম কৰিহে কথা পাতিবলৈ ধৰিলো। আনকি সেইটো পদ্ধতিত মই গানকে এটা লিখি দিলো। বন্ধু এজনে কলেজ সপ্তাহত গায়ো দিলে। গানটোৰ কথাখিনি আমাৰ বাহিৰে কোনেও বুজিকে নেপালে। স্পূনাৰিজমত কথা পাতিলে কিটিপটো নজনা মানুহৰ বুজিবলৈ সাধ্য নাই। গতিকে আমি অনাৰ্ছৰ লৰা কেইটাই ডাঙৰ ডাঙৰকৈ বেয়া কথা পাতি থাকিলেও কোনেও বুজি নাপায়। ঠিক যেন এটা সাংকেতিক ভাষা। এদিন বাইদেউ ক্লাচলৈ সোমাই অহাৰ লগে লগে মই এনেয়ে উচ্চাৰণ কৰিলো 'নইকা নইকা গালিছে'। লগৰ কিটাই বুজি পায় হাঁহি দিলে। কিন্তু ক্ষত্ৰক পাছতে আমাক স্তম্ভিত কৰি বাইদেৱে কৈ উঠিল 'পিতাক লোখা'। তাৰমানে ইমান দিনে বাইদেউৰ আগত সাংকেতিক ভাষাৰে যিবোৰ কথা কৈ আছিলো বাইদেৱৰ প্ৰত্যেকটো কথাই বুজি পাইছিল। লাজত আমি তলমূৰ ওপৰ কৰিব নোৱাৰা হলো। ('নইকা নইকা গালিছে' মানে কইনা কইনা লাগিছে। 'পিতাক লোখা' মানে 'কিতাপ খোলা'।)

- (৬) এই প্ৰশ্নটোৰ যথাযথ উত্তৰ দিবলৈ হলে মই বিভিন্নজনৰ অপ্ৰিয় ভাষন হম। সংক্ষেপতে ইয়াকে কওঁ—মই যদি মোৰ জীৱনৰ তাৎপৰ্য্য কেতিয়াবা বিচাৰিব লগা হয় তেন্তে বিচাৰিম সেই কলেজীয়া জীৱনৰ 'নানা ৱঙেৰ দিন গুলি'ত—য'ত মোৰ জ্ঞান ভাণ্ডাৰৰ লৌহ যৰনিকা সশব্দে খোল খাই গৈছিল, য'ত মই ধুমুহা-বজ্ৰপাত আৰু শিলাবৃষ্টিক আলিঙ্গন কৰিছিলো। কলেজীয়া জীৱন মোৰ বাবে এটি বিষয় স্তব্ধক, এটি হাঁহিবো স্বৰলিপি।

তুমিও তোমাৰ কলেজীয়া জীৱন সম্পৰ্কে এনেদৰে ক'ব পাৰিবা নে?

○○

অৱস্থিতিবাদ আৰু এলিয়ট

এলিয়টৰ কবি মানসত অৱস্থিতিবাদী ধ্যান ধাৰণা

অধ্যাপক তৰুণ চন্দ্ৰ হাজৰিকা

এম. এ. এম. ফিল

ডিগ্ৰে কলেজ

ডেট আগষ্টাইন, ব্লেছ পাছেল আৰু চোৰেণ কিয়েকগাৰ্ডক 'খৃষ্টীয় শাখাৰ দাৰ্শনিক আন্দোলন'ৰ চমুকৈ 'অৱস্থিতিবাদ'ৰ পিতৃ পুৰুষ বুলি বিবেচনা কৰা হয়। এলিয়টৰ চিন্তাধাৰাবো কেইটামান বিশিষ্ট দিশত এইসকলৰ দৰ্শনৰ লগত মিল দেখা যায়।

অৱস্থিতিবাদ সম্পৰ্কে অতিসতৰ্কতাৰে কেইটামান কথা আলোচনা কৰি লোৱা উচিত। 'অৱস্থিতিবাদ' শব্দটোৱেই বিভিন্ন ভাৱ ধাৰণাৰ কবি লোৱা উচিত। 'অৱস্থিতিবাদ' শব্দটোৱেই বিভিন্ন ভাৱ ধাৰণাৰ লগত জড়িত এটা অৰ্থহীন শব্দ। এলিয়টৰ সৃষ্টিকৰ্মত যেতিয়া অৱস্থিতিবাদী চিন্তাৰ সমল আছে বুলি কোৱা হয় তেতিয়া আচলতে আগষ্টাইন, পাছেল আৰু কিয়েক গাৰ্ডৰ দাৰ্শনিক চিন্তাধাৰাৰ লগত সাদৃশ্য থকা কথাটোকে মুকলিভাৱে কোৱা হয়। মানৱ সভ্যতাৰ বৌদ্ধিক বিকাশৰ ইতিহাসৰ তিনিটা অতি উল্লেখযোগ্য যুগত এই তিনিজন ধৰ্মীয় চিন্তাবিদৰ দৰ্শনে গভীৰভাৱে প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছিল, সেইকথা আজি আৰু অস্বীকাৰ কৰাৰ উপায় নাই। জীৱনৰ মৌলিক সমস্যা বিলাকৰ প্ৰতি এইসকলৰ লগত এলিয়টৰ অনুসন্ধিত্সা বিশ্লেষণৰ ওতঃপ্ৰোত সম্পৰ্ক আছে। সেইকাৰণে 'অৱস্থিতিবাদ' শব্দটোৰ (epithet) প্ৰয়োগ এওঁলোকৰ ক্ষেত্ৰত অতি যুক্তিসংগত হৈছে। উনৈশ শতিকাৰ দ্বিতীয়াদ্ধত বোধিবাদ (Intellectualism) আৰু আদৰ্শবাদৰ প্ৰতিবাদকল্পে জন্মলাভ কৰা 'অৱস্থিতিবাদ' শব্দটো আচলতে দৰ্শন শাস্ত্ৰৰ এক বিশেষ বিপ্লৱক চিহ্নিত কৰিবলৈ অসাৰ্থক ভাবে প্ৰয়োগ কৰা হৈছিল। কিন্তু পৰবৰ্তী কাললৈ অৰ্থাৎ ১ম মহাসমৰৰ পিছলৈ জাৰ্মানীৰ মাৰ্টিন হেইডেজ্জাৰ আৰু ফ্ৰান্সৰ জ্যাঁ পল ছাত্ৰেৰ লিখনৰ মাজেৰে অৱস্থিতিবাদ কথাটোৱে প্ৰাধান্য লাভ কৰিবলৈ ধৰিলে। এই প্ৰসংগতে

গ্ৰেবিয়েল মাৰ্চেল আৰু কাৰ্ল হেচপাৰ্চৰ নামো উল্লেখযোগ্য। আকৌ, চোৰেণ কিয়েকগাৰ্ড, নীংছে আৰু মাৰ্কুৰ লিখনৰ প্ৰসংগতো 'অৱস্থিতিবাদ' শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰা হয়। এইদৰেই 'অৱস্থিতিবাদ' কথাটোৰ 'আদৰ্শবাদৰ লগত প্ৰভেদহীন হৈ পৰে, —"a portman-teau-word"। এই প্ৰভেদহীন প্ৰয়োগৰ কাৰণেই এই আলোচনাত অৱস্থিতিবাদ শব্দটোৰ সু-সংহত আৰু নিৰ্দিষ্ট অৰ্থটোহে গ্ৰহণ কৰা হৈছে। আনহাতে, এলিয়ট আক্ষৰিক অৰ্থও চোৰেণ কিয়েকগাৰ্ড, নীংছে বা ছাত্ৰে বা হেইডেজ্জাৰ দাৰ্শনিক শিষ্য নহয়। বিদ্যায়তনিক দৃষ্টিকোণৰ পৰাও অৱস্থিতিবাদ আৰু তথাকথিত অৱস্থিতিবাদী সকলক অৱজ্ঞাৰে নহলেও সন্দেহৰ চকুৰে চোৱা হয়। এনে কৰাৰ মূলতে হল— as the word goes round every treatise that dooms man to destruction, every novel whose characters are made of bad, every play that depressed without elevating so labelled 'so existential'." "And hence existentialism comes to mean the shocking the sordid or the obscene." কিন্তু মেজৰিগ্ৰীমৰ এই সিদ্ধান্ত নিৰ্ভুল নহয়। অৱস্থিতিবাদৰ সূক্ষ্ম বিশ্লেষণ নকৰাকৈ ইয়াক বৰ্জন কৰিলে কলা আৰু দৰ্শনৰ ক্ষেত্ৰত সংঘটিত হোৱা অৱস্থিতিবাদী আন্দোলনৰ অন্তৰ্নিহিত ভাৱ আৰু লক্ষ্য বুজি পোৱাত অসুবিধা হ'ব।

সাহিত্যৰ লগতো অৱস্থিতিবাদৰ এটা ঘনিষ্ঠ সম্পৰ্ক আছে। উভয়ে অৰ্থাৎ অৱস্থিতিবাদ আৰু সাহিত্যই মানুহ আৰু সিহঁতৰ প্ৰধান সমস্যাবোৰৰ বিশ্লেষণ কৰে। বৰ্বট চিপনিয় (Robert Chapigny) এ 'Existentialism and Modern French

Novel' নামৰ প্ৰবন্ধটোত কৈছে যে, —"প্ৰথমতে এইটো নিশ্চিতভাৱে ধৰি লব পাৰি যে সাহিত্য সম্পৰ্কীয় প্ৰত্যেক ৰচনাই অৱস্থিতিবাদৰ লগত জড়িত, যদিও অৱস্থিতিবাদী বুলি কব নোৱাৰি। দাৰ্শনিক সকলেও ইয়াৰ সাহিত্যিক প্ৰমূল্যক আওহেলা নকৰে। প্ৰকৃততে সাহিত্যিক দৃষ্টিকোণৰ পৰাও মানুহ আৰু বস্তু সম্পৰ্কীয় অৱস্থিতিবাদী প্ৰতিফলনৰ লগত ইয়াৰ কোনো মৌলিক প্ৰভেদ নাই—বিশেষকৈ ঔপন্যাসিক, নাট্যকাৰ আৰু কবিসকলৰ দৰ্শনৰ পৰা। সাহিত্য আৰু কলায়ক বিষয়ে অৱস্থিতিবাদী সকলৰ মতামত পৰীক্ষা কৰিলে দেখা যায় যে অৱস্থিতিবাদ আৰু সাহিত্যৰ মাজত এটা ওতঃপ্ৰোত সম্পৰ্ক আছে।

[First of all it could be maintained that every work of literature is existential, if not existentialist. The philosophic critic of existentialism are want to deplore its literary turn. As a matter of fact, the existential reflection about men and things is not fundamentally different from a literary point of view, at least form the point of view of thinking novelists, dramatists and poets. Existential comment on literature and on artistic activity testify to a close relationship between existentialism and literature.]— Robert Chapigny. প্ৰথমত : এলিয়ট আৰু খৃষ্টীয় অৱস্থিতিবাদৰ মাজৰ উমৈহতীয়া সম্পৰ্কটো হ'ল জীৱনৰ বিষাদায়ক ৰূপটো [a tragic sense of life]. এলিয়ট আৰু অৱস্থিতিবাদী সকলৰ মনত এই কাৰুণ্যৰ জন্ম হৈছে বিশেষকৈ মৃত্যুৰ প্ৰতি থকা ভীতি সম্পৰ্কীয় সংস্কাৰ আৰু ব্যক্তিৰ অমৰত্ব লাভৰ দুৰাশাৰ পৰা। এলিয়টৰ আৰু খৃষ্টীয় অৱস্থিতিবাদৰ মাজৰ উমৈহতীয়া সম্পৰ্কটো হ'ল জীৱনৰ বিষাদায়ক ৰূপটো [a tragic sense of life]. এলিয়ট আৰু অৱস্থিতিবাদী সকলৰ মনত এই কাৰুণ্যৰ জন্ম হৈছে বিশেষকৈ মৃত্যুৰ প্ৰতি থকা ভীতি সম্পৰ্কীয় সংস্কাৰ আৰু ব্যক্তিৰ অমৰত্ব লাভৰ দুৰাশাৰ পৰা। এলিয়টৰ কেৰ্ণাৰিক জীৱন দৰ্শনবো গুৰিতে হ'ল এই জীৱন সম্পৰ্কীয় কাৰুণ্য ইয়েই তেওঁৰ চিন্তা আৰু কলাকো গভীৰভাৱে স্পৰ্শ কৰি গৈছে।

(মূল প্ৰবন্ধটিৰ একাংশ তেখেতৰ পত্নী আধ্যাপিকা দীপিকা হাজৰিকাৰ অনুমতিলৈ ইয়াত প্ৰকাশ কৰা হৈছে।) ○○

অপমত

—শ্ৰীমদন সোণোৱাল
মাতক ২য় বৰ্ষ (কলা)

: বাপু এই মাহৰ ঘৰ ভাড়াটো দিবা।

: হ'ব দাদা।

লগে লগেই বাতুল ওলাই গ'ল।

: অ' দাদা, দিনত আপোনাৰ বাবে ভাত
বনামনে নবনাম ?

: মই ক'ব নোৱাৰিছোঁ। বাতুলৰ এনে
উত্তৰ শুনি বাপুৰ মনটো সেমেকি উঠিল। আজি
কেইমাহমানৰ পৰা বাতুলদাটোৰে কি হৈছে!
অনবৰতে যেন কিবা ভাবি থাকে। খোৱা-
বোৱাটো অনিয়মীয়া হৈছে। পঢ়া-শুনাও বাদ
দিছে। ঘৰৰ কথাও চিন্তা কৰিবলগীয়া একো
নাই। সকলো জয়-জয়-ময়-ময়। পঢ়া-শুনা,
চৰিত্ৰ আদিও বেয়া নহয়। তেন্তে? বাপুৰে ভাবি
নাপালে বাতুলৰ চিন্তাৰ কাৰণ।

পুৱাতে ফৰকাল হৈ থকা আকাশখন
এতিয়া লাহেকৈ ক'লা ডাৰৰে আৰম্ভি ধৰিছে।
ফাঙৰ বতৰ। সেয়ে ডাৰৰ বোৰ সহজে
আঁতৰি যাবও পাৰে, নাযাবও পাৰে। সি পঢ়া
টেবুল পালেগৈ যদিও পঢ়িবলৈ মন নগ'ল।
ইফালে পৰীক্ষাও ওচৰ চাপি আহিছে।

বি, এছ, চিৰ চূড়ান্ত বৰ্ষৰ ছাত্ৰ বাতুল
বৰুৱাৰ ঘৰ শিবসাগৰত। ঘৰৰ অৱস্থাও যথেষ্ট
ভাল। দেউতাকৰ এখন চাহ বাগিছা আছে।
আয়তনত বৰ ডাঙৰ নহয় যদিও তাৰপৰা
যথেষ্ট আয় হয়। একমাত্ৰ ককায়েকৰ সৈতে
সৰুৰে পৰা মাক-দেউতাকৰ মৰমত বাতুল

ডাঙৰ হৈছিল। ককায়েক এতিয়া ডাঙৰ চাকৰি
কৰে। চাকৰিৰ সূত্ৰে ককায়েক আৰু পঢ়া-শুনাৰ
বাবে বাতুল ঘৰৰ বাহিৰত থাকিবলগা হোৱাত
ঘৰৰ সৰু-সুৰা দুই এটা কাম কৰিবলৈ
তেওঁলোকৰ ঘৰত খুড়াকৰ ল'ৰা এজন থাকে।
সিও ক্লাচ নহীনত পঢ়ে। বাতুলৰ চেহেৰাও অন্য
দহজনৰ তুলনাত দেখিবলৈ সুন্দৰ। বি, এৰ
প্ৰথম বাৰ্ষিকৰ ছাত্ৰ বাপুকণ বৰাৰ ঘৰ
তিনিচুকীয়াত। দেউতাক এখন হাইস্কুলৰ সহ
শিক্ষক। একমাত্ৰ ভনীয়েক আৰু মাক-দেউতাৰ
সৈতে মুঠ চাৰিজনীয়া পৰিয়ালটোও অসুখী
নহয়। যথেষ্ট পৰিমাণৰ খেতি পথাৰ আছে
বাবে চাউল কিনাৰ খৰচ নাই।

বাপুকণে কলেজত ভৰি দিয়া প্ৰথম
দিনা বহুতো ল'ৰা ছোৱালীয়ে আঙুৰি ধৰি
বহুতো কথাই সুধিছিল। সি লাজত মৰি যোৱা
যেন হৈছিল। তাৰ পৰিচয় দিয়াৰ পিছত এজন
ল'ৰাই একাষে তাক মাতি নিছিল। প্ৰথমতে সি
খুব ভয় খাইছিল। কিন্তু কাৰ্তিক হেন ল'ৰাজন
দেখি তাৰ ভয়বোৰ কেনিবা গুচি গ'ল। এই
ল'ৰাজনেই বাতুল বৰুৱা।

: তোমাৰ মিদৰে দাদা নাই, সেইদৰে
মোৰো ভাই নাই। তুমি এতিয়া ক'ত থাকা?

: এতিয়া ঘৰৰ পৰা আহিছোঁ। ভাড়া
ঘৰত থাকিবলৈ লগ পোৱা নাই।

: তুমি বেলেগে ভাড়াঘৰ বিচাৰিব
নালাগে। মোৰ লগতে থাকিবা? মই এতিয়া

অকলে আছোঁ।

এয়ে আছিল প্ৰথম চিনাকী। তাৰপৰা
দুইজনেই লগতে থাকে। ঘৰৰ ভাড়া শাক
পাচলিৰ বজাবো বাতুলেই কৰে। বাপুকণে
চাউলবোৰ ঘৰৰ পৰা আনে। এই বিষয়ত
দুয়োৰে কোনোদিনে মতানৈক্য হোৱা নাই।
আনৰ আগতে ভাই-ককাই বুলি চিনাকী দিয়া
বাপুকণে বাতুলক 'দাদা' আৰু বাতুলে
বাপুকণক 'বাপু' বুলি মাতে। দুয়ো একেখন
বিচনাতে শুৱে। কেতিয়াবা একেগিলাচ পানীকে
দুয়ো খায়। সকলো সময়তে বাপুৰে দাদাৰ পৰা
মৰম, উৎসাহ উদ্দীপনা পাই বি, এ,ত ভৰি
দিলেহি।

হঠাতে হোৱা মেঘৰ গাজনি শুনি বাপুৰ
চিন্তাৰ পখীজনীয়ে যেন তাক বাটত পেলাই থৈ
গ'ল। সি গমেই পোৱা নাছিল যে, সি টেবুলত
মুৰ গুজি টোপনি গৈছিল। তাৰ আজি ভাত
খাবলৈ মন যোৱা নাই। হয়তো দাদা আহি
যাবও পাৰে। সি ভাবিলে আৰু দাদা আহিলেহে
দুয়োৰে খাম। দাদাৰ টেবুলখনো খেলি-মেলি হৈ
আছে। সি ঠিক-ঠাক কৰাত লাগিল। হঠাতে
বাতুলৰ কিতাপৰ মাজৰপৰা এখন ফটো ওলাই
পৰিল। সেইখন তাক খুব মৰম কৰা দাদাৰ
বান্ধৱী স্মৃতি-বাৰ। বাপুৰে লগতে এখন চিঠিও
পালে। কাৰনো চিঠি বুলি সি পঢ়ি চালে। প্ৰথম
শাৰী পঢ়িয়ে থৈ দিলে। তাৰ মৰমৰ দাদাৰ প্ৰতি
অবিশ্বাসৰ ভাৱ জাগিল। দুয়ো-দুয়োকো বুজা
এই দাদা বাপুৰ মাজতো তেন্তে গোপনীয়তাৰ
সীমা আছে? হ'বই নোৱাৰে। হয়তো আনবো
হ'ব পাৰে এই চিঠি। সি নানা ভাৱত বিভোৰ হৈ
বাতুলৰ কিতাপবোৰ ঠিক-ঠাক কৰাত লাগিল।
বাহিৰৰ প্ৰবল বৰষুণে ঘৰৰ টিন পাতত ঢোল
বজাইও তাৰ কাণ সৰকি মগজুত সোমাব
নোৱাৰিলে। ফলত বৰষুণৰ প্ৰতাপ বাপুৰে
বুজিব নোৱাৰিলে। এই দাদাটোৱে এটুছি
কেচটো ভালকৈ নমৰাকৈয়ে গুচি গ'ল। বাপুৰে
বাকচত থকা কমাল, গামোচাবোৰ ভালকৈ
জাপি দিলে। তাত এটা ভি, ডি, অ,ৰ কেছেট
আৰু কিছুমান ফটোৰ আকাৰৰ কাগজৰ টুকুৰাৰ
জাপ। সি তাত চিঠি ফটো ওলায় বুলি সেইবোৰ

নাচালে। হঠাতে তাৰ চকু যেন খৰ হৈ গ'ল। মূৰটো আচন্দাই কৰা যেন লাগিল। সি বিচনাত শুই দিলে। দাদাৰ বাকচৰ ভিতৰত কিছুমান চিগাৰেট। তাৰে কেইটামান আধাজালা। এইবোৰ সাধাৰণ চিগাৰেটৰ দৰে নহয়। সি ভাবি নাপালে তাৰ দাদাই এইবোৰ ক'ত পালে। সি কোনোমতে বাকচটো বন্ধ কৰি চাৰিটো টেবুললৈ দলিয়াই বিচনাত পুনৰ শুই পৰিল। আকৌ মেখে গবজিলে। বাপুকণৰ বুজিবলৈ বাকী নাথাকিল তাৰ অতিকৈ মৰমৰ বাতুল দাদাৰ কাহিনী। তাৰ পূজনীয় মাক-দেউতাক, ককায়েকক ফাঁকি দি সি এইবোৰ কৰিছেহি। মাক-দেউতাকে তাক ইমান মৰম কৰে। ঘৰলৈ গলে সকলো খা-খবৰ লয়। অথচ সি মাক-দেউতাকৰ এই মৰমক এনেদৰে মূল্য দিছে? ধনী ঘৰৰ ল'ৰা হৈও ইমান নম্র আচাৰ ব্যৱহাৰে বাপুকণক মুগ্ধ কৰিছিল। সিও বাতুলক তাৰ আদৰ্শ ব্যক্তি হিচাপে গ্ৰহণ কৰিছিল। বাতুলৰ মাকেও বাপুকণক নিজৰ ল'ৰাৰ দৰেই মৰম কৰে। এদিন কৈছিল,—তুমিও তোমাৰ দাদা বাতুলৰ দৰেই আমাৰ আপোন।

আকৌ কয়, তোমাৰ দাদাক লৈহে আমাৰ চিন্তা জানা বাপু। মাথো সিহে মানুহ হ'বলৈ বাকী আছে। আমিহে আৰু কেইদিন জীয়াই থাকিম? বাপুৰে মাথো কয়, আপুনি একো চিন্তাই নকৰিব মা, দাদাই বি, এছ, চি পাছ কৰিয়েই ডাঙৰ চাকৰি পাব। মাকে সম্ভাষণ হাঁহি মাৰিছিল। সৰলমনৰ মাকে জানিবলৈ চেষ্টা কৰা নাছিল যে, বৰ্তমানৰ যুৱ-সমাজৰ পৃথিবীখন চেপেটা। য'ত লেখি লেখি খোজ দিব লাগে। অলপ ইফাল-সিফাল হ'লেই পিচলি তলত ক'ত পৰিব তাৰ ঠিকনা নাই।

বাপুকণে অতি সোনকালেই বুজিব

পাৰিলে তাৰ বাতুল দাদাই কি চিগাৰেট সেৱন কৰিছে। সেইবাবেহে সি এইকেইমাহ ঘৰৰ ভাড়া, বজাৰ কৰা আদিৰ কথা বাদেই, থকা-মেলাও অনিয়মিয়া হৈ আহিছে। তাতকৈ আচৰিত কথা তাৰ শুনিবলৈ শুৱলা মৰমৰ মাত কথাবোৰো যেন কাউৰীৰ মাতৰ দৰে কঠুৰা হৈ পৰিছে। সি বুজা নাছিল তাৰ এই পৰিবৰ্তন। আৰু তাৰ সুন্দৰ চেহেৰাও লাহে লাহে যেন এটা জঁকাত পৰিণত হৈছিল। বাপুকণে বুজি নাপালে কি এনে শক্তিয়ে বাতুল দাদাৰ মনটোক ছলনা কৰিব পাৰিলে। মাক দেউতাকে জানিলে কি হ'ব বাক? হয়তো তাকে দুষিব। সি কি কৰিব ভাবি নাপালে। কেইদিন মানৰ আগতে এখন আলোচনীত সি এইবিধ বস্তুৰ বিষয়ে পঢ়িছিল। সি আজিলৈকে জনা নাছিল আৰু বিশ্বাসো কৰিব পৰা নাছিল যে ই এইখন সমাজতো প্ৰচলিত। আৰু আৰু তাৰ নিচেই কাষতে থকা তাৰ “আদৰ্শ ব্যক্তি” বাতুল দাদাজনো ইয়াৰ জালত ডৰি দিছে। সি অজানিতে উচুপি উঠিল। বেৰত আঁৰি থোৱা বাতুলৰ ফটোখনলৈ তাৰ চকু গ'ল। হঠাতে মেখে ডাঙৰকৈ গাজনি মৰাত তাৰ চিন্তাত খেলি মেলি লাগিল। সি গম পালে যে বৰষুণ বৰ জোৰে দিছে। গতিকে সহজে নেৰিব। সি ভাবিলে দাদাক সংপৰ্থলৈ ঘূৰাই অনাটো জানো কঠিন? সি আগৰ অৱস্থালৈ ঘূৰি অহা পথটো জানো কষ্ট? নহয়, ই হ'বই নোৱাৰে। দাদা সংপৰ্থলৈ আহি আগৰ সন্মান বজাই ৰাখিবলৈ পাৰিবই। তাৰ দাদাৰ প্ৰতি থকা বিশ্বাস পুনৰ উক দিলে। সি যেন মৰুভূমিত মৰিচীকা খেদি যোৱা এক তৃষ্ণাতুৰ মানুহক পানীৰ সন্ধান দিবলৈ আগবাঢ়ি গৈছে। সিও মৰিচীকাৰ কবলত নপৰেতো?

বাপুকণে বাতুলৰ বাবে ভাত বান্ধিবলৈ

গ'ল। সি পুনৰ ভাবিবলৈ ধৰিলে কিদৰে এজনৰ বেয়া কামে আনকো অশান্তি দিয়ে। দাদাই কৰা বেয়া কামৰ স্বৰূপে সি মানসিক অশান্তিত ভুগিছে। যদি দাদাই গম পায় যে বাপুৰে জ্ঞান বৃক্ষৰ নিষিদ্ধ ফল খাইছে? তেতিয়া....

হঠাতে দুৱাৰত টোকৰ পৰাত সি দুৱাৰ খুলিলে। বাতুলৰ মাক আৰু দাদা আহিছে। ভিতৰলৈ আহি তিতা কাপোৰ নসলোৱাকৈয়ে মাকে দুয়োৰে খবৰ ললে।

ঃ এইকেইদিন বৰকৈ সপোনত দেখি আছিলো জানা বাপু। তাতে তোমালোকো নোযোৱাত ময়েই ডাঙৰ দাদাকলৈ পালোঁহি। চিঠি দি মাতিবলৈও পৰীক্ষাৰ ওচৰত যাব নালাগে বুলিয়ে নিজে আহিলোঁ। খৰচ পাতি আমি দি যাম। অলপ সাৱধান হৈ ঘূৰা-ফুৰা কৰিবা। আজি কালিতো কাকত আলোচনীলৈ চাবই নোৱাৰি। মাথো হত্যা, লুণ্ঠন, অপহৰণ, ড্ৰাগছ.....আৰু বহু কথাই কৈছিল বাতুলৰ মাকে। ডাঙৰ দাদাই মাথো শুনি গৈছে। আৰু ক'লে যে, তোমাৰ দাদাক মোৰ অনুপস্থিতিত তোমাকে চোৱা চিতাৰ ভাৰ দিলো। তাতে সপোনত...বাপুৰে চকুখাই উঠিল। মূৰটো ঘূৰোৱা যেন লাগিল। সি কান দুখন দুহাতেৰে ঢাকি হৰাহৰে কান্দি উঠিল। সি স্তম্ভৰ ওপৰত বতোৱাত থকা চাউল যে ভাত হৈ গৈছে পাহৰি গ'ল। আৰু ইটো স্তম্ভৰ কেৰাহিৰ তেলৰ কথাও পাহৰি গ'ল।

বাহিৰত ইফালে ধুমুহা বৰষুণৰ সৈতে বিজুলী ঢেৰেকণিয়ে চিঞোৰ প্ৰতিযোগিতা পাতিছে। যেন বাপুৰ এই অৱস্থাক উপলুঙা কৰিছে। আঁতৰি যাব জানো সহজে বৰষাৰ এই প্ৰচণ্ড গাজনি.....?

শব্দজয়

— শ্ৰীজয়শ্ৰী ভৰদ্বাজ
স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক (কলা)

.....মই শুক হৈ ব'লো, প্রতিভা বাইদেৱে কান্দি এইমাত্ৰ মোৰ কোঠাটোৰ পৰা ওলাই গ'ল। বুকুখন ধপ্ ধপ্‌কৈ উঠা মই অনুভৱ কৰিব পাৰিছোঁ। কিন্তু কিয়? কিয় এনে হয় তাইৰ ক্ষেত্ৰতে? খঙত দুখত জৰ্জৰিত হৈ পৰা মনটোৱে যেন দুটা শব্দও বিচাৰি পোৱা নাই বাইদেউক শাস্তনা দিবলৈ। মাথোঁ একেথৰে চাই ব'লো বাইদেউ ওলাই যোৱাৰ ফালে।

প্ৰথম দেখাৰে পৰা অদ্ভুত ধৰণৰ ভাল লাগিছিল প্রতিভা বাইদেউক। জুখি জুখি কথা কোৱা আৰু সকলো সময়তে মুখত এটা মিঠা হাঁহি লৈ ফুৰা এইজনী বাইদেউ সকলোৰে বৰ মৰমৰ আছিল। আনকি কলেজৰ প্ৰফেচাৰ সকলেও এই স্বভাৱৰ বাবে বাইদেউক বৰ মৰমৰ চকুৰে চাইছিল। বাইদেউ তেতিয়া দ্বিতীয় বাৰ্ষিকত। পঢ়াত বাইদেউ বেয়া নাছিল। হোস্টেলত থকা সময়ত বাইদেৱে কথাই কথাই মোক কেতিয়াবা কৈছিল,—তোমাৰ দৰে নম্ৰ ছোৱালীক মোৰ খুওব ভাল লাগে জানা 'মমী'।

বাইদেউৱে মোক নিজৰ ভনীয়েকৰ দৰেই মৰম কৰিছিল। যেতিয়া বাইদেউ স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিকৰ পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হ'ব নোৱাৰিলে গোটেই কলেজখনেই আচৰিত মানিলে। বাইদেৱে তেতিয়া মোক এয়াৰ কথাই কৈছিল,—“ফেইল কৰিলো ভালেই হ'ল দিয়া, তোমালোকৰ লগত আকৌ এবছৰ থাকিম।” বাইদেউ আকৌ কলেজলৈ গতানুগতিক ভাবেই অহা-যোৱা কৰিছিল।

দিনবোৰ পাৰ হৈ মাহবোৰে বাগৰ সলালে। সেইদৰে বছৰবোৰেও মেলানি মাগিলে। বাইদেউৱে এইবাৰ পৰীক্ষাত পাছ কৰিলে। বাইদেউৰ ৰিজাল্ট পাই আমি বৰ আনন্দ পাইছিলো। কিন্তু, বাইদেউৰ মুখত আগৰ সেই হাঁহি নাছিল, কোনো এক অতীতৰ স্মৃতি। মই বাইদেউক কেইবাদিনো সুধিলোঁ কিন্তু এদিনো তাৰ সঠিক উত্তৰ নাপালোঁ। ৰিজাল্ট দিয়াৰ দিনা বাইদেউৱে খুওব কান্দিছিল আৰু কান্দি কান্দিয়েই মোক কৈছিল,—‘মমী’,

তোমাক' মোৰ অতীতৰ কথা নক'লে মই শান্তিৰে থাকিব নোৱাৰিম। সেই কথা কাৰো আগত ব্যক্ত নকৰিলে মই শান্তি নাপাম। আৰু তাৰ পাছত বাইদেউৱে ক'বলৈ আৰম্ভ কৰিলে মই মাথোঁ শুনি গলোঁ।

আমাৰ ঘৰত পাঁচটা প্ৰাণীয়ে ঘৰখন উজ্জ্বলাই ৰাখিছিল। ঘৰখনত মা দেউতা আৰু তিনিজনী ছোৱালীয়ে আমাৰ পৰিয়ালটি। সেইবছৰ মই মেট্ৰিক পাছ কৰি কলেজত প্ৰথম নাম ভৰ্ত্তি কৰিছোঁ। প্ৰথম কলেজীয়া জীৱন, মনত কিছু আনন্দ কিছু ভয় লৈ প্ৰথম দিনা কলেজলৈ গৈছিলোঁ। দুই এজন ডাঙৰ আৰু লগৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ লগত চিনাকী হলোঁ। এনেকৈয়ে অলপ দিন গ'ল। সদায় মই কলেজলৈ অকলেই অহা-যোৱা কৰোঁ। লগৰ ছোৱালীবোৰে কাশৰ ওচৰতে কৈ যায়,—বৰ ফুটনি, লগৰ ছোৱালী বোৰকে নামাতে। মোক প্ৰায় গতিয়াই যোৱাদিয়েই যায়। কলেজত প্ৰথম এমাহমান মোৰ ভাল লগা নাছিল। এটা

অচিনাকী পৰিবেশ আৰু অচিনাকী ল'ৰা-ছোৱালীৰ মাজত নিজকে খাপ খুৱাই ল'ব পৰা নাছিলোঁ। বোধকৰোঁ সেই কাৰণে মোৰ বেয়া লাগিছিল। সেই অচিনাকী ল'ৰা-ছোৱালীৰ মাজতে হঠাৎ এদিন এজন নতুন ল'ৰাৰ লগত মোৰ দেখা-দেখি হয়। ল'ৰাজনৰ নাম মানৱ চক্ৰৱৰ্তী যৰ শিৱসাগৰত। অ, এন, জি, চি, অফিচাৰ এজনৰ একমাত্ৰ সন্তান। তেওঁক দেখিয়েই মোৰ ভবি থব থবকৈ কঁপিছিল আৰু কঁপিছিল বুকু। মোৰ মনৰ ভাৱ বুজি সি কলে,—তুমি ইয়ালৈ নতুনকৈ আহিছা নেকি? মই মাথো মূৰ দুপিয়ালো। চকুলৈ চাবলৈ মোৰ সাহস হোৱা নাছিল।” কলেজখন কেনে লাগিছে?” ভালেই লাগিছে—মই অলপ সাহস গোটাই কলোঁ। অকনমান সময় বৈ সুধিলে, হোষ্টেলতে আছা নিশ্চয়। ‘হয়’ বাক যাওঁ, আকৌ লগ পাম, বুলি কৈ সি গুচি গৈছিল। প্ৰথম চিনাকীতে মোৰ মানৱক ভাল লাগি গৈছিল আৰু হয়তো মানৱৰো, শান্ত, নম্ৰ আৰু অমায়িক মানৱ লাহে লাহে হৈ পৰিছিল মোৰ নলে গলে লগা বন্ধু। মানৱ সকলো সময়তে মোৰ লগত ছাঁৰ দৰেই ফুৰিছিল। মই কৰা প্ৰতিটো কামতেই মোক সি বহুতো উৎসাহ আৰু প্ৰেৰণা যোগাইছিল।

দিন বাগৰিল। মানৱ আৰু মোৰ বন্ধুত্বৰ গভীৰতাও দিনে দিনে বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰিলে। এদিন হঠাৎ মানৱে মোক দিছিল ভালপোৱাৰ প্ৰস্তাৱ। মোৰ অৱিহনে যে সি এই পৃথিৱীত নাথাকে সেই কথাও মানৱে মোক কৈছিল। সেইদিনা মই মানৱক একো উত্তৰ দিব পৰা নাছিলো। যদিও ময়ো মানৱক মনে মনে সিমানেই ভাল পাইছিলো। কলেজৰ পৰা ঘূৰি আহি হোষ্টেলত নিজৰ কামত বহি মনে মনে বহুত চিন্তাই কৰিছিলো। ঘৰৰ ডাঙৰ ছোৱালী হিচাপে মই পাইছিলো মা-দেউতাৰ অপৰিসীম চেনেহ, সেয়েহে মা-দেউতাৰ অমতত মানৱক মই কি কম ভাবিয়েই পোৱা নাছিলো। এফালে মা-দেউতালৈ ভয়, আনফালে মানৱ বিহীন জীৱন কেৱল শূণ্যৰে ভৰা, মোৰ তেনেকুৱা অনুভৱ হৈছিল। কিন্তু এদিন মা-দেউতাৰ

অজ্ঞাতেই মই মানৱক ভাল পাই পেলাইছিলোঁ। মোৰ এনে ভাৱ হৈছিল জীৱনত যেন এটা ডাঙৰ ভুল কৰিলোঁ। তথাপিও মই ক্ষন্তেক সময়ৰ বাবেও মানৱক পাহৰিব পৰা নাছিলো। আমি দুয়োটাই ইটোৱে-সিটোক এৰি এখন্তেকো থাকিব নোৱাৰিছিলো। প্ৰথমে দুইখন ঘৰেই আমাৰ ভাল পোৱাক মানি লোৱা নাছিল। কিন্তু পিছত ঈশ্বৰৰ আশীষ বুলিয়েই কব পাৰি যে আমাৰ ভাল পোৱাক দুয়োখন ঘৰেই এদিন স্বীকৃতি দিছিল।

কত যে হাঁহি ধেমালীৰে পাব হৈছিল কলেজৰ পিছৰ ক্লাছবোৰ। কলেজলৈ প্ৰথমে আহি লগা বিৰক্তিব ভাৱটো যেন কৰোবাত হেৰাই গৈছিল। জানা ‘মমী’ মই কেতিয়াবা নিজকে প্ৰণ কৰো আৰু কিয় প্ৰতিভা বৰুৱাৰ এই পৰিৱৰ্ত্তন? তেতিয়াৰ জীৱনৰ বং-ধেমালীবোৰ আৰু প্ৰাণখোলা হাঁহিটো সচাঁই জানো আজি মোৰ আছে? মানৱে মোৰ প্ৰতি কৰা ব্যৱহাৰৰ বাবেই হয়তো মোৰ এই পৰিৱৰ্ত্তন। এৰা মোৰ এই পৰিস্থিতি সাপেক্ষে পৰিৱৰ্ত্তন খুবেই স্বাভাৱিক।

হায়াৰ ছেকেণ্ডাৰীৰ দুটা বছৰ কেনেকৈ পাব হৈছিল ক’বই পৰা নাছিলোঁ। হায়াৰ ছেকেণ্ডাৰী পাছ কৰি দুইটাই একেখন কলেজতেই স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষত নাম ভৰ্ত্তি কৰিলো। এনেকৈয়ে দিনবোৰ বাগৰিবলৈ ধৰিলে। আমাৰ দুয়োৰে ভালপোৱাত দুটা বছৰ অতিক্ৰম কৰিলে। হঠাৎ এদিন তাৰ এজন বন্ধুৱে আহি মোক ক’লে,—“প্ৰতিভা তোমাক এটা কথা কওঁ। শুনিব পাৰিবাতো? মানৱে কিছুমান বেয়া সঙ্গত পৰি বহুদিনৰ পৰাই ড্ৰাগছ খাবলৈ লৈছে। তাক শুধৰাব একমাত্ৰ তুমিহে পাৰিবা তোমাৰ কথা হয়তো সি নেপলাব।” এই বুলি কৈ সি গুচি গৈছিল। মই একো উত্তৰ দিব নোৱাৰিলো। এটা শিল পৰা কপোৰ দৰে মাথো মই বহি বৈছিলো। মই কি কৰিম নিজেই ভাবিব পৰা নাছিলো। আৰু এদিন সুবিধা বুজি মানৱক এই বিষয়ে মই সুধি পেলাইছিলো। তেতিয়া সি মোক অতি সহজভাৱেই কৈছিল,—“প্ৰতিভা এইবোৰ সকলো মিছা কথা মই তোমাৰ শপত

খাই কৈছো। এইয়া আন একো নহয়, তোমাক মোৰ পৰা আঁতৰাই নিবলৈ কাৰোবাৰ এক বড়যন্ত্ৰহে।” মানৱে মোক ফাঁকি দিছিল। কিন্তু মই তাৰ কথা সচাঁ বুলি বিশ্বাস কৰি লৈছিলো। কিন্তু ইয়াৰ পিছত তাৰ চাল-চলন কথা বতবাত মোৰ সন্দেহ হ’বলৈ ধৰিলে। আৰু এদিন এই সন্দেহ সচাঁত পৰিণত হৈছিল। যিদিনা মই তাক খাই থাকোতেই হাতে লোটে ধৰা পেলাইছিলো। সেইদিনা মোৰ খুওব দুখ লাগিছিল। তাৰ এই অৱস্থাৰ বাবে মোৰ নিজকে দোষী দোষী লাগিছিল। মোৰ এনে লাগিছিল যেন, মোৰ ভালপোৱা তাৰ বাবে সম্পূৰ্ণ নাছিল। সেয়েহে মোৰ অজ্ঞাতে সি এনেবোৰ কাম কৰিবলৈ ললে। সি মোক কিয় এনেকৈ দুখ দিলে? মোৰ ভালপোৱাক বিশ্বাসঘাতকতা কৰাৰ বাবে মই সেইদিনা কান্দি কান্দি ভাঙি পৰিছিলো। কি কৰিম মই নিজেই ভাবি পোৱা নাছিলো। সি মোক দেউতাকৰ একমাত্ৰ ল’ৰা আৰু মোৰ তাৰ প্ৰতি থকা ভালপোৱাৰ কথা চিন্তা কৰিয়েই মই তাক বুজাবলৈ আৰু শুধৰাবলৈ বহুত চেষ্টা কৰিলো। কিন্তু.....কিন্তু মানৱে মোৰ এটা কথাও মানিবলৈ মান্তি নহ’ল। যি মানৱে মোৰ প্ৰায়বোৰ কথাই মানি লৈছিল সেই মানৱে মোক বিমূৰ্খ কৰি তাৰ ওচৰৰ পৰা পঠাই দিছিল। আৰু লাহে লাহে মানৱে মোৰ পৰা আতৰিবলৈ ধৰিলে। মই তাক ঘূৰাবলৈ বহুত চেষ্টা কৰিও হাবি গলো ‘মমী’, আৰু মই তাৰ জীৱনৰ পৰা এজনী স্বাৰ্থপৰৰ দৰে আঁতৰি আহিবলৈ ধৰিলো। মই এটা কথাই চিন্তা কৰিছিলো যে কিজানিবা মই আঁতৰি দিলেই সি ভাল হয়।

মানৱক যদিও মই এৰি দিছিলো তথাপিও মোৰ এই বিচাৰ মোৰ অন্তৰে কিন্তু মানি ল’ব পৰা নাছিল। কাকো মই একো কবও পৰা নাছিলো। কাৰণ কোনে বুজিব মোৰ বেদনা ভৰা সিন্ত হৃদয়ৰ গোপন বেদনাৰ কথা। একমাত্ৰ চিন্তা মানৱৰ। তেওঁৰ চিন্তাতেই মই একেবাৰে বোবাৰ দৰে হৈছো। মা-দেউতাইও মোৰ এই অৱস্থা চাব নোৱাৰা হৈছিল। এদিন সেয়েহে মায়ে মোক কৈছিল—“এনেকৈ তই আৰু কিমান দিন থাকিবি? ভাল ল’ৰা এজন

আছে তালৈকে তই বিয়া হৈ যা। তাৰ পিছত সকলো ঠিক হৈ যাব।” কিন্তু মই মা’ৰ কথা মানি ল’ব পৰা নাছিলো। কিন্তু এদিন হঠাতে মানৱৰ মাক দেউতাক আহি মোক বুজাইছিল—মা’জনী তুমি নিজকে এনেকৈ কিয় শেষ কৰি দিব খুজিছা? ঘৰৰ ডাঙৰ ছোৱালী হিচাপে তোমাৰটো মা-দেউতাৰ প্ৰতি কিছু দ্বায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য আছে। তুমি মা-দেউতাৰ কথাত মত দিয়া। তাতে আমিও সুখী হম?” পিছত তেওঁলোকৰ কথাতেই মা-দেউতাৰ কথাৰ সম্মতি দিলো।

নিৰ্দিষ্ট সময়ত ল’ৰাজনৰ ঘৰৰ পৰা মানুহ আহিল মোক চাবলৈ। মোৰ মনটো অলপো ভাল লগা নাছিল। যনে যনে মানৱৰ মুখখন মনত পৰিছিল। লৰাই মোক পছন্দও কৰিলে। ল’ৰাজনৰ নাম অম্ব বৰুৱা। ডিব্ৰুগড়ৰ কোনো এটা অফিচত চাকৰি কৰে। ঘৰ তেজপুৰত। তেওঁ মোক একাষৰিয়াকৈ মাতি সুধিলে—“তোমাৰ বিয়াত কিবা আপত্তি আছে নেকি?” তেতিয়াই মই খুওব জোৰেৰে কান্দি দিলো। প্ৰত্যন্তৰ পৰিৱৰ্ত্তে চকুলোৰেই সমিধান দিলো। যেতিয়া কান্দি কান্দি ভাগৰি পৰিছিলো অচিৰেই কৈ পেলালো মোৰ জীৱন বৃত্তান্ত অম্বৰে শেষত হুমুনিয়াহ ভৰা কণ্ঠস্বৰে ক’লে—“তোমাৰ সকলো কথাই মই গম পাইছোঁ। পাইয়ো তোমাক মই পাবলৈ বিচাৰোঁ। তুমি মাত্ৰ এবছৰ ৰোৱা মই তোমাক প্ৰতিশ্ৰুতি

দিছো। তোমাক মই বিয়া কৰাম। সেইদিনা বহুত কথাই হয় আমাৰ মাজত ভূত-ভৱিষ্যতৰ। তেওঁলোক যোৱাৰ পিছত মা’ৰ আগত মই অম্বৰে কোৱা সকলো কথাই কৈছিলো। তেওঁ বিদেশত চাকৰি পাইছে। অহা মাহৰ এক তাৰিখে জইন কৰিব। মোৰ মনত বহুতো আশা জাগি উঠিছিল। নিৰ্দিষ্ট সময়ত অম্ব বিদেশলৈ গুছি গৈছিল। দুয়োৰে মাজত চিঠি পত্ৰৰ যোগাযোগ চলি থাকিল। এদিন এখন অচৰিত ধৰণৰ চিঠি পালো অম্বৰ পৰা। চিঠি খনত লিখিছিল কেইশাৰীমান বাক্য যি বাক্য কেইশাৰীয়ে মোক এপাট অম্বৰ দৰে আঘাত কৰিছিল। সেই আখৰ কেইশাৰীত লিখিছিল—“মই তোমাৰ কথা সকলো শুনাৰ পিছত চিন্তা কৰিলো তোমাৰ আৰু মোৰ সম্বন্ধ কেতিয়াও হ’ব নোৱাৰে। মই তোমাক বিয়া কৰাম বুলিয়ে কৈছিলো সেইটো এটা সপোন বুলি ধৰি ল’বা। ই-বাস্তৱত পৰিণত হ’ব নোৱাৰে। মোৰ চ’চাইটিৰ এটা স্থান আছে। আৰু তোমাৰ নিচিনা ছোৱালী এজনীক মই বিয়া কৰাই সকলোৰে হাঁহিয়াতৰ পাত্ৰ হ’ব নোৱাৰে ভুল নুবুজিবা।

.....শেষত অম্বৰেই মোক বিদ্ৰূপ কৰিলে। এইপাহ মদাৰ ফুলক অম্বৰে কিয় অনাদৰ কৰিলে। কিয়? মোৰ জীৱনটো বৰ দুখৰ। ভগৱানৰ মোৰ ৰং-চাই হেপাহ নপলাইনে? সেইদিনাই ট্ৰাফিক তলত পৰি থকা

মানৱৰ ফটোখন উলিয়াই খুওব কান্দিলো। তেতিয়া পৰীক্ষাৰ কথা মই ভাবিবই পৰা নাছিলো। মই ভাবিছিলো পৰীক্ষা বেয়া হ’ব বুলি। সেয়েহে বিজাল্টৰ বাবে মই অনুতাপ কৰা নাছিলো। অনুতাপ কৰিছিলো মাথো মানৱক ঠগাৰ বাবে।

কেইদিনমানৰ পিছত শুনিলো অম্বৰে বিয়া কৰাবলৈ লৈছে। পাহৰি যাব খোজা অতীতখিনি আকৌ দপ্ দপ্ কৈ জ্বলি উঠিল। আৰু অম্বৰ বিচ্ছেদৰ কথাই মোক আকৌ কন্দুৱালে।

অম্ব আতৰি যোৱা আৰু মানৱক ঠগা দুয়োটা কথাই মোক খুলি খুলি খাবলৈ ধৰিলে। দিনে দিনে মই পাগলীৰ দৰে হ’বলৈ ধৰিলো।

মানৱক মই প্ৰত্যাৰণা কৰিলো। মানৱক ঠগাৰ বাবে এইয়া মানৱে মোক অভিশাপ দিলে। এয়া মানৱৰ অ....ভি....শা....প বাইদেউ হুঁক হুঁকৈ কান্দি উঠিল। সাত্তনা দিবলৈ মোৰ ভাষা হেৰাই গ’ল। শেষত কান্দি কান্দি ভাগৰি পৰি প্ৰতিভা বাইদেউ মোৰ কোঠাৰ পৰা ওলাই গ’ল, মই একো কব নোৱাৰিলো।

মই কেনেকৈ কম? অম্বৰে বিয়া কৰাব খোজা ছোৱালীজনী যে মোৰেই বাইদেউ। মই কেনেকৈ কম???

কলেজৰ পৰা
আহি মাকতীখন
ঘৰৰ আগতে

বখাই অনামিকাই বিয়াৰ বাবে
সজোৱা বডাখনলৈ চালে। মনত
আৰু বিষাদৰ ভাবলৈ তাই
কমলৈ আহিল। টেবুলতে বেগটো
পেলাই বিচনাখনতে বাগৰ দিলে।
এটা দৃষ্টিৰে অনামিকাই বেৰত
ওলমি থকা কেলেণ্ডাৰ খনলৈ
চালে। মনতে ভাবিলে আৰু মাত্ৰ
সাতটা দিন! অহা ১২ তাৰিখে
তাইৰ বিয়া, এইঘৰ, এই পৰিবেশ মাক-
দেউতাকক এৰি তাই আন এখন ঘৰলৈ যাবগৈ।
সঁচাই ছোৱালী জীৱনৰ কোনো নিৰাপত্তা নাই।
এই বিয়া তাইৰ ইচ্ছানুযায়ী হোৱা নাই। মাত্ৰ
বাধ্যত পৰিহে তাই মত দিছে। তাইৰ সেই দূৰ
অতীত জীৱনলৈ এবাৰ উলটি চালে অনামিকাই
কান্দি উঠে। তাই কাৰ লগত বিয়াৰ সপোন
দেখিছিল আৰু আজি তাই কাৰ সৈতে বিয়াত
বহিবলৈ ওলাইছে। বৰ্তমান ঘৰখনত বিয়াৰ
সমাগম। ঘৰখনৰ একমাত্ৰ ছোৱালীৰ বিয়া
বাবে দেউতাক বিকাশ বৰাই বিৰাট ডাঙৰকৈ
বিয়াখন পাতিব ওলাইছে। গোটেই কমতো
তাইৰ বাবে কাপোৰ-কানি, আ-অলঙ্কাৰে,
পৰিপূৰ্ণ হৈ আছে। কিন্তু তাই জানো সুখী হ'ব
এইবোৰ পাই? যিজনক অনামিকাই জীৱন
সাৰথি হিচাপে ল'বলৈ ওলাইছে সেইয়া তাইও
চিনি নাপায়, দেখাও নাই, কাৰণ চাবলৈ
প্ৰয়োজনবোধ কৰা নাই। একমাত্ৰ ছোৱালীৰ
মাক-দেউতাক আৰু ল'ৰাৰ মাক-দেউতাকৰ
মাজতহে কথা-বতৰা হৈছে আৰু দুয়োৰে মাক-
দেউতাকৰ ইচ্ছানুযায়ী এই বিয়াখন হৈছে। মাত্ৰ
অনামিকাই শুনিছে যে, কলিকতাত ডাঙৰ
ব্যৱসায় আছে। ঘৰ গুৱাহাটীত। ঘৰ পৰিয়াল
বুলিবলৈ মাক-দেউতাক আৰু ভনীয়েক এজনী
মাত্ৰ। নামটো অভিজিত বৰুৱা। এইবোৰ ভাবি
থাকোতে তাইৰ মনটো কেনেবা কেনেবা
লাগিল। ডিঙিত পিন্ধি থকা সোণৰ চেইনৰ
সৈতে "লকেট"টো এবাৰ চালে, য'ত লিখা
আছে জিত। আৰু সেই জিত আজি ক'ত হেৰাই

“প্ৰতীক্ষাৰ অন্তত”

—শ্ৰীমতী উষা কেওট
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ (কলা)

গ'ল দূৰ অসীমলৈ। অনামিকাই ভাবি চালে
তাইৰ পাৰহে যোৱা পাঁচটা বছৰৰ কথা।
চাউজিত বৰুৱা। অনামিকাই চিনাকী
হৈছিল গুৱাহাটীত। “হায়াৰ চেকেণ্ডেৰী”
পৰীক্ষা দি অনামিকা বন্ধত মাহীয়েকৰ ঘৰলৈ
গৈছিল। 'চাউজিত'ৰ ঘৰ মাহীয়েকৰ ঘৰৰ
কাষতে। সেইবাবে ভাল আহ-যাহ আছিল।
আৰু অনামিকাৰ লগত পৰিচয় হৈছিল। সি
স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিকৰ ছাত্ৰ, কটনত পঢ়ে।
দেউতাকৰ বাহিৰত ভাল ব্যৱসায় আছে। ঘৰৰ
ডাঙৰ সন্তান সেইবাবে বিৰাট মৰমৰ।
অনামিকাই দুটা মাহ চাউজিতৰ লগত ফুৰিয়ে
কটালে। সিহঁতৰ মাজত বন্ধুত্ব গঢ়লৈ উঠিছিল।
আৰু এদিন এই বন্ধুত্ব প্ৰেমলৈ ৰূপ লৈছিল।
সিহঁতৰ বাবে সময়বোৰ হৈ পৰিছিল
বিশ্বয়ভৰা। এইদৰে পাৰ হৈছিল বহুদিন। এদিন
অনামিকাৰ ৰিজাল্ট দিলে। প্ৰথম বিভাগত পাছ
কৰি তাই পুনৰ ডিব্ৰুগড়ৰ পৰা গুচি আহিছিল
গুৱাহাটীলৈ। কটনত 'এডমিছন' ল'লে।
চাউজিত আৰু অনামিকাৰ ভাল পোৱা গভীৰ
হৈ আহিল। চাউজিতক অনামিকাই 'জিত' বুলি
মাতিছিল। আৰু জিতে তাইক এডাল সোণৰ
চেইনৰ সৈতে 'লকেট'টো দিছিল। সময়বোৰ
পাৰ হৈছিল এজাক বতাহ হৈ। ইমান সোনকালে
বছৰটো পাৰ হৈছিল জিত আৰু অনামিকাই
ক'বই পৰা নাছিল। কিন্তু সিহঁতৰ ভালপোৱা
হয়তো নিষ্ঠুৰ নিয়তিয়ে ভাল পোৱা নাছিল।
সেয়ে এদিন জিত স্নাতক ফাইনেল দি
দেউতাকৰ ব্যৱসায়ৰ কামত কলিকতালৈ গুচি

লৈছিল, তাইক পঢ়াৰ প্ৰতি মনোযোগ দিবলৈ
কৈছিল। কাৰণ, তাইক লৈ ৰচা সপোনবোৰ সি
বাস্তৱত ৰূপ দিবলৈ বিচাৰিছিল। কিন্তু, ক্ৰমে
অনামিকাৰ অনুভৱ হৈছিল যেন জিতে তাইক
চিঠিপত্ৰ দিবলৈ এৰিছে, লগতে ফোন কৰাও
যেন অনুভৱেই নকৰে। খুব কম পৰিমাণেহে
জিত ঘৰলৈ আহিছিল, অনামিকাক লগ
কৰিছিল। যদি অনামিকাই এই প্ৰশ্নৰ উত্তৰ
বিচাৰিছিল, তেতিয়া সি সামান্য হাঁহিৰে কৈছিল
কামৰ ব্যস্ততা বাঢ়িছে। তথাপিও অনামিকাই
নিজকে সাত্বনা দি কৈছিল যে জিতে তাইক
কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰে। কিন্তু এয়া
বিপৰীতে হৈছিল। জিত এদিন অনামিকাৰ
জীৱনৰ পৰা ওলাই আহিছিল। তাৰ খবৰ
নোপোৱাৰ বাবে অনামিকা বহুতো চিন্তিত
হৈছিল, বহু বিচাৰ কৰিছিল, তেতিয়া
অনামিকাই গম পাইছিল যে সি ঘৰত কাজিয়া
লাগি ওলাই গ'ল। সেই গ'ল, যি গ'ল তাইৰ
জীৱনৰ পৰাও জিত গ'লগৈ। তাই মাত্ৰ এক
স্মৃতি ভৰা জীৱন লৈয়ে জীয়াই আহিল, যদিও
জীয়াই থকাৰ সাৰ্থক একো নাছিল। তথাপিও
তাইৰ বিশ্বাস আছিল যে এদিন সি আহিবই।
সেই আশা তাই বুকুত বান্ধিলেয়ে জীয়াই
আছে। এদিন বি. কম. পাছ কৰি পুনৰ উভতি
আহিছিল ডিব্ৰুগড়লৈ আগৰ পৰিবেশলৈ।
ডিব্ৰুগড় 'ইউনিভাৰচিটিতে' এডমিছন ল'লে।
সময়ত অনামিকাই 'ইউনিভাৰচিটি' পাছ কৰি
কলেজত প্ৰৱৰ্ত্তা হিচাপে সোমাই। আৰু
এইদৰেই তাই পাৰ কৰিলে সুদূৰ পাঁচ বছৰ।

গৈছিল। তেতিয়া
অনামিকাই বৰ
অকলশৰীয়া অনুভৱ
কৰিছিল। তথাপিও
মনত বহুত কল্পনালৈ
তাই পাৰ কৰিছিল
দিন, প্ৰতিদিন বহু
আকুলতাৰে। জিতে
অনামিকালৈ চিঠি
পঠাইছিল, ফোন
কৰিছিল, তাই
প্ৰতিটো খবৰে

জিতৰ অপেক্ষাত, কিন্তু সি এতিয়াও উভতি নাছিল। ঘৰৰ মানুহে তহিক বিয়াৰ বাবে কেইবাটাও প্ৰস্তাৱ দিয়ে অথচ তাই প্ৰতিটো প্ৰস্তাৱকে নাকচ কৰিছিল। কিন্তু তাই কিমান দিন এইদৰে জিতলৈ বাট চাব? সি কিয় বুজা নাই তাইৰ জীৱনটোৰ বাবে? তাইৰটো এটা লগ লাগে, আৰু কিমান অকলশৰীয়াকৈ থাকিব? শেষত তাই দেউতাকৰ কথা মানিবলৈ বাধ্য হৈয়ে তাই অভিজিতৰ লগত বিয়াত মত দিছে। কিন্তু তাই অভিজিতক দেখা নাই, সিও দেখা নাই। তাহিক ফটো দিছিল কিন্তু চাবলৈ প্ৰয়োজনবোধ কৰা নাছিল। তাই শুনামতে ল'ৰাজন বিৰাট ধুনীয়া, শকত, ওখ মুঠতে তাইৰ সৈতে খুব মিলিব। বিয়াৰ পাছত তাহিক কলিকতালৈ সি লৈ যাব। 'কলিকতা' শব্দটো শুনিলে তাইৰ জিতলৈ মনত পৰে। সচাই বিয়াৰ পাছত যদি তাই জিতক লগ পায় কি হ'ব বাক? অভিজিত বৰুৱা আৰু চাউজিত বৰুৱা—এই দুটা নামৰ মাজত পাৰ্থক্য কিমান মাত্ৰ আগৰ আখৰ দুটা।

হঠাৎ মাকৰ মাতত উচ্চ খাই উঠিল।

ছেঃ ইমান সময় যে তাই কিখন ভাবি আছিল। কলেজৰ পৰা আহি কাপোৰ-কানিও সলাব পাহৰিলে। মাকে চাহ একাপ দি সুধিলে—কিনো ভাবি আছা বাক বিয়াৰ নিমন্ত্ৰণ কলেজৰ সকলোকে দিলানে নাই? তাই মাত্ৰ মূৰ দুপিয়াইছিল। চাহ খাই মাকক কাপটো দিলে মাক গ'লগৈ। অনামিকাই খোলা-খিৰিকীৰে দূৰলৈ চাই পঠালে। সম্ভৱ জিতলৈ মনত পৰিছে।

দিনবোৰ পাৰহৈ বিয়াৰ দিন পালেহি। আজি জোৰণ। কাইলৈ বিয়া। অনামিকাক মাহ-হালধিৰে গা-পা ধুৱাই কইনা সাজেৰে বহালে। দৰাৰ মাকে শিবত সেন্দুৰ দিলে, অলঙ্কাৰ আদি পিন্ধাই দিলে। তাই মাত্ৰ এজনী পুতলা হৈ বহি ৰৈছিল। জোৰণ দি দৰাৰ মাকহঁত গ'লগৈ। পিচদিনা দিনটো তাই কান্দি-কান্দিয়েই পাৰ কৰাইছিল। এতিয়াও তাই বিশ্বাস ৰাখিছিল যে জিত এতিয়া আহি তাহিক লৈ যাব বুলি কিন্তু নাছিল। সময়ত দৰা আহি পালে। সকলোৱে আদৰি আনিলে। গোটেই পৰিবেশটো এক আনন্দমুখৰ কৰি তুলিছিল। মাত্ৰ তাইয়ে কান্দি

আছিল। বান্ধনীবোৰে তাহিক সজাই পৰাই বভাতলীত বহাই দিলে। অগ্নিক সাক্ষী কৰি অভিজিতক স্বামীৰূপে বৰণ কৰিলে। এটা সময়ত দৰা যাবলৈ ওলাল। চাৰিওদিশে কান্দোনৰ বোল উঠিল। তাই কান্দি-কান্দি ভাগৰি পৰিছে। ভায়েক দীপাকৰে গাভীত উঠাই দিলে। তাই কান্দিছিল, মাত্ৰ কান্দিছিল। গাভীখন ক্ৰমে যাবলৈ ধৰিলে। হঠাৎ এটা হাতৰ স্পৰ্শই অনামিকাক আচৰিত কৰি তুলিলে। এই স্পৰ্শ যেন বহুদিনৰ চিনাকী। ওৰণি তলেৰে তাই প্ৰথম বাৰৰ বাবে চালে অভিজিতলৈ। তাই মাত্ৰ চাইয়ে ৰ'ল তাই হাঁহিম নে কান্দিম একো ভাবিয়ে নাপালে। এয়া তাই সপোন নে দিঠক ভাবিয়ে নাপালে। দৰা মাজত এয়া অভিজিত নহয় তাৰ সলনি এয়া চাউজিত। তাইৰ অতি মৰমৰ 'জিত'। তাই চকুৱেদি দোটোপাল-চকুলো বৈ আহিছিল। তাই ভাবি পোৱা নাছিল এই চকুলো দুখৰ নে সুখৰ? নিশ্চয় সুখৰে অশ্ৰু হ'ব। জিতে এটা দুটালি ডৰা হাঁহিৰে তাহিক সাবতি ধৰিছিল। আৰু অনামিকাই মাত্ৰ উচুপিছিল।

○○○

সঞ্জু কবিতা

—শ্ৰীপ্ৰীতম কুমাৰ খাওন্দ
স্নাতক ২য় বৰ্ষ (কলা)

সি আইনাৰ সন্মুখত নিজকে

চাবলৈ ধৰিলে। সি যেন আজিহে ভালকৈ লক্ষ্য কৰিলে তাৰ চেহেৰাটো। যেন কোনোবা হিন্দী চিনেমাৰ হিৰ'ৰ দৰে দেখি, সি তাৰ 'চানপ্লাচ' খন লগাই চুলিবোৰ বিভিন্ন ধৰণেৰে ফণিয়াই ভালদৰে চাবলৈ ধৰিলে। তাৰ চেহেৰাটো যেন—যেন অনিল কাপুৰ—এ নহয় সি বুঢ়া হ'ল, চলমান—নহয় নহয়—আমিৰ—ওহে—কাৰ লগত—কাৰ লগত—অ—অক্ষয় কুমাৰ—অক্ষয় কুমাৰ ইয়ে—হয়তু, তাৰ মুখৰ কাটটো যেন কিবা এটা অক্ষয়ৰ লগত মিল আছে। সি ভালকৈ লক্ষ্য কৰিলে যে তাৰ মোচকোছা নাথাকিলে সি একেবাৰে অক্ষয়ৰ দৰেই দেখাব দেখোন।

—ইয়াহ্ ! আজি মোচকোছা কাটিব লাগিব, আজি মানসৰ পৰা টকা দহটা ধাবলৈ লৈ 'wow' ত গৈ মোচকোছা কাটিব লাগিব আৰু চুলিখিনিও অলপ মিলাই ল'ব লাগিব। তাৰ মনটো অলপ বেয়াও লাগিল—ইমান যত্নেৰে বখা তাৰ মোচকোছা—এ বাদ দে কিমানে প্ৰেমত 'জান' দি দিছে, সি তাৰ এই নগণ্য মোচকোছাৰ বলিদান দিব নোৱাৰিবনে

আৰু সিতো তেতিয়া পকা অক্ষয় কুমাৰ হৈ যাব। কাৰাটে, কুংফু ও পাৰিলে অলপ শিকিব লাগিব। কৃষ্ণৰ পৰাই অলপ-চলপ শিকিব লাগিব।

অজানিতে তাৰ মুখেদি গানৰ কলি এটা ওলাই আহিল—

চুবাকে দিল মেৰা
কমা তু চলি
উবাকে নিন্দিয়া মেৰা
কহা তু চলি—

তাৰ আকৌ যোৱাকালিৰ ঘটনাটোলে মনত পৰি গ'ল, সেইদিনা সি, মানস, কৃষ্ণ, ৰাজীৱ আৰু কেইটামান কলেজৰ ২০ নং ৰুমত আড্ডা মাৰি আছিল। আৰু তেতিয়াই অভিজিতে দুজনী ধুনীয়া ছোৱালীলৈ সোমাই আহিল। ছোৱালী দুজনী কলেজলৈ নতুনকৈ আহিছে। H.S 1st Yr. তাৰে এজনীৰ নাম ময়ূৰী বৰা আৰু আনজনীৰ নাম কমা বৰুৱা। সি সিহঁতক বেচি প্ৰশ্ন কৰা নাছিল মাত্ৰ চাই আছিল। অভিজিৎহঁতে সিহঁতক বিভিন্ন প্ৰশ্ন কৰি অতীষ্ঠ কৰি আছিল। এবাৰ অভিজিতে কমাৰ হাতত এপাহ ফুল দি তাইক সিহঁতৰ মাজত যাক ভাল লাগিছে তাক দিবলৈ ক'লে কমায়ে সকলোকে ভালদৰে চাই ফুলপাহ সঞ্জুৰ

হাতত দি থৈ গুচি গ'ল। সকলোৱে তাক আঙুৰি ধৰি জোকোৱাত লাগিল।

সঞ্জুৰ গাৰ মাজেদি এ-এ অবুজ শিহৰণ বে গ'ল। তাই বাক সকলোকে এৰি থৈ মাত্ৰ তাকহে কিয় ফুলপাহ দিলে। তাই বাক সৰ্টাকৈয়ে তাক ভাল পাইছে নেকি?—

ছোৱালীজনী কিন্তু সৰ্টাকৈয়ে বৰ ধুনীয়া দেই। নামটোও ইমান ধুনীয়া—কমা—কমা—কমা—আঃহ্ ! কি যে এক মিঠা নাম—

কমা—অ—মোৰ—কমা—কথা এটা শুনা—তুমি আজি কিয় হৈ আছা বাক—ইমান—গোমা— Please খাবলৈ দিবানে বাক তোমাৰ মুখত এটি মিঠাকৈ চুমা।

—ওৰাও ! কি লেটেষ্ট কবিতা এটা ওলাই গ'ল বে ! অজানিতে—বিখ্যাত বিখ্যাত কবিৰ সৃষ্টি চাপে এনেকৈয়ে হয় ! এনেকুৱা ৰোমান্টিক ৰোমান্টিক ভাৱ চোন তাৰ মনলৈ কেতিয়াও অহা নাই—। আৰু এটা কবিতা আজিয়েই লিখিব লাগিব আৰু কমাক দিব লাগিব তাৰ স্বৰচিত কবিতা—কি হ'ব—কি হ'ব—অ—

গোলাপ ফুলৰ ৰেণুৰে বোলোৱা
কমা দুখনি তোমাৰ গাল

—হিঃ হিঃ গুলি হৈছে—আৰু
ইয়াৰ পিছত কি লগালে ভাল হ'ব—কি—
-কি—অ—অ—

তোমাৰ অবিহনে মই যে
কটাই আছো এটা নিদ্রাহীন কাল
আমি দুয়ো যেন Yamahaত ঘূৰি
দিম একোটা লেটেণ্ট চাল

—আ—গুলী বঢ়িয়া হ'ব ! এই
কবিতাটোৰ পৰাই কৰ্মাই তাৰ মনৰ বাতৰি পাই
যাব। কোনো বিষ্ক নাই। উত্তৰত তায়ো চাগে
এটা কবিতাবেই তাক বুজাই দিব—

: অই হিব' কলেজলৈ নাযাৰ নেকি ?
কি ভাবি আছ ?

সি চকু মেলি চালে—মানস
কলেজলৈ যাবলৈ আহিছে। চালা গৰুটো
আহিবলৈ সময় নাপালে। তাৰ ভাবনাবোৰত
খেলিমেলি লগাই দিলে।

: সোনকালে বৈ আজি কলেজত
নবাগত আদৰণি সভা আছে নহয়। মানসে
কলে।

সঞ্জৰ এতিয়াহে মনত পৰিল যে আজি
নবাগত আদৰণি আছে। সি সোনকালে সাজি-
কাচি মানসৰ লগত ওলাই আহিল।

: তুজে—দেখা—তু য়ে জানা
চনম— ! অই মানস টকা দহটা ধাৰলৈ
দেনা!

মানসে তাৰ মাণি বেগটো খুচৰি খুচৰি
ক'লে—চৰি যাৰ আজি মোৰ ওচৰত একেবাৰে
পইচা নাই। কাইলৈ দিব পাৰো

: ধুব ! কাইলৈ দিলে কি হ'ব ! তহঁত
কোনো কামৰ বন্ধু নহয় ব! কলেজলৈ কি
কৰিবলৈ আহ—। বেগত যদি পইচাই নাই
80,90 টকা দি বেগটো কি মানুহক দেখাবলৈ
লৈছ?—চাল্লা তহঁত চব একে—। সঞ্জৰে
ভোৰভোৰাই থাকিল।

: হো—ল দহ টকা আৰু পেকপেকাই
নেথাকিবি ! মানসে তাৰ হাতত দহ টকা গুজি
দিলে খঙত।

: হিঃ হিঃ থেংক ইউ ! সঞ্জৰে তাৰ
দাঁতকেইতা উলিয়াই হাঁহি কলে—মই জানো

তোৰ মনটো আচলতে বিৰাট ভাল—তোৰ
নিচিনা মানুহ যদি আৰু দহটা মান থাকিল
হেঁতেন চা—গোটেই অসমৰ নক্সা বদলাই
দিলেহেঁতেন—অসমখন সোণৰ বনাই
দিলেহেঁতেন।

: অই মনে মনে থাক—গছত উঠাব
নালাগে হ'ব এতিয়া বৈ সোনকালে—মানসে
কলে।

সঞ্জৰে ভাবি ভাবি গৈ
থাকিল—কলেজ পোৱাৰ পিচত কাৰোবাৰ
বাইক এখন লৈ মোচকোছা কাটি আহিব
লাগিব। মোচকোছা কটাৰ পিচত কৰ্মাই বাক
তাক চিনি পাবনে নাই—।

তিতিত—তিতিত—কি হ'ল
আকৌ সি চক খাই গ'ল তাৰ গাৰ একেবাৰে
কাষেদিয়েই গাড়ী এখন পাৰহে গ'ল
কোনোমতেহে নলাগাকৈ থাকিল।—এক—
—মিনিট—এক মিনিটৰ ইফাল-সিফাল হোৱা
হ'লেই তাৰ আজি খেলাই খতম হ'লহেতেন,—
—আৰু সিফালে এজনী এই ডেকা বয়সতে
বিধবা—উস কি যে ভাবি আছে সি—

অই কি হ'ল অ—মানসে ঘুমটি
এখনৰ পৰা চিগাৰেট এটা টানি টানি ওলাই
আছিল।

সঞ্জৰে একো নকলে।

সিহঁত গৈ কলেজ পালোঁগে।

কলেজৰ ল'ৰা-ছোৱালীবোৰে বিভিন্ন
ধৰণৰ ৰং-বিৰঙৰ সাজ-পোছাক পিন্ধি জাক-
জাক হৈ ঘূৰি ফুৰিছিল। সিহঁত গৈ কলেজৰ
নন্দনবনত বলগৈ। 'নটিচ' বৰ্ডৰ কাষৰ গছ
কেইজোপাৰ তলত বৈ সচাঁকৈয়ে সিহঁতৰ স্বৰ্গৰ
নন্দনবনত থকাৰ দৰে লাগে। ওপৰলৈ চকু
গ'লে দেখি গাৰ্লচ কমন ৰুমৰ বাৰান্দাত,
খিড়ীকিৰ বেলিঙত ধৰি যেন ৰঙা, মেনকা,
উৰশীহতে সিহঁতকেই ইন্দ্ৰ, বৰুণ বুলি ভাবি চাই
আছে।

সঞ্জৰে গাৰ্লচ কমন ৰুমৰ ফালে
ভালকৈ চাবলৈ ধৰিলে,

: ওহো নাই। তাই চাগে এতিয়াও আহি
পোৱাই নাই। সি ভালেই পালে। সি সোনকালে

মোচকোছা কাটি আহিহে কৰ্মাৰ আগত দেখা
দিবহি। তাই বা কি কয় ! মৰমতে যদি চিকুট
এটা মাৰি দিয়ে—।

: অই কৃষ্ণ শূণ শূণ শূণ তোৰ
বাইকটো অলপ দিবি নেকি ? কাম এটা
আছিল। নিউ মাৰ্কেটৰ পৰা আহিব লাগে।

: চা যাৰ মই দোষ্টিৰ কাৰণে জান দি
দিম, কিন্তু মই বাইক দিব নোৱাৰো বেয়া
নাপাবি। চিধা-চিধি কথা ভাই। মই অলপ পিচত
দিতিক লৈ Tution লৈ যাব লাগিব। কৃষ্ণই
বুলেটৰ পৰা নামি চুলিখিনি পিচলৈ মাৰি মাৰি
কলে।

: অই সঞ্জু শূনা
সঞ্জৰে ঘূৰি চালে—মনবাহাদুৰ।
সিহঁতৰ কলেজৰ G.S.

: এ সঞ্জু তুমি প্লিজ মোক এটা কাম
কৰি দিয়ানা। তুমি মোৰ বাইকখন লোৱা আৰু
মোৰ ঘৰলৈ গৈ হাৰমনিয়ামটো লৈ আনা।
সোনকালে আহিবা দেই। মনবাহাদুৰ তাৰ
হাতখনত ধৰি কলে।

: ঠিক আছে, অকে, কিন্তু তোমাৰ
বাইক ক'ত? সঞ্জৰে সুধিলে।

: সেইখন মোৰ বাইক। মনবাহাদুৰে
গছজোপাত আওজাই ৰখা AVON
চাইকেলখন দেখুৱাই কলে।

সঞ্জৰ মূৰটো গৰম হৈ গ'ল। : চাল্লা ই
আকৌ সেই ভগা চাইকেলখনক বাইক বুলি
কয়। উপায় নাই সোনকালে যাব লাগে।
Something is better than nothing
সি কলেজৰ পৰা চাইকেলখন লৈ নামি
আছিল।—

: আৰে সেয়া দেখোন কৰ্মা !—হয়
হয় সেয়া কৰ্মায়ে হয়। কলেজলৈ উঠি আহিছে
লগত আৰু তিনিজনী ছোৱালী। সিহঁত তাৰ
ওচৰ পালেহি আৰু কৰ্মায়ে তালৈ চাই ধুনীয়া
হাঁহি এটা মাৰি দিলে।

তাৰ মনটো কেনেবা কেনেবা লাগি
গ'ল। আৰু সিও তাৰ বত্ৰিছটা দাঁত উলিয়াই
সুধিলে—হিঃ হিঃ আহি—ধাৰাম,
খিতলিং, ঠাং চাইকেলখনে আগত গৈ থকা

ল'ৰা এটা খুন্দিয়াই তলত পৰিলগৈ। সিও তিনি
লুটি খাই মুখ ঠেকেচা খাই তলত পৰিলগৈ।

সি ওপৰলৈ চাই দেখিলে কৰ্মাইতে
তালৈ চাই হাঁহি হাঁহি ওপৰলৈ উঠি গৈছে। তাৰ
কাণ-মুৰ গৰম হৈ গ'ল, চা—তাৰ ক্ষেত্ৰতহে
সদায় এনেবোৰ হয়। আজি আৰু কলেজলৈ
অহা নহ'ব। সঞ্জুৰে চাইকেলখন তাতে পেলাই
উচাত মাৰি গপ-গপকৈ তাৰপৰা আতৰি
আছিল।

(২)

: আবে সঞ্জু। কি হ'ল? আজি একদম
মোচ-ওচ কাটি চিকনা চিকনা হৈ আহিছ যে?
কলেজত কিবা চলিছে নেকি? অনুপমে সঞ্জুক
চিঞৰি চিঞৰি কলে।

সঞ্জুৰে হাঁহি হাঁহি অনুপমৰ লগত
নন্দনবনত বলগৈ। আজি ডাৱৰীয়া বতৰ যদিও
সঞ্জুৰে চানপ্লাচযোৰ পিন্ধি এক বিশেষ ফিঙ্গী
কায়দাত বৈ গালচ কমন ৰামৰ ফালে চাবলৈ
ধৰিলে। তাৰ চকু দুটাই কৰ্মাক বিচাৰি ফুৰিলে।
—ওহো নহি। কৰবাত ক্লাচ কৰি আছে
চাগে।

সি লাহে লাহে অকলে অকলে গৈ
গগন কেটিনত বেঞ্চ এখনত বহি কৰ্মাৰ কথা
ভাবি ভাবি চকু দুটা মুদি দিলে।

: এই সঞ্জু। কি কৰি আছা। ক্লাচ নহি
নেকি? অকস্মাত কৰ্মা গগনদাৰ হোটেললৈ
সোমাই আহিল, তাক অবাক কৰি।

: অ-কৰ্মা তুমি—সঞ্জুৰে বিশেষ
আগ্ৰহ নেদেখুৱাই পুনৰ মনে মনে বহি থাকিল।

: কি হ'ল নো তোমাৰ—।

তাই সুধিলে।

: মৰম চেলাবলৈ নাহিবা। সঞ্জুৰে
উচাত মাৰি থিয় হ'ল।

: আবে কি হ'ল আৰু তোমাৰ—।

: কি হ'ল সুধিবলৈ আহিছা—?
কালি মোৰ চাইকেল Accident টো দেখি কিয়
হাঁহিছিলো? মই ভাবিছিলো তুমি মোৰ ওচৰলৈ
দৌৰি আহি মোক ক'ত আঘাত পালো চাবাহি।
কিন্তু—কিন্তু তুমি—এহ নালাগে বাদে
দিয়া—তুমি—তুমি কিদাল প্ৰেম কৰিবাহে,
যোৱাগৈ তুমি নালাগে তুমি মোৰ লগত প্ৰেমৰ

মিছা অভিনয় কৰিবলৈ—।

সি টানকৈয়ে কৈ দিলে কৰ্মাক। কৰ্মাই
উচুপি উঠিল।

: ঠিক আছে মই যাওঁগৈ—মোক
যদি তেনেকৈ ভাৰিছা—কোনো কথা—
নাই, আচলতে তুমি মোক দেখিব নোৱাৰা—
-তাকেই কৈ দিয়া—মই যাওঁ।

কৰ্মা উচাৎ মাৰি তাৰ ওচৰৰ পৰা
যাবলৈ ওলাল। সঞ্জুৰে ঘপককৈ তাইৰ
হাতখনত থাপ মাৰি ধৰিলে—

: হিঃ হিঃ হাঃ হাঃ ক'লে যোৱা মই
ধেমালিহে কৰিছিলো—। ধেইত।

: সঞ্জু—। প্লিজ এনে ধেমালি যেন
কেতিয়াও নকৰা—। তোমাক মোৰে শপত—।

তাই থোকাথুকি মাতেৰে কলে।

সঞ্জুৰে তাইৰ চকুপানীখিনি মচি দিলে।
দুয়োখন মুখ ক্ৰমান্বয়ে ওচৰ চাপি আহিল—
আৰু ওচৰ—

হঠাৎ কৰ্মাই তাৰ চুলিকোছাত ধৰি
জোৰেৰে জোকাৰি দিলে।

: অই গৰু। কি সপোন দেখি আছ,
ঘৰলৈ নাযাৱ নেকি। এক কৰ্কশ কঠত সি
খকামকাকৈ উঠিল। সি যে বেঞ্চখনত বহি চকু
মুদি কোনো ভাবি আছিল জানো, মানসে আহি
চুলিত ধৰি ঘটালি দিলতহে সি বাস্তবলৈ
আহিল। উৰাও—কি 'ছিন' আছিল ৰে।
আৰু এক মিনিটমান দেৰি হোৱা হ'লেই চান্দা
ছিনেমাৰ দৰে 'কিছ' এটা হৈ গল হেতেন—।
এই কুকুৰটো চান্দা আহিবলৈ সময় নাপালে—
-তাৰ প্ৰেমত ই সদায় 'ভিলেইন' হৈছে আহে।

সি লাহেকৈ কলেজলৈ উঠি আহিল।
সি দেখিলে কৰ্মাও ঘৰলৈ যাবলৈ ওলাই
আহিছে। সি আগবাঢ়ি গ'ল। কিন্তু ই কি
অভিজিত হঠাতে আহি দেখোন কৰ্মাক তাৰ
বহিকত উঠাই লৈ গ'ল। তাৰ মনটো বেয়া
লাগি গ'ল।

:—এ বাদ দে আৰু আজি কাইলৈ
কিবা এটা কৰিব লাগিব, সি ভাবিলে।

(৩)

আজি দিনটো তাৰ ভালদৰেই যাব যেন
লাগিছে। কাৰণ ৰাশিচক্ৰৰ মতে তাৰ বাবে

আজিৰ দিনটো ভাল, সি আহিয়েই কৃষ্ণতৰ
লগত 'মেজৰ' ক্লাচ দুটা কৰিবলৈ গ'ল। ক্লাচত
কিন্তু তাৰ চাবে কি লেকচাৰ দিছে একো কাণত
নোসোমাল। মাত্ৰ তাৰ চকুত ভাহি থাকিল
কৰ্মাৰ মুখখন।

:—নাই আজি কিবা এটা কৰই
লাগিব, নহ'লে আকৌ মৌচুমীৰ দৰে হ'ব। সি
স্কুলত পঢ়ি থাকোতেই মৌচুমীক মনে মনে
ভাল পাইছিল। কিন্তু সি চাৰিবছৰ চেষ্টা কৰিও
একো ক'ব নোৱাৰিলে, আৰু সৌ সিদিনা তাইৰ
এটা ধনী ব্যৱসায়ীৰ লগত বিয়া হৈ গ'ল।
কৰ্মাক কিন্তু এনে হ'ব দিব নোৱাৰি। খুউব
সোনকালেই কথাটো ক'ব লাগিব। নহ'লে
পক্ষী আন কাৰোবাৰ লগত উৰা মাৰিব।

সঞ্জুৰে 'লাষ্ট' বেঞ্চত বহি ভাৰি
থাকিল।

: অই হিৰ ব'ল আৰু ক্লাছ খতম হ'ল
নহয়। তোক কিন্তু আজি একদম ছিনেমাৰ হিৰৰ
দৰে লাগিছে ৰ। একেবাৰে অক্ষয় কুমাৰ।
হেমন্তই তাৰ পিঠিত ঢকা এটা মাৰি ক'লে।

সি সকলোকে এৰি থৈ হ'লঘৰটোৰ
বাৰান্দাৰ চিৰিত বহি কৰ্মালৈ অপেক্ষা কৰি
থাকিল। প্ৰায় আধাঘণ্টামানৰ পিচত সি দেখিলে
যে কৰ্মা আৰু মৃগ্ময়ী দুয়ো কলেজৰ পৰা ওলাই
আহিছে। সি বহাৰ পৰা উঠি জিন্সটোৰ
পিচফালে ধুলিবোৰ চাফা কৰি ললে। চুলিখিনি
পিচলৈ এনেয়ে মাৰি পঠিয়ালে। সিহঁত আহি
তাৰ ওচৰ পালেহি।

: ঘ—ঘৰলৈ যোৱা নেকি। সঞ্জুৰে
চানপ্লাচযোৰ পিন্ধিলে সিহঁতৰ ওচৰলৈ আহি
সুধিলে।

: হয়। সিহঁতে কলে।

: ময়ো মানে এই ক্লাচ এটা কৰি ঘৰলৈ
যাবলৈ ওলাইছিলো। ভালৈ হ'ল দিয়া
একেলগে যাওঁ। সঞ্জুৰে সিহঁতৰ লগত
আগবাঢ়ি গৈ কলে।

: দাদা আপোনাক কিন্তু আজি বি-ৰা-
ট হেণ্ডচাম লাগিছে জানে। একেবাৰে অক্ষয়
কুমাৰৰ দৰে। কৰ্মায়ে তালৈ চাই ক'লে।

: ৰিয়েলি—। ধেংকছ।

কৰ্মাৰ কথা কেইটাত তাৰ বুকুখনত

এক অবুজ শিহৰণ ভৰপুৰ হৈ গ'ল। তাইৰ কথাত একচূৱেলী মৌ আছে। কিবা এক মায়াবী যাদু আছে তাইৰ কথাত— ।

: আৰু তোমাক আজি একদম হেৰিব নিচিনা লাগিছে জানা?—

: কাৰ নিচিনা—? কমাই উৎসাহেৰে সুধিলে।

: হেৰিব নিচিনা আকৌ— হেৰি—
-হেৰি— যেতিয়া দৰকাৰ হয় চান্দা ভাল ভাল নামবোৰ দেখোন মনলৈয়ে নাহে, সি মূৰটো খজুৱাই খজুৱাই ভাৰিবলৈ ধৰিলে।

: এ—ক—মি—নি—ট।
ওঁ—ওঁ—পাইগলো পাইগলো, কও কাৰ নিচিনা লাগিছে।

: কওক আকৌ
: ৰবিনা; ৰবিনা টেননৰ দৰে লাগিছে।
হিঃ হিঃ।

: এ যক! আপুনি অলপ বেচি বেচি কৰে— ।

: হিঃ হিঃ হিঃ হাঃ হাঃ —সঞ্জুৱে হাঁহি উঠিল।

: আৰে কমা ঘৰলৈ নেকি? আহা মোৰ লগতে যাব পাৰিবা।

সঞ্জুৱে ঘূৰি চালে অভিজিৎ। মাকতি খনৰপৰা মূৰটো উলিয়াই সি কমাইতক মাতিছে।

: দাদা আপুনি আহি থাকক দেই আমি যাওঁ। কমাই তাক কথাকেইটা কৈ দুয়োজনী গাড়ীত উঠি গুচি গ'ল।

সঞ্জুৱে একো ধৰিবই নোৱাৰিলে, মুহূৰ্তৰ ভিৰৰতে সিহত গ'লগৈ। হে—ই—
—ত চে: সি কোন কু গ্ৰহৰ পান্নাত পৰিছে বাক— । খং আৰু হতাশাত সি ঘামি উঠিল। আৰু ই অভিজিৎ। তাৰ কিহৰ ইমান হলিগলি কমাৰ লগত— । আৰু কমা তাইৰো কোনো দৰকাৰ নাই নহয় অভিজিৎৰ লগত তেনেকৈ ঘূৰি ফুৰিবলৈ— । অভিজিৎ বাক কমাক ভালপাই নেকি— । —অৱশ্যে, কমাই অভিজিৎক নাপাবও পাৰে— । নে পায় । —ওহো নাপায়— নাপালেই হ'ল— । কমা তেনেকুৱা ফাল্টু ছোৱালী নহয়। এজনী ছোৱালীৰ বহু ল'ৰা বন্ধুও থাকিব পাৰে— ।

অভিজিৎতো কিজানি তাইৰ বন্ধুহে— । নে নহয়। মনে মনে সিও তো কমাক ভালপাই। আৰু তায়ো চাগে তাক ভালপাই, নহ'লে ফুলপাহ তাক কিয় দিব। মাত্ৰ এতিয়ালৈকে পোনাই কোৱা হোৱা নাই।— কম কম বুলি ভাৰিও সি ক'ব পৰা নাই কিবা এটা যেন লাজ লাজ ভাৱ আহে তাৰ— নাই আৰু নহব কহিলে ডাইৰেক্ট কৈ দিম— কমা আই লাভ ইউ, মই তোমাক ভালপাওঁ। আৰু মই তোমাক এনেদৰে যাৰে তাৰে লগত ঘূৰি ফুৰা ভাল নাপাও। সঞ্জুৱে কথাবোৰ ভাৰি ভাৰি ঘৰ পালেগৈ।

(৪)

সঞ্জু, মানস, কৃষ্ণই কথা পাতি পাতি কলেজ পালেগৈ। সঞ্জুৱে মেজৰ ক্লাচ দুটা কৰি কমাক বিচাৰি বিচাৰি ৯ নং কামত পালেগৈ। তাই তেতিয়া কামত আৰু দুজনী বান্ধবীৰ লগত কথা পাতি আছিল।

: হাঁই, কমা, তোমাৰ লগত এটা কথা আছিল অলপ অকলে আহিবানেকি—?

: ইয়াতেই কওকচোন।

: প্লিজ আহা না।

অনিচ্ছা সত্ত্বেও কমা তাৰ লগত বাবান্দালৈ ওলাই আহিল।

সঞ্জুৱে হঠাৎ কমাৰ হাত এখনত ধৰি মেংগ বাইট এটা আৰু সি লিখা কবিতাটো দি কলে—

: আই—মানে লাভ ইউ কমা— ।

সঞ্জুৱে চকু কাপ মুদি সৰু সৰুকৈ তাইক কলে।

: কি।

কমাই উচাং মাৰি তাইৰ হাতখন সঞ্জুৰ মুঠিৰ পৰা একবাই এটা প্ৰচণ্ড চৰ সঞ্জুৰ গালত লগাই দিলে। ইডিয়ট।

সঞ্জু চৰটোৰ বাবে সমুলি প্ৰস্তুত নাছিল। সি লাজ অপমানত ৰঙা-চিঙা পৰি গ'ল। সি তৎক্ষণাত তাৰপৰা ঘৰলৈ গুচি আহি তাৰ কামত সোমাই দুৱাৰখন বন্ধ কৰি দিলে।

: চব বিশ্বাসঘাটক। তাৰ সকলো শেষ হৈ গ'ল। তাৰ সকলো কল্পনা ধূলিসাৎ হৈ গ'ল। সি চা—আ—ম্মা নিজতকৈ বেচি ভাল পাইছিল কমাৰ— । আৰু তাই তাইক চা—
—আ—ম্মা অভিজিৎৰ দৰে মাকতি, বাইক—

—টি-ভি—ভি.চি.আৰ—বেংক বেলেঞ্চ লাগে— । এখন ভাল 'হাৰ্ট' কাকো নালাগে। তাই যদি তাক ভালেই নাপাই তেন্তে কি দৰকাৰ আছিল তাক তেনেকৈ সকলোৰে আগত ফুলপাহ দিবলৈ। আৰু তাৰ চান্দা কোনো মূল্যই নাইনেকি, তাই যে তাক চৰ মাৰিলে। তাইতো ভালকেয়ে 'ইনকাৰ' কৰিব পাৰিলেহেতেন। চৰ ছোৱালী একেই— । তাইৰ কাৰণে সি কি নকৰিলে— তাৰ ইমান মৰমৰ মোচকোছাৰ বলিদান দিলে আৰু তাই— চব চা—আ—
—ম্মা বেইমান। তাৰ সকলো নিঃশেষ হৈ গ'ল— । সি আৰু কেতিয়াও প্ৰেম নকৰে— ।

কমায়ে সুখত থাকক। সিটো কমাক অভিজিৎৰ দৰে সুখত ৰাখিব নোৱাৰে। সিটো মৰমৰ বাহিৰে একো দিব নোৱাৰে কমাৰ। যা; তহঁতেই সুখত থাক। তাৰ কিছুদিন কষ্ট হ'ব আৰু— । হ'ব যা— সেইটো চলি যাব।

: বোপা অ বোপা শুনছোন। আজি বাহাদুৰক কবিচোন কহিলেৰ পৰা আমাক গাখীৰ আধা লিটাৰ দিবলৈ। তোৰ পৰীক্ষা পালেহি নহয়। মাকে দুৱাৰখন ঢকিয়াই ঢকিয়াই ক'লে।

তাৰ মনটোৱে কান্দি উঠিল। সি এইবোৰ কি কৰিছে—? তাৰ বিধবা মাকজনীয়ে তাক কিমান কষ্টৰে পঢ়ুৱাইছে, সি ডাঙৰ মানুহ হওক বুলি। আৰু সি—সি কলেজলৈ গৈ পঢ়া শুনা বাদ দি এজনী সাধাৰণ ছোৱালীৰ লগত প্ৰেমত পৰি মাকৰ সকলো আশা, কল্পনা, ধূলিসাৎ কৰিবলৈ ওলাইছে— । নাই—নহ'ব। সি মুখ হাত ধুই বাহিৰলৈ ওলাই আহিল। তেতিয়া পশ্চিম আকাশত সূৰ্য্যটো লাহে লাহে নহিকিয়া হৈছিল— । কাষৰ ঘৰটোৰ পৰা ভাহি আহিছিল এক মধুৰ সংগীতৰ স্বৰ—

কিসি কঁ ইহক মে
স্বৰ কী মিতা দো—
মো লক্ষী সকলো—
মো লক্ষী সকলো—

○○

শৰতৰ ক্ষণিক স্মৃতি

—শ্ৰীনিযুত মৰাণ

স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক (কলা)

আকাশৰ তৰাবোৰ বৰ একোটা হ'ল
কাষত নোহোৱা হ'ল কজলা মেঘৰ ছাঁ
আকাশ এতিয়া নিকা আৰু নীলা
প্ৰেমতকৈও নিকা কলঙৰ বুকুত
তোমাৰ মুখ দেখা পানী।
চোৱাচোন আকাশলৈ তুমি,
পৰেনে মনত পুৰণি ধেমালি
মৰম মৰমলগা অনেক আবেলি
মৰম বিষাদেৰে লিখা অতীতৰ কাহিনী
আজিও জীৱন্ত তাৰ প্ৰতিটো আখৰ ;
চোৱাচোন আকাশলৈ তুমি
আকাশ ইমানে নীলা।
সপোনত বিভেৰ যুৱতী নিশা
শৈৱালিৰ বুকুৰ কাঁচলি উদঙাই
শৰতে যাচিলে প্ৰেমৰ চুমা ;
চোৱাচোন আকাশ কিমান নিকা !

আশা

—শ্ৰীমানস প্ৰতিম শইকীয়া

স্নাতক ২য় বৰ্ষ (কলা)

ভয়ৰ অনুভূতি জাগ্ৰত হয়
জোৱাৰ-ভাটাৰ দৰে
বেদনাৰ বোজা কঢ়িয়াই ফুৰা
মোৰ তুলুঙা নাও।
জীৱনৰ ঘড়ী
সময়ৰ লগে লগে ঘূৰে
মই বৈ আছো
লক্ষ্যস্থানৰ প্ৰতীক্ষাত।

বহাগী

—শ্ৰীহেমন্ত পাঠক

স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ (কলা)

বহাগী, তুমি হিংসা বিতৃষ্ণা সকলো দূৰ কৰা
অসমক তুমি পুনৰ সভ্যতালৈ ঘূৰাই আনা
কত পৰিশ্ৰমেৰে গঢ়িছিল অসমৰ সংস্কৃতি
এই বৈচিত্ৰ্যৰ মাজত ঐক্য।।

বহাগী, তুমি কিয় নোকোৱা
মহাপুৰুষ শঙ্কৰদেৱৰ কথা
সেই মহান ঋষি সকলৰ কথা
তুমি বাক কিয় নোকোৱা?

হে মহান মহাপুৰুষ সকল, চোৱাচোন
চাৰিওফালে জ্বলিছে অগ্নিশিখাৰ দৰে
দিশে দিশে জ্বলিছে মাথো বিদ্ৰোহৰ খেলা।
হে বহাগী, কিয় নোকোৱা
বীৰপুৰুষ লাচিতৰ কথা
অতীতৰ সেই, ভক্তসকলৰ কথা
তুমি এবাৰ কোৱা।।

হে মহান বীৰপুৰুষ সকল, চোৱাচোন
ধ্বংস কৰিছে তোমাৰ সৌন্দৰ্য্য
সেউজী সুকোমল অসমী
চাৰিওফালে হব ধৰিছে
তোমাৰ হৃদয়ত মাথো মৰুভূমি।।

সেয়েহে বহাগী,

জগাই তোলা অসমবাসীক

নব প্ৰভাতৰ সমীৰণেৰে—

এবা সকলোৰে বিদ্ৰোহৰ খেলা

আহা আমি পাতো সভ্যতাৰ অসমৰ সংস্কৃতি

আমি সকলোৰে সকলোৰে ভাই-ভনী

এয়ে অসমৰ আদৰ্শৰ সংস্কৃতি।।

মৃত্যু-তৃষ্ণা

—শ্ৰীজুবেল গগৈ
স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

মাজনিশা
আৰু এটি জোনাকৰ মৃত্যু হৈছিল
তাৰ দেহৰ
সুগন্ধি ছাইবোৰে
আলফুলে আঁকিছিলো
অতীতৰ ছবি,
আৰু এটি জোনাকৰ মৃত্যু
হৈছিল।
দ্বিষ্টকে সপোনকে লৈ
নাচিছিল,
আশাবোৰ ভাগৰি ভাগৰি
আঁকিছিল
মৃত্যুৰ ছবি
আৰু
ভাগি ছিঙি যোৱা এটি এটি
নিৰৱধি
মোন শীতৰ নিশাটি যেন
নাযায় নুপুৱায়
আজি পুৰণিদিনৰ কেঁচাতেজৰ
সুৰাস বিয়পে
যুলে-পাতে
মাজনিশা
আৰু এটি জোনাকৰ মৃত্যু
হৈছিল।
দ্বিষ্টক, প্ৰতিক্ষা মাথো
মৃত্যু আৰু
মৃত্যু-তৃষ্ণা।

শিল্পী

—ববীন দাস
স্নাতক, ২য় বৰ্ষ কলা)

তোমাৰ বঙ আৰু বেখাত
গীতিধৰ্মী ছন্দ সজ্জাৰ বিন্যাস
তোমাৰ বঙ কেতিয়াবা উত্তেজিত
কেতিয়াবা শান্ত
কেতিয়াবা নিস্তন্ধ।
আৰু বেখাত
সেই একে অৱস্থাৰ
প্ৰতিফলন।
শিল্পী,
তোমাক নমস্কাৰ।

বিজ্ঞান

—সঞ্জীৱ শৰ্মা
স্নাতক, ২য় বৰ্ষ কলা)

জোনবাই।
এতিয়া তুমি,
আহিতাৰ সাধু হৈ থকা নাই
তোমাৰ শৰীৰত
মানুহ আৰু চন্দ্ৰৰ পদক্ষেপ।
জোনবাই,
তুমি মাথো এতিয়া
শুকান বালি-মৰুভূমি।
কিন্তু, তোমাৰ কোনো
আক্ষেপ নাই—
মিথ পোহৰ বিলাই দিছা
অস্তৰ উজাৰি।

হে নবীন যুৱক

—শ্ৰীঅভিজিৎ দাস
স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক (কলা)

হে নবীন যুৱক,
মোৰ সকাল বৈধব্যৰ,
সন্তান হাবা মোৰ জীৱনৰ,
ধৰ্মিতা মোৰ ছোৱালীজনীৰ কথা
লিপিবদ্ধ হৈ ব'ল
সময়ৰ ইতিহাসত।
মাত্ৰ কেইটামান দিনৰ
পিচতেই
তোমাৰ সন্তানে সেই
ইতিহাস পঢ়ি
তোমাকেই দিব অভিশাপ।

কৌতুক পৃষ্ঠা

✪ তিবোতাগৰাকীয়ে তেওঁৰসকল'ৰাটোক স্কুলত নাম লগাই দি শিক্ষকক কলে—ল'ৰাটো বৰ আদৰব। সেয়ে অলপ দুষ্ট। দুষ্টামি কৰিলেও মাৰ কিল নকৰিব। চম্ভালিৰ নোৱাৰিলে সি ভয় খাবলৈ ওচৰত বহাটোকে দোকোৰ লগাই দিব।

✪ পৰিয়াল পৰিকল্পনাৰ বিষয়ে প্ৰচাৰ চলাবলৈ গৈ এজন বিষয়াই এখন সভাত ভাষণ দিছে এইদৰে—বাইজ আপোনালোকে জানেনে আমাৰ দেশত এগৰাকী মহিলাই প্ৰত্যেক তিনি মিনিটৰ অন্তৰে অন্তৰে এটাকৈ সন্তান জন্ম দিয়ে। কিন্তু আপোনালোকে ক'ব পাৰিবনে এই জন্ম দিয়া গতি কেনেকৈ ৰোধ কৰিব পৰা যাব। ভিৰৰ মাজৰপৰা এজনে চিএগৰি উঠিল—মহোদয়, আমাক সেই গৰাকী মহিলাক লাগে যি প্ৰতি তিনি মিনিটত এটাকৈ সন্তান জন্ম দি আহিছে।

✪ প্ৰফেচাৰ : স্ত্ৰীৰ অৰ্থ কি, ভালদৰে বুজাই কোৱা।

ছাত্ৰ : চাব, স্ত্ৰী, এখন নতুন গাড়ীৰ দৰে। এবছৰ ঠিকেই চলিব, কোনো অসুবিধা নাপায়; তাৰ পিছতেই যত ৰামেলো।

—মানস শইকীয়া

✪ মানস : যোৱাবছৰ মৰমীৰ জন্মদিনত এডাল সোণৰ হাৰ উপহাৰ দিছিলো। তাই কৈছিল : “ইয়াৰ উত্তৰ দিবলৈ মই ভাষা বিচাৰি পোৱা নাই।”
সঞ্জিব : এইবাৰ কি দিবি?
মানস : ভাষাজ্ঞানৰ বাবে অভিধান এখন দিম।

✪ গিৰিয়েকৰ চৰ খাই আধুনিক পত্নী মাকৰ ঘৰ পালেগৈ। দেউতাকৰ ওচৰত অভিমান কৰি তাই ক'লে, “দেউতা, আপোনি প্ৰতিশোধ নোলোৱালৈকে মই পানী এটোপাওঁ নাখাওঁ।”

জীয়েকৰ কথাত বাপেক চিন্তাত পৰিল, অৱশেষত তেওঁ জীয়েকৰ

গালত এটা পূৰ্ণহতীয়া চৰ মাৰি ক'লে, “চান্না, কুকুৰে মোৰ ছোৱালীক চৰ দিয়ে; মই তাৰ যৈণীয়েকক চৰ মাৰিলো।”

✪ বৰুৱাই মৃত্যুৰ আগে আগে তেওঁৰ সকলো সম্পত্তি অনাথ আশ্ৰমত দান দি গৈছে।

: তেওঁৰ সম্পত্তিনো কি আছিল?
: দুটা ল'ৰা আৰু তিনিজনী ছোৱালী।

✪ প্ৰখ্যাত অভিধান প্ৰণেতা ৰেবষ্টাৰে ব্যক্তিগত জীৱনতো ভাষাৰ শুদ্ধতাৰ ওপৰত সদায় জোৰ দিছিল। এদিন সন্ধিয়া তেওঁ এগৰাকী তিবোতাৰ লগত আলিঙ্গণ কৰি থকা অৱস্থাতে নিজৰ পত্নী হঠাতে আহি দেখা পাই ক'লে— 'Surprised' ! ৰেবষ্টাৰে আলিঙ্গণাবদ্ধ অৱস্থাৰ পৰাই ক'লে— 'ভাষাৰ ভুল নকৰিবা। Surprised হ'লোঁ আমি, তুমি আচলতে হ'ল 'Astonished'।

—প্ৰীতম

Editorial Board — 1996-97

Mohini Kr. Bordoloi
Prof. In-Charge

Pritam Kr. Khaund
Editor

Md. Rafique Hussain
Adviser

Prof. (Mrs.) Ranjumoni Dutta
Member

Krishna Mahato
Member

Sunil Borgohain
Member

Prof. Dr. S. K. Kar
Member

Manash Saikia
Member

Joynul Choudhury
Member

Prof. P.N. Saikia
Member

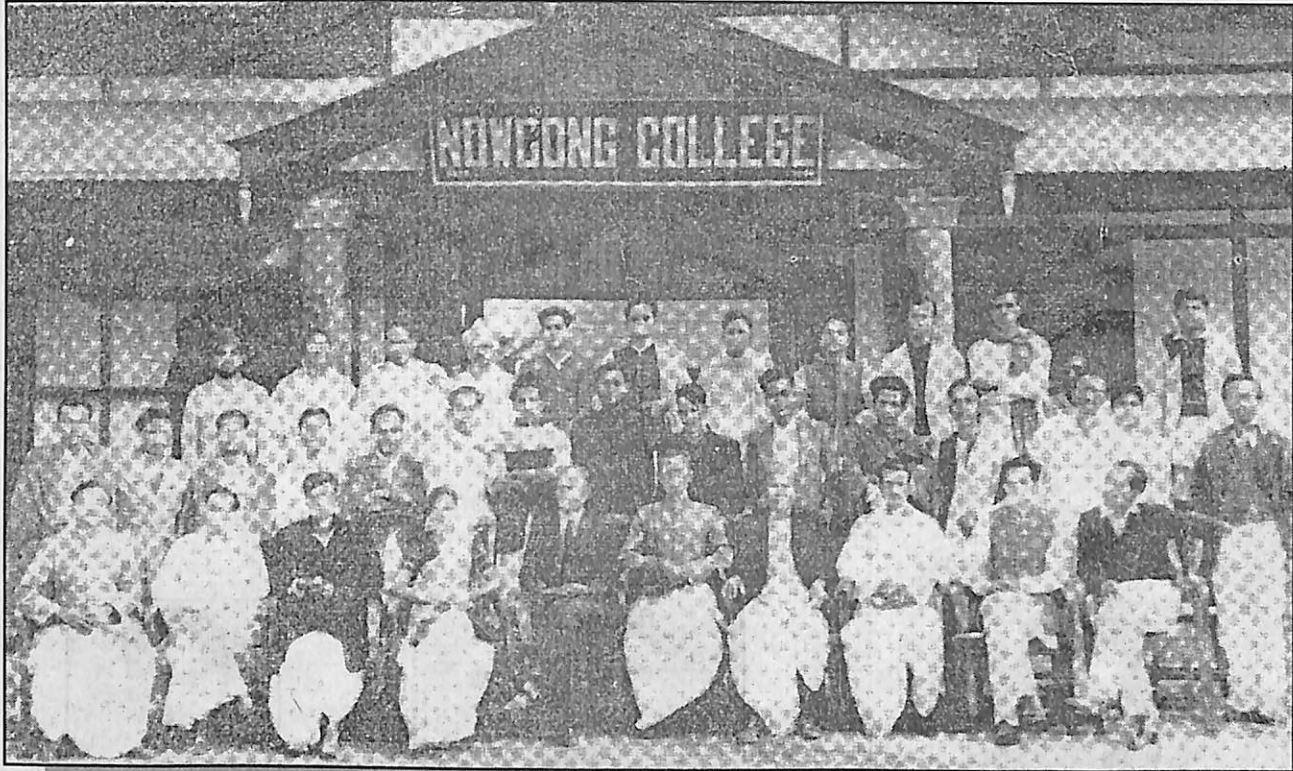

Sanjib Sharma
Member

Ranju Das
Member

DELEGATES OF THE INAUGURAL CONFERENCE OF A.C.T.A, HELD AT NOWGONG IN 1949.

- 1st row (Sitting L. to R.) :— Principal Jagneswar Sarma, X, Profs. Biswas, Suniti Sen, R.R. Thomas, K.N. Dutta, Principal Padmadhar Chaliha, Profs. Goswami, Dilip Kumar Chakravarty, Nalini Kumar Mishra.
- 2nd row (Standing L. to R.) :— X, X, X, Profs. P. L. Dutta, Narahari Das, Pranjit Talukdar, Promode Ch. Barman, X, Uma Kanta Sharma, Amalendu Bannerjee, Roychowdhury, X, Satyakinkar Sen, Sri Narayan Sharma.
- 3rd row (Standing L. to R.) :— X, X, Profs. Pandit. M.C. Devgoswami, Ajit Kumar Sharma, Bipinpal Das, X, S. K. Borpujari, Nirmal Kumar Basu, X, X.

অসম কলেজ শিক্ষক সন্থাৰ
সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষ উপলক্ষে
আমাৰ আন্তৰিক শুভেচ্ছা
জ্ঞাপন কৰিছো

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা
১৯৯৬-৯৭ চন।

‘অসম কলেজ শিক্ষক সংস্থা’ৰ সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষ উপলক্ষে আমি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীলৈ শ্ৰদ্ধা আৰু শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰাৰ লগতে যিসকল শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীয়ে এম, ফিল/সমপৰ্যায়ৰ আৰু পি,এইচ, ডি উপাধি লাভ কৰিছে তেখেত সকললৈও এই সুযোগতে আমাৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছো। এম, ফিল/ সমপৰ্যায়ৰ আৰু পি, এইচ, ডি উপাধি লাভ কৰা শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকলৰ ফ’টো আৰু উপাধি প্ৰদান কৰা বিশ্ববিদ্যালয় সমূহৰ নাম তলত দিয়া হ’ল।

M. Barman, M. A., PGDTE (CIEFL)
Dept. of English
Central Institute of English and
Foreign Languages, Hyderabad

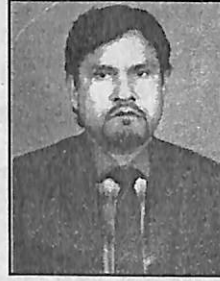
M. K. Bordoloi, M. A., M. Phil
Dept. of Assamese
Delhi University

Dr. R. Sarkar, M. A., Ph. D
Dept. of Bengali
Guwahati University

H. N. Sharma, M. A., M. Phil
Dept. of English
Dibrugarh University

Late T.C. Hazarika, M. A., M. Phil
Dept. of Assamese
Dibrugarh University

Dr. Raj Rup Singh,
M. A. (Double), M.Ed., M. Phil., Ph. D.
Dept. of Hindi
Kashi Vidyapith, Banarashi

Ambika Gupta, M. A., M. Phil
Dept. of English
Dibrugarh University

P. N. Saikia, M. A., M. Phil
Dept. of Assamese
Dibrugarh University

Dr. Nirmala Devi, M. A., Ph. D
Dept. of Philosophy
Guwahati University

Dr. Itu Das, M. A., Ph.D
Dept. of Philosophy
Guwahati University

Dr. S. L. Prajapati, M. A., B.T., Ph.D.
Dept. of History
Guwahati University

B.C. Kotokey, M.Sc., M. Phil
Dept. of Mathematics
Dibrugarh University

Jonali Dutta, M. Sc., M. Phil
Dept. of Chemistry
Dibrugarh University

Dr. A. C. Deka, M.Sc., Ph. D
Dept. of Mathematics
Dibrugarh University

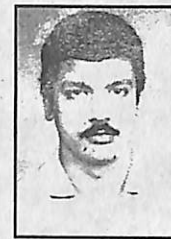
D. R. Deb, M. Sc., M. Phil
Dept. of Physics
Dibrugarh University

Dipika Hazarika, M. Sc., M. Phil
Dept. of Physics
Dibrugarh University

P.K. Khound, M. Sc., M. Phil
Dept. of Electronics
Dibrugarh University

Dr. A. C. Sharma, M. Sc., Ph. D
Dept. of Physics
Dibrugarh University

Dr. S. K. Kar, M.Sc., M. Phil., Ph. D
Dept. of Chemistry
Delhi University

G.C. Kalita, M. Sc., M. Phil
Dept. of Chemistry
Dibrugarh University

Ph. D. উপাধি লাভ কৰাৰ পিচত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা আঁতৰি যোৱা শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী সকললৈও আমাৰ শ্ৰদ্ধা আৰু শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছো। তেখেতসকলৰ নাম আৰু বৰ্তমানৰ কৰ্তব্য স্থান তলত দিয়া হ'ল।

Dr. P.K. Bhuyan (Retd. Principal of our College), Dr. K. Deka (Principal, Digboi Mahila Mahavidyalaya), Dr. Dinesh Baruah (Jorhat Science College), Dr. N.K. Dey (Dibrugarh University), Dr. Minu Buragohain (D.H.S.K. College), Dr. Rita Choudhury (Guwahati University).

পুনৰ শ্ৰদ্ধাৰে—

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা

১৯৯৬-৯৭ বৰ্ষ

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰিবৃন্দ

বহি (বাওঁফালৰ পৰা) : অনিল শৰ্মা, হেৰেশ পাটগিৰি, কপা শইকীয়া, দীপিকা কাকতি, চৈয়দা আকেলা খন্নিম ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষা, অধ্যাপক স্বদেশস্বাহায় বায়চৌধুৰী, আনন্দ শইকীয়া, বমেন খাওন্দ, পুলিন গোহাঁই, প্ৰমত্ত শইকীয়া, অজিত ফুকন।
থিয় হৈ : প্ৰণৱ বায়।

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা ১৯৯৬-৯৭ বৰ্ষ

থিয়হৈ (বাওঁফালৰ পৰা) : দুয়ান্ত বৰা (তৰ্ক আৰু আলোচনা), মনবাহাদুৰ চেত্ৰী (সাঃ সম্পাদক), সুভাষ দে (সঃ সাঃ সম্পাদক), বিষ্ণু চেত্ৰী (ছাত্ৰ জিৰণী চ'ৰা), বাজিব দাস (শৰীৰচৰ্চা বিভাগ), প্ৰীতম খাওন্দ (সম্পাদক)
বহি (বাওঁফালৰ পৰা) : মকুল গগৈ (সঃ সাঃ সম্পাদক), উদয় চেত্ৰী (লঘু খেল - বিভাগ), বিপুল সোণোৱাল (সমাজ সেৱা)

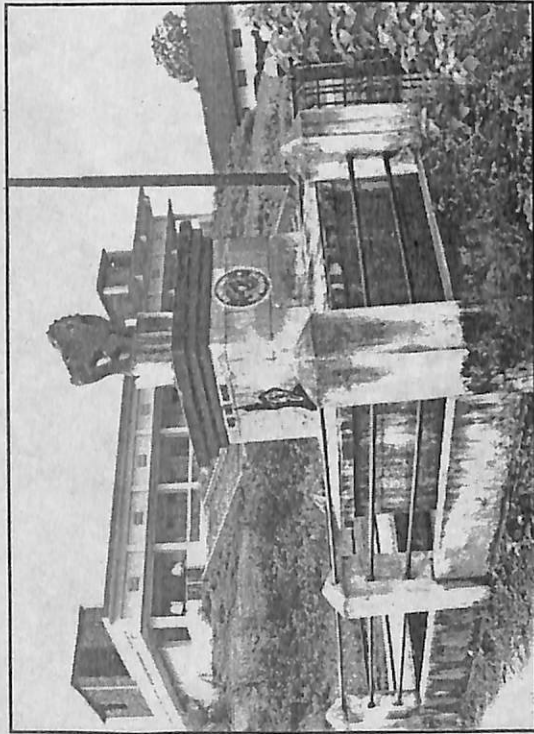
ছবিত অনুপস্থিত : সঞ্জীৱ গাংগুলী (উপ-সভাপতি), ছবিলাল সোণোৱাল (গুৰু খেল বিভাগ), জয়শ্ৰী ভৰদ্বাজ (ছাত্ৰী জিৰণী চ'ৰা), ৰুবুল দাস (সংগীত), দীপক সোণাৰ (সঃসাঃ সম্পাদক), শ্যাম শৰ্মা (সাঃখেল ধেমালি)

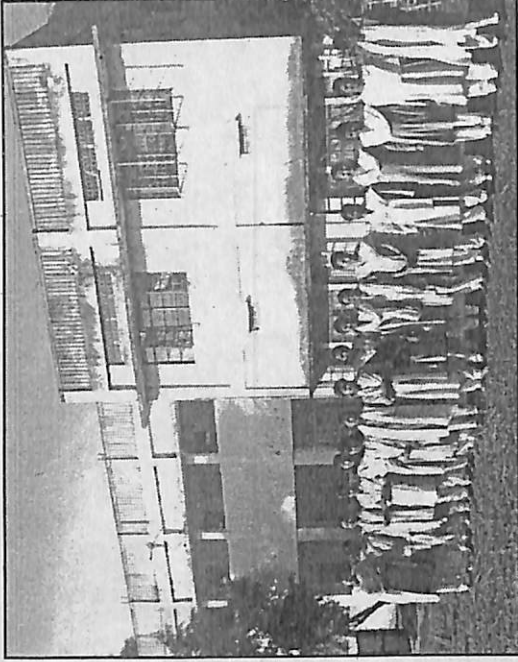
১৩ জুলাই ১৯৬৫ চনৰ দিনা ডিব্ৰুগড়ৰ শ্ৰীহনুমান বসু সূৰ্যমল কানে ডাঙৰীয়াই ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ আধাৰ শিলা স্থাপন কৰিছে। কাষত শ্ৰীকেশৱ চন্দ্ৰ গোস্বামী, শ্ৰীএচ, চি, দত্তবায়, শ্ৰীকে, পি, বৰুৱা আৰু বন্টু চক্ৰৱৰ্তী।

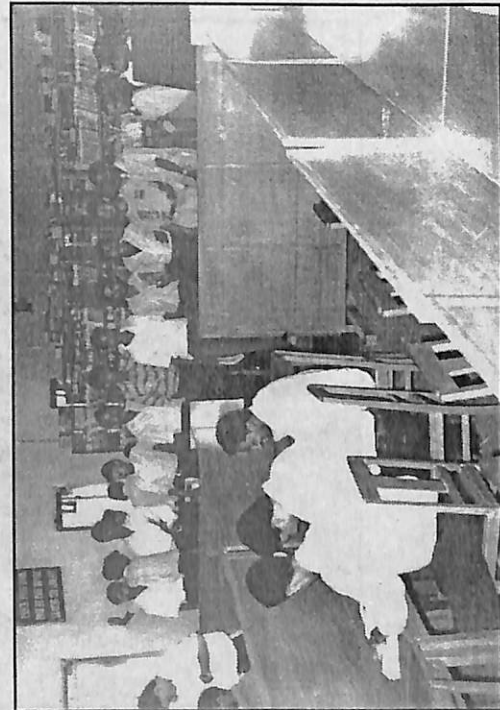
পশ্চিম বহুৰে গৰকা ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ একাংশ

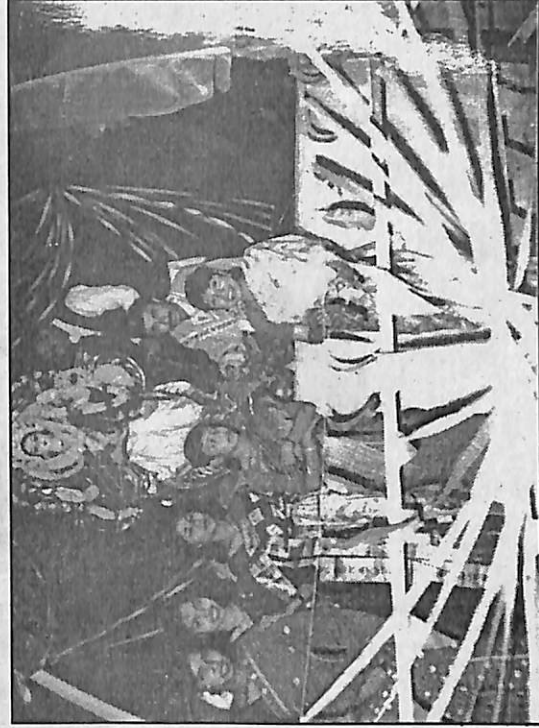
ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয়ৰ শ্বহীদ বেদী

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰীবাস

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰোগ্ৰাম আৰু অধ্যয়ন কক্ষৰ একাংশ

মহাবিদ্যালয়ৰ সবস্বতী পূজা

প্রতিভা

জিনিঙনি

International Kick Boxer

অভিনন্দন শ্রীমাহাত্তে

Sri Krishna Mahato

(B.A. 2nd Yr.)

1993: Gold Medal (All Assam) Sapakhati

1995 : Gold Medal (All India) Jorhat

1996 : Gold Medal (International) Pune

1996: Silver Medal (International) Marrius

1997 : Silver Medal (All India/Kong-Fu) Pune

জন্মদিন	: 30th April
প্রিয় ফুল	: বঙা গোলাপ
প্রিয় বিহংগ	: ভাদৌ
প্রিয় ঠাই	: জন্মঠাই
প্রিয় খেল	: মাৰ্চিয়েল আৰ্টিছ
প্রিয় খেলুৱৈ	: ব্ৰহ্মলি, মাইক টাইছন
প্রিয় বন্ধু/বান্ধৱী	: প্ৰীতম, প্ৰকাশ, মুন, পাপা, হেমণ্ট, হিফাজুৰ, কিৰণ
গোপন ইচ্ছা	: নকণ্ড
প্ৰেম কৰেনে	: কৰো
প্ৰেৰণা	: মা-দেউতা আৰু মোক ভালপোৱা সকলো শুভাকাঙ্ক্ষী
হৰি	: কথাপতা
অবসৰ বিনোদন	: অনুশীলন কৰো
শ্ৰেষ্ঠহৈ কেনে লাগিছে	: বৰ্তমান ভালেই লাগিছে, কিন্তু মই এতিয়াও নিজকে শ্ৰেষ্ঠ বুলি ভবা নাই।
ইচ্ছা	: বিশ্ব চেম্পিয়ন।

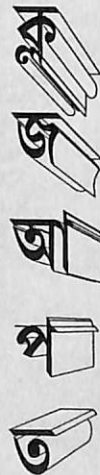

মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়ত
অনুষ্ঠিত আন্তঃ মহাবিদ্যালয়
সংগীত প্ৰতিযোগিতাৰ
শ্ৰেষ্ঠা গায়িকা

অভিনন্দন শ্ৰীমতী দাস

শ্ৰীমতী জিণ্টি দাস

স্নাতক ৩য় বাৰ্ষিক (কলা)

জন্মদিন	: 1st March
প্রিয় ফুল	: গোলাপ, কপৌ
প্রিয় বিহংগ	: ময়ূৰ
প্রিয় ঠাই	: জন্মঠাই
প্রিয় গায়ক/গায়িকা	: জয়ন্ত হাজৰিকা, লতা মগেশকাৰ, শান্তা উজীৰ
প্রিয় বন্ধু/বান্ধৱী	: দাদা আৰু মা
গোপন ইচ্ছা	: গোপনেই ৰাখিছো
প্ৰেম কৰেনে	: ?
প্ৰেৰণা	: ঘৰখন আৰু মোক উৎসাহিত কৰা প্ৰতিজন ব্যক্তি
হৰি	: শোৰা আৰু গানগোৱা
অবসৰ বিনোদন	: গান শুনা আৰু কল্পনা কৰা
শ্ৰেষ্ঠহৈ কেনে লাগিছে	: ভালেই লাগিছে
ইচ্ছা	: To be a Perfect Singer

প্ৰতিভা

শ্ৰীৰবিভ্ৰ কুমাৰ চালহোটা

স্নাতক ২য় বৰ্ষ (বাণিজ্য)

শ্ৰীচালহোটেই বিভিন্ন সময়ত অনুস্থিত হোৱা ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষাৰ্থী বাহিনীৰ বহুতো প্ৰতিযোগিতাত সুখ্যাতিৰে উৰ্ত্তীণ হৈ এইবছৰ (১৯৯৭) দিল্লীত অনুষ্ঠিত হোৱা গণতন্ত্ৰ দিবস পেৰেডত অংশগ্ৰহণ কৰে। তাত অনুষ্ঠিত হোৱা **Chief of Army Staff General Shankar Roy Chowdhury**ৰ পৰা বঁটা অৰ্জন কৰি ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়লৈ সুনাম কঢ়িয়াই আনিছে।

অভিনন্দন শ্ৰীচালহোটে

শ্ৰীসুনীল বৰগোহাঁই

স্নাতক ২য় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

শ্ৰেষ্ঠ অভিনেতা ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়

অভিনন্দন শ্ৰীবৰগোহাঁই

জিলিঙনি

জন্মদিন	: 12 Feb.
প্ৰিয় ফুল	: গোলাপ
প্ৰিয় বিহংগ	: ময়ূৰ
প্ৰিয় ঠাই	: ডিগবৈ (জন্মভূমি)
প্ৰিয় বন্ধু/বান্ধৱী	: মা আৰু দেউতা
গোপন ইচ্ছা	: গোপনে থাকিব দিয়ক
প্ৰেম কৰেনে	: কৰো
প্ৰেৰণা	: মা-দেউতা তথা শিক্ষক-শিক্ষয়ত্ৰীসকল
হবি	: অভিনয়
অবসৰ বিনোদন	: গান শুনা
শ্ৰেষ্ঠহৈ কেনে লাগিছে	: এতিয়াও নিজকে শ্ৰেষ্ঠ বুলি ভবা নাই।
ইচ্ছা	: দেশৰ এজন ভাল নাগৰিক হোৱা।

জন্মদিন	: 7 April
প্ৰিয় ফুল	: গোলাপ
প্ৰিয় বিহংগ	: ময়ূৰ
প্ৰিয় ঠাই	: শদিয়া
প্ৰিয় চলচিত্ৰ	: I Love You
প্ৰিয় বন্ধু/বান্ধৱী	: মোক ভালপোৱা সকলো
প্ৰিয় অভিনেতা/অভিনেত্ৰী	: সুনীল বৰগোহাঁই
গোপন ইচ্ছা	: গোপনে থাকক
প্ৰেম কৰেনে	: কৰিবলৈ মন যায়, কিন্তু পোৱা নাই।
প্ৰেৰণা	: মা-দেউতা
হবি	: কথাপতা
অবসৰ বিনোদন	: গান শুনা
শ্ৰেষ্ঠহৈ কেনে লাগিছে	: বৰ্তমান ভালোই লাগিছে ; কিন্তু মই ইয়াতকৈও ভাল আশা কৰিছো
ইচ্ছা	: To be a perfect man.

প্রতিভা

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত
কইনা প্রতিযোগিতাৰ
শ্রেষ্ঠা কইনা
শ্রীমতী দীক্ষা শইকীয়া
মাতক ৩য় বৰ্ষ (কলা)

অভিনন্দন শ্রীমতী শইকীয়া

আঙ: ৰাষ্ট্ৰীয় কিক্ বক্সাৰ
শ্রীৰাজিৰ দাস
মাতক ৩য় বৰ্ষ (কলা)
1992 - Gold Medal
1993 - Bronze Medal
1994 - 95 - Bronze Medal
1996 - Silver Medal
(Best Fighter Assam)

অভিনন্দন শ্রীদাস

জিনিঙনি

জন্মদিন : 5th June
প্ৰিয় ফুল : গোলাপ
প্ৰিয় বিহংগ : ভাটো
প্ৰিয় ঠাই : ডিগবৈ
প্ৰিয় মডেল : শ্ৰেষ্ঠাৰ্য্য ৰায়, পূজা বাট্টা
প্ৰিয় বন্ধু/বান্ধৱী : ঋতুৰাজ, জিস্ত, ৰবিন,
বিকাশ, সুৰভি, বৰ্ণালী,
গীতাঞ্জলী, মামনি আৰু
পদ্মিনী।
গোপন ইচ্ছা : গোপনে ৰাখিব বিচাৰো
প্ৰেম কৰেনে : ? ? ?
প্ৰেৰণা : মোৰ দাদা, ভটি আৰু
প্ৰিয় বান্ধৱীসকল।
হবি : গান গোৱা, গান শুনা
আৰু ভ্ৰমণ কৰা।
অবসৰ বিনোদন : বিছনাত শুই কিতাপ পঢ়া
শ্ৰেষ্ঠতৈ কেনে লাগিছে : ভালৈ
ইচ্ছা : মোৰ লক্ষ্য সাফল্য লাভ
কৰাৰ

জন্মদিন : 14th November
প্ৰিয় ফুল : বঙা গোলাপ
প্ৰিয় বিহংগ : কুলি
প্ৰিয় ঠাই : ডিগবৈ
প্ৰিয় খেল : কিক্ বকচিং আৰু বকচিং
প্ৰিয় খেলুৱৈ : মাইক টাইছন
প্ৰিয় বন্ধু/বান্ধৱী : যিজনে বিপদত সহায়
কৰে আৰু সুখ-দুখত
অংশগ্ৰহণ কৰে।
গোপন ইচ্ছা : গোপনে ৰাখো
প্ৰেম কৰেনে : বৰ্তমানলৈকে কৰা নাই।
আগলৈ কৰাৰ ইচ্ছা
আছে।
প্ৰেৰণা : মা-দেউতা
হবি : টিংকল আৰু স্পৰ্টছ ষ্টাৰ
পঢ়া।
অবসৰ বিনোদন : বকচিংৰ অনুশীলন আৰু
আইতাৰ লগত ধেমালি।
ইচ্ছা : ভালকৈ খেলি দেশৰ
সুনাম আৰ্জন কৰা।

20th ISSUE

DIGBOI COLLEGE MAGAZINE

1996-97 Years

Editor

Sri Pritam Kr. Khaund

EDITORIAL BOARD

ADVISER
MD. RAFIQUE HUSSAIN

PROF. IN-CHARGE
PROF. MOHINI KR. BORDOLOI

EDITOR
SRI PRITAM KR. KHAUND

EDITORIAL ASSOCIATES

Prof. P. N. Saikia
Prof. Dr. S.K. Kar
Prof. (Mrs.) R.M. Dutta
Sri Krishna Mahato
Sri Sunil Borgohain
Sri Manash Saikia
Md. Joynul Choudhury
Sri Sanjib Sharma
Miss Ranju Das

CONTENTS

Is the Non-aligned Movement relevant to-day? —Binod Kumar Gogoi	1
AIDS —Sindhu Dewan	3
The Bathtub— A Great Place to Be —Similia S. Nair	5
CANCER —Reemi Saikia	7
Some Opinions on Comparative Literature —Mohini Kr. Bordoloi	8
DOES ENGLISH SPEAK YOUR LANGUAGE? —Sanjeev Gangooli	11
A LETER —Ashok Kr. Sah	13
Sweet Dream —Nazma Khan	14
"Eternal Companion" —Tek Raj Upadhyaya	14
NAMASTE —Monsieur Binod	14
A Rainy Day —Rajib Das	15
"MANY SIDES OF LIFE" LIFE LINES OF LIFE —Monsisur S. Binod	15
FUTILITY OF LIFE —Manisha Kotokee	15
OPPORTUNIST —Sri Bidya Jyoti Das	16
A GLANCE —Bidyut Goswami	16

DIGBOI COLLEGE MAGAZINE

ANNUAL PUBLISH 20TH ISSUE
1996-97

BEHIND THIS ISSUE

Published By :— DIGBOI COLLEGE STUDENT'S UNION

Cover Designed :— Sri Pritam Kr. Khaund

Printed At :— PRINT & BOOK CENTRE, TINSUKIA

Is the Non-aligned Movement relevant to-day?

—Binod Kumar Gogoi, M.A.
Dept. of Political Science

Nationalism, unlike in the West, manifested itself in the third world in non-alignment. Nationalism in the East was a movement, an ideal and an objective to obtain freedom after long and persistent struggle against colonialism. To preserve the hard-won freedom the nations had to chart out a course of action whereby they may not become tools in the hands of big powers. This anticolonial feeling persisted in the Afro-Asian and even Latin American countries long after they attained freedom, as there was a lurking fear under neath that they might again be subjugated by their past masters.

No doubt, the genesis of NAM may be traced back to the Bandung conference of 1955 where 29 Afro-Asian countries met to work out a blue-print for combating colonialism and all forms of discrimination and to strive for world peace and harmony. However, NAM took a formal shape in the year 1961 at the Belgrade conference where 20 Afro-Asian nations resolved to protect international peace and vowed to fight all forms of colonialism and imperialism. Since then it has been playing the role of a conscience-keeper wielding moral force in international politics.

After the end of the cold war consequent on the disintegration of the Soviet Union NAM seems to have

lost much of its relevance. However, still it has the where-withal to fight the divisive forces paving the way for a new world order based on respect for each other's sovereignty and territorial integrity and non-interference.

The recent four-day conference of NAM foreign ministers at Cairo called for re-structuring the U.N.O. to reflect the true population pattern in the Security Council. It called upon the members to react promptly to the swift changes in the international relations. This is a challenge to NAM.

This meeting also resolved under India's sponsorship to delink the right of self-determination from terrorism in its various manifestations.

It is interesting to note that this conference rejected a demand made by some co-members to merge NAM with the Group 77, which would have throttled the very spirit of NAM. This has falsified the scepticism expressed in some quarters that the NAM has outlived its existence and that it has degenerated into an outdated concept. Even if, it is conceded that it has lost its lustre with the demise of its former stalwarts like Nehru, Tito and Nasser it has an in-built vitality which can be reactivated.

Besides, the meeting accepted India's proposal to ask for a special session of the General

Assembly to bring about a global consensus on disarmament. This is a step in the right direction as India believes that to achieve non-proliferation of nuclear armament, there must be first universal disarmament.

If one goes through the agenda of NAM one sees that the development of common objective of peace is nullified by the conflicts of interests because of the existence of diverse political and social systems.

By insisting that every nation has a right to exist peacefully without foreign interference and without force being used against it, peaceful co-existence serves the purpose of non-alignment. Non-alignment proves that the needs of mankind go beyond the boundaries of ideology, socialist or capitalist as it lays stress on a universal concept of order which will act as an instrument of restraint in world politics.

NAM and peaceful co-existence are inter-related. If NAM is the means of international peace, peaceful co-existence is the means of the development of NAM as a peaceful technique-live and let live.

NAM as a movement now is more demanding, more radical and more universal. This is perceptible from the phenomenal increase of the membership of NAM to a staggering figure of 109 members after the recent inclusion of south Africa within

its fold.

The leaders of non-aligned countries realise the potentiality to play a vital role in world affairs as they have an emotional attachment to each other in belonging to a group because of their common problem of underdevelopment and historical legacy.

The non-aligned nations must work out a strategy to compel the advanced countries to share their wealth and resources with these countries. Moreover, they should get a meaningful share in the

management of world issues.

The existence of regional organisations like the ASEAN, OAU, the Islamic Block countries may hamper progress in charting out joint programme of action as they may be induced to act at cross purposes. However, they must not be allowed to thwart the earnest attempt to achieve peace and security and a just economic order. In order to materialise a new economic order these nations must embark upon a policy of constant Co-operation among them. This may alone reduce

their present economic dependence upon the major powers. To achieve this objective they must work for some form of institutionalization for NAM. The foreign ministers conference of non-aligned nations, the news-pool among the non-aligned nations and the standing committee to arrange non-aligned summit and to co-ordinate activities among non-aligned, nations are fruitful attempts towards the attainment of that objective.

○○○

"India's cultural history of several thousand years shows that the subtle but strong thread of unity which runs through the infinite multiplicity of her life, was not woven by stress or pressure of power groups but the vision of seers, the vigil of saints, the speculation of philosophers and the imagination of poets and artists and that these are the only means which can be used to make this national unity wider, stronger and more lasting."

AIDS

—Sindhu Dewan
H.S. 1st Year

AIDS: Acquired Immune Deficiency Syndrome

December 1st was World AIDS day 1991. Its theme, announced by Dr. Hiroshi Nakajma, Director General of the World Health Organisation (W.H.O.) "Sharing the challenge". The focus is on the need for individuals, groups, communities and nations to partner in preventing the spread of the Human Immuno deficiency Virus, Caring for the affected and minimising the Social and Economic fallouts of AIDS. "We all need to join forces and share the challenge..... Only partnership gives us a chance of prevailing against the pandemic," Said the Director General Dr. Hiroshi Nakajma.

Dr Robert Gallo and Dr. Luc Montagnier independently discovered the organism that causes AIDS in 1983-84. It was christened the Human Immuno deficiency virus or HIV. Today, at least five different strains of the virus have been isolated. Most cases of AIDS world wide are caused by HIV-1 and HIV-2 has also begun its march. Infection with two strains of HIV is considered more serious.

There is reason to suspect that man could have contracted the precursor of HIV from certain species of African monkeys. The transmission probably occurred through consumption of monkey blood and meat, considered delicacies by some African tribes. Bizarre rituals during which monkey seem yet mother likely route of infection.

HIV infection may take years to progress to AIDS is little consolation. Meanwhile, HIV Positive individuals remain asymptomatic for years but nonetheless infectious.

Yet another feature of this virus's bag of biological tricks is its ability to change its appearance. The technical name for this

phenomenon is "antigenic drift". The trick is simple. If an alarm (T lymphocytes) goes out to attack and kill the virus with the "red coat", it changes into a "blue-coat" before the body's defence forces arrive and escapes identification and there by destruction.

The fact that very little is understood of AIDS and what little is comprehended is reluctantly shared in the media has created an area of darkness in peoples' mind where fear has become a breeding ground for stigma and ostracism of HIV positive individuals. This unfounded fear has stretched the limits of rational behaviour to a point where even the mention of being screened for HIV has led to loss of jobs, friends and families. It is there for important to recognise not only how HIV can be acquired.

How HIV Spreads : HIV is transmitted through blood and blood products, seminal and vaginal fluids;

- * Unprotected Sex (without a condom), especially anal, with an infected person.

- * Receiving infected blood in transfusions, blood products, organ transplants, through contaminated needles, syringes or other skin piercing instruments.

- * From a infected mother to a baby before, during or after birth, the placenta and through breast milk.

- * Through artificial insemination with infected semen.

Testing positive for HIV is not synonymous with having AIDS. Being HIV positive means one is HIV infected, which is infections.

The following criteria are therefore recommended to identify a case of AIDS as being one with any

two major signs and one minor sign.

Major Signs :

- * Weight loss greater than 10 percent of body weight in one month.

- * Chronic diarrhoea for over one month, either intermittent or constant.

- * Prolonged fever for more than a month, either intermittent or constant.

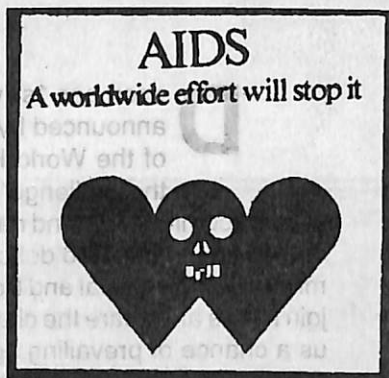
Minor Signs :

- * Persistent cough for more than one month

- * Generalised swollen lymph nodes.

- * Herpes Zoster infection.

- * Persistent night sweats.

Dusting For Fingerprints :

A model set of ground rules famed by eminent immunologist Dr. John Dwyer helps in identifying and tracking the passage of HIV. Seeking the fingerprints of the AIDS virus on an individuals by screening his blood for antibodies to the virus is the best tool for following the flow of the epidemic. Screening for antibodies to HIV is done either through the western Blot or ELISA (Enzyme - Linked Immunosorbent Assay) tests, using blood samples. The results of these tests, however call for careful

interpretation. If some one lists negative, it only means the person has not been infected three months prior to the date of testing. This is because HIV takes three months to invoke a detectable response. To get an all clear signal one needs to repeat the test after three months of risk free behaviour.

But the HIV antibody screening is not just another test. A positive result tells an individual that he or she has a potentially life threatening infection. It may also abolish any quality their life may have because of the discrimination that may follow. These problems indicate that no one should have the HIV antibody test without prior counselling about the consequences of a positive result.

Who Should be Tested ?

- * Any one who is worried for any reason. Often a test is needed to dispel unwarranted fears that will not evaporate even with expert counselling.

- * All gay men who have been sexually active in the last few years.

- * Every one who has had a transfusion of blood or blood products (plasma, platelets, etc.)

- * Individuals who have had sex (especially anal sex) with a prostitute.

- * All Male and Female prostitute.

- * All intravenous drug users who have ever shared a needle or syringe.

- * All children born to HIV infected mothers.

- * All donors for sperm banks.

- * All donors of organs for transplantation.

○○○

The Bathtub— A Great Place to Be

—*Similia S. Nair*
B.Sc. 2nd Year

Few pleasures rival a relaxing soak in the bath. The Roman emperor Gordian I took four or five dips a day. Another imperial bather, Napoleon Bonaparte, used to retreat to a piping hot bath in the middle of the night, much to the horror of his doctor.

Most of us do not bath with the frequency of a Gordian, nor at the temperature of a Napoleon, but we can understand them. A devoted bather, we linger long after the tub has floated away, eager to experience more subtle influences on mind and body. On emerging from the perfect bath we are soothed and restored.

One reason for the relaxing effect is that heavy limbs become buoyant in water—an effect that takes the load off the muscles and prompts a general drop in muscular tension. A hot bath also lowers the blood pressure, because the body tries to lose heat by dilating blood-vessels at the surface of the skin. This causes a drop in overall resistance to blood flow and a corresponding fall in pressure.

Several Benefits : Very hot water is less relaxing. Fifteen minutes in a tub

at 43 degrees C is enough to increase body temperature by a degree or two, and to speed the pulse from 75 beats a minute to 115. Return to normal body temperature takes about half an hour.

Those who like to relax in a hot bath may reap other benefits. Homer describes how Odysseus took a warm bath before persuading the witch Circe to release his comrades from her enchantment. Tradition asserts that Archimedes made his discovery in the bath that a body immersed in a fluid loses weight by an amount equal to that of the fluid displaced—but it is silent on the temperature of the water.

The warm bath can also aid recovery from exercise. Craig Sharp, a physiologist in the department of sports science at England's University of Birmingham, says tired muscles reap two benefits from the bath: relaxation and improved circulation. The latter aids in the disposal of lactic acid, the end product of anaerobic exercise—and ensures a swifter recovery from fatigue. It may also help to remove fluid that has seeped into tired muscles from blood-vessels during exercise, and

alleviates the aches and pains that the unfit suffer after an exhausting workout.

A protracted soak, however, allows the skin to absorb water, causing it to swell and create the familiar wrinkling of the fingers and toes.

Cold water also has its disciples. A sudden jump into it elicits an uncontrollable gasp and a rise in blood-pressure; it may also stop the heart. Even exposure to cool water can be a powerful stimulant. Sharp arranged an experiment in which he compared the sense of well-being athletes felt after a run followed by a cool shower, and after a shower alone. The cool shower alone was inferior to the run with a shower, but, to everyone's surprise, it was superior to a run without a shower. The feeling of cool water lashing the skin is enough, it would seem, to create a mild feeling of euphoria.

Therapeutic spas have ministered to countless generations of invalids. Victims of rheumatic complaints and chronic skin disorders, such as psoriasis, are particularly attracted to the waters. Medical baths also take some bizarre

forms. Some sufferers from rheumatism resort to wax, hot sand, peat or mud. Ormeal and sulphur baths find favour among patients with various skin complaints.

In the search for that special experience, bathers have tried many other options. Nero's second wife Poppaea, bathed in the milk of hundred of 500 female donkeys. Blood baths have found a variety of uses over the years. In antiquity, warriors in some societies smeared themselves with the blood of a slain enemy. Until medieval times, a blood bath was considered an effective cure for leprosy.

Perfumed baths all perhaps less objectionable to modern tastes. Believers in aroma therapy cast a few drops of oil upon the water with a view to affecting mood and relieving tension.

Celebrated Murder : We think positively of bathing, yet for centuries people suspected that too many hot

baths would weaken the constitution. One 16th century expert held that hot water could "stir up noxious humours" and cause effects ranging from vertigo to toothache.

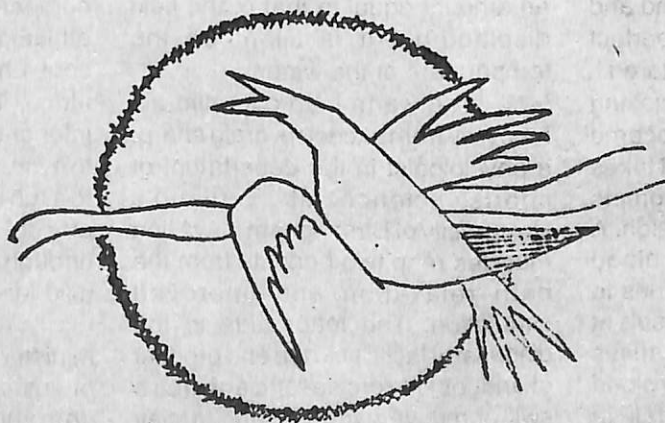
Some dangers are real enough. People sometimes faint in hot water because diversions of blood to the skin can impair the supply to the brain. Heatstroke is possible in a very hot bath, especially if the bathroom is so steamy that sweat cannot evaporate to cool the skin. A body temperature above 42 degrees C (107.6F) can be fatal.

Murder has had a special link with the bath. Perhaps the most notable example took place in 1793 when Charlotte Corday stabbed Jean Paul Marat, a scientist and politician made famous by the French Revolution. Bathing was Marat's main pursuit at the time, because he had an irritating skin condition that demanded immersion in cold water. After death, his corpse and the tub

were taken to a nearby church for a bizarre lying-in-state. The French artist Jacques Louis David's disturbing painting, Marat Assassine, has ensured that Marat's bath remain one of the most celebrated in the history of art.

Marat's fate notwithstanding, baths qualify as secure familial territory, places to meditate without the usual distractions. When we move house, ownership sum incomplete until we have scrubbed, disinfected and properly christened the bathroom. Similarly, we often feel obliged to take a bath as soon as we arrive in a hotel room.

Bathing also serves loftier purposes. For Christians, the baptismal bath washes away sins and paves the way for eternal life. As this bold claim demonstrates, we have come a long way from merely shifting the diet. From ablution to absolution, the bath is a force to be reckoned with. ○○○

CANCER

—Reemi Saikia

H.S. 1st Year

Cell division is a normal process in multicellular Organisms. Growth and repair (replacement of dead cells) take place as a result of cell division (mitosis). Except for cells like brain and liver cells, which rarely divided in the mature adult, most cells under go frequent division. Sometimes however, cell division becomes very rapid and uncontrolled leading to Cancer. Here, the form rapid growth indicates a high rate of cell division for a particular cell type.

Cells which undergo rapid abnormal and uncontrolled growth at the cost of remaining cells are called neoplastic cells. The growth resulting from the division of such cells are called neoplastic growth of tumours. Tumours are commonly classified as benign and malignant. Abnormal and persistent cell division that remains localized at the spot of origin resulted in the so called **benign tumours**. Benign tumours can

sometimes be fatal e.g brain tumours that cause pressure on vital centres. Tumour cells may be carried by the blood stream, or the lymphatic system or by direct penetration to other parts of the body where they may induce econdary tumours such invasive cancers ultimately result in the death of the organisms and are therefore said to be malignant.

Types of Cancer :— Cancer is not one single disease but a complex of many diseases. About two hundred distinct type of Cancer have been recognized, These can be grouped into four main types—

- (i) Carcinomas.
- (ii) Sarcomas.
- (iii) Lymphomas.
- (iv) Leukemias.

(i) **CARCINOMAS** are tumours made up principally of epithelional cells of ectodermal or endodermal origin. The solid tumours in tissues of body surfaces or their

attached glands, are examples of carcinomas. There include breast, skin, cervical, brain carcinomas. About 85% of cancers are carcinomas.

(ii) **SARCOMAS** are tumours made up mainly of connective tissue cells. They are solid tumours growing from connective tissue cartilage, bone and muscle. Although they account for most of the cancers studied in laboratory animals, they constitute only about 2% of human cancers.

(iii) **LYMPHOMAS** are cancers in which there is excessive production of lymphocytes by the lymph nodes spleen Hodgkin's disease in example of Lymphoma. It constitute about 5% of human Cancers.

(iv) **LEUKENIAS** are neoplastic growths of leucocytes (W.B.C) and are characteristic by excessive production of the cells. They constitute about 4% of human Cancers.

○○

Some Opinions on Comparative Literature

—*Mohini Kr. Bordoloi*, M.A., M. Phil
Dept. of Assamese

Many critics have been found to have raised their brows at the idea of Comparative Literature. But all over the world to-day Professors teach and students attend courses in Comparative literature. In the United States and in Canada every major institution of higher learning regularly offers undergraduate and graduate programmes in the field and in France, Comparative Literature is even a compulsory part of the aggregation. Nearly all the countries of the European continent and now India also recognises the new formulae for this literary inquiry.

In the course of the 19th century, Comparative literature became an academic discipline. The term, 'Comparative Literature' implies a study of literature which uses comparison as its main instrument. When this theory was raised by Mathew Arnold in the year 1848 Lane Cooper a critic describes the term Comparative Literature as 'Comparative potatoes', 'Comparative husks'. But Saint Beuve another critic recognises the term in, 'a spirit of purely intellectual

curiosity.' Though the term Comparative Literature is not popular in a certain area but the term is popular in all the rich literary areas of the globe. There are so many critics who define the term as follows—

Posnet (1886) : 'Comparative Literature means the general theory of literary evolution, the idea that literature passes through stages of inception, culmination and decline.' In the 19th century—Darwin's theory had tremendous influence. Hence Posnet in his definition about the evolution of literature—but it is rejected by all exponents.

F.W. Chaudler : 'Comparative literature defined it as a study of literature viewed as universal in its relation to social condition and its obedience to aesthetic laws.' Here Chaudler wants to show the relationship between society and literature. If we study dramatic literature we will find the Greek did it excellence in a particular time but there was prosperity of every kind in England during the Elizabethan

period.

Van Tiegham : 'Comparative literature essentially is the study of diverse literature in their relations with one another.' For example, we can take here Indian Literature. Critic says, "Indian Literature is one literature because it has 'emphasis on unity and similarity.'" Here unity is governed by social condition and there is a remarkable similarity in Indian Literature.

M.F. Guyard : 'Comparative literature is the history of International literary relations.'

Remak : 'It is a study of relationship between literature and other areas of knowledge and belief such as the arts (eg. painting, sculpture), philosophy, history, the social sciences, the science, religion etc.' Remak further says, 'Comparative literature is the comparison of one literature with another or others and the comparison of literature with other spheres of human expression.'

Opinions among the different schools : The three major schools of comparatists—the French, the American and the Russian have concentrated their efforts on three different approaches to the discipline. To-day, these schools represent scarcely more than three general aspects of literary criticism as applied in particular to Comparative Literature. Thus the speciality of the French comparatists at the time was integrated into the academic life merely and they followed the trend common among the scholars in their country; they combined historicism and positivism with strong national feelings. French indeed had a great literature; but the French thought it was the greatest. In their opinion, it formed the backbone of the universal literary

system and the task of the comparatist consisted in examining how and why the English, German, Spanish, Italian and Russian ribs were attached to it. This literary anatomy is reflected in the works of eminent masters in the field till the middle of the present century, they were mostly concerned with externals with sources and influences, chronological developments and evolutions.

In France, the Comparative method grew out of the age old tension between conservatives and progressives and the resulting dialectic of imitation and originality. The pre-history of Comparative literature enters its second phase with the gradual emergence of the concept of World Literature. A number of French scholars who may be regarded as the actual forerunners of comparative literature freely mixed artistic with philosophical and sociological factors.

Just as in France, Comparative Literature in Germany was at first, a branch of literary history rather than literary criticism or theory. In this, K.D. Morhoff may be considered as the actual founder of the discipline. In the early 1960's a gentle wind began to fan the interest of Comparative literature in East Germany.

In the 'French School' Comparative literature has been mainly an ancillary discipline within the field of French literary history; instead of being international. Less than 20 years ago, Jean Marrie Carre maintained, 'Comparative literature is a branch of literary history' and twenty years earlier P.V. Tieghan had declared, 'A clear and distinct idea of comparative literature supposes first of all a clear and

distinct idea of literary history of which it is a branch.' These statements contrast sharply from German.

The history of Comparative Literature in the United States begins nominally, in the late thirties of the 19th century. The pioneers of this century in this respect were (a) R.W. Emerson (b) H. W. Longfellow (c) J.R. Lowell. Another early champion of Comparative Literature in America was Charles M. Gaylay. The first American chair of Comparative literature was instituted at Harvard University during the academic year 1890-91. The oldest American Department of Comparative Literature is the one founded in 1899 at Columbia University. To focus, comparatism on American literature and its history would be a pre-posterous idea; one century and a half is not enough to build up a literary tradition in the sense in which it is usually understood and American literature must continue to be studied against its Anglo-Saxon back ground. The American comparatists, however have other reasons for not adopting patriotic pre-possession like the French. The United States is a nation of immigrants, 'a race of races', to quote Walt Whitman. Many of them consequently possesses an, 'anima naturaliter comparatistica.' The American school is the school in which to repeat Wellek's phrases it is 'best to speak simply of literature.'

In the Soviet Union, however, literature according to government decisions has to serve the interests of the state which is, as the first paragraph of the constitution defines it, 'a Socialist State of workers and peasants.' Literary utilitarianism is always dry and dull, be it racial or

confessional, philosophical or theological, economical or political. More than other schools, socialist realism emphasises social realism. According to Soviet criticism,—'that literature in all its parts is essentially a product of society. Social realism became the official literary doctrine in communist countries, putting an end to tendencies like formalism. The traditional objection to Soviet literary ideals is that it neglects the aesthetic aspect of culture or refuses to pay credit to the merit of the individuals.

Area of Comparative literature :

The area of comparative literature can be grouped into five categories.

- (a) Influence and analogies
- (b) Movements and trends
- (c) Genres and forms
- (d) Thematology
- (e) Translations

Influence and analogies :

Generally speaking a study in influences or analogies is a species of literary research that focuses upon the interactions and resemblances between two or more national literatures. Further more, this area of research may be subdivided into many more segments such as— source, fortune, image or mirage. The affinities between literature and other arts or disciplines are also fall within the scope of studies of influences or analogies.

A single author may have exercised an influence on one or more authors of a literature foreign to his own or upon the totality of that literature. For example—

- (a) Richardson's influence on Rosseau
- (b) Scott's influence on both Dumas and Hugo. Comparatists also like to contemplate analogies and resemblances as the basis of their

analysis.

Movements and trends : Words like movement, current, trend and school belong to the daily vocabulary of literary criticism. Therefore, movement is a general wide-spread phenomenon like the baroque or enlightenment. Trends on the other hand, may be observed within a movement. It is readily understood that movements or currents represent its historical dimension of literature.

Genres and forms : In contemporary literary criticism, genre and form are theoretically perfect synonyms. In practice, however, the term genre is heavily burdened with classical and traditional connotations. In Western criticism, it is quite common to speak of the genre of the ode, the genre of the ballad, the genre of the short story or genre of the essay.

Thematology : Eugener H. Folk explains, "Theme may be assigned to the ideas that emerge from the particular structure of such textual elements as actions, statements revealing states of mind, feelings, gestures on meaningful environmental settings. Such textual elements, I designate by the term motif; the idea that emerges from motifs by means of an abstraction, I call the theme."

The three basic thematological elements in the German system are the Rohstoff

(raw-material), Stoff (theme) and Motiv (motif). The terminological table is given below :

Rohstoff	raw-material (inorganic literary matter)	matieue premiere litteraire (matieue) inorganique theme motif (motif central)
Stoff	theme	theme
Motiv	motif, motive (Kernmotive, Central motif)	motif (motif central)
Zentral motive)		

Rohstoff : Rohstoff consists of all the parts of discourse of words designating objects, qualities, actions and ideas. They are found in literary and non-literary works.

Stoff : Stoff reminds one of matter, materials substance—is the logically or chronologically organised Rohstoff. Stoff constitutes a self-sufficient story or episode.

Motiv : The motif is the human dimension of Stoff. The literary motif refers to purposefully organised stoff. It includes three elements—

- (1) the agent
- (2) the agency
- (3) the action considered in the result.

These are not only the essential aspects of thematology but of literature at large.

The comparative study of themes and motifs enables us to see what type of writer chooses what type of material and how the material is dealt with at various times.

Thematic studies enables us, in fact, to examine and contrast the spirit of different societies and

epochs as well as those of individual talents.

Thematic studies must not be divorced from study of literary style.

Translation : Translation is a major component in the study of Comparative literature. Translation has helped to bring the works produced in one of the language closer to the speakers of other languages. This is a very important area of literary study—because both the linguistic and literary aspects of translation could be discussed here.

Now I would like to conclude this with the words of K.M. George, 'The process of comparison is a natural function of the brain. When we enjoy or evaluate a work of art, we employ our natural ability to compare the work with similar works we have enjoyed before. In the same manner when a comparative study of literature is made, a comparison of two or more similar or even dissimilar forms or trends within the literature of the same language or two or more languages of the same country is attempted. Such a study could also cut across national boundaries and compare themes and literary forms or authors in other languages to discover the underlying elements of unity in diversity. Though all these levels are important and all such studies are interrelated, the most important study seems to be the one which undertakes to distinguish and define different national traditions.'

○○

DOES ENGLISH SPEAK YOUR LANGUAGE ?

—Sanjeev Gangooli
(T.D.C 3rd Year)

In a recent article in 'The Times' London, Simon Jenkins says : "(The Sun) is deemed to enjoy a hotline to the mental processes of the British proletariat, albeit through the latter's nether regions..... The Prime Minister's remark on Tuesday dismissing the Sun's move as less important than the media thinks brought a hollow laugh from editors..... An editor of the Sun once replied by telling Mr. Major that a large bucket of turd would be on his desk next Morning.

If the editor of 'The Sun' has been reported correctly, he should know that is impossible for a large bucket to be filled with just one turd. "Turd" is a countable noun and is definitely not a synonym for 'excreta' but means a lump of excreta. I am extremely sorry to begin this article with a reference to coarse slay, but even coarse slay has to conform the rules of grammar.

Why do nationals of the USA refer themselves to as 'Americans'? America consists of North America, South America and Central America, which are divided into 22 countries. Therefore, all the nationals of each of the 22 countries in America are entitled to call themselves Americans, and not merely those of the USA. By using 'American' as a synonym for a U.S. National, The 'Americans' are exposing themselves to the charge by the 21 other countries in America that USA has 'hegeonistic' aspirations.

A variety of errors abound in the Indian print Media also some examples follow :

"Apparently, he had bribed a warden in the jail to fax letters for him." Jails in India do not have 'Wardens'. but 'warders'. Like hospital jails too have wards.

"But it was the real Mccon and a very hurt Charles Sobhray at that." As 'Mccon' is repeated in the heading as well, it is not a literal. The intended word is 'Mccoy'. The origin of this word, introduced into English in the last century, is not certain.

"Is there any other monument he plans to 'disappear' in the future?" "Disappear" is not a transitive verb.

"Witness" is used for too often as a synonym for "see". Even a film is "witnessed" and not "seen". Those who witness a murder, or a road accident, can be summoned to appear in court to bear witness.

"Luxurious suits at the Raichak resort....." I have decided to order some woollen suits from Raichak.

"Thus, she completed her M.Sc at the age of 20 and than did her Ph: D....." The examinations mentioned do not belong to anybody. Would it not be simpler and more accurate to say, "She completed the M. Sc.....and then earned the Ph. D."?

"But Najma waited till her youngest daughter was eight years

old before joining politics full time." When we become member of a club we tell friends, "We've joined xyz club". But politics is not a club. We enter politics. It is just as common to hear the expression,

"I've joined xyz Company". When we mean we have been appointed in such and such company". To be accepted for employment is not as easy a process as joining a club.

Caption to a photograph, candidates at this year's Madhyamik pouring over question papers in a city school on the first day of the tests on Saturday. They are certainly pouring all their knowledge into their answer sheets.

Why are people persistent in using wrong words even though they have the dictionary by their side for their guidance.

Another term that has become part of the Indian lexicon is "Minister for....." When people all over the world even foreign journals use the correct wording, "Minister of....." To flout the dictionary and common usage, without any justification is surely a matter of mere stubbornness. When a new cabinet is sworn in, the government lists the portfolios correctly : Minister of Finance, Minister of Education, and so on; but the wording deliberately changed from right into wrongly by the print media, which is adamant in its use of "Minister for....."

Let's now shift our attention to

the word of pronunciation, WODE HOUSE once said that one half of this would doesn't know how the other threequarters lives. This is more than applicable to the world of words that weaves its wonder on any one.

The obdurate Bengali persists in talking about a stronge bridge on the Howrah Breeze, when everyone knows its the other way round. Every time he sleeps in peace, he confesses to the word that he slips in piss. She always finishes her cards before she goes on to play a game curds. And when she says "Have a heart" it doesn't mean that she's ashing you to be considerate. She's merely informing you that she is injured.

And this is sheer cussedness—because, unlike the determined up-ire or committed MP-wala with a life sadly devoid of the 'shh' element, who can only wash his clothes, or wiss for a better life whether he likes it or not, the Bengali can say both, she has no problems with pronunciation—in the sense that both sounds (The short and long 'e', the "ah" and the "uh" sound in this case) come to her quite easily. She must substitute one for the other why? No one knows least of all she herself.

And this is the merest sampler. Wo, have the redoutable sportsmen from the south (they have nothing to do with the Italians, believe me !) who feel this day is quite incomplete if they don't append a plethora of uh's to every word that has the temerity to end with a conso-nant sound. Thus, they are always going-up to the market-up and are you conming-uh or not-uh? They are also exceeding non-complex people and underline this fact by repeatedly using the word "simply".

Thats not all, we have every

which kind of inventive accent all over the place. There are group of people who can goabout the place referring to the storage-and retrieval device of modern-day computers as a hard dicks and keep a straight face at the same time. If you are travelling by a bus, you are supposed to keep your luggage at your own ricks.

There are other people who people the northern part of this multi-facted land of many-hued diversity who feel that consonants if they exist at all should do so in an easy shoulder-to-shoulder association with vowels. These northern gentleman and ladies take severe exception to two consonants associating, and express their displeasure by severing their with gratuitous vowel. It is thus that many miraculous events occur, including the transformation, for instance of a game of cricket to a pair of crutches. The word 'sport' invisibly assuming the form of the word 'support'.

And this is only one aspect of the wonderful transfiguration of the English language in India. There's the much spoken-of Hinglish-Tinglish-Binglish-Minglish phenomenon that instructs as much as it diverts and has in fact been a great resource for English dictionaries which like nothing better than swallowing every word from another language that seems even remotely swallow-able.

Earlier, the English language had to make do with appropriating words like ghee and mulligatawny (Mollahu farri in Tamil, which means "pepper water"), but the field has now widened and the dictionary thickening rate index is at an all time high.

Boomeranging deftly back front that diversion we come back to the Hinglish-Tinglish-Binglish-Minglish of fair that is such a melting pot that even the United States also

known as America may benifit by taking its correspondence course.

The way this pot melts is as follows. The four representative initial letters (standing in this instance for Hindi, Tamil, Bengali and Marathi) mingle and associate freely-in manner that would have brought sigmund F the out most joy-with great and world-renowned tongue known as English and miraculous things result.

Every soul who has visited the South has surely been asked "What will you have saar? Caapi or Nescaapi? at least once, And every poor sod who has ever been constrained to make the DTC bus his regular mode of conveyance is more than familiar with that weasal like conductor tinkling the coins in his bag to further infuriate. The traumatised customers even as he shouts. "Koi aage hai without ticket?"

But there's the other side. After India, the English language will never be quite the save again. Tens of thousands of Indians think they speak better English than the English and Henry, also known as Higgins may well have agreed worst of all, English is very much an Indian language now. I really wouldn't be suprised if I were to learn that more people spoke English in India than in Merrie England, what with the latter being rather a pocket-handkerchief in comparison to our commodious sub-continent.

Be it that as it may, I love Indian English.

Tailpiece

Q : What would be must likely name of a Malayalee genius?

A : Mr. Pheno—Menon.

N.B : (I would like to extend my sincere gratitude to Diganta Phukan without whom, This essay would not have been Possible)

○○

A LETTER

— Ashok Kr. Sah
B.Sc. 2nd Year

Dear Calculus,

Straight Lines
Circle Street

I understand you need a girl for your boy "Mr. Limit". I have a beautiful daughter of marriagable age by name Variation. similar as line actress "Infinity". I assure she has qualification like Ph.D. on Zero to become your daughter-in-law.

I have consulted algebra, measuration and Geometry to get my daughter married to your boy "Mr. Limit". Our friend algebra said that they should consult his son logarithms to fix up a date of their marriage.

Convey my best wishes to differentiation, integration and your kins Sin, Cos, Tan, Cot, Sec and Cosec.

Yours branchmate,
Trigonometry

Sweet Dream

—Nazma Khan
H.S. 1st Yeat (Arts)

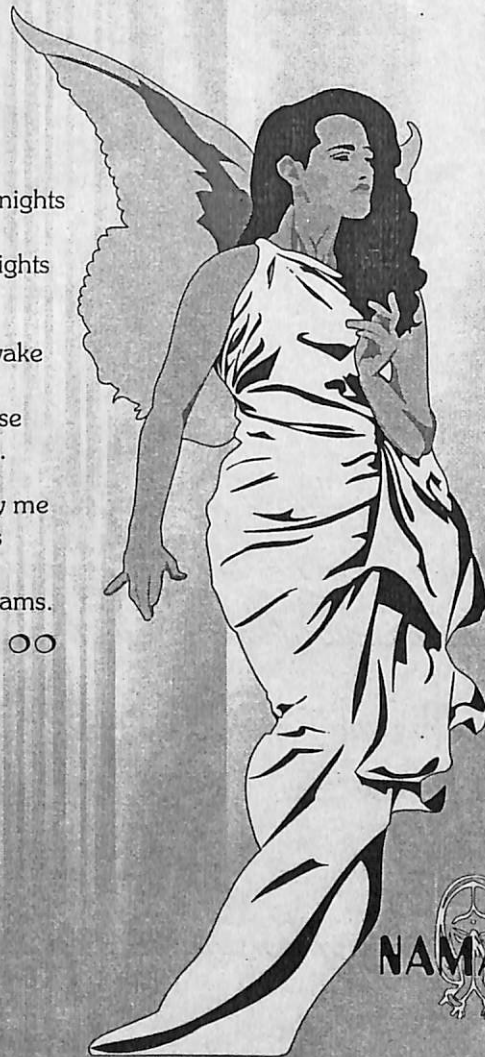
Like all I do dream
And I paint my life
Like a flowing stream
I too pass my time

Dream changes with the nights
So my painting of life
I fell about blind for the rights
Do not find a fine

Leaving dream I soon awake
I see the bright days
The world is my real house
Dream slopes all the rays.

A shorter journey seen by me
Path shines in actual rays
Better if past is burried
Now I crave no more dreams.

OO

NAMASTE

"ETERNAL COMPANION"

—Tek Raj Upadhyaya
T.D.C. 3rd. Yr. (Sc.)

Oh! mutely Amiable tree
Hark, your boundless deeds for me
I do remember ;
Pair and Agony, we both used to share,
My those worth childhood ;
Matured under your priceless maternal care.

The stooped swaying Branches,
Was my sole playing spot.
Oh! mutely Amiable Tree—
A true companion, I got.

Recall those merry days
In those hot sunny days.
For the Lingeringly weary game.
You kept the dazzling sunshine always
From your love of eternity ;
I learn the sense of Humanity.

I do hope at last—
Oh! my eternal friend.
Your pious wood,
May kindle my pyre at the end.

OO

—Monsieur S. Binod
T.D.C. 1st Yr. (Arts)

☺ *Laugh A While* ☹

Binod and his mother were on the train.

Binod : Mam, can I have some chewing gum, please?

Mom : Why Binod?

Binod : (laughing) The train is saying "Chew, Chew" Mom that's Why !

OO

A Rainy day

—Rajib Das
T.D.C. 2nd Yr. (Arts)

A rainy day
Which I consider as my 'love-day'
We shared the umbrella and love,
Wet we were, though
We bathed in the river of love.
The rainbow we saw
Was nothing but the colourful garland
Which seemed to welcome us.
The rain drops worked as toxicants
And it symbolised that
We were drawn in the world of fairies,
Where we shared the joys and sorrows,
Having no barrier between us.
But when the rain stopped,
Things turned to normal again,
And I was disappointed,
The dream was no more!
I woke up and realised

We had a long way to go.
of course, thanks the rain a lot
For giving me the hope of light
At least for a moment,
Though not forever.

FUTILITY OF LIFE

—Manisha Kotokee
3rd Yr. (B.A.)

Days are passing on by and by,
Leaving behind the days past by
We are advancing forward
To meet our end.
Life is futile,
Futility is its base,
Come lets join the
Futile worldly race
Sorrows are more joys are few
Still we have to renew
For each day to come by
Leaving behind the days past by.

Success

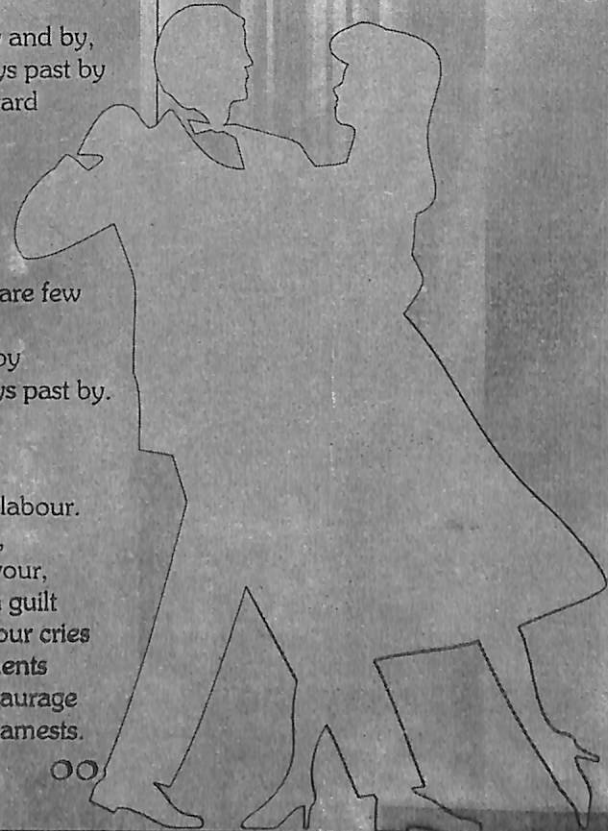
Success is an abode of labour.
Which is built,
By the bricks of endeavour,
By reforming each guilt
Sand and Cement are our cries
Of our hard moments
Accumulated bny our caurage
On our moments of lamests.

"MANY SIDES OF LIFE" LIFE LINES OF LIFE

—Monsisur S. Binod
T.D.C. 1st Year (Arts)

Life consists of joys and smiles ;
Says the robust optimist
Life Consist of sobs and sighs ;
Says the confirmed pessimist.
Life is solely for seeking the lord ;
Says the staunch spiritualist.
Life is for the comforts of the world ;
Says the gross materialist.
Life is a saga of peace and prosperity
Says the rich and affluent.
Life is a hilarity and a comedy ;
Says the strong and stout.
Life is calamity and a tragedy ;
Says the pale eyed patient.
So life can be seen in varied eyes
It depends on our mood and views.

○○

○○

OPPORTUNIST

—Sri Bidya Jyoti Das
B.A. 2nd Year.

You are sitting easy on
what you call the bench
But its not a bench
it is my lap

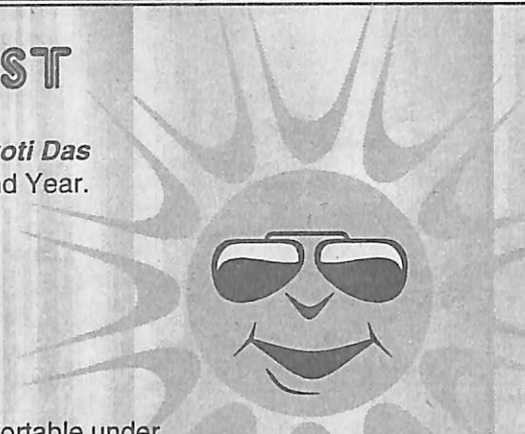
you are pereeped Comfortable under
what you call the roof
But its not a roof
it is my brain

you are feeling warm inside
what you call your costume
But it's not your costume
it is my skin

when you told me
any tings your
But its not
all things are mine.

How big you are without
A colours of green tirt
How you are cold !
How naked !

○ ○ ○

A GLANCE

—BIDYUT GOSWAMI
T.D.C. 3rd Year (Arts)

The door open
In the slum
Thatched roof
Where sun-rises pip inside
The broken walls.
To woke up the pauper boy.
Sweet cake and hot tea
Were once dreams,
To be the items in his brakefast
He wears a dirty shirt
With two buttons just
Clearly shoues his slim tummy
His half-pant torn in many sides
Which could perhaps be stiched
Nose-Cream coming out
Trying to touch his lips
Slam the door
In search of his day food
Drains, rail-lines ; pipes
Were his usual visit places

Collecting little pieces of irons
Rusted tins and many more
From the nasty areas
And sell it to earn his bread
Sometime he would beg
From door to door
And would get nothing
More than a glass of water
Roaming, saeating after the
Day's long labour
Would get a penny
For his dinner
Oh ! lord he cries
Where is humanity, where is man-
kind
When would he be free
From the ache and physical suffer-
ings
After all he too is a boy
Who wants to visit school
With uniform and naughty
sheees
Eat delecious food
And recoganise Nehru is opinion
Every child is the Indian future
But we must not forget, that he is
only a pauper
Who would never become a prince
Had to sleep in the gunny bag as bed
Seuering in cold nights
As a small plant in earth quake.

○ ○ ○

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতেই যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ১৯৯৬-৯৭ বৰ্ষৰ ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সাধাৰণ সম্পাদক পদৰ বাবে মোক নিৰ্বাচিত কৰিলে সেই সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো।

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সাধাৰণ সম্পাদক ৰূপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পাছত বিভিন্ন কাম কাজ সমূহ সুকলমে চলাই যাবলৈ চেষ্টাৰ ক্ৰটি কৰা নাছিলো। কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ ঠিক চাৰি-পাঁচদিনৰ পিছতেই “বত্ৰিশতম ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ” আৰম্ভ হৈছিল ২৩ ডিচেম্বৰ পৰা ২৯ ডিচেম্বৰলৈ। কলেজ সপ্তাহ উৎযাপন হেতু বিশিষ্ট অতিথি মাননীয় শ্ৰীযুত হাইদৰ আলিদেৱে যি সহায় সহযোগিতা আগবঢ়ালে তাৰ বাবে ‘ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা’ তেওঁৰ ওচৰত চিৰকৃতজ্ঞ, আৰু অসম অইল কৰপৰেচন লিঃ ডিগবৈৰ কৰ্মচাৰী সকললৈ তেওঁলোকে আগবঢ়োৱা সহায়ৰ বাবে মই মোৰ কৃতজ্ঞতা জনালো। তদুপৰি শ্ৰীযুত নৰবাহাদুৰ চূনাবদেৱে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ’ৰ খেল উদ্বোধন কৰি যি সেৱা আগবঢ়ালে তাৰ বাবে মই তেওঁৰ ওচৰত চিৰকৃতজ্ঞ।

ইয়াৰোপৰি মোৰ কাৰ্য্যকালৰ প্ৰতিটো দিশতে বিশেষভাৱে দিহা পৰামৰ্শ ও প্ৰেৰণা দি উৎসাহিত কৰাৰ বাবে মোৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক শ্ৰীযুত মহেন্দ্ৰ ভঁৰালী, বৰুৱা চাৰ আৰু মোৰ মৰমৰ বন্ধু-বান্ধৱী সকলৰ ওচৰত চিৰকৃতজ্ঞ, যাৰ সহযোগ অবিহনে মই মোৰ কাৰ্য্যকাল চলাই নিয়াত অসুবিধাৰ সন্মুখীন হলোহেঁতেন।

শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালছোৱাত অজানিতে হোৱা ভুল ক্ৰটিবোৰৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বস্বীন উন্নতি ও উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনাৰে মই মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলো।

ধন্যবাদেৰে

শ্ৰীমনবাহাদুৰ চেত্ৰী (চুবেদী)

সাধাৰণ সম্পাদক

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

১৯৯৬-৯৭ বৰ্ষ

REPORT

GENERAL SPORTS SECRETARY

At the very outset I take the privilege of offering my hearty thanks and gratitude to students friends, elder brother & sister of this college for giving me the opportunity to serve them as their General sports Secretary.

The Annual sports of our college starts from 23rd to 29th Dec 96. To my luck I have a very helpful and encouraging prof-in-charge G. Ahmed sir and also R. Hussain sir and some of my friends help me in all possible manner so that the General sports section can stand to the glory of its kind.

I would like to thank all these competitors where participation has made all the competition a grand success. I am very sadely said that in this session nobody qualified for Best Athlete from boys and girls.

In conclusion, I again extend my thanks to my friends-Bishnu, Rajib, Krishna, Makhan, Gaurav, Sanjib, Nilutpal, Mukul and many more.

Thank you

*Long live Digboi College
Long live Digboi College Students' Union*

Shyam Sarmah
General sports Secretary
D.C.S.U. 96-97

REPORT

MINOR GAMES SECRETARY

First of all, I would like to thank all my friends for giving me an opportunity to serve in favour of Digboi College as a Minor Games Secretary for the Session 1996-97. I have tried my level best to demonstrate all the responsibilities entrusted upon me, and through it is for the Digboi College students to decide how I have chalked out my duties.

In the "32nd Annual College Week" celebration Badminton (Boys and Girls) Double and single competition and one Volley ball match was held between Secretary XI and President XI. And match was won by President XI. An other competition was among Arts and Science. Science won the Volley ball final. Under my section another game i.e. Badminton riched up to destination in a discipline way. I am very happy and thank to all co-operates mates.

I shall remain ever grateful to my prof-in-charge Shri C.C. Borah for advising and helping me to carry on my works successfully.

If anything I have done wrong or mismanaged knowingly or unknowingly in my tenure. I beg for your forgiveness.

Thanking you all

"Jai Hind"

Long Live Digboi College Students' Union

Sri Udai Chetri
Minor Games.

জয় জয়তে মই মোৰ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভনিতৈ ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ সন্মানীয় শিক্ষাগুরু আৰু মৰমৰ বন্ধু-বান্ধৱী সকললৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা ও শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছো। ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুবিধা পোৱাৰ বাবে মই চিৰকৃতজ্ঞ, কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ সময়ত মই যিখিনি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিলো সেইখিনি মই পূৰণ কৰিবলৈ সমৰ্থ হলো বুলি কলে আত্মাভিমান কৰা হ'ব। গতিকে মোৰ কাৰ্য্যৱলীৰ খতিয়ান আপোনালোকৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব।

কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কিছু দিনৰ পিছতেই আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ “বত্ৰিশতম মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ” আৰম্ভ হৈছিল ২৩/১২/৯৬ ৰ পৰা ২৯/১২/৯৬ তাৰিখলৈ। উক্ত সপ্তাহত মোৰ বিভাগত এলানি প্ৰতিযোগিতাৰ আয়োজন কৰা হৈছিল। কিন্তু এই খিনিতে এটা বৰ দুখৰ বিষয় আছিল যে কোনো এজন প্ৰতিযোগীয়ে শৰীৰ প্ৰদৰ্শন প্ৰতিযোগিতাত আগবাঢ়ি অহা নাছিল। সেয়েহে এই প্ৰতিযোগিতাখন স্থগিত ৰখা হৈছিল। তথাপিও আন খেলসমূহত অসংখ্য প্ৰতিযোগীয়ে যোগদান কৰিছিল, আৰু প্ৰতিযোগিতা সমূহ বহুত পৰিমাণে আকৰ্ষণীয় হৈ পৰিছিল। দৰ্শক সকলে এই প্ৰতিযোগিতা সমূহ চাই বৰ আনন্দ উপভোগ কৰিছিল।

আমাৰ গৌৰৱ :- “বত্ৰিশতম মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ”ত এজন আটাইতকৈ শক্তিশালী ছাত্ৰ হিচাপে পৰিগণিত হৈছিল। তেখেতৰ নাম শ্ৰীজয়ন্ত দাস। তেখেতে এহেজাৰ পাউণ্ড ভাৰ উত্তোলন কৰি Mr. Strong Man of Digboi College খিতাপ লাভ কৰিছিল। তেখেতলৈ আমাৰ শুভেচ্ছা থাকিল।

কৃতজ্ঞতা :- সম্পাদকৰ দৰে এক গুৰুভাৰ সূচাৰূপে আগবঢ়াই নিয়াত মোক সকলো সময়তে সহায় কৰা মোৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক শ্ৰীযুত পি, সিংহা ছাৰৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ। ইয়াৰোপৰি অধ্যক্ষ মহোদয় শ্ৰীযুত ৰফিক হুচেইন ছাৰ প্ৰমুখ্যে যি সকল অধ্যাপক, অধ্যাপিকা আৰু ছাত্ৰ বন্ধুৱে মোক বিভিন্ন ধৰণৰ সহায় সহযোগ কৰিছিল তেখেত সকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। মোক বিভিন্ন ধৰণেৰে সহায় কৰা ছাত্ৰ বন্ধু সকল হ'ল— কৃষ্ণ, সঞ্জীৱ, মানস, প্ৰীতম, হেমন্ত, হিমাংশু, বিদ্যা, বিকাশ, পংকজ, সিদ্ধু, বিষ্ণু, অপূৰ্ব আৰু বহুতো। তেখেত সকলক মই আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। আন যি সকল লোকে মোৰ এই খেলসমূহ পৰিচালনা কৰাত নিজৰ বহু মূল্যবান সময় নষ্ট কৰি সহায় আগবঢ়াইছিল তেখেত সকলৰ ভিতৰত World Armwrestling Champion যোগেন পাটোৱাৰী National Armwrestling Champion শ্ৰীমতী ইফিকা বেগম, Weight Lifter শ্ৰীঅঞ্জন হাজৰিকা তথা সকলোকে মই অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো।

শেষত অজানিতে যদি মোৰ কাৰ্য্যকালত কিবা ভুল ৰৈ গৈছে তাৰ বাবে ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা মাগিছো। পুনৰ ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সদৌটিলৈকে শ্ৰদ্ধা ও আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা যচাঁৰ লগতে ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো দিশতে উত্তৰোত্তৰ বিকাশ লাভ হৈ গৌৰৱ উজ্জল ভৱিষ্যতৰ একান্ত কামনা কৰি বিভাগীয় প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছো।

জয়ন্ত ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়

জয়ন্ত ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা পঢ়া

শ্ৰীৰাজীৱ দাস
শৰীৰচৰ্চা বিভাগ

প্ৰতিবেদনৰ প্ৰাক মুহূৰ্ততে ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ সন্মানীয় শিক্ষাগুৰু, কৰ্মচাৰীবৃন্দ, বন্ধু-বান্ধৱী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকললৈ মোৰ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণিপাত জ্ঞাপন কৰিছো। ১৯৯৬-৯৭ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকা হিচাপে মই আপোনালোকলৈ সেৱা আগবঢ়াবলৈ পায় আনন্দিত হৈছো, তথাপি মই নিজকে দোষী যেনো অনুভৱ কৰো। কিয়নো মই তৃতীয় বাৰ্ষিকৰ ছাত্ৰী হোৱাৰ বাবে মোৰ দায়িত্ব নিয়মীয়াকৈ পালন কৰিব পৰা নাছিলো। কাৰ্যকালৰ আধা নৌহওঁতেই মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা বিদায় লব লগীয়া হৈছিল। অসম্পূৰ্ণ মোৰ কাৰ্যকালত কি কৰিব পাৰিলো বা নোৱাৰিলো সেইয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য্য। তথাপিও মই মোৰ বিভাগীয় কামবোৰ সফল কৰি তুলিবৰ বাবে সকলো প্ৰকাৰে চেষ্টা কৰিছিলো আৰু “বত্ৰিশতম” ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ’ৰ লগত সংগতি ৰাখি বিগত বছৰৰ দৰে এই বছৰো ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাত এলানি প্ৰতিযোগিতাৰ আয়োজন কৰিছিলো। প্ৰতিযোগিতা সমূহত বহুতো উৎসাহী প্ৰতিযোগীয়ে যোগদান কৰি সাফল্য লাভ কৰিছিল।

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ : — অধ্যক্ষ মহোদয় শ্ৰীযুত বফিক হুছেইন চাৰ প্ৰমুখ্যে যি সকল সন্মানীয় অধ্যাপক, অধ্যাপিকা আৰু ছাত্ৰ বন্ধু বৰ্গই মোক এই দায়িত্ব গ্ৰহণত সহায় কৰিছিল তে খত সকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা আগবঢ়ালো। সম্পাদিকাৰ দৰে এক গুৰু ভাৰ সুচাৰুৰূপে আগবঢ়াই নিয়াত মোক সকলো সময়তে সহায় কৰা ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপিকা শ্ৰীযুতা অপৰাজিতা গগৈ বাইদেউৰ ওচৰত মই কৃতজ্ঞ। প্ৰতিযোগিতাৰ ক্ষেত্ৰত সহায় কৰা অধ্যাপিকা শ্ৰীযুতা অনু বুঢ়াগোঁহাই, পাপৰি কলিতা, দীপা বৰঠাকুৰ আৰু মামনি শৰ্মা বাইদেউক মই আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। ইয়াৰোপৰি অন্যান্য বহুতো ক্ষেত্ৰত যি সকল বন্ধু-বান্ধৱী বিশেষকৈ শ্ৰীমা, ডনা, মনোজ, বিকাশ, প্ৰাঞ্জল, সঞ্জীৱ মানসে মোক সহায় কৰিলে তেওঁলোকলৈও মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন যোঁচিছো।

শেষত আমাৰ কইনা প্ৰতিযোগিতাত যি সকল প্ৰতিযোগীয়ে পুৰস্কাৰ পোৱা নাছিল সেইসকল প্ৰতিযোগীক অধ্যাপক শ্ৰীযুত এচ, এচ, ৰায়চৌধুৰী ছাৰে নিজৰ ফলৰ পৰা উপহাৰ আগবঢ়াইছিল, তাৰ বাবে মই ছাবলৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো।

সদৌ শেষত অজানিতে যদি মোৰ কাৰ্যকালত কিবা ভুল বৈ গৈছে তাৰবাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা মাগিছো। পুনৰ বাৰ ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সদৌটিলৈকে আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা যচাঁৰ লগতে ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰিলো।

জন্মতঃ ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়
জন্মতঃ ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

শ্ৰীমতি জয়শ্ৰী ভবদাজ
ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা

যিসকল প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতেই মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অতি মৰম স্নেহেৰে ১৯৯৬-৯৭ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদক পদৰ বাবে মোক নিৰ্বাচিত কৰিলে, সেই সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো।

এই বিভাগৰ দায়িত্বত থকা বিভিন্ন কাম কাজ সমূহ সুচাৰুৰূপে পৰিচালনা কৰাত মই কিমানদূৰ কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰিলো তাৰ বিচাৰ আপোনালোকৰ।

ছাত্ৰ জিৰণি চৰা বিভাগৰ দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়েই “বত্ৰিশতম মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ”ৰে পতা মোৰ বিভাগৰ কাৰ্যকাল আৰম্ভ কৰিলো। “মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ” উপলক্ষে মোৰ এই বিভাগত কেই লানিমান প্ৰতিযোগিতাৰ আয়োজন কৰিছিলো। আটাইকেইটা প্ৰতিযোগিতাতেই প্ৰতিযোগীৰ সংখ্যা ইমানেই সৰহ আছিল যে ইয়াক পৰিচালনা কৰিবলৈ মোৰ যথেষ্ট অসুবিধা হৈছিল। এই প্ৰতিযোগীসকলৰ ভিতৰত কেইজনমান উৎসাহী প্ৰতিযোগীয়ে সুন্দৰ খেল প্ৰদৰ্শন কৰি পুৰস্কাৰ ল’বলৈ সক্ষম হয়।

কৃতজ্ঞতা :- এই প্ৰতিযোগিতাসমূহ সুচাৰুৰূপে পৰিচালনাত সহায় কৰাৰ বাবে বিভাগীয় ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক শ্ৰীযুত এইছ. পি. বৰ্মাদেৱক মই মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো, লগতে মোৰ বন্ধু বৰ্গ শ্ৰী অক্ষয় থাপা, ভানু চেত্ৰী, বাজেন ছেত্ৰী, জিতেন বৰদলৈ, সন্তোষ থাপা, বাজিৰ দাস, সঞ্জীৱ শৰ্মা, দেৱিলাল শৰ্মা, লোকনাথ শৰ্মা, দেৱেন্দ্ৰ শৰ্মা, বাজেন্দ্ৰ শৰ্মা এওঁলোকে বহুতো সহায় সহযোগ কৰাৰ বাবে মোৰ ফালৰ পৰা অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্যকালৰ সময়ত কৰ্তব্যৰ খাতিৰত নাইবা বিভিন্ন পৰিস্থিতিত মোৰ বন্ধু-বান্ধৱী তথা শিক্ষাপুৰু সকলৰ প্ৰতি অজানিতে কৰা দোষ ত্ৰুটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি লগতে ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বস্বীকৃত উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলো।

জন্মতু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ে
জন্মতু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ে ছাত্ৰ একতা সভা

শ্ৰীবিষ্ণু ছেত্ৰী
ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা

মানুহ সামাজিক প্ৰাণী। সেইকাৰণেই সেই সমাজখনৰ ৰীতি-নীতি, সভ্যতা-কৃষ্টি আদিয়ে মানুহৰ ব্যক্তিত্ব গঠনত গভীৰ প্ৰভাৱ পেলায়, সেয়েহে সামাজিক উন্নতি তথা ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতি সাধনৰ প্ৰয়াসেৰে আপোনালোকৰ আশীৰ্বাদত সমাজসেৱা বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত হৈছিলো ১৯৯৬-৯৭ বৰ্ষৰ বাবে।

সমাজসেৱা বিভাগৰ দায়িত্বত থকা বিভিন্ন কাম কাজ সমূহ সুচাৰুৰূপে পৰিচালনা কৰাত কিমানদূৰ সফল হৈছো তাৰ বিচাৰ আপোনালোকৰ।

মোৰ কাৰ্য্যভাৰ আৰম্ভ কৰিছিলো মহাবিদ্যালয়খনৰ প্ৰাংগন পৰিষ্কাৰ অভিযানৰ যোগেদি। ইংৰাজী ২৩/১২/৯৭ তাৰিখৰ পৰা আৰম্ভ হোৱা “বত্ৰিশতম মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ” বিভিন্ন ধৰণৰ কাৰ্য্যসূচীৰে আৰম্ভ হৈ যায়। কাৰ্য্যসূচীত সমাজসেৱা বিভাগৰ তৰফৰ পৰা বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা হয়।

প্ৰতিবছৰৰ দৰে এইবছৰো জ্ঞানৰ অধিষ্ঠাত্ৰী দেৱী শ্ৰী শ্ৰীসৰস্বতী পূজা ভাগি শিক্ষা গুৰু আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সহযোগত অতি উলহ-মালহেৰে উদযাপন কৰা হয়। ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন সম্পাদক শ্ৰীহিতেন গগৈয়ে সৰস্বতী প্ৰতিমা দান কৰিছিল। তেখেতলৈ আমাৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো।

বিভিন্ন দিশত মোক সততে সহায় সহযোগ আৰু দিহা পৰামৰ্শৰে অনুপ্ৰেৰণা যোগোৱা মোৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক শ্ৰীযুত তিলক চন্দ্ৰ দত্ত ছাৰলৈ, ছাত্ৰ একতা সভাৰ সভাপতি তথা অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত ৰফিক হুছেইন ছাৰলৈ, লগতে মোৰ সকলো কাম কাজতে দিহা পৰামৰ্শ দি সহায় কৰা শ্ৰীপৱিত্ৰ বৰগোঁহাই, মুকুল গগৈ, পৰাগ, বিকাশ, মিতুল, অতুল, লোক, অনুপম, কৌশিক, জয়ন্ত, মনোজ, দীপিকা, বিণা, ওলা, উষা, মধুচন্দা, নিতু আদি হৃদয়ৰ বন্ধু-বান্ধৱী সকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা ও ধন্যবাদ জনালো।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালৰ সময়ত কৰ্তব্যৰ খাতিৰত নাইবা বিভিন্ন পৰিস্থিতিত মোৰ বন্ধু-বান্ধৱী তথা শিক্ষাগুৰু সকলৰ প্ৰতি অজানিতে কৰা দোষ ক্ৰুতীৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি লগতে ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলো।

জয়ন্তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়

জয়ন্তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

শ্ৰীবিপুল সোণোৱাল

সমাজসেৱা বিভাগ

জয় জয়তে ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ অধ্যাপক অধ্যাপিকা প্ৰমুখ্যে সকলো বন্ধু-বান্ধৱীলৈকে মোৰ আন্তৰিক নমস্কাৰ আৰু অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছো। ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ ১৯৯৬-৯৭ বৰ্ষৰ সংগীত বিভাগৰ সম্পাদক ৰূপে সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুযোগকণ দিয়াৰ হেতু সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচন শেষ হৈ যোৱাৰ কিছু দিনৰ পিছত ১৯৯৬ বৰ্ষৰ ২৩ ডিচেম্বৰৰ পৰা “বত্ৰিশতম মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ” অনুস্থিত হয়। এই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মোৰ সংগীত বিভাগৰ তৰফৰ পৰা যিবোৰ প্ৰতিযোগিতা অনুস্থিত কৰিব লাগে সেই সকলোবোৰ প্ৰতিযোগিতা মই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত অনুস্থিত কৰাওঁ। এই প্ৰতিযোগিতা সমূহত বহু প্ৰতিযোগীয়ে যোগদান কৰিছিল। যি সকল প্ৰতিযোগীয়ে জয়লাভ কৰিলে তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক অৰ্ভাথনা জ্ঞাপন কৰিলো আৰু যি সকলে জয়লাভ কৰিব নোৱাৰিলে তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক শুভেচ্ছা থাকিল। সংগীতৰ বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰা প্ৰতিযোগীৰ ভিতৰত এই বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ কণ্ঠ শিল্পীৰ সন্মান কোনোৱে অৰ্জন কৰিব নোৱাৰিলে।

আমাৰ গৌৰৱ :— মোৰ কাৰ্যকালছোৱাত মৰিয়নি মহাবিদ্যালয়ত অনুস্থিত হোৱা “আন্তঃ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ”ত যোগদানৰ বাবে সংগীত বিভাগৰ তৰফৰ পৰা এটি দল নিয়া হয়। এই প্ৰতিযোগিতাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী শ্ৰীমতী জিত্তী দাসে “শ্ৰেষ্ঠ কণ্ঠ শিল্পী”ৰ সন্মান অৰ্জন কৰি আমাৰ মহাবিদ্যালয়লৈ সুনাম কঢ়িয়াই আনে।

মোৰ চমু প্ৰতিবেদনৰ সমাৰণিত মোক নানা দিশত সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা সকললৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিব বিচাৰো। প্ৰথমতে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক মহোদয় শ্ৰীযুত ৰফিক হুছেইন দেৱলৈ তাৰ পাছত মোক সং দিহা পৰামৰ্শ দিয়া মোৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপিকা শ্ৰীযুতা ৰশ্মি পাটোৱাৰী বাইদেউলৈ। তাৰ পাছতে মোক সততে না না দিশত সহায় কৰা সকলো শিক্ষাগুৰুক মই মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা ও ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।

জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়
জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা

শ্ৰীৰবুল দাস
সংগীত বিভাগ

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতেই ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ক্ৰীড়া-প্ৰেমী শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰী আৰু পৰম প্ৰিয় বন্ধু বৰ্গলৈ মোৰ অন্তৰ ভৰা মেহ আৰু শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিছো। বিগত বছৰৰ দৰে এইবছৰো আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ “বত্ৰিশতম মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ ২৩/১২/৯৬ ৰ পৰা ২৯/১২/৯৬ তাৰিখলৈ অনুষ্ঠিত হয়।

গুৰু ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে মোৰ কাৰ্যকালত কিমান দূৰ সফল হ'ব পাৰিলো তাক বিচাৰৰ দায়িত্ব মোৰ নহয়। যিসকল শুভাকাংক্ষী বন্ধুবৰ্গই কলেজ নিৰ্বাচনত মোৰ জয় যাত্ৰাত দিশ নিৰ্দেশনা কৰিছিল সেই বন্ধু বৰ্গক আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ আৰু সন্মানীয় যিসকল শিক্ষক বৃন্দই মোৰ কাৰ্যকালত দিহা ও পৰামৰ্শৰে মোৰ দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্যত সহায় সহযোগিতাৰে মোৰ শুভকামনা কৰিছিল তেখেত সকলৰ ওচৰত আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ কৰিছোঁ। মহাবিদ্যালয়খনত এক সুস্থ ক্ৰীড়া পৰিবেশ গঢ়ি তুলি ছাত্ৰসকলৰ ব্যক্তিত্ব প্ৰকাশৰ লগতে সু-স্বাস্থ্য অটুট ৰাখি শৈক্ষিক পৰিবেশক সুদৃঢ় কৰি তোলাতো মোৰ এক আন্তৰিক প্ৰয়াস আছিল। এই ক্ষেত্ৰত মই কিমান সফলতা অৰ্জন কৰিলোঁ নাজানো। কিন্তু মোৰ দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্যত অন্তৰায় হিচাপে আৰ্থিক নাটনিয়ে এই ক্ষেত্ৰত অসুবিধা নকৰা নহয়। তথাপি মই অতি নিষ্ঠা আৰু মিতব্যয়িতাৰে দায়িত্ব পালনত ক্ৰটি আৰু অৱহেলা কৰা নাছিলোঁ।

এই বছৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মোৰ বিভাগত অনুষ্ঠিত ফুটবল আৰু ক্ৰিকেট প্ৰতিযোগিতাসমূহ অতি সফলতাৰে অনুষ্ঠিত হৈ যায়। ফুটবলৰ চূড়ান্ত খেলখন সুন্দৰভাৱে পৰিচালনা কৰি দিয়াৰ বাবে শ্ৰীআইদুন গাম চিংফু মোৰ ধন্যবাদৰ পাত্ৰ হৈ ৰব।

প্ৰতিবেদনৰ সামৰণিত মোৰ দায়িত্ব কালত অজানিতে বৈ যোৱা ভুলৰ বাবে মাৰ্জনা বিচাৰিছোঁ। সদৌ শেষত ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ভৱিষ্যৎ উন্নতিৰ কামনা কৰিছো।

জন্মত ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়
জন্মত ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

শ্ৰীছবিলাল সোণোৱাল
গুৰু ক্ৰীড়া বিভাগ

RESULTS OF 32ND ANNUAL COLLEGE WEEK 96-97
DIGBOI COLLEGE, DIGBOI

GENERAL SPORTS

RACE 100 mt. (Boys)

1st : Sanjib Das
2nd : Sakhmakanta Chetia
3rd : Dipak Sonowal

RACE 100mt. (Girls)

1st : Padmini Gogoi
2nd : Mithu Baruah
3rd : Surendrajit Kaur

RACE 200 mt. (Boys)

1st : Sukhmakanta Chetia
2nd : Ratul Mech
3rd : Nilutpal Saikia

RACE 200 mt. (Girls)

1st : Pallabi Kakoti
2nd : Dona Raichoudhury
3rd : Padmini Gogoi

RACE 800 mt. (Boys)

1st : Sukhmakanta Chetia
2nd : Shyam Sarmah
3rd : Rajib Das

RACE 1500 mt. (Boys)

1st : Shyam Sarmah
2nd : Sanjay Gogoi
3rd : Pranjit Boruah

DISCUSS (Girls)

1st : Nitu Das
2nd : Ranju Das

DISCUSS (Boys)

1st : Dipak Sonowal
2nd : Sukhmakanta Chetia

SHOT PUT (Girls)

1st : Ranju Das
2nd : Manju Sharma

SHOT PUT (Boys)

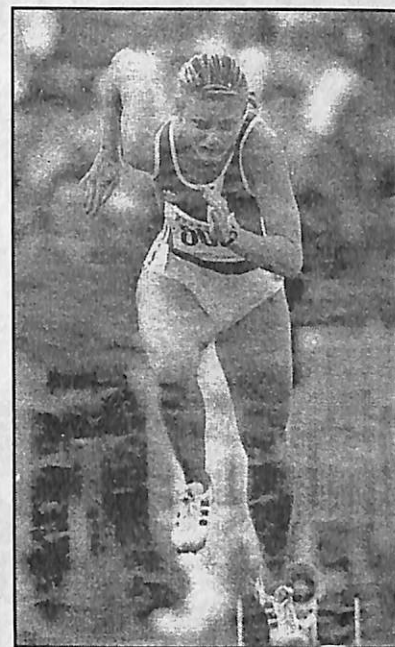
1st : Dipak Sonowal
2nd : Alok Kr. Singh

JAVELINE (Girls)

1st : Ranju Das
2nd : Surendrajit Kaur

JAVELINE (Boys)

1st : Rantu Baruah
2nd : Dipak Sonowal

LONG JUMP (Girls)

1st : Surendrajit Kaur
2nd : Padmini Gogoi

LONG JUMP (Boys)

1st : Sanjib Kr. Das
2nd : Nilutpal Saikia

HIGH JUMP (Boys)

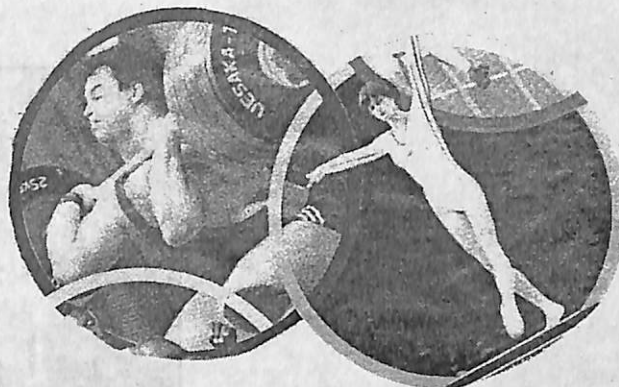
1st : Rantu Baruah
2nd : Sukhmakanta Chetia

RACE 3000 mt. (Boys)

1st : Shyam Sarmah
2nd : Sanjay Gogoi
3rd : Devajit Mech
4th : Rajib Das

**RESULTS OF 32ND ANNUAL COLLEGE WEEK 96-97
DIGBOI COLLEGE, DIGBOI**

GYMNASIUM

PANJA BOYS (Wt. 45 to 50 kg)

- 1st : Apurba Hazarika
- 2nd : Hari Giri
- 3rd : Bijay Das

PANJA BOYS (Wt. 50 to 55 kg.)

- 1st : Human Borgohain
- 2nd : Nilutpal Saikia
- 3rd : Atul Das

PANJA BOYS (Wt. 55 to 60 kg.)

- 1st : Arvinda Mishra
- 2nd : Arup Thapa
- 3rd : Siv Prasad Singh

PANJA BOYS (Wt. 60 kg & above)

- 1st : Anil Giri
- 2nd : Davendraraj Dulal
- 3rd : Sukhmakanta Chetia

PANJA GIRLS (Wt. 35 to 45 kg.)

- 1st : Nazima Khan
- 2nd : Duna RaiChoudhury

PANJA GIRLS (Wt. 45 to 55 kg.)

- 1st : Surendrajit Kaur
- 2nd : Sinukampa Gohain
- 3rd : Sunita Upadhya

WEIGHT LIFTING BOYS (Wt. 45 to 55 kg.)

- 1st : Atul Das
- 2nd : Sanjib Bhuya
- 3rd : Apurba Saikia

WEIGHT LIFTING BOYS (Wt. 60 kg. & above)

- 1st : Jayanta Das

CARROM (SINGLES)

- Champion : Ritu Borgohain
- Runners up : Apurba Hazarika

CARROM (DOUBLES)

- Champion : Indumoni Pradhan
Ratan Pradhan
- Runners up : Kohinor Devroy
Bidya Jyoti Das

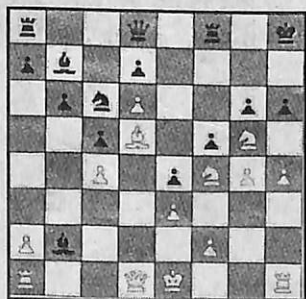
TABLE TENNIS (SINGLES)

- Champion : Sujay Chakraboty
- Runners up : Dipen Borah

TABLE TENNIS (DOUBLES)

- Champion : Sujay Chakraboty
Abdul Wahid
- Runners up : Krishnanandu Pal
Pranjal Dehingia

**STRONG MAN OF
DIGBOI COLLEGE
SRI JAYANTA DAS**

**B
O
Y
S
C
O
M
M
O
N
M**

CHESS

- Champion : Sunil Borgohain
- Runners up : Dipen Borah

**RESULTS OF 32ND ANNUAL COLLEGE WEEK 96-97
DIGBOI COLLEGE, DIGBOI**

**GIRLS
COMMON
ROOM**

MISS DIGBOI COLLEGE

Winner : Diksha Saikia
1st Runners up : Manasi Hazarika
2nd Runners up : Kiron Kumari Prasad

CARROM (SINGLES)

Champion : Sreema Borah
Runners up : Dimpri Buragohain

CARROM (DOUBLES)

Champion : Sreema Borah
Diksha Saikia
Runners up : Ranju Das
Baby Chetry

TABLE TENNIS (SINGLE)

Champion : Padmini Gogoi
Runners up : Diksha Saikia

CHESS

Champion : Kiron Kumari Prasad
Runners up : Sunita Upadhya

FABRIC PAINTING

Consolation Prize : Sreema Borah

SEWING

Consolation Prize : Diksha Saikia

music section

GITAR

1st : Rubul Das
2nd : Pankaj Thapa

MODERN SONG

1st : Sri Golap Likson
2nd : Miss Bornali Mech

JYOTI SANGEET

1st : Miss Bornali Mech

RABINDRA SANGEET

1st : Miss Mamta Mondol
2nd : Sri Subrata Dasgupta

LOKGEET

Special Prize : Miss Bornali Mech

BORGEET

1st : Miss Bornali Mech
2nd : Miss Sabita Baruah

BIHUGEET

1st : Sri Diganta Mech
2nd : Sri Mridul Gogoi
and
Gonesh Sonar

BHAJAN

1st : Miss Momta Mondol
2nd : Miss Nibedita Moitra

KHAYAL

Special prize : Miss Mamta Mondol

RESULTS OF 32ND ANNUAL COLLEGE WEEK 96-97
DIGBOI COLLEGE, DIGBOI

MINOR GAMES

BADMINTON GIRLS (SINGLES)

- 1st : Padmini Gogoi
2nd : Dimpi Buragohain

BADMINTON BOYS (SINGLES)

- 1st : Joynul Islam Chowdhury
2nd : Ramesh Thapa

BADMINTON GIRLS (DOUBLES)

- 1st : Padmini Gogoi
Dimpi Buragohain
2nd : Nitu Das
Dipika Gogoi

BADMINTON BOYS (DOUBLES)

- 1st : Laignam Chinglen Singha
Pranjal Dehingia
2nd : Idon Gum Sinpho
Mukul Gogoi

VOLLEY BOLL

- Winner (Science Stream)
1. Mohendra Sonowal (C)
2. Arvind Mishra
3. Alok Kr. Singh
4. Gulap Liksham
5. Shyam Murthy
6. Ratul Mech
7. Devilal Sharma
8. Ritumoni Borgohain

MAJOR GAMES

FOOTBALL

- Winner (Arts Stream)
By — 3rd Goals
Runners up (Commerce Stream)

CRICKET

- Winner (Science Stream)
By — 3 Wickets
Runners up (Commerce Stream)

BEST FOOT BALLER 96-97
SRI SABILAL SONUAL

MAN OF THE MATCH
CRICKET 1996-97
SRI HEMANTA BORAH

OUR EX-EDITORS

1.	Damboru Saikia	—	1972-73
2.	Siva Prasad Talukdar	—	1975-76
3.	Pradip Phukan	—	1976-77
4.	Ajit Kr. Borah	—	1978-79
5.	Ramesh Gogoi	—	1980-81
6.	Robin Roy	—	1981-82
7.	Narendra Hazarika	—	1982-83
8.	Prabin Momin Rajkhowa	—	1983-84
9.	Arun Paul	—	1984-85
10.	Ranjit Phukan	—	1986-87
11.	Pabitra Kr. Gogoi	—	1987-88
12.	Dipen Kr. Borah	—	1988-89
13.	Noyan Moni Borah	—	1989-90
14.	Kamala Kanta Buragohain	—	1990-91
15.	Rudra Bahadur Chetry	—	1991-92
16.	Gonesh Bahadur Chetry	—	1992-93
17.	Dipak Kr. Chetry	—	1993-94
18.	Ramoni Buragohain	—	1994-95
19.	Rajib Saikia	—	1995-96

EDITOR OF THIS ISSUE

Pritam Kumar Khaund

With best compliments of:

SERVO[®]

THE LUBRICANT BEST SUITED FOR YOUR CAR/TWO WHEELER

RECOMMENDATION CHART

TYPE OF VEHICLE	SERVO GRADE	DRAIN INTERVAL (KM)
AMBASSADOR	SERVO SUPER MG 20 W 40	5000
	SERVO SUPERIOR MG 20 W 40	10000
FIAT (PADMANI)	SERVO SUPER MG 20 W 40	5000
	SERVO SUPERIOR MG 20 W 40	10000
MARUTI 800	SERVO SUPERIOR MG 20 W 40 MARUTI GENUIN OIL FM	10000
M&M JEEP (PETROL)	SERVO SUPERIOR MG 20 W 40	7500
M&M JEEP (DIESEL)	SERVO PRIDE 30/40	4000
TRUCK	SERVO PRIDE 30/40	16000
TWO WHEELER (PETROL)	SERVO 2T SUPREME SERVO 2T ZOOM	NO DRAIN INTERVAL 20 ML LUBE PER 1 LTR. PETROL